

พระวินัยปิฎก เล่ม ๖ จุลวรรคภาค ๑ - หน้าที่ 1

พระวินัยปิฎก

เล่ม ๖

จุลวรรค ภาค ๑

ขออนบ้น้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

กัมมขันธกะ

ตัชชเนยยกรรมที่ ๑

เรื่องภิกษุพวกพระปิ่นทุกะและพระโลหิตกะ

เริ่มก่ออชักรณ

[๑] โดยสมัยนั้น พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้าประทับอยู่ ณ พระเชตวัน อารามของอนาถ บิณฑิกกหบดี เขตพระนครสาวัตถี ครั้งนั้น ภิกษุพวกพระปิ่นทุกะและพระโลหิตกะ เป็นผู้ก่อ ความบาดหมาง ก่อการทะเลาะ ก่อการวิวาท ก่อความอื้อฉาว ก่ออชักรณในสงฆ์ ด้วยตนเอง ได้เข้าไปหาภิกษุพวกอื่นที่ร่วม ก่อความบาดหมาง ก่อการทะเลาะ ก่อการวิวาท ก่อความอื้อฉาว ก่ออชักรณใน สงฆ์ด้วยกัน แล้วกล่าวอย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย ผู้นั้นอย่าได้ชนะพวกท่าน พวกท่าน จงได้ตอบถ้อยคำให้แข็งแรง เพราะพวกท่านเป็นผู้ฉลาด เกือบแหลม คง แก่เรียน และสามารถ กว่าเขา อย่ากลัวเขาเลย แม้พวกผมก็จักเป็นฝักฝ่ายของ พวกท่าน โดยวิธีนั้น ความบาดหมางที่ยัง ไม่เกิดย่อมเกิดขึ้น และที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อความเพิ่มพูน แผ่กว้างออกไป บรรดาภิกษุที่ เป็นผู้มักน้อย สันโดษ มีความละเอียด มีความรังเกียจ ผู้ใคร่ต่อเสิกขา ต่างก็เพ่งโทษ ตีเตียน โพนทะนาว่า โฉนภิกษุพวกพระปิ่นทุกะและพระโลหิตกะ จึงได้เป็นผู้ก่อความ บาดหมาง ก่อการ ทะเลาะ ก่อการวิวาท ก่อความอื้อฉาว ก่ออชักรณในสงฆ์ ด้วยตนเอง ได้เข้าไปหาภิกษุพวกอื่นที่ร่วม ก่อความบาดหมาง ก่อการทะเลาะ ก่อการวิวาท ก่อความอื้อฉาว ก่ออชักรณในสงฆ์ด้วยกัน แล้วกล่าว อย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย ผู้นั้นอย่าได้ชนะพวกท่าน พวกท่านจงได้ตอบถ้อยคำให้แข็งแรง เพราะพวก

ท่านเป็นผู้ฉลาด เฉียบแหลม คงแก่เรียน และสามารถกว่าเขา อย่า กลัวเขาเลย แม้พวกผมก็จักเป็น
ฝักฝ่ายของพวกท่าน โดยวิธีนั้น ความบาดหมาง ที่ยังไม่เกิด ย่อมเกิดขึ้น และที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อม
เป็นไปเพื่อเพิ่มความเพิ่มพูน แต่ กว้างออกไปเล่า ครั้นแล้วกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาค ฯ

ประชุมสงฆ์ทรงสอบถาม

[๒] ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาครับสั่งให้ประชุมภิกษุสงฆ์ในเพราะเหตุ เป็นเค้ามูลนั้น ใน
เพราะเหตุแรกเกิดนั้น แล้วทรงสอบถามภิกษุทั้งหลายว่า ดูกร ภิกษุทั้งหลาย ข้าว่า ภิกษุพวกพระ
ปัจฉุกะและโลหิตกะ เป็นผู้ก่อความบาดหมาง ก่อการทะเลาะ ก่อการวิวาท ก่อความอื้อฉาว ก่อ
อธิกรณ์ในสงฆ์ ด้วย ตนเองได้เข้าไปหาภิกษุพวกอื่นที่ร่วมก่อความบาดหมาง ก่อการทะเลาะ ก่อการวิ
วาท ก่อความอื้อฉาว ก่ออธิกรณ์ในสงฆ์ด้วยกัน แล้วกล่าวอย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย ผู้นั้นอย่าได้
ชนะพวกท่าน พวกท่านจงได้ตอบถ้อยคำให้แข็งแรง เพราะพวกท่าน เป็นผู้ฉลาด เฉียบแหลม คง
แก่เรียน และสามารถกว่าเขา อย่ากลัวเขาเลย แม้ พวกผมก็จักเป็นฝักฝ่ายของพวกท่าน โดยวิธี
นั้น ความบาดหมางที่ยังไม่เกิด ย่อมเกิดขึ้น และที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อเพิ่มความเพิ่มพูน แต่
กว้างออกไป จริงหรือ

ภิกษุทั้งหลายทูลรับว่า จริง พระพุทธเจ้าข้า

ทรงติเตียน

พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้าทรงติเตียนว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย การกระทำของ โมฆบุรุษเหล่านั้น
นั้น ไม่เหมาะ ไม่สม ไม่ควร ไม่ใช่กิจของสมณะ ใช้ไม่ได้ ไม่ควรทำ

ดูกรภิกษุทั้งหลาย โฉนโมฆบุรุษเหล่านั้น จึงได้ก่อความบาดหมาง ก่อการทะเลาะ ก่อ
การวิวาท ก่อความอื้อฉาว ก่ออธิกรณ์ในสงฆ์ ด้วยตนเอง ได้เข้าไปหาภิกษุพวกอื่นที่ร่วมก่อความ
บาดหมาง ก่อการทะเลาะ ก่อการวิวาท ก่อความอื้อฉาว ก่ออธิกรณ์ในสงฆ์ด้วยกัน แล้วกล่าว
อย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย ผู้นั้นอย่าได้ชนะพวกท่าน พวกท่านจงได้ตอบถ้อยคำให้แข็งแรง เพราะ
พวกท่าน เป็นผู้ฉลาด เฉียบแหลม คงแก่เรียน และสามารถกว่าเขา อย่ากลัวเขาเลย แม้พวกผมก็
จักเป็นฝักฝ่ายของพวกท่าน โดยวิธีนั้น ความบาดหมางที่ยังไม่เกิด ย่อมเกิดขึ้น และที่เกิดขึ้นแล้ว
ย่อมเป็นไปเพื่อเพิ่มความเพิ่มพูน แต่กว้างออกไป เล่า การกระทำของโมฆบุรุษเหล่านั้นนั้น ไม่เป็นไป
เพื่อความเลื่อมใสของชุมชน ที่ยังไม่เลื่อมใส หรือเพื่อความเลื่อมใสยิ่งของชุมชนที่เลื่อมใสแล้ว
โดยที่แท้ การกระทำของโมฆบุรุษเหล่านั้นนั้น ย่อมเป็นไปเพื่อความไม่เลื่อมใสของผู้ที่ยังไม่เลื่อมใส
และเพื่อความเป็นอย่างอื่นของคนบางพวกที่เลื่อมใสแล้ว

ทรงแสดงโทษและคุณแล้วให้ทำตัตถชนียกรรม

[๗] ครั้นพระผู้มีพระภาค ทรงติเตียนภิกษุพวกพระปณทุกะและพระโลหิตกะ โดยอเนกปริยายแล้ว จึงตรัสโทษแห่งความเป็นคนเลี้ยงยาก ความ เป็นคนบารุงยาก ความเป็นคนมักมาก ความเป็นคนไม่สัน โดย ความคลุกคลี ความเกียจคร้าน ตรัสคุณแห่งความเป็นคนเลี้ยงง่าย ความเป็นคนบารุงง่าย ความมักน้อย ความสัน โดย ความขัดเกลา ความกำจัด อากาโรที่น่าเลื่อมใส การไม่สะสม การปรารภความเพียร โดยอเนกปริยาย แล้วทรงทำธรรมีกถา ที่สมควรแก่เรื่องนั้น ที่เหมาะสมแก่เรื่องนั้น แก่ภิกษุทั้งหลาย แล้วรับสั่งกะ ภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนี้แล สงฆ์จึงทำตัตถชนียกรรมแก่ ภิกษุพวกปณทุกะและโลหิตกะ

วิธีทำตัตถชนียกรรม

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แลวิธีทำตัตถชนียกรรม พึงทำอย่างนี้ คือ ชันตัน พึงโจทภิกษุพวกพระปณทุกะและโลหิตกะ ครั้นแล้ว พึงให้พวกเธอให้การ แล้ว พึงปรับอาบัติ ครั้นแล้ว ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบ ด้วย ญัตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาทำตัตถชนียกรรม

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุพวกพระปณทุกะและ พระโลหิตกะนี้ เป็นผู้ก่อความบาดหมาง ก่อการทะเลาะ ก่อการ วิวาท ก่อความอื้อฉาว ก่ออธิกรณ์ในสงฆ์ ด้วยตนเอง ได้เข้าไปหา ภิกษุพวกอื่นที่ร่วมก่อความบาดหมาง ก่อการทะเลาะ ก่อการวิวาท ก่อความอื้อฉาว ก่ออธิกรณ์ในสงฆ์ด้วยกัน แล้วกล่าวอย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย ผู้นั้นอย่าได้ชนะพวกท่าน พวกท่านจงได้ตอบถ้อยคำให้ แข็งแรง เพราะพวกท่านเป็นผู้ฉลาด เฉียบแหลม คงแก่เรียน และ สามารถกว่าเขา อย่างกลัวเขาเลย แม้พวกผมก็จักเป็นฝักฝ่ายของพวก ท่าน โดยวิธีนั้น ความบาดหมางที่ยังไม่เกิดย่อมเกิดขึ้น และที่เกิด ขึ้นแล้วย่อมเป็น ไปเพื่อเพิ่มความเพิ่มพูน แผ่กว้างออกไป ถ้าความพร้อม พรั่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงทำตัตถชนียกรรมแก่ภิกษุพวกพระปณทุกะ และพระโลหิตกะ นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุพวกพระปณทุกะและ พระโลหิตกะนี้ เป็นผู้ก่อความบาดหมาง ... ก่ออธิกรณ์ในสงฆ์ ด้วย ตนเองได้เข้าไปหาภิกษุพวกอื่นที่ร่วมก่อความบาดหมาง ... ก่ออธิกรณ์ ในสงฆ์ด้วยกัน แล้วกล่าวอย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย ผู้นั้นอย่าได้ชนะพวกท่าน พวกท่านจงได้ตอบถ้อยคำให้แข็งแรง เพราะพวกท่านเป็น ผู้ฉลาด เฉียบแหลม

คงแก่เรียนและสามารถกว่าเขา อย่างกลัวเขา เลย แม้พวกผมก็จักเป็นฝักฝ่ายของพวกท่าน โดยวิธีนั้น ความบาดหมางที่ยังไม่เกิดย่อมเกิดขึ้น และที่เกิดขึ้นแล้วย่อมเป็นไปเพื่อความเพิ่มพูน แผ่กว้างออกไป สงฆ์ทำตชชนียกรรมแก่ภิกษุพวกพระปัญฑุกะ และพระโลหิตกะ การทำตชชนียกรรมแก่ภิกษุพวกพระปัญฑุกะ และพระโลหิตกะ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบ แก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สอง ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า ภิกษุพวกพระปัญฑุกะและพระโลหิตกะนี้ เป็นผู้ก่อความ บาดหมาง ... ก่ออธิกรรมในสงฆ์ ด้วยตนเอง ได้เข้าไปหาภิกษุพวก อื่นที่ร่วมก่อความบาดหมาง ... ก่ออธิกรรมในสงฆ์ด้วยกัน แล้วกล่าว อย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย ผู้นั้นอย่าได้ชนะพวกท่าน พวกท่านจง โต้ตอบถ้อยคำให้แข็งแรง เพราะพวกท่านเป็นผู้ฉลาด เฉียบแหลม คงแก่เรียน และสามารถกว่าเขา อย่างกลัวเขาเลย แม้พวกผมก็จัก เป็นฝักฝ่ายของพวกท่าน โดยวิธีนั้น ความบาดหมางที่ยังไม่เกิดย่อม เกิดขึ้น และที่เกิดขึ้นแล้วย่อมเป็นไปเพื่อความเพิ่มพูน แผ่กว้างออกไป สงฆ์ทำตชชนียกรรมแก่ภิกษุพวกพระปัญฑุกะและพระโลหิตกะ การทำตชชนียกรรมแก่ภิกษุพวกพระปัญฑุกะและพระโลหิตกะ ชอบแก่ ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้น พึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สาม ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า ภิกษุพวกพระปัญฑุกะและพระโลหิตกะนี้ เป็นผู้ก่อความ บาดหมาง ... ก่ออธิกรรมในสงฆ์ ด้วยตนเอง ได้เข้าไปหาภิกษุพวก อื่นที่ร่วมก่อความบาดหมาง ... ก่ออธิกรรมในสงฆ์ด้วยกัน แล้วกล่าว อย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย ผู้นั้นอย่าได้ชนะพวกท่าน พวกท่านจงได้ ตอบถ้อยคำให้แข็งแรง เพราะพวกท่านเป็นผู้ฉลาด เฉียบแหลม คง แก่เรียน และสามารถกว่าเขา อย่างกลัวเขาเลย แม้พวกผมก็จักเป็น ฝักฝ่ายของพวกท่าน โดยวิธีนั้น ความบาดหมาง ที่ยังไม่เกิดย่อม เกิดขึ้น และที่เกิดขึ้นแล้วย่อมเป็นไปเพื่อความเพิ่มพูน แผ่กว้าง ออกไป สงฆ์ทำตชชนียกรรมแก่ภิกษุพวกพระปัญฑุกะและพระโลหิตกะ การทำตชชนียกรรมแก่ภิกษุพวกพระปัญฑุกะและพระโลหิตกะ ชอบ แก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้น พึงพูด

ตชชนียกรรม สงฆ์ทำแล้วแก่ภิกษุพวกพระปัญฑุกะและ พระโลหิตกะ ชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้จึงนั่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

ลักษณะกรรมไม่เป็นกรรม ๑๒ หมวด

หมวดที่ ๑

[๔] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ดัชชณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ เป็นกรรม ไม่เป็นกรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำลับหลัง ๑ ไม่สอบถาม ก่อนแล้วทำ ๑ ไม่ทำตามปฏิญาณ ๑
ดูกรภิกษุทั้งหลาย ดัชชณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม ไม่เป็นกรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๒

[๕] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ดัชชณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นกรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำเพราะไม่ต้อง อาบัติ ๑ ทำเพราะอาบัติมิใช่เทศนาคามินี ๑ ทำเพราะอาบัติที่แสดงแล้ว ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ดัชชณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม ไม่เป็นกรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๓

[๖] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ดัชชณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นกรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่โจทก่อนแล้ว ทำ ๑ ไม่ให้จำเลยให้การก่อนแล้วทำ ๑ ไม่ปรับอาบัติแล้วทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ดัชชณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นกรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๔

[๗] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ดัชชณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นกรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำลับหลัง ๑ ทำ โดยไม่เป็นกรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ดัชชณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม ไม่เป็นกรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๕

[๘] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ดัชชณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นกรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่สอบถามก่อน แล้วทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นกรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๖

[๘] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีกเป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่ทำตามปฏิญาณ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๗

[๑๐] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีกเป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำเพราะไม่ต้อง อาบัติ ๑ ธรรมโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๘

[๑๑] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำเพราะอาบัติ มิใช่เทศนาคามินี ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๙

[๑๒] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำเพราะอาบัติที่ แสดงแล้ว ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๑๐

[๑๓] คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็น
กรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่โจทก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นกรรม ๑ สงฆ์
เป็นวรรคทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม ไม่เป็นกรรม ไม่
เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๑๑

[๑๔] คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็น
กรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่ให้จำเลยให้การ ก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นกรรม ๑
สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นกรรม ไม่
เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๑๒

[๑๕] คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีกเป็นกรรมไม่เป็น
กรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่ปรับอาบัติแล้ว ทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นกรรม ๑ สงฆ์
เป็นวรรคทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม ไม่เป็นกรรม ไม่
เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

ลักษณะกรรมไม่เป็นกรรม ๑๒ หมวด จบ

ลักษณะกรรมเป็นกรรม ๑๒ หมวด

หมวดที่ ๑

[๑๖] คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ เป็นกรรม เป็นกรรม เป็น
วินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำต่อหน้า ๑ สอบถามก่อนแล้วทำ ๑ ทำตามปฎิญาณ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม เป็นกรรม เป็น
วินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๒

[๑๗] คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะต้องอาบัติ ๑ ทำ เพราะอาบัติเป็นเทศนาคามินี ๑ ทำเพราะอาบัตยั้งไม่ได้แสดง ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม เป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๓

[๑๘] คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ โจทก่อนแล้วทำ ๑ ให้จำเลย ให้การก่อนแล้วทำ ๑ ปรับอาบัติแล้วทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม เป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๔

[๑๙] คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำต่อหน้า ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม เป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๕

[๒๐] คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ สอบถามก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม เป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๖

[๒๑] คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำตามปฏิญาณ ๑ ทำโดย ธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม เป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๗

[๒๒] คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะต้องอาบัติ ๑ ทำโดยกรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม เป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๘

[๒๓] คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะอาบัติเป็นเทศนาคามินี ๑ ทำโดยกรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม เป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๙

[๒๔] คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะอาบัตินิยังไม่ได้แสดง ๑ ทำโดยกรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม เป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๑๐

[๒๕] คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ โจทก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยกรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม เป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๑๑

[๒๖] คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ให้จำเลยให้การก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อม เพียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม เป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๑๒

[๒๗] คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ปรับอาบัติแล้วทำ ๑ ทำโดย ธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ตัชชนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม เป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

ลักษณะกรรมเป็นธรรม ๑๒ หมวด จบ

ข้อที่สงฆ์จำนง ๖ หมวด

หมวดที่ ๑

[๒๘] คูกริกษุทั้งหลาย ิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ เมื่อสงฆ์จำนง จะพึงลงตัชชนียกรรม ก็ได้ คือ เป็นผู้ก่อความบาดหมาง ก่อการทะเลาะ ก่อการ วิวาท ก่อความอื้อฉาว ก่ออิริยกรรมในสงฆ์ ๑ เป็นพาล ไม่ฉลาด มีอาบัติมาก มีมรรยาทไม่สมควร ๑ อยู่คลุกคลีกับคฤหัสถ์ด้วยการคลุกคลีอันไม่สมควร ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์จำนง จะพึงลงตัชชนียกรรม ก็ได้ ฯ

หมวดที่ ๒

[๒๙] คูกริกษุทั้งหลาย ิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เมื่อสงฆ์ จำนง จะพึงลงตัชชนียกรรมก็ได้ คือ เป็นผู้มึสติวิบัติ ในอธิศีล ๑ เป็นผู้มึ อาจารย์วิบัติ ในอธยาจาร ๑ เป็นผู้มึทิวติ ในอดิทฐิ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์จำนง จะพึง ลงตัชชนียกรรม ก็ได้ ฯ

หมวดที่ ๓

[๓๐] คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เมื่อสงฆ์ จำนง พึงลงคัชชนียกรรมก็ได้ คือ กล่าวติเตียนพระพุทธเจ้า ๑ กล่าวติเตียน พระธรรม ๑ กล่าวติเตียนพระสงฆ์ ๑
คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์จำนง จะพึงลงคัชชนียกรรมก็ได้ ฯ

หมวดที่ ๔

[๓๑] คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงคัชชนียกรรมแก่กิกษุ ๓ รูป คือ รูปหนึ่ง เป็นผู้ก่อความบาดหมาง ก่อการทะเลาะ ก่อการวิวาท ก่อความอื้อฉาว ก่ออธิกรณ์ในสงฆ์ ๑ รูปหนึ่งเป็นพาล ไม่ฉลาด มีอาบัติมาก มีมรรยาทไม่ สมควร ๑ รูปหนึ่งอยู่คลุกคลีกับคฤหัสถ์ ด้วยการคลุกคลีอัน ไม่สมควร ๑

คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จำนง พึงลงคัชชนียกรรมแก่กิกษุ ๓ รูป นี้แล ฯ

หมวดที่ ๕

[๓๒] คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงคัชชนียกรรมแก่กิกษุ ๓ รูป แม้อื่นอีก คือ รูปหนึ่งเป็นผู้มีศีลวิบัติ ในอธิศีล ๑ รูปหนึ่งเป็นผู้มีอาจารย์วิบัติ ในอธยาจารย์ ๑ รูปหนึ่งเป็นผู้มีทิล्लीวิบัติในอดิติล्ली ๑

คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จำนง พึงลงคัชชนียกรรมแก่กิกษุ ๓ รูป นี้แล ฯ

หมวดที่ ๖

[๓๓] คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงคัชชนียกรรมแก่กิกษุ ๓ รูป แม้อื่นอีก คือ รูปหนึ่งกล่าวติเตียนพระพุทธเจ้า ๑ รูปหนึ่งกล่าวติเตียนพระธรรม ๑ รูปหนึ่งกล่าวติเตียนพระสงฆ์ ๑
คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จำนง พึงลงคัชชนียกรรมแก่กิกษุ ๓ รูป นี้แล ฯ

ข้อที่สงฆ์จำนง ๖ หมวด จบ

วัตร ๑๘ ข้อ ในคัชชนียกรรม

[๓๔] คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุที่ถูกสงฆ์ลงคัชชนียกรรมแล้ว ต้อง ประพฤติโดยชอบ วิธีประพฤติโดยชอบในคัชชนียกรรมนั้น ดังต่อไปนี้:-

๑. ไม่พึงให้อุปสมบท
๒. ไม่พึงให้นิสัย
๓. ไม่พึงให้สามเณรอุปฐาก
๔. ไม่พึงรับสมมติเป็นผู้สั่งสอนกิกษุณี

๕. แม้ได้รับสมมติไว้แล้ว ก็ไม่พึงสั่งสอนภิกษุณี
๖. ถูกสงฆ์ลงดัชนีกรรมเพราะอาบัติใด ไม่พึงต้องอาบัตินั้น
๗. ไม่พึงต้องอาบัตินั้นอันเช่นกัน
๘. ไม่พึงต้องอาบัตินั้นเลวทรามกว่านั้น
๙. ไม่พึงติกรรม
๑๐. ไม่พึงติภิกษุทั้งหลายผู้ทำกรรม
๑๑. ไม่พึงห้ามอุโบสถแก่ปกติตตะภิกษุ
๑๒. ไม่พึงห้ามปวารณาแก่ปกติตตะภิกษุ
๑๓. ไม่พึงทำการไต่สวน
๑๔. ไม่พึงเริ่มอนุวาทธาริกรรม
๑๕. ไม่พึงยังภิกษุอื่นให้ทำโอกาส
๑๖. ไม่พึงโจทภิกษุอื่น
๑๗. ไม่พึงให้ภิกษุอื่นให้การ
๑๘. ไม่พึงช่วยภิกษุต่อภิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน ฯ

วัตร ๑๘ ข้อ ในดัชนีกรรม จบ

วัตรที่ควรระงับและไม่ควรระงับ

[๓๕] ครั้งนั้น สงฆ์ได้ลงดัชนีกรรมแก่ภิกษุพวกพระปัญฑกะและ พระโลहितกะแล้ว พวกนั้นถูกสงฆ์ลงดัชนีกรรมแล้ว ประพฤติโดยชอบ หายเยอหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ เข้าไปหาภิกษุทั้งหลายแล้วกล่าวอย่างนี้ว่า อาวุโสทั้งหลาย พวกผมถูกสงฆ์ลงดัชนีกรรมแล้ว ได้ประพฤติโดยชอบ หายเยอหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ พวกผมจะพึงปฏิบัติอย่างไรต่อไป ภิกษุทั้งหลาย กราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาค

พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าเช่นนั้น สงฆ์จงระงับ ดัชนีกรรมแก่ภิกษุพวกปัญฑกะและ โลहितกะ ฯ

วัตรที่ไม่ควรระงับ ๑๘ ข้อ ๑ หมวด

หมวดที่ ๑

[๓๖] ดูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์ไม่พึงระงับดัชนีกรรมแก่ภิกษุผู้ ประกอบด้วยองค์ ๕ คือ

๑. ให้อุปสมบท

๒. ให้นิสัย

๓. ให้สามเณรอุปฐาก

๔. รับสมมติเป็นผู้สั่งสอนภิกษุณี

๕. แม้ได้รับสมมติแล้ว ก็ยังสั่งสอนภิกษุณี

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับ ตัชชนียกรรม ฯ

หมวดที่ ๒

[๓๗] ดูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์ไม่พึงระงับตัชชนียกรรมแก่ภิกษุผู้ประกอบ ด้วยองค์ ๕ แม้

อื่นอีก คือ

๑. ถูกสงฆ์ลงตัชชนียกรรมเพราะอาบัติใด ต้องอาบัตินั้น

๒. ต้องอาบัตินั้นอันเช่นกัน

๓. ต้องอาบัตินั้นเลวทรามกว่านั้น

๔. ติกรรม

๕. ติภิกษุทั้งหลายผู้ทำกรรม

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับ ตัชชนียกรรม ฯ

หมวดที่ ๓

[๓๘] ดูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์ไม่พึงระงับตัชชนียกรรมแก่ภิกษุ ผู้ประกอบด้วยองค์ ๘ คือ

๑. ห้ามอุโบสถแก่ปกคัตตะภิกษุ

๒. ห้ามปวารณาแก่ปกคัตตะภิกษุ

๓. ทำการไต่สวน

๔. เริ่มอนุวาทาธิกรณ์

๕. ยังภิกษุอื่นให้ทำโอกาส

๖. โจทภิกษุอื่น

๗. ให้ภิกษุอื่นให้การ

๘. ช่วยภิกษุต่อภิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๘ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับ ตัชชนียกรรม ฯ

วัตรที่ไม่ควรระงับ ๑๘ ข้อ ๓ หมวด จบ

วัตรที่ควรระงับ ๑๘ ข้อ ๓ หมวด

หมวดที่ ๑

[๓๕] ดุกริกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงระงับตัชชณียกรรมแก่ภิกษุผู้ประกอบ ด้วยองค์ ๕ คือ

๑. ไม่ให้อุปสมบท
๒. ไม่ให้นิสัย
๓. ไม่ให้สามเณรอุปฐาก
๔. ไม่รับสมมติเป็นผู้สั่งสอนภิกษุณี
๕. แม้ได้รับสมมติแล้ว ก็ไม่สั่งสอนภิกษุณี

ดุกริกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล้ว สงฆ์พึงระงับ ตัชชณียกรรม ฯ

หมวดที่ ๒

[๔๐] ดุกริกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงระงับตัชชณียกรรมแก่ภิกษุผู้ประกอบ ด้วยองค์ ๕ เหมือน
อีก คือ

๑. ถูกสงฆ์ลงตัชชณียกรรมเพราะอาบัติใด ไม่ต้องอาบดินนั้น
๒. ไม่ต้องอาบดินอื่นอันเช่นกัน
๓. ไม่ต้องอาบดินอันเลวทรามกว่านั้น
๔. ไม่ติกรรม
๕. ไม่ติภิกษุทั้งหลายผู้ทำกรรม

ดุกริกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล้ว สงฆ์พึงระงับ ตัชชณียกรรม ฯ

หมวดที่ ๓

[๔๑] ดุกริกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงระงับตัชชณียกรรมแก่ภิกษุผู้ประกอบ ด้วยองค์ ๘ คือ

๑. ไม่ห้ามอุโบสถแก่ปกตัตตะภิกษุ
๒. ไม่ห้ามปวารณาแก่ปกตัตตะภิกษุ
๓. ไม่ทำการไต่สวน
๔. ไม่เริ่มอนุวาทธาริณี
๕. ไม่ยังภิกษุอื่นให้ทำโอกาส
๖. ไม่โจทภิกษุอื่น

๗. ไม่ให้ภิกษุอื่นให้การ

๘. ไม่ช่วยภิกษุต่อภิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๘ นี้แล สงฆ์พึงระงับ ตัชชนียกรรม ๗

วัตรที่ควรระงับ ๑๘ ข้อ ๓ หมวด จบ

วิธีระงับตัชชนียกรรม

[๔๒] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แลสงฆ์พึงระงับตัชชนียกรรมอย่างนี้ คือ ภิกษุพวกพระ
ป้อนชุกะและโลหิตกะนั้น พึงเข้าไปหาสงฆ์ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า ไหว้เท้าภิกษุทั้งหลายผู้แก่
พรรษากว่านั่งกระหย่งประคองอัญชลี กล่าวคำขอร้อง ระงับ กรรมนั้นอย่างนี้ว่าดังนี้

คำขอร้องระงับตัชชนียกรรม

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าทั้งหลาย ถูกสงฆ์ลงตัชชนียกรรมแล้วได้ประพฤติ โดยชอบ หายเยอ
หยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอร้องระงับตัชชนียกรรม

พึงขอแม่ครั้งที่สอง พึงขอแม่ครั้งที่สาม

ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรม วาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจา ระงับตัชชนียกรรม

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุพวกพระป้อนชุกะ และพระโลหิตกะนี้ ถูกสงฆ์
ลงตัชชนียกรรมแล้ว ประพฤติโดยชอบ หายเยอหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ บัดนี้ขอร้อง
ตัชชนียกรรม ถ้า ความพร้อมพรังของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงระงับตัชชนียกรรม แก่ภิกษุ
พวกพระป้อนชุกะและพระโลหิตกะ นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุพวกพระป้อนชุกะ และพระโลหิตกะนี้ ถูกสงฆ์
ลงตัชชนียกรรมแล้ว ประพฤติโดยชอบ หายเยอหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ บัดนี้ขอร้อง
ตัชชนียกรรม สงฆ์ระงับตัชชนียกรรมแก่ภิกษุพวกพระป้อนชุกะและพระโลหิตกะ การระงับ
ตัชชนียกรรมแก่ภิกษุพวกพระป้อนชุกะและพระโลหิตกะ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึง
เป็นผู้นั่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม่ครั้งที่สอง ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จง ฟังข้าพเจ้า ... การระงับ
ตัชชนียกรรมแก่ภิกษุพวกพระป้อนชุกะและ พระโลหิตกะ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็น
ผู้นั่ง ไม่ชอบแก่ ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สาม ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า ภิกษุพวกพระ
ปิ่นทูกะและพระโลหิตกะนี้ ถูกสงฆ์ลง ตัชชนียกรรมแล้ว ประพฤติโดยชอบ หายเยื่อหึง
ประพฤติกัณฑ์ได้ บัดนี้ขอระงับตัชชนียกรรม สงฆ์ระงับตัชชนียกรรมแก่ภิกษุพวก พระ
ปิ่นทูกะและพระโลหิตกะ การระงับตัชชนียกรรม แก่ภิกษุพวก พระปิ่นทูกะและโลหิตกะ
ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ตัชชนียกรรมอันสงฆ์ระงับแล้ว แก่ภิกษุพวกพระปิ่นทูกะ และพระโลหิตกะ ชอบแก่
สงฆ์ เหตุนี้จึงนี้ ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

ตัชชนียกรรม ที่ ๑ จบ

นิยสกรรม ที่ ๒

เรื่องพระเสยยสกะ

[๔๓] ก็โดยสมัยนั้นแล ท่านพระเสยยสกะเป็นพาล ไม่ฉลาด มี อหังคารมาก มีมรรยาท
ไม่สมควร อยู่คลุกคลีกับคฤหัสถ์ด้วยการคลุกคลีอัน ไม่สมควร ทั้งที่ปกตัตตะภิกษุทั้งหลายให้ปริวาส
ซักเข้าหาอหังคารให้มานัต อหังคารอยู่ บรรดาภิกษุที่เป็นผู้มักน้อย ... ต่างก็เพ่งโทษ ดิเตียน
โพนทะนาว่า โฉนเล่า ท่านพระเสยยสกะจึงได้เป็นพาล ไม่ฉลาด มีอหังคารมาก มีมรรยาทไม่สมควร
อยู่คลุกคลีกับคฤหัสถ์ด้วยการคลุกคลีอัน ไม่สมควร ทั้งที่ปกตัตตะภิกษุทั้งหลายให้ ปริวาส ซักเข้าหา
อหังคารให้มานัต อหังคารอยู่แล้วกราบทูลเรื่องนั้นแด่ พระผู้มีพระภาค ฯ

ประชุมสงฆ์ทรงสอบถาม

[๔๔] ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาครับสั่งให้ประชุมภิกษุสงฆ์ในเพราะเหตุ เป็นเฝ้ามูลนั้น
ในเพราะเหตุแรกเกิดนั้น แล้วทรงสอบถามภิกษุทั้งหลายว่า ดูกร ภิกษุทั้งหลาย ข้าว่า ภิกษุเสยย
สกะเป็นพาล ไม่ฉลาด มีอหังคารมาก มีมรรยาท ไม่สมควร อยู่คลุกคลีกับคฤหัสถ์ด้วยการคลุกคลี
อันไม่สมควร ทั้งที่ปกตัตตะ ภิกษุทั้งหลายให้ปริวาส ซักเข้าหาอหังคารให้มานัต อหังคารอยู่
จริงหรือ

ภิกษุทั้งหลายทูลรับว่า จริง พระพุทธเจ้าข้า

ทรงติเตียน

ผู้มีพระภาคพุทธเจ้าทรงติเตียนว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย การกระทำของโมฆบุรุษนั้นนั้น
ไม่เหมาะ ไม่สม ไม่ควร ไม่ใช่กิจของสมณะ ใช้ไม่ได้ ไม่ควรทำ

ดูกรภิกษุทั้งหลาย โฉนโมฆบุรุษนั้น จึงได้เป็นพาล ไม่ฉลาด มีอาบัติมาก มีมรรยาท
ไม่สมควร อยู่คลุกคลีกับคฤหัสถ์ด้วยการคลุกคลีอันไม่สมควร ทั้งที่ปกตัตตะภิกษุทั้งหลายให้ปริวาส
ชักเข้าหาอาบัติเดิม ให้มานัต อphanอยู่เล่า การกระทำของโมฆบุรุษนั้นนั้น ไม่เป็นไปเพื่อความ
เลื่อมใสของ ชุมชนที่ยังไม่เลื่อมใส หรือเพื่อความเลื่อมใสยิ่งของชุมชนที่เลื่อมใสแล้ว ... ครั้นแล้ว
ทรงทำธรรมิกถา รับสั่งกะภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนั้น แล สงฆ์จงทำนियส-
กรรมแก่ภิกษุเสยสกะ คือ ให้กลับถือนิสสัยอีก

วิธีทำนियสกรรม

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แลสงฆ์พึงทำนियสกรรมอย่างนี้ คือ ชันต้นพึงใจภิกษุเสยสกะ
ครั้นแล้วพึงให้เขาให้การ แล้วพึงปรับอาบัติ ครั้นแล้วภิกษุผู้ ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์
ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาทำนियสกรรม

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า พระเสยสกะผู้นี้เป็นพาล ไม่ฉลาด มีอาบัติมาก
มีมรรยาทไม่สมควร อยู่คลุกคลีกับคฤหัสถ์ ด้วยการคลุกคลีอันไม่สมควร ทั้งที่ปกตัตตะภิกษุ
ทั้งหลายให้ปริวาส ชักเข้าหาอาบัติเดิม ให้มานัต อphanอยู่ ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์
ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงทำนियสกรรมแก่พระเสยสกะ คือ ให้กลับถือนิสสัย อีก นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า พระเสยสกะผู้นี้เป็นพาล ไม่ฉลาด มีอาบัติมาก
มีมรรยาทไม่สมควร อยู่คลุกคลีกับคฤหัสถ์ ด้วยการคลุกคลีอันไม่สมควร ทั้งที่ปกตัตตะภิกษุ
ทั้งหลายให้ปริวาส ชักเข้าหาอาบัติเดิม ให้มานัต อphanอยู่ สงฆ์ทำนियสกรรมแก่ พระเสยสกะ
คือ ให้กลับถือนิสสัยอีก การทำนियสกรรมแก่พระเสยสกะ คือ ให้กลับถือนิสสัยอีก ชอบแก่ท่าน
ผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สอง ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า พระเสยสกะ
ผู้นี้เป็นพาล ไม่ฉลาด มีอาบัติมาก มีมรรยาท ไม่สมควร อยู่คลุกคลีกับคฤหัสถ์ด้วยการ
คลุกคลีอันไม่สมควร ทั้งที่ ปกตัตตะภิกษุทั้งหลายให้ปริวาส ชักเข้าหาอาบัติเดิม ให้มานัต
อphanอยู่ สงฆ์ทำนियสกรรมแก่พระเสยสกะ คือ ให้กลับถือนิสสัยอีก การทำนियสกรรมแก่

พระเสยสกะ คือ ให้กลับถือนิสัยอีก ชอบแก่ ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่
ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สาม ท่านเจ้าข้า ของสงฆ์จึงฟัง ข้าพเจ้า ... ท่านผู้นั้นพึง
เป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้น พึงพูด

นियสกรรม อันสงฆ์ทำแล้วแก่พระเสยสกะ คือ ให้กลับ ถือนิสัยอีก ชอบแก่สงฆ์
เหตุนี้จึงนั่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ด้วย อย่างนี้ ๆ

ลักษณะกรรมไม่เป็นกรรม ๑๒ หมวด

หมวดที่ ๑

[๔๕] คูกริกษุทั้งหลาย นิสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ เป็นกรรม ไม่เป็นกรรม ไม่เป็น
วินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำกลับหลัง ๑ ไม่สอบถามก่อน แล้วทำ ๑ ไม่ทำตามปฏิญาณ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย นิสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม ไม่เป็นกรรม ไม่เป็น
วินัย และระงับแล้วไม่ดี ๆ

หมวดที่ ๒

[๔๖] คูกริกษุทั้งหลาย นิสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็น
กรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำเพราะไม่ต้อง อาบัติ ๑ ทำเพราะอาบัติมิใช่เทศนา
คามินี ๑ ทำเพราะอาบัติที่แสดงแล้ว ๑

คูกริกษุทั้งหลาย นิสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม ไม่เป็นกรรม ไม่เป็น
วินัย และระงับแล้วไม่ดี ๆ

หมวดที่ ๓

[๔๗] คูกริกษุทั้งหลาย นิสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็น
กรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่โจทก่อนแล้วทำ ๑ ไม่ให้จำเลยให้การแล้วทำ ๑
ไม่ปรับอาบัติแล้วทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย นิสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม ไม่เป็นกรรม ไม่เป็น
วินัย และระงับแล้วไม่ดี ๆ

หมวดที่ ๔

[๔๘] คูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็น
กรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำลับหลัง ๑ ทำโดยไม่เป็นกรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรค
ทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นกรรม ไม่เป็น
วินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๕

[๔๙] คูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็น
กรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่สอบถามก่อนแล้ว ทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นกรรม ๑
สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่ เป็นกรรม ไม่เป็น
วินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๖

[๕๐] คูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็น
กรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่ทำตามปฏิญาณ ๑ ทำโดยไม่เป็นกรรม ๑ สงฆ์เป็น
วรรคทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม ไม่เป็นกรรม ไม่เป็น
วินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๗

[๕๑] คูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็น
กรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำเพราะไม่ต้อง อาบัติ ๑ ทำโดยไม่เป็นกรรม ๑ สงฆ์
เป็นวรรคทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่ เป็นกรรม ไม่เป็น
วินัย และระงับแล้วไม่ดี

หมวดที่ ๘

[๕๒] คูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็น
กรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำเพราะอาบัติมิ ไซ้เทศนาคามินี ๑ ทำโดยไม่เป็น
กรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๕

[๕๓] ดูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำเพราะอาบัติที่ แสดงแล้ว ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๑๐

[๕๔] ดูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่โจทก่อนแล้ว ทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๑๑

[๕๕] ดูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่ให้จำเลยให้การ ก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๑๒

[๕๖] ดูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่ปรับอาบัติแล้ว ทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่ เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

ลักษณะกรรมไม่เป็นธรรม ๑๒ หมวด จบ

ลักษณะกรรมเป็นกรรม ๑๒ หมวด

หมวดที่ ๑

[๕๗] คูกริกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำต่อหน้า ๑ สอบถามก่อนแล้ว ทำ ๑ ทำตามปฏิญาณ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๒

[๕๘] คูกริกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะต้องอาบัติ ๑ ทำ เพราะอาบัติเป็นเทศนาคามินี ๑ ทำเพราะอาบัติที่ยังไม่ได้แสดง ๑

คูกริกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๓

[๕๙] คูกริกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ โจทก่อนแล้วทำ ๑ ให้ จำเลยให้การก่อนแล้วทำ ๑ ปรับอาบัติแล้วทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม เป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๔

[๖๐] คูกริกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำต่อหน้า ๑ ทำโดยกรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม เป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๕

[๖๑] คูกริกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ สอบถามก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยกรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม เป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๖

[๖๒] คูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับแล้ว คือ ทำตามปฏิญาณ ๑ ทำโดย ธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๗

[๖๓] คูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะต้องอาบัติ ๑ ทำ โดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๘

[๖๔] คูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะอาบัติเป็นเทศนาคามินี ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม เป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๙

[๖๕] คูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะอาบัตินิยงไม่ได้แสดง ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม เป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๑๐

[๖๖] คูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ โจทก่อนแล้วทำ ๑ ทำ โดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม เป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๑๑

[๖๗] คูกริกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ให้จำเลยให้การก่อนแล้ว ทำ ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม เป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๑๒

[๖๘] คูกริกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ปรับอาบัติแล้วทำ ๑ ทำ โดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย นิยสกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม เป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

ลักษณะกรรมเป็นธรรม ๑๒ หมวด จบ

ข้อที่สงฆ์จำนง ๖ หมวด

หมวดที่ ๑

[๖๙] คูกริกษุทั้งหลาย ิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ เมื่อสงฆ์จำนงจะฟังลงนิยสกรรมก็ได้ คือ เป็นผู้ก่อความบาดหมาง ก่อการทะเลาะ ก่อการวิวาท ก่อความอื้อฉาว ก่ออธิกรณ์ในสงฆ์ ๑ เป็นพาล ไม่ฉลาด มีอาบัติมาก มี มรรยาทไม่สมควร ๑ อยู่คฤกคฤกับคฤหัสถ์ ด้วยการคฤกคฤอันไม่สมควร ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์จำนงจะฟัง ลงนิยสกรรมก็ได้ ฯ

หมวดที่ ๒

[๗๐] คูกริกษุทั้งหลาย ิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เมื่อสงฆ์จำนงจะฟังลงนิยสกรรมก็ได้ คือ เป็นผู้มึสติวิบัติ ในอธิศีล ๑ เป็นผู้มึ อาจารย์วิบัติ ในอธยาจาร ๑ เป็นผู้มึทฐิวินัย ในอดิตฐิลี ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์จำนงจะฟัง ลงนิยสกรรมก็ได้.

หมวดที่ ๓

[๗๑] คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เมื่อสงฆ์ จ้านงจะพึงลง
นียสกรรมก็ได้ คือ กล่าวติเตียนพระพุทเจ้า ๑ กล่าวติเตียน พระธรรม ๑ กล่าวติเตียนพระสงฆ์ ๑
คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์จ้านงจะพึงลงนียสกรรมก็ได้ ฯ

หมวดที่ ๔

[๗๒] คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จ้านงจะพึงลงนียสกรรมแก่กิกษุ ๓ รูป คือ รูปหนึ่ง
เป็นผู้ก่อความบาดหมาง ก่อการทะเลาะ ก่อการวิวาท ก่อความอื้อ ฉาว ก่ออิริยาในสงฆ์ ๑
รูปหนึ่งเป็นพาล ไม่ฉลาด มีอาบัติมาก มีมรรยาท ไม่สมควร ๑ รูปหนึ่งอยู่คลุกคลีกับคฤหัสถ์
ด้วยการคลุกคลีอัน ไม่สมควร ๑

คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จ้านงจะพึงลงนียสกรรมแก่กิกษุ ๓ รูป นี้แล ฯ

หมวดที่ ๕

[๗๓] คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จ้านงจะพึงลงนียสกรรมแก่กิกษุ ๓ รูป แม้อื่นอีก คือ
รูปหนึ่งเป็นผู้มีศีลวิบัติ ในอธิศีล ๑ รูปหนึ่งเป็นผู้มีอาจารย์วิบัติ ในอชฺชยาจาร ๑ รูปหนึ่งเป็นผู้
วิริวิบัติ ในอดิทธิ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จ้านงจะพึงลงนียสกรรมแก่กิกษุ ๓ รูป นี้แล ฯ

หมวดที่ ๖

[๗๔] คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จ้านงจะพึงลงนียสกรรมแก่กิกษุ ๓ รูป แม้อื่นอีก คือ รูป
หนึ่งกล่าวติเตียนพระพุทเจ้า ๑ รูปหนึ่งกล่าวติเตียนพระธรรม ๑ รูปหนึ่งกล่าวติเตียนพระสงฆ์ ๑
คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จ้านงจะพึงลงนียสกรรมแก่กิกษุ ๓ รูป นี้แล ฯ

ข้อที่สงฆ์จ้านง ๖ หมวด จบ

วัตร ๑๘ ข้อ ในนียสกรรม

[๗๕] คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุที่ถูกสงฆ์ลงนียสกรรมแล้วต้องประพฤติ โดยชอบ
วิธีประพฤติโดยชอบในนียสกรรมนั้น ดังต่อไปนี้:-

๑. ไม่พึงให้อุปสมบท
๒. ไม่พึงให้นิสัย
๓. ไม่พึงให้สามเณรอุปฐาก

๔. ไม่พึงรับสมมติเป็นผู้สั่งสอนภิกษุณี
๕. แม้ได้รับสมมติไว้แล้ว ก็ไม่พึงสั่งสอนภิกษุณี
๖. ถูกสงฆ์ลงนियสกรรมเพราะอาบัติใด ไม่พึงต้องอาบัตินั้น
๗. ไม่พึงต้องอาบัตินั้นอันเช่นกัน
๘. ไม่พึงต้องอาบัตินั้นเลวทรามกว่านั้น
๙. ไม่พึงติกรรม
๑๐. ไม่พึงติภิกษุทั้งหลายผู้ทำกรรม
๑๑. ไม่พึงห้ามอุโบสถแก่ปกติตตะภิกษุ
๑๒. ไม่พึงห้ามปวารณาแก่ปกติตตะภิกษุ
๑๓. ไม่พึงทำการไต่สวน
๑๔. ไม่พึงเริ่มอนุวาทาธิกรณ์
๑๕. ไม่พึงยังภิกษุอื่นให้ทำโอกาส
๑๖. ไม่พึงโจทภิกษุอื่น
๑๗. ไม่พึงให้ภิกษุอื่นให้การ
๑๘. ไม่พึงช่วยภิกษุต่อภิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน ฯ

วัตร ๑๘ ข้อ ในนियสกรรม จบ

วัตรที่ควรระงับและไม่ควรระงับ

[๗๖] ครั้งนั้น สงฆ์ได้ลงนियสกรรมแก่พระเสยยสกะแล้ว คือ ให้ กลับถือนิสัยอีก

เธอถูกสงฆ์ลงนियสกรรมแล้ว ช่งเสพ คบหานั่งใกล้ภัณฑาณมิตร ขอให้แนะนำ ไต่ถาม ได้เป็น
พหูสูต ชำชอง ในคัมภีร์ ทรงธรรม ทรงวินัย ทรงมาติกา เป็นผู้ฉลาด เกือบแหลม มีปัญญา
เป็นลัทธิ มีความรังเกียจ ใครต่อ สิกขา เธอประพฤติโดยชอบ หายเย่อหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้
เข้าไปหาภิกษุทั้งหลายแล้วกล่าวอย่างนี้ว่า อาวุโสทั้งหลาย ผมถูกสงฆ์ลงนियสกรรมแล้วได้ประพฤติ
โดยชอบ หายเย่อหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ ผมจะพึงปฏิบัติอย่างไรต่อไป ภิกษุทั้งหลายกราบทูล
เรื่องนั้นแต่พระผู้มีพระภาค ฯ

[๗๗] พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าเช่นนั้นสงฆ์จง ระงับนियสกรรมแก่
ภิกษุเสยยสกะ

วัตรที่ไม่ควรระงับ ๑๘ ข้อ ๑ หมวด

หมวดที่ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์ไม่พึงระงับนิยสกรรมแก่ภิกษุผู้ประกอบด้วย องค์ ๕ คือ

๑. ให้อุปสมบท
๒. ให้นิสัย
๓. ให้สามเณรอุปฐาก
๔. รับสมมติเป็นผู้สั่งสอนภิกษุณี
๕. แม้ได้รับสมมติแล้ว ก็ยังสั่งสอนภิกษุณี

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับ นิยสกรรม ฯ

หมวดที่ ๒

[๑๘] ดูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์ไม่พึงระงับนิยสกรรมแก่ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่น
อีก คือ

๑. ถูกสงฆ์ลงนิยสกรรมเพราะอาบัติใด ต้องอาบดินนั้น
๒. ต้องอาบดินอื่นอันเช่นกัน
๓. ต้องอาบดินอันเลวทรามกว่านั้น
๔. ตีกรรม
๕. ตีภิกษุทั้งหลายผู้ทำกรรม

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับ นิยสกรรม ฯ

หมวดที่ ๓

[๑๙] ดูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์ไม่พึงระงับนิยสกรรมแก่ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๘ คือ

๑. ห้ามอุโบสถแก่ปกคตตะภิกษุ
๒. ห้ามปวารณาแก่ปกคตตะภิกษุ
๓. ทำการไต่สวน
๔. เริ่มอนุวาทาธิกรณ์
๕. ยังภิกษุอื่นให้ทำโอกาส
๖. โจทภิกษุอื่น

๗. ให้ภิกษุอื่นให้การ

๘. ช่วยภิกษุกับภิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๘ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับ นิยสกรรม ฯ

วัตรที่ไม่ควรระงับ ๑๘ ข้อ ๓ หมวด จบ

วัตรที่ควรระงับ ๑๘ ข้อ ๓ หมวด

หมวดที่ ๑

[๘๐] ดูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงระงับนิยสกรรมแก่ภิกษุผู้ประกอบด้วย องค์ ๕ คือ

๑. ไม่ให้อุปสมบท

๒. ไม่ให้นิสัย

๓. ไม่ให้สามเณรอุปฐาก

๔. ไม่รับสมมติเป็นผู้สั่งสอนภิกษุณี

๕. แม้ได้รับสมมติแล้ว ก็ไม่สั่งสอนภิกษุณี

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์พึงระงับ นิยสกรรม ฯ

หมวดที่ ๒

[๘๑] ดูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงระงับนิยสกรรมแก่ภิกษุผู้ประกอบด้วย องค์ ๕ แม้อื่นอีก
คือ

๑. ถูกสงฆ์ลงนิยสกรรมเพราะอาบัติใด ไม่ต้องอาบดินนั้น

๒. ไม่ต้องอาบดินอื่นอันเช่นกัน

๓. ไม่ต้องอาบดินอันเลวทรามกว่านั้น

๔. ไม่ติกรรม

๕. ไม่ติภิกษุทั้งหลายผู้ทำกรรม

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์พึงระงับนิยสกรรม ฯ

หมวดที่ ๓

[๘๒] ดูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงระงับนิยสกรรมแก่ภิกษุผู้ประกอบด้วย องค์ ๘ คือ

๑. ไม่ห้ามอุโบสถแก่ปกคัตตะภิกษุ

๒. ไม่ห้ามปวารณาแก่ปกติตตะภิกษุ

๓. ไม่ทำการไต่สวน

๔. ไม่เริ่มอนุวาทาธิกรณ์

๕. ไม่ยังภิกษุอื่นให้ทำโอกาส

๖. ไม่โจทภิกษุอื่น

๗. ไม่ให้ภิกษุอื่นให้การ

๘. ไม่ช่วยภิกษุกับภิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๘ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับ นิยสกรรม ฯ

วัตรที่ควรระงับ ๑๘ ข้อ ๓ หมวด จบ

วิธีระงับนิยสกรรม

[๘๓] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แลสงฆ์พึงระงับนิยสกรรมอย่างนี้ คือ ภิกษุ เสขยสคนั้น พึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า ไหว้เท้าภิกษุผู้แก่ พรรษากว่า นั่งกระห่่งประคองอัญชลี แล้วกล่าวคำขอระงับนิยสกรรมนี้ อย่างนี้ ว่าดังนี้:-

คำขอระงับนิยสกรรม

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าถูกสงฆ์ลงนิยสกรรมแล้ว ประพฤติโดยชอบ หายเย่อหยิ่ง ประพฤติ
แก้ตัวได้ ข้าพเจ้าขอระงับนิยสกรรม

พึงขอแม่ครั้งที่สอง พึงขอแม่ครั้งที่สาม

ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจา ระงับนิยสกรรม

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า พระเสขยสคนีนี้ ถูกสงฆ์ ลงนิยสกรรมแล้ว
ประพฤติโดยชอบ หายเย่อหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ บัดนี้ขอระงับนิยสกรรม ถ้าความพร้อม
พร้อมของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึง ระงับนิยสกรรมแก่พระเสขยสคนีนี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า พระเสขยสคนีนี้ ถูกสงฆ์ ลงนิยสกรรมแล้ว
ประพฤติโดยชอบ หายเย่อหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ บัดนี้ขอระงับนิยสกรรม สงฆ์ระงับ
นิยสกรรม สงฆ์ระงับนิยสกรรมแก่พระเสขยสคนี การระงับนิยสกรรมแก่พระเสขยสคนี ชอบ
แก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็น ผู้นิ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สอง ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า พระเสยยสกะ
รูปนี้ ถูกสงฆ์ลงนียสกรรมแล้ว ประพฤติโดย ชอบ หายเยอหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ บัดนี้
ขอระงับนียสกรรม สงฆ์ ระงับนียสกรรมแก่พระเสยยสกะ การระงับนียสกรรมแก่พระเสยยสกะ
ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่าน ผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สาม ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า พระเสยยสกะ
รูปนี้ ถูกสงฆ์ลงนียสกรรมแล้ว ประพฤติ โดยชอบ หายเยอหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ บัดนี้ขอ
ระงับนียสกรรม สงฆ์ระงับนียสกรรมแก่พระเสยยสกะ การระงับนียสกรรมแก่พระเสยยสกะ
ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่าน ผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

นียสกรรมอันสงฆ์ระงับแล้วแก่พระเสยยสกะ ชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้จึงนิ่ง ข้าพเจ้า
ทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

จบนียสกรรม ที่ ๒

ปัพพาทนียกรรม ที่ ๓

เรื่องภิกษุพวกพระอัสสชิและพระปุนัพพสุกะ

[๘๔] ก็โดยสมัยนั้นแล ภิกษุพวกอัสสชิและปุนัพพสุกะ เป็นเจ้าถิ่น ในชนบทกัฎฐาคีรี
เป็นภิกษุอลัชชีเลวทราม ภิกษุพวกนั้นประพฤติอนาจารเห็นปาน ดังนี้ คือ ปลูกต้นไม้ดอกเองบ้าง
ใช้ให้ผู้อื่นปลูกบ้าง รดน้ำเองบ้าง ใช้ให้ผู้อื่น รดบ้าง เก็บดอกไม้เองบ้าง ใช้ให้ผู้อื่นเก็บบ้าง ร้อยกรอง
ดอกไม้เองบ้าง ใช้ให้ ผู้อื่นร้อยกรองบ้าง ทำมาลัยต่อก้านเองบ้าง ใช้ให้ผู้อื่นทำบ้าง ทำมาลัยเรียงก้าน
เองบ้าง ใช้ให้ผู้อื่นทำบ้าง ทำดอกไม้ช่อเองบ้าง ใช้ให้ผู้อื่นทำบ้าง ทำดอกไม้ พุ่มเองบ้าง ใช้ให้ผู้อื่นทำ
บ้าง ทำดอกไม้เทริดเองบ้าง ใช้ให้ผู้อื่นทำบ้าง ทำดอกไม้ พวงเองบ้าง ใช้ให้ผู้อื่นทำบ้าง ทำดอกไม้แผง
สำหรับประดับบอกเองบ้าง ใช้ให้ผู้อื่น ทำบ้าง ภิกษุพวกนั้นนำไปเองบ้าง ใช้ให้ผู้อื่นนำไปบ้าง ซึ่ง
มาลัยต่อก้าน นำไปเอง บ้าง ใช้ให้ผู้อื่นนำไปบ้าง ซึ่งมาลัยเรียงก้าน นำไปเองบ้าง ใช้ให้ผู้อื่น
นำไปบ้าง ซึ่งดอกไม้ช่อ นำไปเองบ้าง ใช้ให้ผู้อื่นนำไปบ้าง ซึ่งดอกไม้พุ่ม นำไปเองบ้าง ใช้ให้
ผู้อื่นนำไปบ้าง ซึ่งดอกไม้เทริด นำไปเองบ้าง ใช้ให้ผู้อื่นนำไปบ้าง ซึ่งดอกไม้พวง นำไปเองบ้าง
ใช้ให้ผู้อื่นนำไปบ้าง ซึ่งดอกไม้แผงสำหรับประดับบอก เพื่อกุลสตรี เพื่อกุลธิดา เพื่อกุมารีแห่ง
ตระกูล เพื่อสะใภ้แห่งตระกูล เพื่อกุลทาสี ภิกษุ พวกนั้นฉันอาหารในภาชนะอันเดียวกันบ้าง

คัมภ์น้ำในขันใบเดียวกันบ้าง นั่งบน อาสนะอันเดียวกันบ้าง นอนบนเตียงอันเดียวกันบ้าง นอน
ร่วมเครื่องลาดอันเดียว กันบ้าง นอนคลุมผ้าห่มผืนเดียวกันบ้าง นอนร่วมเครื่องลาดและคลุมผ้าห่ม
ร่วม กันบ้าง กับกุลสตรี กุลธิดา กุมารีแห่งตระกูล สะใภ้แห่งตระกูล กุลทาสี ฉันทอาหารในเวลา
วิกาลบ้าง คัมภ์น้ำเมาบ้าง ทัดทรงดอกไม้ของหอมและเครื่องลูบไล้ บ้าง ฟ้อนรำบ้าง ขับร้องบ้าง
ประโคมบ้าง เดินรำบ้าง ฟ้อนรำกับหญิงฟ้อนรำบ้าง ขับร้องกับหญิงฟ้อนรำบ้าง ประโคมกับหญิง
ฟ้อนรำบ้าง เดินรำกับหญิงฟ้อนรำบ้าง ฟ้อนรำกับหญิงขับร้องบ้าง ขับร้องกับหญิงขับร้องบ้าง
ประโคมกับหญิงขับร้องบ้าง เดินรำกับหญิงขับร้องบ้าง ฟ้อนรำกับหญิงประโคมบ้าง ขับร้องกับ
หญิงประโคมบ้าง ประโคมกับหญิงประโคมบ้าง เดินรำกับหญิงประโคมบ้าง ฟ้อนรำกับหญิงเดินรำ
บ้าง ขับร้องกับหญิงเดินรำบ้าง ประโคมกับหญิงเดินรำบ้าง เดินรำกับหญิงเดินรำบ้าง เล่นหมากรุก
แฉวงและแปดตาบ้าง เล่นหมากรุกแฉวงและสิบตาบ้าง เล่นหมากเก็บบ้าง เล่นชิงนางบ้าง เล่นหมาก
ไหวบ้าง เล่นโยนบ่วงบ้าง เล่นไม้หึ่งบ้าง เล่นฟาคให้ เป็นรูปต่างๆ บ้าง เล่นสะกาบ้าง เล่นเป่า
ใบไม้บ้าง เล่นไถน้อยๆ บ้าง เล่น หกคะเมนบ้าง เล่น ไม้กัณฑ์บ้าง เล่นดวงทรายด้วยใบไม้บ้าง
เล่นรถน้อยๆ บ้าง เล่นรถน้อยๆ บ้าง เล่นเขียนทายบ้าง เล่นทายใจบ้าง เล่นเลียนคนพิการ
บ้าง หัดขี่ช้างบ้าง หัดขี่ม้าบ้าง หัดขี่รถบ้าง หัดยิงธนูบ้าง หัดเพลงอาวุธบ้าง วิ่ง ผลัดช้างบ้าง
วิ่งผลัดม้าบ้าง วิ่งผลัดรถบ้าง วิ่งจับกันบ้าง วิ่งเปี้ยวกันบ้าง ผีวปากบ้าง ปรบมือบ้าง ปล้ำกันบ้าง
ชกมวยกันบ้าง ปลูกาดผ้าสังฆาฏิ ณ กลางสถานเดินรำแล้ว พุดกับหญิงฟ้อนรำอย่างนี้ว่า น้องหญิง
เรองฟ้อนรำ ณ ที่นี้ ดังนี้บ้าง ให้การ กำนันบ้าง ประพุดตือนาจารย์มืออย่างต่างๆ บ้าง ฯ

อุบาสกเล่าเรื่องให้พระฟัง

[๘๕] ก็โดยสมัยนั้นแล ภิกษุรูปหนึ่งจำพรรษาในแคว้นกาสิ เดินทาง ไปพระนครสาวัตถี
เพื่อเฝ้าพระผู้มีพระภาค ถึงชนบททักขิณบุรีแล้ว ครั้นเวลาเช้า ภิกษุนั้นครองอันตราวาสก ถือบาตรจีวร
เข้าไปบิณฑบาตยังชนบททักขิณบุรี มีอาการ เดินไป ถอยกลับ แลเหลียว คู้แขน เขยียดแขน
นำเลื่อมใส มีจักขุทอดลงสมบุรณ์ด้วยอิริยาบถ

คนทั้งหลายเห็นภิกษุรูปนั้น แล้วพุดอย่างนี้ว่า ภิกษุรูปนี้เป็นใคร คุณคล้ายคน ไม่ค่อยมี
กำลัง เหมือนคนอ่อนแอ เหมือนคนมีหน้าสยิว ใครเล่าจักถวายบิณฑบาตแก่ท่านผู้เข้าไปเที่ยว
บิณฑบาตรูปนี้ ส่วนพระผู้เป็นเจ้าของเหล่าพระอัสสชิและพระ ปุณ்பพสุกะของพวกเรา เป็นผู้อ่อน
โยน พุดจาไพเราะ อ่อนหวาน ยิ้มแย้มก่อน มักพุดว่า มาเถิด มาดีแล้ว มีหน้าไม่สยิว
มีหน้าชื่นบาน มักพุดก่อน ใครๆ ก็ ต้องถวายบิณฑบาตแก่ท่านเล่า

อุบาสกคนหนึ่ง ได้แลเห็นภิกษุรูปนั้น กำลังเที่ยวบิณฑบาตอยู่ในชนบท ภูิกาศีรี ครั้นแล้ว จึงเข้าไปหาภิกษุรูปนั้น กราบเรียนถามภิกษุรูปนั้นว่า พระคุณเจ้า ได้บิณฑบาตบ้างไหม ขอรับ ภิกษุรูปนั้นตอบว่า ยังไม่ได้บิณฑบาตเลย จ๊ะ

อุบาสกกล่าวอาราธนาว่า นิมนต์ไปเรือนผมเถิด ขอรับ แล้วนำภิกษุรูปนั้น ไปเรือน นิมนต์ ให้ฉันแล้วเรียนถามว่า พระคุณเจ้าจักไปที่ไหน ขอรับ

ภิก. อาตมาจักไปพระนครสาวัตถี เพื่อเฝ้าพระผู้มีพระภาค

อุ. ถ้าเช่นนั้น ขอพระคุณเจ้า จงกราบถวายบังคมพระบาททุกคฺลของ พระผู้มีพระภาคด้วย เติจรเกล้า และขอจงกราบทูลตามถ้อยคำของผมนี้นี้ว่า พระพุทธเจ้าข้า วัดในชนบทภูิกาศีรีโทรม ภิกษุพวกอัสสชฺชและปุนฺนพฺพลุเกะ เป็นเจ้าถิ่นในชนบทภูิกาศีรี เป็นภิกษุอัครชฺช เลวทราม พวกเธอ ประพฤติอนาจาร เห็นปานดังนี้ คือ ปลูกต้นไม้ดอกเองบ้าง ไซ้ให้ผู้อื่นปลูกบ้าง รดน้ำเองบ้าง ไซ้ให้ผู้อื่นรดบ้าง เก็บดอกไม้เองบ้าง ไซ้ให้ผู้อื่นเก็บบ้าง ร้อยกรองดอกไม้เองบ้าง ไซ้ให้ผู้อื่น ร้อยกรองบ้าง ทำมาลัยต่อก้านเองบ้าง ไซ้ให้ผู้อื่นทำบ้าง ทำมาลัยเรียง ก้านเองบ้าง ไซ้ให้ผู้อื่นทำบ้าง ทำดอกไม้ช่อเองบ้าง ไซ้ให้ผู้อื่นทำบ้าง ทำดอกไม้ พุ่มเองบ้าง ไซ้ให้ผู้อื่นทำบ้าง ทำดอกไม้เทริด เองบ้าง ไซ้ให้ผู้อื่นทำบ้าง ทำ ดอกไม้พวงเองบ้าง ไซ้ให้ผู้อื่นทำบ้าง ทำดอกไม้แขงสำหรับประดับอก เองบ้าง ไซ้ให้ผู้อื่นทำบ้าง ภิกษุพวกนั้นนำไปเองบ้าง ไซ้ให้ผู้อื่นนำไปบ้าง ซึ่งมาลัยต่อก้าน นำไปเอง บ้าง ไซ้ให้ผู้อื่นนำไปบ้าง ซึ่งมาลัยเรียงก้าน นำไปเองบ้าง ไซ้ให้ผู้อื่น นำไปบ้าง ซึ่งดอกไม้ช่อ นำไป เองบ้าง ไซ้ให้ผู้อื่นนำไปบ้าง ซึ่งดอกไม้พุ่ม นำไปเองบ้าง ไซ้ให้ผู้อื่นนำไปบ้าง ซึ่งดอกไม้เทริด นำไป เองบ้าง ไซ้ให้ผู้อื่น นำไปบ้าง ซึ่งดอกไม้พวง นำไปเองบ้าง ไซ้ให้ผู้อื่นนำไปบ้าง ซึ่งดอกไม้แขง สำหรับประดับอก เพื่อกุลสตรี เพื่อกุลธิดา เพื่อกุมารีแห่งตระกูล เพื่อสะใภ้ แห่งตระกูล เพื่อ กุลทาสี ภิกษุพวกนั้นฉันอาหารในภาชนะอันเดียวกันบ้าง ดื่มน้ำ ในขันใบเดียวกันบ้าง นั่งบน อาสนะอันเดียวกันบ้าง นอนบนเตียงอันเดียวกันบ้าง นอนร่วมเครื่องลาดอันเดียวกันบ้าง นอน คลุมผ้าห่มผืนเดียวกันบ้าง นอนร่วม เครื่องลาดและคลุมผ้าห่มร่วมกันบ้าง กับกุลสตรี กุลธิดา กุมารีแห่งตระกูล สะใภ้แห่งตระกูล กุลทาสี ฉันอาหารในเวลาวิกาลบ้าง ดื่มน้ำเมาจากบ้าง ทัดทรง ดอกไม้ของหอมและเครื่องลูบไล้บ้าง ฟ้อนรำบ้าง ขับร้องบ้าง ประโคมบ้าง เดินรำบ้าง ฟ้อนรำ กับหญิงฟ้อนรำบ้าง ขับร้องกับหญิงฟ้อนรำบ้าง ประโคม กับหญิงฟ้อนรำบ้าง เดินรำกับหญิงฟ้อนรำ บ้าง ฟ้อนรำกับหญิงขับร้องบ้าง ขับร้อง กับหญิงขับร้องบ้าง ประโคมกับหญิงขับร้องบ้าง เดินรำ กับหญิงขับร้องบ้าง ฟ้อนรำ กับหญิงประโคมบ้าง ขับร้องกับหญิงประโคมบ้าง ประโคมกับหญิง

ประโคนบ้าง เดินรำกับหญิงประโคนบ้าง ฟ้อนรำกับหญิงเดินรำบ้าง ขับร้องกับหญิงเดินรำบ้าง
ประโคนกับหญิงเดินรำบ้าง เดินรำกับหญิงเดินรำบ้าง เล่นหมากรุกแถวละแปดตา บ้าง เล่นหมากรุก
แถวละสิบตาบ้าง เล่นหมากเก็บบ้าง เล่นชิงนางบ้าง เล่น หมากไหวบ้าง เล่นโยนบ่วงบ้าง เล่น
ไม้หึ่งบ้าง เล่นฟาดให้เป็นรูปต่างๆ บ้าง เล่นสะก้างบ้าง เล่นเป่าใบไม้บ้าง เล่นไถน้อยๆ บ้าง
เล่นหกคะเมนบ้าง เล่น ไม้กั้งหันบ้าง เล่นดวงทรายด้วยใบไม้บ้าง เล่นรถน้อยๆ บ้าง เล่นรถ
น้อยๆ บ้าง เล่นเขียนทายบ้าง เล่นทายใจบ้าง เล่นเลียนคนพิการบ้าง หัดขี่ช้างบ้าง หัด ขี่ม้า
บ้าง หัดขี่รถบ้าง หัดยิงธนูบ้าง หัดเพลงอาวุธบ้าง วังผลัดช้างบ้าง วังผลัด ม้าบ้าง วังผลัดรถบ้าง
วียงจับกันบ้าง วียงเปี้ยวกันบ้าง ผิวปากบ้าง ปรบมือบ้าง ปล้ำกันบ้าง ชกมวยกันบ้าง ปลูกฝ้าย
สังฆาฏิ ณ กลางสถานเดินรำ แล้วพูดกับ หญิงเพื่อนรำอย่างนี้ว่า น้องหญิง เธอจงเพื่อนรำ ณ ที่นี้
ดังนี้บ้าง ให้การคำนับบ้าง ประพุดตือนาจารมีอย่างต่างๆ บ้าง เมื่อก่อนชาวบ้านยังมีศรัทธาเลื่อมใส
แต่เดี๋ยวนี้ เขาไม่ศรัทธาไม่เลื่อมใสแล้ว แม้นทานประจำของสงฆ์ก่อนๆ บัดนี้ทายกทายิกา ได้ตัดขาด
แล้ว ภิกษุผู้มีศีลเป็นที่รักยอมหลีกเลี้ยงไป ภิกษุเลวทรามอยู่ครอง พระพุทธเจ้าข้า ข้าพระพุทธเจ้า
ขอประทานพระวโรกาส พระผู้มีพระภาคพึงส่ง ภิกษุทั้งหลายไปสู่ชนบทกัฎฐาสิริเถิด เพื่อวัดในชนบท
กัฎฐาสิรินี้จะพึงตั้งมั่นอยู่

ภิกษุรูปนั้นรับคำของอุบาสกนั้นแล้ว ลุกจากอาสนะหลีกไปโดยทาง พระนครสาวัตถี ถึง
พระนครสาวัตถี พระวิหารเชตวัน อารามของอนาถบิณฑิก คหบดี โดยลำดับ เข้าเฝ้าพระผู้มีพระ
ภาค ถวายบังคมพระผู้มีพระภาคแล้วนั่ง ณ ที่ควรส่วนข้างหนึ่ง ฯ

พุทธประเพณี

[๘๖] ก็การที่พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้าทั้งหลาย ทรงปราศรัยกับพระ อาคันตุกะทั้งหลาย
นั้นเป็นพุทธประเพณี

ทรงปฏิสันถาร

ลำดับนั้นพระผู้มีพระภาคได้ตรัสถามภิกษุรูปนั้นว่า ดูกรภิกษุ ร่างกาย ของเธอยังพอทนได้
หรือ ยังพอให้เป็นไปได้หรือ เธอเดินทางมามีความลำบาก น้อยหรือ และเธอมาจากไหน

ภิกษุรูปนั้นกราบทูลว่า ข้าพระพุทธเจ้ายังพอทนได้ พระพุทธเจ้าข้า ยังพอให้เป็นไปได้
พระพุทธเจ้าข้า และข้าพระพุทธเจ้าเดินทางมา มีความ ลำบากเล็กน้อย ข้าพระพุทธเจ้าจำพรรษาใน
แคว้นกาตีแล้ว เมื่อจะมายังพระนคร สาวัตถี เพื่อเฝ้าพระผู้มีพระภาค ได้ผ่านชนบทกัฎฐาสิริ พระ
พุทธเจ้าข้า ครั้น เวลาเช้า ข้าพระพุทธเจ้าครองอันตราวาสก ถือบาตรจีวรเข้าไปบิณฑบาตยังชนบท

กัฏฐาคีรี อุบาสกคนหนึ่ง ได้แลเห็นข้าพระพุทธเจ้ากำลังเที่ยวบิณฑบาตอยู่ใน ชนบทกัฏฐาคีรี ครั้น
แล้วได้เข้าไปหาข้าพระพุทธเจ้า กราบไหว้ข้าพระพุทธเจ้าแล้ว ถามว่า ท่านได้บิณฑบาตบ้างไหม ขอรับ
ข้าพระพุทธเจ้าตอบว่า ยังไม่ได้บิณฑบาต เลยจะ เขาพูดว่า นิมนต์ไปเรื่อนผมเถิด ขอรับ แล้วนำ
ข้าพระพุทธเจ้าไปเรื่อน ให้ฉันแล้วถามว่า พระคุณเจ้าจักไปที่ไหน ขอรับ ข้าพระพุทธเจ้าตอบว่า
จัก ไปพระนครสาวัตถิ เพื่อเฝ้าพระผู้มีพระภาคจะ เขาพูดว่า ท่านขอรับ ถ้าเช่นนั้น ขอท่านจง
กราบถวายบังคมพระบาทยุคลของพระผู้มีพระภาค ด้วยเศียรเกล้า และ ขอจงกราบทูลตามถ้อยคำ
ของกระผมอย่างนี้ว่า พระพุทธเจ้าข้า วัคในชนบทกัฏฐาคีรี โทรม ภิกษุพวกพระอัสสชิและพระ
ปุนัพพสุกะเป็นเจ้าถิ่นในชนบทกัฏฐาคีรี เป็น ภิกษุอลัชชี เลวทราม พวกเธอประพฤตินาจารย์เห็น
ปานนี้ คือ ปลูกต้นไม้ดอก เองบ้าง ใ้ใช้ให้ผู้อื่นปลูกบ้าง ... ประพฤตินาจารย์มีอย่างต่างๆ บ้าง
เมื่อก่อน ชาวบ้านยังมีศรัทธาเลื่อมใส แต่เดี๋ยวนี้เขาไม่ศรัทธาไม่เลื่อมใสแล้ว แม้นาน ประจำของ
สงฆ์ก่อนๆ บัดนี้ทายกทายิกาได้ตัดขาดแล้ว ภิกษุมิศีลเป็นที่รัก ย่อมหลีกเลี่ยงไป ภิกษุเลวทราม
อยู่ครอง พระพุทธเจ้าข้า ข้าพระพุทธเจ้าขอ ประธานพระเวโรภาส พระองค์ควรส่งภิกษุทั้งหลาย
ไปสู่ชนบทกัฏฐาคีรี เพื่อวัค ในชนบทกัฏฐาคีรีนี้ จะพึงตั้งมั่นอยู่ ดังนี้ ข้าพระพุทธเจ้ามาจากชนบท
กัฏฐาคีรีนั้น พระพุทธเจ้าข้า ฯ

ประชุมสงฆ์ทรงสอบถาม

[๘๗] ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาครับสั่งให้ประชุมภิกษุสงฆ์ ในเพราะเหตุ เป็นคัมภีรนั้น
ในเพราะเหตุแรกเกิดนั้น แล้วทรงสอบถามภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ข้าว่า ภิกษุพวก
อัสสชิและปุนัพพสุกะ เป็นเจ้าถิ่นในชนบทกัฏฐาคีรี เป็น ภิกษุอลัชชี เลวทราม พวกเธอประพฤตินา
จารย์เห็นปานดังนี้ คือ ปลูกต้นไม้ดอก เองบ้าง ใ้ใช้ให้ผู้อื่นปลูกบ้าง ... ประพฤตินาจารย์มีอย่างต่างๆ
บ้าง เมื่อก่อนชาว บ้านยังมีศรัทธาเลื่อมใส แต่เดี๋ยวนี้เขาไม่ศรัทธาไม่เลื่อมใสแล้ว แม้นานประจำ
ของสงฆ์ก่อนๆ บัดนี้ทายกทายิกาได้ตัดขาดแล้ว ภิกษุมิศีลเป็นที่รักย่อมหลีกเลี่ยงไป ภิกษุ
เลวทรามอยู่ครอง ดังนี้ จริงหรือ

ภิกษุทั้งหลายทูลรับว่า จริง พระพุทธเจ้าข้า

ทรงติเตียน

พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้าทรงติเตียนว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย การกระทำของ โมฆบุรุษเหล่านั้น
นั้น ไม่เหมาะ ไม่สม ไม่ควร ไม่ใช่กิจของสมณะ ใช้ไม่ได้ ไม่ควรทำ

คุณภิกษุทั้งหลาย โฉน ภิกษุโมฆบุรุษเหล่านั้นจึงได้ประพตือนาจาร เห็นปานดังนี้ คือ
ได้ปลูกต้นไม้ดอกเองบ้าง ได้ใช้ให้ผู้อื่นปลูกบ้าง ได้รดน้ำ เองบ้าง ได้ใช้ให้ผู้อื่นรดบ้าง ได้เก็บ
ดอกไม้เองบ้าง ได้ใช้ให้ผู้อื่นเก็บบ้าง ได้ ร้อยกรองดอกไม้เองบ้าง ได้ใช้ให้ผู้อื่นร้อยกรองบ้าง
ได้ทำมาลัยต่อกันเองบ้าง ได้ใช้ให้ผู้อื่นทำบ้าง ได้ทำมาลัยเรียงกันเองบ้าง ได้ใช้ให้ผู้อื่นทำบ้าง
ได้ทำ ดอกไม้ช่อเองบ้าง ได้ใช้ให้ผู้อื่นทำบ้าง ได้ทำดอกไม้พุ่มเองบ้าง ได้ใช้ให้ผู้อื่น ทำบ้าง ได้ทำ
ดอกไม้เทริดเองบ้าง ได้ใช้ให้ผู้อื่นทำบ้าง ได้ทำดอกไม้พวงเองบ้าง ได้ใช้ให้ผู้อื่นทำบ้าง ได้ทำ
ดอกไม้แขวนสำหรับประดับอกเองบ้าง ได้ใช้ให้ผู้อื่น ทำบ้าง พวกเธอได้นำไปเองบ้าง ได้ใช้ให้ผู้อื่น
นำไปบ้าง ซึ่งมาลัยต่อกัน ได้นำ ไปเองบ้าง ได้ใช้ให้ผู้อื่นนำไปบ้าง ซึ่งมาลัยเรียงกัน ได้นำไปเองบ้าง
ได้ใช้ให้ ผู้อื่นนำไปบ้าง ซึ่งดอกไม้ช่อ ได้นำไปเองบ้าง ได้ใช้ให้ผู้อื่นนำไปบ้าง ซึ่ง
ดอกไม้พุ่ม ได้นำไปเองบ้าง ได้ใช้ให้ผู้อื่นนำไปบ้าง ซึ่งดอกไม้เทริด ได้นำไปเองบ้าง ได้ใช้ให้
ผู้อื่นนำไปบ้าง ซึ่งดอกไม้พวง ได้นำไปเอง บ้าง ได้ใช้ให้ผู้อื่นนำไปบ้าง ซึ่งดอกไม้แขวนสำหรับ
ประดับอก เพื่อกุลสตรี เพื่อกุลธิดา เพื่อกุมารีแห่งตระกูล เพื่อสะใภ้แห่งตระกูล เพื่อกุลทาสี
พวก เธอได้น้ำอาหารในภาชนะอันเดียวกันบ้าง ได้ดื่มน้ำในขันใบเดียวกันบ้าง ได้นั่ง บนอาสนะ
อันเดียวกันบ้าง ได้นอนบนเตียงอันเดียวกันบ้าง ได้นอนร่วมเครื่องลาด อันเดียวกันบ้าง ได้นอน
คลุมผ้าห่มผืนเดียวกันบ้าง ได้นอนร่วมเครื่องลาดและ คลุมผ้าห่มร่วมกันบ้างกับกุลสตรี กุลธิดา
กุมารีแห่งตระกูล สะใภ้แห่งตระกูล กุลทาสี ได้ฉันอาหารในเวลาวิกาลบ้าง ได้ดื่มน้ำมาบ้าง ได้ตัด
ทรงดอกไม้ของหอม และเครื่องลูบไล้บ้าง ได้ฟ้อนรำบ้าง ได้ขับร้องบ้าง ได้ประโคมบ้าง ได้เต้นรำ
บ้าง ได้ฟ้อนรำกับหญิงฟ้อนรำบ้าง ได้ขับร้องกับหญิงฟ้อนรำบ้าง ได้ประโคมกับหญิงฟ้อน รำบ้าง
ได้เต้นรำกับหญิงฟ้อนรำบ้าง ได้ฟ้อนรำกับหญิงขับร้องบ้าง ได้ขับร้องกับหญิง ขับร้องบ้าง ได้
ประโคมกับหญิงขับร้องบ้าง ได้เต้นรำกับหญิงขับร้องบ้าง ได้ ฟ้อนรำกับหญิงประโคมบ้าง ได้ขับ
ร้องกับหญิงประโคมบ้าง ได้ประโคมกับหญิง ประโคมบ้าง ได้เต้นรำกับหญิงประโคมบ้าง ได้ฟ้อนรำ
กับหญิงเต้นรำบ้าง ได้ขับ ร้องกับหญิงเต้นรำบ้าง ได้ประโคมกับหญิงเต้นรำบ้าง ได้เต้นรำกับหญิง
เต้นรำบ้าง ได้เล่นหมากรุกแฉะแปดตาบ้าง ได้เล่นหมากรุกแฉะสิบตาบ้าง ได้เล่น หมากรุกเก็บ
บ้าง ได้เล่นชิงนางบ้าง ได้เล่นหมากไหวบ้าง ได้เล่นโยนห่วงบ้าง ได้เล่นไม้หึ่งบ้าง ได้เล่นฟาด
ให้เป็นรูปต่างๆ บ้าง ได้เล่นสะกาบ้าง ได้เล่น เป่าใบไม้บ้าง ได้เล่นไถน้อยๆ บ้าง ได้เล่นหกคะเมน
บ้าง ได้เล่นไม้กั้งหันบ้าง ได้เล่นดวงทรายด้วยใบไม้บ้าง ได้เล่นรذن้อยๆ บ้าง ได้เล่นธนู้อยๆ
บ้าง ได้เล่นเขียนทายบ้าง ได้เล่นทายใจบ้าง ได้เล่นเลียนคนพิการบ้าง ได้หัดขี่ช้าง บ้าง ได้หัด

จี่มาบ้าง ได้หัดขีรดบ้าง ได้หัดยิงธนูบ้าง ได้หัดเพลงอาวุธบ้าง ได้วิ่งผลัดข้างบ้าง ได้วิ่งผลัดม้า บ้าง ได้วิ่งผลัดรถบ้าง ได้วิ่งขัณฑ์บ้าง ได้วิ่ง เปี้ยวกันบ้าง ได้ผิวปากบ้าง ได้ปรบมือบ้าง ได้ปล้ำ กันบ้าง ได้ชกมวยกันบ้าง ปลูกฝ้ายสังฆาฏิ ณ กลางสถานที่เต็นรำแล้ว ได้พูดกับหญิงเพื่อนรำ อย่างนี้ว่า น้องหญิง เธอจงเพื่อนรำ ณ ที่นี้ ดังนี้บ้าง ได้ให้การคำนับบ้าง ได้ประพฤติ อนุชากร มืออย่างต่างๆ บ้าง เมื่อก่อนชาวบ้านยังมีศรัทธาเลื่อมใส แต่เดี๋ยวนี้เขา ไม่ศรัทธาไม่เลื่อมใสแล้ว แม้ทานประจำของสงฆ์ก่อนๆ บัดนี้ทายกทายิกาได้ ตัดขาดแล้ว ภิกษุผู้มีศีลเป็นที่รักยอมหลีกเลี่ยง ไป ภิกษุเลวทรามอยู่ครองเล่า

ดูกรภิกษุทั้งหลาย การกระทำของโฆมนุรุษเหล่านั้นนั้น ไม่เป็นไปเพื่อ ความเลื่อมใสของ ชุมชนที่ยังไม่เลื่อมใส ... ครั้นแล้ว ทรงทำธรรมมีกถา รับสั่ง กะพระสารีบุตรและพระโมคคัลลานะว่า ไปเถิด สารีบุตรและโมคคัลลานะ พวกเธอ ไปถึงชนบททักขิณิแล้วจงทำปัพพาทนียกรรมแก่ภิกษุ พวกอัสสชิ และปุนัพพสุกะ จากชนบททักขิณิ เพราะภิกษุพวกนั้นเป็นสัทธวิหารีของพวกเธอ

พระสารีบุตรและพระโมคคัลลานะกราบทูลถามว่า พวกข้าพระพุทธเจ้า จะทำปัพพาทนีย กรรมแก่ภิกษุพวกพระอัสสชิและพระปุนัพพสุกะจากชนบททักขิณิ ได้ด้วยวิธีไร เพราะภิกษุพวกนั้น คุร้าย หยาบคาย พระพุทธเจ้าข้า

พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ดูกรสารีบุตรและโมคคัลลานะ ถ้าเช่นนั้นพวกเธอจงไปพร้อมด้วย ภิกษุหลายๆ รูป

พระสารีบุตร และพระโมคคัลลานะกราบทูลรับสนองพระผู้มีพระภาคว่า อย่างนั้น พระพุทธเจ้าข้า ฯ

วิธีทำปัพพาทนียกรรม

[๘๘] พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แลปัพพาทนียกรรม พึงทำอย่างนี้ คือ พึงใจภิกษุพวกอัสสชิและปุนัพพสุกะก่อน ครั้นแล้วพึงให้ พวกเธอให้การ แล้วพึงปรับอาบัติ ครั้นแล้ว ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึง ประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาทำปัพพาทนียกรรม

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุพวกพระอัสสชิและ พระปุนัพพสุกะเหล่านี้ เป็นผู้ประทุษร้ายสกุล มีความประพฤติเลว ทราม ความประพฤติเลวทรามของภิกษุเหล่านี้ เขาได้เห็นอยู่ด้วย เขาได้ยินอยู่ด้วย และสกุลทั้งหลายถูกภิกษุเหล่านี้ประทุษร้ายแล้ว เขา

ได้เห็นอยู่ด้วย เขาได้ยินอยู่ด้วย ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ถึงที่ แล้ว สงฆ์พึงทำปีพพานี
ยกรรมแก่ภิกษุพวกพระอัสสชิและพระปุนฺพ- พสุกะจากชนบทกัฎฐาคีรีว่า ภิกษุพวกพระอัสสชิ
และพระปุนฺพพสุกะ ไม่พึงอยู่ในชนบทกัฎฐาคีรี นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุพวกพระอัสสชิและ พระปุนฺพพสุกะเหล่านี้เป็น
ผู้ประทุษร้ายสกุล มีความประพฤติเลว ทราม ความประพฤติเลวทรามของภิกษุเหล่านี้ เขาได้
เห็นอยู่ด้วย เขาได้ยินอยู่ด้วย และสกุลทั้งหลายถูกภิกษุเหล่านี้ประทุษร้ายแล้ว เขาได้เห็น
อยู่ด้วย เขาได้ยินอยู่ด้วย สงฆ์ทำปีพพานีกรรมแก่ภิกษุ พวกพระอัสสชิและพระปุนฺพพสุกะ
จากชนบทกัฎฐาคีรีว่า ภิกษุพวกพระ อัสสชิและพระปุนฺพพสุกะไม่พึงอยู่ในชนบทกัฎฐาคีรี การ
ทำปีพพา- ณีกรรมแก่ภิกษุพวกพระอัสสชิและพระปุนฺพพสุกะจากชนบทกัฎฐาคีรี ว่า ภิกษุพวก
พระอัสสชิและพระปุนฺพพสุกะ ไม่พึงอยู่ในชนบทกัฎฐาคีรี ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็น
ผู้นิ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่าน ผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สอง ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า ภิกษุพวกพระ
อัสสชิและพระปุนฺพพสุกะเหล่านี้เป็นผู้ประทุษ ร้ายสกุล มีความประพฤติเลวทราม ความ
ประพฤติเลวทรามของภิกษุ เหล่านี้ เขาได้เห็นอยู่ด้วย เขาได้ยินอยู่ด้วย และสกุลทั้งหลายถูก
ภิกษุ เหล่านี้ประทุษร้ายแล้ว เขาได้เห็นอยู่ด้วย เขาได้ยินอยู่ด้วย สงฆ์ทำ ปีพพานีกรรม
แก่ภิกษุพวกพระอัสสชิและพระปุนฺพพสุกะ จากชนบท กัฎฐาคีรีว่า ภิกษุพวกพระอัสสชิและ
พระปุนฺพพสุกะ ไม่พึงอยู่ในชนบท กัฎฐาคีรี การทำปีพพานีกรรมแก่ภิกษุพวกพระอัสสชิ
และพระปุนฺพ- พสุกะจากชนบทกัฎฐาคีรีว่า ภิกษุพวกพระอัสสชิและพระปุนฺพพสุกะไม่พึงอยู่ใน
ชนบทกัฎฐาคีรี ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้นิ่ง ไม่ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้น
พึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สาม ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า ภิกษุพวก
พระอัสสชิและพระปุนฺพพสุกะเหล่านี้ เป็นผู้ ประทุษร้ายสกุล มีความประพฤติเลวทราม
ความเลวทรามของภิกษุ เหล่านี้ เขาได้เห็นอยู่ด้วย เขาได้ยินอยู่ด้วย และสกุลทั้งหลายถูก ภิกษุ
เหล่านี้ประทุษร้ายแล้ว เขาได้เห็นอยู่ด้วย เขาได้ยินอยู่ด้วย สงฆ์ทำปีพพานีกรรมแก่พวก
พระอัสสชิและพระปุนฺพพสุกะ จาก ชนบทกัฎฐาคีรีว่า ภิกษุพวกพระอัสสชิและพระปุนฺพพสุกะ
ไม่พึงอยู่ใน ชนบทกัฎฐาคีรี การทำปีพพานีกรรมแก่ภิกษุพวกพระอัสสชิและพระ ปุนฺพพสุกะ
จากชนบทกัฎฐาคีรีว่า ภิกษุพวกพระอัสสชิและพระปุนฺพพสุกะ ไม่พึงอยู่ในชนบทกัฎฐาคีรี ชอบ
แก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้นิ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ปีพพานิยกรรม สงฆ์ทำแล้วแก่ภิกษุพวกพระอัสสชิและพระปุนัพพสุกะ จากชนบท
ภิกษุคิริว่า ภิกษุพวกพระอัสสชิและพระปุนัพพสุกะไม่พึงอยู่ในชนบทภิกษุคิริ ชอบแก่สงฆ์
เหตุนี้จึงนั่ง ข้าพเจ้า ทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

ลักษณะกรรมไม่เป็นกรรม ๑๒ หมวด

หมวดที่ ๑

[๘๕] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปีพพานิยกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ เป็น กรรมไม่เป็นกรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำกลับหลัง ๑ ไม่ สอบถามก่อนแล้วทำ ๑ ทำไม่ตามปฏิญาณ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปีพพานิยกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็น กรรมไม่เป็นกรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๒

[๘๖] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปีพพานิยกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่น อีก เป็นกรรมไม่
เป็นกรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำเพราะ ไม่ต้องอาบัติ ๑ ทำเพราะอาบัติมิใช่เป็น
เทศนาคามินี ๑ ทำเพราะอาบัติที่แสดง แล้ว ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปีพพานิยกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นกรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๓

[๘๗] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปีพพานิยกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่
เป็นกรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่โจท ก่อนแล้วทำ ๑ ไม่ให้จำเลยให้การก่อน
แล้วทำ ๑ ไม่ปรับอาบัติแล้วทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปีพพานิยกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นกรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๔

[๘๘] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปีพพานิยกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้ อื่นอีก เป็นกรรมไม่
เป็นกรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำกลับหลัง ๑ ทำโดยไม่เป็นกรรม ๑ สงฆ์เป็น
วรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปีพพานิยกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นกรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๕

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่สอบถามก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็น
วรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี

หมวดที่ ๖

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำไม่ตามปฏิญาณ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี

หมวดที่ ๗

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำเพราะไม่ต้องอาบัติ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี

หมวดที่ ๘

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำเพราะอาบัติมิใช่เป็น เทศนาคามินี ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑
สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี

หมวดที่ ๙

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำเพราะอาบัติที่แสดงแล้ว ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์
เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี

หมวดที่ ๑๐

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่โจทก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม ไม่เป็นธรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี

หมวดที่ ๑๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่ให้จำเลยให้การ ก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์
เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม ไม่เป็นธรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี

หมวดที่ ๑๒

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่ปรับอาบัติแล้วทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม ไม่เป็นธรรม
ไม่เป็นวินัยและระงับแล้วไม่ดี ฯ

ลักษณะกรรมไม่เป็นธรรม ๑๒ หมวด จบ

ลักษณะกรรมเป็นธรรม ๑๒ หมวด

หมวดที่ ๑

[๕๓] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ เป็น กรรมเป็นธรรม เป็น
วินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำต่อหน้า ๑ สอบถามก่อนแล้ว ทำ ๑ ทำตามปฏิญาณ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็น
วินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๒

[๕๔] คูกริกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรม เป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะต้องอาบัติ ๑ ทำ เพราะอาบัติเป็นเทศนาคามินี ๑ ทำเพราะอาบัตยงไม่ได้แสดง ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๓

[๕๕] คูกริกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่น อีก เป็นกรรม เป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ โจทก่อนแล้วทำ ๑ ให้ จำเลยให้การก่อนแล้วทำ ๑ ปรับ อาบัติแล้วทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๔

[๕๖] คูกริกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่น อีก เป็นกรรม เป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำต่อหน้า ๑ ทำโดย ธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๕

[๕๗] คูกริกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรม เป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ สอบถามก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๖

[๕๘] คูกริกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรม เป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำตามปฏิญาณ ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมกันทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๘

[๘๘] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรม เป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะต้องอาบัติ ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๙

[๑๐๐] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรม เป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะอาบัติเป็น เทศนาคามินี ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๑๐

[๑๐๑] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรม เป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะอาบัตินิยังมิได้แสดง ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๑๑

[๑๐๒] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรม เป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ โจทก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๑๑

[๑๐๓] คูกริกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรม เป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ให้จำเลยให้การก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยกรรม ๑ สงฆ์ พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๑๒

[๑๐๔] คูกริกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรม เป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ปรับอาบัติแล้วทำ ๑ ทำโดยกรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปัพพาทนียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

ลักษณะกรรมเป็นกรรม ๑๒ หมวด จบ

ข้อที่สงฆ์จำนง ๑๔ หมวด

หมวดที่ ๑

[๑๐๕] คูกริกษุทั้งหลาย ฤทธิประกอบด้วยองค์ ๓ เมื่อสงฆ์จำนงจะฟังลงปัพพาทนียกรรมก็ได้ คือ เป็นผู้ก่อความบาดหมาง ก่อการทะเลาะ ก่อการวิวาท ก่อความอื้อฉาว ก่ออิทธิกรรม ในสงฆ์ ๑ เป็นพาล ไม่ฉลาด มีอาบัติมาก มีมรรยาทไม่สมควร ๑ อยู่คลุกคลีกับคฤหัสถ์ ด้วยการคลุกคลีอันไม่สมควร ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ฤทธิประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์จำนงจะฟังลงปัพพาทนียกรรมก็ได้ ฯ

หมวดที่ ๒

[๑๐๖] คูกริกษุทั้งหลาย ฤทธิประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เมื่อสงฆ์ จำนงจะฟังลง

ปีพพานิยกรรมก็ได้ คือ เป็นผู้มีศีลวิบัติ ในอธิศีล ๑ เป็นผู้ มี อาจารย์วิบัติ ในอรรถาจารย์ ๑ เป็นผู้ มีทิววิบัติ ในอดิทธิ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์จ้านงจะฟังลง ปีพพานิยกรรม ก็ได้ ฯ

หมวดที่ ๓

[๑๐๗] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เมื่อสงฆ์ จ้านงจะฟังลง ปีพพานิยกรรมก็ได้ คือ กล่าวติเตียนพระพุทธเจ้า ๑ กล่าวติเตียน พระธรรม ๑ กล่าวติเตียน พระสงฆ์ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์จ้านงจะฟัง ลงปีพพานิยกรรม ก็ได้ ฯ

หมวดที่ ๔

[๑๐๘] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เมื่อสงฆ์จ้านงจะฟังลง ปีพพานิยกรรมก็ได้ คือ เล่นคะนองกาย ๑ เล่นคะนองวาจา ๑ เล่นคะนองกายและวาจา ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์จ้านงจะฟังลงปีพพานิยกรรม ก็ได้ ฯ

หมวดที่ ๕

[๑๐๙] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เมื่อสงฆ์จ้านงจะฟังลง ปีพพานิยกรรมก็ได้ คือ ประพฤติอนาจารทางกาย ๑ ประพฤติ อนาจารทางวาจา ๑ ประพฤติอนาจาร ทางกายและวาจา ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์จ้านงจะฟังลงปีพพานิยกรรม ก็ได้ ฯ

หมวดที่ ๖

[๑๑๐] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เมื่อสงฆ์จ้านงจะฟังลง ปีพพานิยกรรมก็ได้ คือ บังอาจลบหลู่พระบัญญัติทางกาย ๑ บังอาจลบหลู่พระบัญญัติทางวาจา ๑ บังอาจลบหลู่พระบัญญัติทางกายและวาจา ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์จ้านงจะฟังลงปีพพานิยกรรม ก็ได้ ฯ

หมวดที่ ๗

[๑๑๑] คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เมื่อสงฆ์งานจะพึงลง
ปัพพาทนียกรรมก็ได้ คือ ประกอบมิจฉาชีพทางกาย ๑ ประกอบ มิจฉาชีพทางวาจา ๑ ประกอบ
มิจฉาชีพทางกายและวาจา ๑

คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์งานจะพึง ลงปัพพาทนียกรรม
ก็ได้ ฯ

หมวดที่ ๘

[๑๑๒] คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์งานจะพึงลงปัพพาทนียกรรมแก่ กิกษุ ๓ รูป คือ
รูปหนึ่งเป็นผู้ก่อความบาดหมาง ก่อการทะเลาะ ก่อการวิวาท ก่อความอื้อฉาว ก่ออริกรรมในสงฆ์ ๑
รูปหนึ่งเป็นพาล ไม่นฉลาด มีวิบัติมาก มีมรรยาทไม่สมควร ๑ รูปหนึ่งอยู่คลุกคลีกับคฤหัสถ์
ด้วยการคลุกคลีอันไม่ สมควร ๑

คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุ ๓ รูปนี้แล เมื่อสงฆ์งานจะพึงลง ปัพพาทนียกรรมก็ได้ ฯ

หมวดที่ ๙

[๑๑๓] คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์งานจะพึงลงปัพพาทนียกรรมแก่ กิกษุ ๓ รูป แม้อื่น
อีกก็ได้ คือ รูปหนึ่งเป็นผู้มีศีลวิบัติ ในอธิศีล ๑ รูปหนึ่งเป็น ผู้มีอาจารย์วิบัติ ในอธยาจารย์ ๑
รูปหนึ่งเป็นผู้มีทฐิวิบัติ ในอดิทธิฐิ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุ ๓ รูปนี้แล เมื่อสงฆ์งานจะพึงลงปัพพาทนียกรรมก็ได้ ฯ

หมวดที่ ๑๐

[๑๑๔] คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์งานจะพึงลงปัพพาทนียกรรมแก่ กิกษุ ๓ รูป แม้อื่น
อีกก็ได้ คือ รูปหนึ่งกล่าวติเตียนพระพุทธเจ้า ๑ รูปหนึ่งกล่าว ติเตียนพระธรรม ๑ รูปหนึ่งกล่าว
ติเตียนพระสงฆ์ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุ ๓ รูปนี้แล เมื่อสงฆ์งานจะพึงลงปัพพาทนีย กรรมก็ได้ ฯ

หมวดที่ ๑๑

[๑๑๕] คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์งานจะพึงลงปัพพาทนียกรรมแก่ กิกษุ ๓ รูป แม้อื่น
อีกก็ได้ คือ รูปหนึ่งเล่นคະนงกาย ๑ รูปหนึ่งเล่นคະนงวาจา ๑ รูปหนึ่งเล่นคະนงกายและ
วาจา ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุ ๓ รูปนี้แล เมื่อสงฆ์จ้านงจะพึงลงปีพพานิยกรรมก็ได้ ฯ

หมวดที่ ๑๒

[๑๑๖] ดูกรภิกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จ้านงจะพึงลงปีพพานิยกรรมแก่ภิกษุ ๓ รูป แม้อื่น
อีกก็ได้ คือ รูปหนึ่งประพุดือนาจารทางกาย ๑ รูปหนึ่ง ประพุดือนาจารทางวาจา ๑ รูปหนึ่งประ
พุดือนาจารทางกายและวาจา ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุ ๓ รูปนี้แล เมื่อสงฆ์จ้านงจะพึงลงปีพพานิย กรรมก็ได้ ฯ

หมวดที่ ๑๓

[๑๑๗] ดูกรภิกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จ้านงจะพึงลงปีพพานิยกรรมแก่ภิกษุ ๓ รูป แม้อื่น
อีกก็ได้ คือ รูปหนึ่งบังอาจลบล้างพระบัญญัติทางกาย ๑ รูปหนึ่ง บังอาจลบล้างพระบัญญัติทางวาจา ๑
รูปหนึ่งบังอาจลบล้างพระบัญญัติทางกายและ วาจา ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุ ๓ รูปนี้แล เมื่อสงฆ์จ้านงจะพึงลงปีพพานิยกรรมก็ได้ ฯ

หมวดที่ ๑๔

[๑๑๘] ดูกรภิกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จ้านงจะพึงลงปีพพานิยกรรมแก่ภิกษุ ๓ รูปแม้อื่น
อีกก็ได้ คือ รูปหนึ่งประกอบมิจฉาชีพทางกาย ๑ รูปหนึ่ง ประกอบมิจฉาชีพทางวาจา ๑ รูปหนึ่ง
ประกอบมิจฉาชีพทางกายและวาจา ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุ ๓ รูปนี้แล เมื่อสงฆ์จ้านงจะพึงลงปีพพานิยกรรมก็ได้ ฯ

ข้อที่สงฆ์จ้านง ๑๔ หมวด จบ

วัตร ๑๘ ข้อในปีพพานิยกรรม

[๑๑๙] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุที่ถูกสงฆ์ลงปีพพานิยกรรมแล้ว ต้องประพุดิโดยชอบ
วิธีประพุดิโดยชอบในปีพพานิยกรรมนั้น ดังต่อไปนี้:-

๑. ไม่พึงให้อุปสมบท
๒. ไม่พึงให้นิสัย
๓. ไม่พึงให้สามเณรอุปฐาก
๔. ไม่พึงรับสมมติเป็นผู้สั่งสอนภิกษุณี
๕. แม้ได้รับสมมติแล้ว ก็ไม่พึงสั่งสอนภิกษุณี

๖. ถูกสงฆ์ลงปีพพานียกรรมเพราะอาบัติใด ไม่พึงต้องอาบัตินั้น
๗. ไม่พึงต้องอาบัตินั้นอันเช่นกัน
๘. ไม่พึงต้องอาบัตินั้นเลวทรามกว่านั้น
๙. ไม่พึงติกรรม
๑๐. ไม่พึงติภิกษุทั้งหลายผู้ทำกรรม
๑๑. ไม่พึงห้ามอุโบสถแก่ปกติตตะภิกษุ
๑๒. ไม่พึงห้ามปวารณาแก่ปกติตตะภิกษุ
๑๓. ไม่พึงทำการไต่สวน
๑๔. ไม่พึงเริ่มอนุวาทาธิกรณ์
๑๕. ไม่พึงยังภิกษุอื่นให้ทำโอกาส
๑๖. ไม่พึงโจทภิกษุอื่น
๑๗. ไม่พึงให้ภิกษุอื่นให้การ
๑๘. ไม่พึงช่วยภิกษุกับภิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน ฯ

วัตร ๑๘ ข้อ ในปีพพานียกรรม จบ

ภิกษุสงฆ์เดินทางไปลงโทษ

[๑๒๐] ครั้งนั้น ภิกษุสงฆ์มีพระสารีบุตรและพระโมคคัลลานะเป็นประมุขได้ไปสู่ชนบท
กัฎฐาคีรี แล้วลงปีพพานียกรรมแก่พวกภิกษุอัสสชิและ ปุณฺณพสุกะ จากชนบทกัฎฐาคีรีว่า พวก
ภิกษุอัสสชิและปุณฺณพสุกะไม่พึงอยู่ใน ชนบทกัฎฐาคีรี

พวกภิกษุอัสสชิและปุณฺณพสุกะเหล่านั้น ถูกสงฆ์ลงปีพพานียกรรมแล้ว ไม่ประพฤติโดย
ชอบ ไม่หายเยอหยิ่ง ไม่ประพฤติแก้ตัว ไม่ขอขมาภิกษุทั้งหลาย ยังดำ ยังบริภาษการกสงฆ์ ยัง
ใส่ความว่า ลำเอียงเพราะความพอใจ ลำเอียงเพราะ ความขัดเคือง ลำเอียงเพราะความหลง ลำเอียง
เพราะความกลัว หลีกไปเสียก็มี สีกเสียก็มี

บรรดาภิกษุที่เป็นผู้มักน้อย ... ต่างพากันฟังโทษ ตีเตียน โพนทะนาว่า ไฉนพวกภิกษุ
อัสสชิและปุณฺณพสุกะ ถูกสงฆ์ลงปีพพานียกรรมแล้ว จึงได้ไม่ ประพฤติโดยชอบ ไม่หายเยอ
หยิ่ง ไม่ประพฤติแก้ตัว ไม่ขอขมาภิกษุทั้งหลาย ยังดำ ยังบริภาษการกสงฆ์ ยังใส่ความว่า ลำเอียง

เพราะความพอใจ ลำเอียงเพราะ ความขัดเคือง ลำเอียงเพราะความหลง ลำเอียงเพราะความกลัว หลีกไปเสียก็มี ลีกลีเสียมี่แล้ว แล้วกราบทูลเรื่องนั้นแต่พระผู้มีพระภาค ฯ

ประชุมสงฆ์ทรงสอบถาม

[๑๒๑] ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาครับสั่งให้ประชุมภิกษุสงฆ์ ในเพราะ เหตุเป็นเค้ามูลนั้น ในเพราะเหตุแรกเกิดนั้น แล้วทรงสอบถามภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ข่าว่าพวกภิกษุ อัสสขิและปุนัพพสุกะถูกสงฆ์ลงปีพพานियกรรมแล้ว ไม่ประพฤติโดยชอบ ไม่หายเย่อหยิ่ง ไม่ประพฤติแก้ตัว ไม่ขอขมา ภิกษุทั้งหลาย ยังดำ ยังบริภาษการกสงฆ์ ยังใส่ความว่า ลำเอียงเพราะ ความพอใจ ลำเอียงเพราะความขัดเคือง ลำเอียงเพราะความหลง ลำเอียงเพราะความกลัว หลีกไปเสียก็มี ลีกลีเสียมี่ จริงหรือ

ภิกษุทั้งหลายทูลรับว่า จริง พระพุทธเจ้าข้า

ทรงติเตียน

พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้าทรงติเตียนว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย การกระทำของภิกษุโมฆบุรุษเหล่านั้นนั้น ไม่เหมาะ ไม่สม ไม่ควร ไม่ใช่กิจของสมณะ ใช้ไม่ได้ ไม่ควรทำ โฉนภิกษุโมฆบุรุษเหล่านั้น ถูกสงฆ์ลงปีพพานियกรรมแล้ว จึงได้ไม่ ประพฤติโดยชอบ ไม่หายเย่อหยิ่ง ไม่ประพฤติแก้ตัว ไม่ขอขมาภิกษุทั้งหลาย ยังดำ ยังบริภาษการกสงฆ์ ยังใส่ความว่า ลำเอียงเพราะ ความพอใจ ลำเอียงเพราะ ความขัดเคือง ลำเอียงเพราะความหลง ลำเอียงเพราะความกลัว หลีกไปเสียก็มี ลีกลีเสียมี่แล้ว

ดูกรภิกษุทั้งหลาย การกระทำของภิกษุโมฆบุรุษเหล่านั้นนั้น ไม่เป็นไปเพื่อความเลื่อมใสของชุมชนที่ยังไม่เลื่อมใส ... ครั้นแล้วทรงทำธรรมีกถา รับสั่งกะ ภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนั้นแล สงฆ์จงระงับปีพพานियกรรม ฯ

วัตรที่ไม่ควรระงับ ๑๘ ข้อ ๑ หมวด

หมวดที่ ๑

[๑๒๒] ดูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์ไม่พึงระงับปีพพานियกรรมแก่ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ คือ

๑. ให้อุปสมบท

๒. ให้นิสัย

๓. ให้สามเณรอุปฐาก

๔. รับสมมติเป็นผู้สั่งสอนภิกษุณี

๕. แม้ได้รับสมมติแล้ว ก็ยังสั่งสอนภิกษุณี

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับปีพพานิยกรรม ฯ

หมวดที่ ๒

[๑๒๓] ดูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์ไม่พึงระงับปีพพานิยกรรมแก่ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕
แม่อื่นอีก คือ

๑. ถูกสงฆ์ลงปีพพานิยกรรมเพราะอาบัติใด ต้องอาบัตินั้น

๒. ต้องอาบัตินั้นอันเช่นกัน

๓. ต้องอาบัตินั้นเลวทรามกว่านั้น

๔. ติกรรม

๕. ติภิกษุทั้งหลายผู้ทำกรรม

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับปีพพานิยกรรม ฯ

หมวดที่ ๓

[๑๒๔] ดูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์ไม่พึงระงับปีพพานิยกรรมแก่ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๘
คือ

๑. ห้ามอุโบสถแก่ปกคัตตะภิกษุ

๒. ห้ามปวารณาแก่ปกคัตตะภิกษุ

๓. ทำการไต่สวน

๔. เริ่มอนุวาทาธิกรณ์

๕. ยิงภิกษุอื่นให้ทำโอกาส

๖. โจทภิกษุอื่น

๗. ให้ภิกษุอื่นให้การ

๘. ช่วยภิกษุกับภิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๘ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับปีพพานิยกรรม ฯ

วัตรที่ไม่ควรระงับ ๑๘ ข้อ ในปีพพานิยกรรมจบ

วัตรที่ควรระงับ ๑๘ ข้อ ๓ หมวด

[๑๒๕] คูกริกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงระงับปีพาทนียกรรมแก่กิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ คือ

๑. ไม่ให้อุปสมบท
๒. ไม่ให้นิสัย
๓. ไม่ให้สามเณรอุปฐาก
๔. ไม่รับสมมติเป็นผู้สั่งสอนกิกษุณี
๕. แม้ได้รับสมมติแล้ว ก็ไม่สั่งสอนกิกษุณี

คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์พึงระงับปีพาทนียกรรม ฯ

หมวดที่ ๒

[๑๒๖] คูกริกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงระงับปีพาทนียกรรมแก่กิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕
แม้อื่นอีก คือ

๑. ถูกสงฆ์ลงปีพาทนียกรรมเพราะอาบัติใด ไม่ต้องอาบัตินั้น
๒. ไม่ต้องอาบัตินั้นอันเช่นกัน
๓. ไม่ต้องอาบัตินั้นแล้วทรมากว่านั้น
๔. ไม่ติกรรม
๕. ไม่ติกิกษุทั้งหลายผู้ทำกรรม

คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์พึงระงับปีพาทนียกรรม ฯ

หมวดที่ ๓

[๑๒๗] คูกริกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงระงับปีพาทนียกรรมแก่กิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๘
คือ

๑. ไม่ห้ามอุโบสถแก่ปกคัตตะกิกษุ
๒. ไม่ห้ามปวารณาแก่ปกคัตตะกิกษุ
๓. ไม่ทำการไต่สวน
๔. ไม่เริ่มอนุวาทธาริณ
๕. ไม่ยังกิกษุอื่นให้ทำโอกาส

๖. ไม่โจทภิกษุอื่น

๗. ไม่ให้ภิกษุอื่นให้การ

๘. ไม่ช่วยภิกษุกับภิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๘ นี้แล สงฆ์พึงระงับปีพาทชนียกรรม ฯ
วัตรที่ควรระงับ ๑๘ ข้อ ในปีพาทชนียกรรม จบ

วิธีระงับปีพาทชนียกรรม

[๑๒๘] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แลสงฆ์พึงระงับปีพาทชนียกรรมอย่างนี้ คือ ภิกษุที่ถูกลง
ปีพาทชนียกรรมนั้น พึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่าไว้ทำภิกษุทั้งหลายผู้แก่พรรษา
กว่า แล้วย่นักระโหยงประคองอัญชติ กล่าวคำขอระงับกรรมนั้นอย่างนี้ ว่าดังนี้:-

คำขอระงับปีพาทชนียกรรม

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าถูกสงฆ์ลงปีพาทชนียกรรมแล้ว ประพฤติโดยชอบหายเยื่อหึง
ประพฤติกแก้ตัวได้ บัดนี้ข้าพเจ้าขอระงับปีพาทชนียกรรม

พึงขอแม่ครั้งที่สอง พึงขอแม่ครั้งที่สาม

ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติ จตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจา ระงับปีพาทชนียกรรม

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุมีชื่อนี้รูปนี้ ถูกสงฆ์ ลงปีพาทชนียกรรมแล้ว
ประพฤติกโดยชอบ หายเยื่อหึง ประพฤติกแก้ตัวได้ บัดนี้ ขอระงับปีพาทชนียกรรม ถ้า
ความพร้อมพร้งของสงฆ์ ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงระงับปีพาทชนียกรรม แก่ภิกษุมีชื่อนี้ นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุชื่อนี้รูปนี้ ถูกสงฆ์ลง ปีพาทชนียกรรมแล้ว
ประพฤติกโดยชอบ หายเยื่อหึง ประพฤติกแก้ ตัวได้ บัดนี้ขอระงับปีพาทชนียกรรม สงฆ์ระงับ
ปีพาทชนียกรรม แก่ ภิกษุมีชื่อนี้ การระงับปีพาทชนียกรรมแก่ภิกษุมีชื่อนี้ ชอบแก่ท่านผู้ใด
ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม่ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สาม ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า ภิกษุมิชื่อนี้รูปนี้ ถูกสงฆ์ลงปีพพานิยกรรมแล้ว ประพฤติ โดยชอบ หายเยอหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ บัดนี้ ขอระงับปีพพานิย- กรรม สงฆ์ระงับปีพพานิยกรรมแก่ภิกษุมิชื่อนี้ การระงับปีพพานิย- กรรมแก่ภิกษุมิชื่อนี้ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ปีพพานิยกรรมอันสงฆ์ระงับแล้วแก่ภิกษุมิชื่อนี้ ชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้จึงนั่ง ข้าพเจ้า ทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

ปีพพานิยกรรม ที่ ๓ จบ

ปฏิสารณิยกรรม ที่ ๔

เรื่องพระสุธรรม

[๑๒๕] ก็โดยสมัยนั้นแล ท่านพระสุธรรมเป็นเจ้าอาวาส เป็นช่างก่อสร้าง รับภัตรประจำของจิตตะคหบดี ในเมืองมัจฉิกาสมณห์ ในคราวที่จิตตะคหบดีประสงค์สงฆ์ คณะหรือบุคคล จะไม่บอกท่านพระสุธรรมก่อน นิมนต์สงฆ์ คณะ หรือบุคคล ไม่เคยมี

สมัยต่อมา พระเถระหลายรูปด้วยกัน คือ ท่านพระสารีบุตร ท่านพระมหาโมคคัลลานะ ท่านพระมหาจักษุณะ ท่านพระมหาโกฏฐิเก ท่านพระมหาทักขิณะ ท่านพระมหาอนุตตะ ท่านพระเรวตะ ท่านพระ อุบาลี ท่านพระอานนท์ และท่านพระราหุล ได้เที่ยวจาริกไปในแคว้นกาสิ เดินทางไปถึงเมืองมัจฉิกาสมณห์ ฯ

จิตตะคหบดีต้อนรับพระอาคันตุกะ

[๑๓๐] จิตตะคหบดีได้ทราบข่าวแน่ชัดว่า พระเถระหลายรูปมาถึงเมืองมัจฉิกาสมณห์แล้ว โดยลำดับ จึงเข้าไปในสำนักของพระเถระ ครั้นแล้วจึงอภิวาท พระเถระทั้งหลายแล้วนั่ง ณ ที่ควรส่วนข้างหนึ่ง ท่านพระสารีบุตรได้ชี้แจงให้ จิตตะคหบดีผู้นั่งเรียบร้อยแล้ว ให้เห็นแจ้ง สมทานอาจหาญ ว่าเรจึง ด้วย ธรรมิกถา ครั้นจิตตะคหบดีอันท่านพระสารีบุตรชี้แจง ให้เห็นแจ้ง สมทานอาจหาญ ว่าเรจึง ด้วยธรรมิกถาแล้ว ได้กล่าวคำอาราธนาแก่พระเถระทั้งหลาย ว่า ขอพระเถระทั้งหลายจงกรุณารับอาคันตุกะภัตรของข้าพเจ้า เพื่อเจริญบุญกุศล และปีติปราโมทย์ในวันพรุ่งนี้ด้วยเถิด เจ้าข้า พระเถระทั้งนั้นรับอาราธนาด้วยอาการ คุณณิภาพ ฯ

[๑๓๑] ครั้นจิตตะคหบดี ทราบการรับอาราธนาของพระเถระทั้งหลายแล้ว ลุกจากที่นั่ง ใ้หัวพระเถระทั้งหลาย ทำประทักษิณแล้วเข้าไปหาท่านพระสุธรรมถึงสำนัก นมัสการแล้วได้ยืนอยู่ ณ ที่ควรส่วนข้างหนึ่ง ครั้นแล้วได้กราบเรียนอาราธนาท่านพระสุธรรม ดังนี้ว่า ขอพระคุณเจ้าสุธรรม จงกรุณารับภัตตาหารของข้าพเจ้า เพื่อเจริญบุญกุศลปีติและปราโมทย์ในวันพรุ่งนี้ พร้อมกับ พระเถระทั้งหลายด้วยเถิด เจ้าข้า

ที่นั่น ท่านพระสุธรรมคิดว่า ครั้งก่อนๆ จิตตะคหบดีนี้ประสงค์จะนิมนต์สงฆ์ คณะ หรือบุคคล คราวใด จะไม่บอกเราก่อนแล้วนิมนต์สงฆ์ คณะ หรือ บุคคลไม่เคยมี แต่เดี๋ยวนี้ เขาไม่บอกเราก่อน แล้วนิมนต์พระเถระทั้งหลาย เดี๋ยวนี้จิตตะคหบดีนี้ ลบหลู่เมินเฉย ไม่ยินดี ในเราเสียแล้ว จึงได้กล่าวคำนี้แก่ จิตตะคหบดีว่า อย่าเลย คหบดี อาตมาไม่รับนิมนต์

จิตตะคหบดี ได้กราบเรียนอาราธนาท่านพระสุธรรมเป็นคำรบสองว่า ขอพระคุณเจ้าสุธรรม จงกรุณารับภัตตาหารของข้าพเจ้า เพื่อเจริญบุญกุศลปีติและ ปราโมทย์ในวันพรุ่งนี้ พร้อมกับพระเถระทั้งหลายด้วยเถิด เจ้าข้า

ท่านพระสุธรรมตอบว่า อย่าเลย คหบดี อาตมาไม่รับนิมนต์

จิตตะคหบดี ได้กราบเรียนอาราธนาท่านพระสุธรรมเป็นคำรบสามว่า ขอ พระคุณเจ้าสุธรรม จงกรุณารับภัตตาหารของข้าพเจ้า เพื่อเจริญบุญกุศลปีติและ ปราโมทย์ในวันพรุ่งนี้ พร้อมกับพระเถระทั้งหลายด้วยเถิด เจ้าข้า

ท่านพระสุธรรมตอบว่า อย่าเลย คหบดี อาตมาไม่รับนิมนต์

ที่นั่น จิตตะคหบดีคิดว่า จักทำอะไรแก่เรา เมื่อพระคุณเจ้าสุธรรมรับ นิมนต์ หรือไม่รับ นิมนต์ แล้วใ้หัวท่านพระสุธรรมทำประทักษิณกลับไป ฯ

วิวาทกับคหบดี

[๑๓๒] ครั้งนั้น จิตตะคหบดีสั่งใ้ห้ตกแต่งขาทนิย โภชนียาหารอันประณีตถวายพระเถระทั้งหลายโดยผ่านราตรีนั้น จึงท่านพระสุธรรมคิดว่า ถ้ากระไร เรา พึงตรวจดูขาทนิย โภชนียาหารที่ จิตตะคหบดีตกแต่งถวายพระเถระทั้งหลาย ครั้นถึง เวลาเช้า นุ่งอันตราวาสกแล้ว ถือบาตรจีวร เข้าไปสู่ณิเวศน์ของจิตตะคหบดี แล้ว นั่งบนอาสนะที่เขาจัดถวาย

ที่นั่น จิตตะคหบดีเข้าไปหาท่านพระสุธรรม นมัสการแล้วนั่ง ณ ที่ควรส่วนข้างหนึ่ง

ท่านพระสุธรรมได้กล่าวคำนี้แก่จิตตะคหบดี ผู้นั่งเรียบร้อยแล้ว ท่านคหบดี ขาพนีย โภชนียาหารนี้ ท่านตกแต่งไว้มากนัก แต่ของสิ่งหนึ่ง ที่เขาเรียกว่า ขนมแดงา ไม่มีในจำนวนนี้ จิตตะคหบดีกล่าวความตำหนิว่า ท่านเจ้าข้า เมื่อพระพุทธพจน์มากมายมี อยู่แต่พระคุณเจ้าสุธรรมมากล่าวว่า ขนมแดงา ซึ่งเป็นคำเล็กน้อย

ท่านเจ้าข้า เรื่องเคยมีมาแล้ว พ่อค้าชาวทักขิณาบถ ได้ไปสู่ชนบทแถบ ตะวันออก พวก เฆนาคาแม่ไก่มาแต่ที่นั่น ต่อมาแม่ไก่นั้นสมสู่อยู่ด้วยพ่อกาที่ออก ลูกมา คราวใดลูกไก่นั้นปรารถนาจะ ร้องอย่างกา คราวนั้นย่อมร้องเสียงการะคนไก่ คราวใดปรารถนาจะขันอย่างไก่ คราวนั้นย่อมขัน เสียงไ้การะคนกา ฉนั้นใด เมื่อ พระพุทธพจน์มากมายมีอยู่ พระคุณเจ้าสุธรรมมากล่าวว่า ขนมแดงา ซึ่งเป็น คำเล็กน้อย ก็ฉนั้นเหมือนกัน

สุ. คหบดี ท่านด่าอาตมา คหบดี ท่านบริภาษอาตมา คหบดี นั้น อาวาสของท่าน อาตมาจักหลีกเลี่ยงไปจากอาวาสนั้น

จิ. ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้ามิได้คำมิได้บริภาษพระคุณเจ้าสุธรรม ขออาราธนาพระคุณเจ้าสุธรรม จงอยู่ในวิหารอัมพวาทุกวัน อันเป็นสถานรื่นรมย์ เขตเมือง มัจฉिकासณฑ์ ข้าพเจ้าจักทำการขวนขวาย จีวร บิณฑบาต เสนาสนะ และคิลานปัจฉัยเภสัชบริวาร แก่พระคุณเจ้าสุธรรม

ท่านพระสุธรรม ได้กล่าวคำนี้แก่จิตตะคหบดีเป็นการบสองว่า คหบดี ท่านด่าอาตมา คหบดี ท่านบริภาษอาตมา คหบดี นั้นอาวาสของท่าน อาตมาจักหลีกเลี่ยงไปจากอาวาสนั้น

จิ. ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้ามิได้คำ มิได้บริภาษพระคุณเจ้าสุธรรม ขออาราธนาพระคุณเจ้าสุธรรม จงอยู่ในวิหารอัมพวาทุกวัน อันเป็นสถานรื่นรมย์ เขตเมืองมัจฉिकासณฑ์ ข้าพเจ้าจักทำการ ขวนขวาย จีวร บิณฑบาต เสนาสนะ และคิลานปัจฉัยเภสัชบริวาร แก่พระคุณเจ้าสุธรรม

ท่านพระสุธรรม ได้กล่าวคำนี้แก่จิตตะคหบดีเป็นการบสามว่า คหบดี ท่านด่าอาตมา คหบดี ท่านบริภาษอาตมา คหบดี นั้นอาวาสของท่าน อาตมาจักหลีกเลี่ยงไปจากอาวาสนั้น

จิ. พระคุณเจ้าสุธรรมจักไปที่ไหน เจ้าข้า

สุ. คหบดี อาตมาจักไปพระนครสาวัตถิ เพื่อเฝ้าพระผู้มีพระภาค

จิ. ท่านเจ้าข้า ถ้ายันนั้น ถ้อยคำอันใดที่พระคุณเจ้าได้กล่าวแล้ว และ ถ้อยคำอันใดที่ ข้าพเจ้าได้กล่าวแล้ว ขอท่านจงกราบทูลถ้อยคำอันนั้นทั้งมวลแต่ พระผู้มีพระภาค แต่ข้อที่พระคุณเจ้า สุธรรมจะพึงกลับมาเมืองมัจฉिकासณฑ์อีกนั้น ไม่อัสจรรยเลย เจ้าข้า ฯ

พระสุธรรมเจ้าเฝ้าพระผู้มีพระภาค

[๑๓๓] ครั้งนั้น ท่านพระสุธรรมเก็บเสนาสนะแล้ว ถือบาตรจีวรเดินไปทางพระนคร
สาวัดดี ถึงพระนครสาวัดดี พระเชตวันอารามของอนาถ บิณฑิกคหบดี โดยลำดับ เข้าเฝ้าพระผู้มี
พระภาค แล้วถวายบังคม นั่ง ณ ที่ควร ส่วนข้างหนึ่ง ครั้นแล้วกราบทูลถ้อยคำที่ตนกับคหบดี
โต้ตอบกัน ให้พระผู้มีพระภาคทรงทราบทุกประการ ฯ

ทรงติเตียน

[๑๓๔] พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้าทรงติเตียนว่า ดูกร โมฆบุรุษ การกระทำของเธอนั้น
ไม่เหมาะ ไม่สม ไม่ควร มิใช่กิจของสมณะ ใช้ไม่ได้ ไม่ควรทำ จิตตะคหบดีผู้มีศรัทธาเลื่อมใส
เป็นทายก กัปปีการก บำรุงสงฆ์ ไฉนเธอจึงได้พูดกด พูดข่ม ด้วยถ้อยคำอันเลวเล่า ดูกร
โมฆบุรุษ การกระทำ ของเธอนั้น ไม่เป็นไปเพื่อความเลื่อมใสของชุมชนที่ยังไม่เลื่อมใส ... ครั้นแล้ว
ทรงทำธรรมีกถารับสั่งกะพระภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าเช่นนั้น สงฆ์ จงทำปฏิสารณีย
กรรมแก่ภิกษุสุธรรม คือ ให้เธอขอขมาจิตตะคหบดี

วิธีทำปฏิสารณียกรรม

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล วิธีทำปฏิสารณียกรรมพึงทำอย่างนี้ พึงโจทภิกษุสุธรรมก่อน
ครั้นแล้วพึงให้เธอให้การ แล้วพึงปรับอาบัติ ครั้นแล้วภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้
สงฆ์ทราบด้วยบัญญัติจุดดถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาทำปฏิสารณียกรรม

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุสุธรรมนี้ พูดกด พูดข่ม จิตตะคหบดี ผู้มี
ศรัทธาเลื่อมใส เป็นทายก กัปปีการก ผู้บำรุง สงฆ์ ด้วยถ้อยคำอันเลว ถ้าความพร้อมพรั่ง
ของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์ พึงทำปฏิสารณียกรรมแก่ภิกษุสุธรรม คือ ให้เธอขอขมาจิตตะคหบดี
นี้ เป็นบัญญัติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุสุธรรมนี้ พูดกด พูดข่ม จิตตะคหบดี ผู้มี
ศรัทธาเลื่อมใส เป็นทายก กัปปีการก ผู้บำรุง สงฆ์ ด้วยถ้อยคำอันเลว สงฆ์ทำปฏิสารณีย
กรรมแก่ภิกษุสุธรรม คือ ให้เธอขอขมาจิตตะคหบดี การทำปฏิสารณียกรรมแก่ภิกษุสุธรรม

คือ ให้เธอขอขมาจิตตะคหบดี ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด
ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม่ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม่ครั้งที่สาม ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า ภิกษุสุธรรมนี้
พูดก พูดข่ม จิตตะคหบดี ผู้มีศรัทธาเลื่อมใส เป็นทายก กับปิยการก ผู้บำรุงสงฆ์ ด้วย
ถ้อยคำอันเลว สงฆ์ทำ ปฏิสารณียกรรมแก่ภิกษุสุธรรม คือให้เธอขอขมาจิตตะคหบดี การทำ
ปฏิสารณียกรรมแก่ภิกษุสุธรรม คือให้เธอขอขมาจิตตะคหบดี ชอบ แก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึง
เป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใดท่านผู้นั้นพึงพูด

ปฏิสารณียกรรมอันสงฆ์ทำแล้วแก่ภิกษุสุธรรม คือ ให้เธอขอขมาจิตตะคหบดี ชอบ
แก่สงฆ์ เหตุนี้จึงหนึ่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ด้วยอย่างนี้ ฯ

ลักษณะกรรมไม่เป็นกรรม ๑๒ หมวด

หมวดที่ ๑

[๑๓๕] คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ เป็นกรรมไม่เป็นกรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำกลับหลัง ๑ ไม่สอบ ถามก่อนแล้วทำ ๑ ทำไม่ตามปฏิญาณ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นกรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๒

[๑๓๖] คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรม
ไม่เป็นกรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำเพราะ ไม่ต้องอาบัติ ๑ ทำเพราะอาบัติมิใช่
เป็นเทศนาคามินี ๑ ทำเพราะอาบัติที่แสดง แล้ว ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นกรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๓

[๑๓๗] คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรม
ไม่เป็นกรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่โจทก่อนแล้วทำ ๑ ไม่ให้จำเลยให้การ
ก่อนแล้วทำ ๑ ไม่ปรับอาบัติแล้วทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปุจฉารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๔

[๑๓๘] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปุจฉารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้ อื่นอีก เป็นกรรม
ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำลับหลัง ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์
เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปุจฉารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๕

[๑๓๙] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปุจฉารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็น
กรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่สอบถามก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยไม่เป็น
ธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปุจฉารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม
ไม่เป็นวินัยและระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๖

[๑๔๐] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปุจฉารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรม
ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำไม่ตาม ปุจฉาณ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑
สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปุจฉารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๗

[๑๔๑] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปุจฉารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่น อีกเป็นกรรม
ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำเพราะไม่ต้องอาบัติ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม
๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปุจฉารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๘

[๑๔๒] คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำเพราะอาบัติมิใช่เป็นเทศนาคามินี ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แลเป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๙

[๑๔๓] คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำเพราะอาบัติที่แสดงแล้ว ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แลเป็น กรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๑๐

[๑๔๔] คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่โจทก์ก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๑๑

[๑๔๕] คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่ให้ จำเลยให้การก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๑๒

[๑๔๖] คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่ปรับอาบัติแล้วทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แลเป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

ลักษณะกรรมไม่เป็นธรรม ๑๒ หมวด ในปฏิสารณียกรรม จบ

ลักษณะกรรมเป็นธรรม ๑๒ หมวด

หมวดที่ ๑

[๑๔๗] คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำต่อหน้า ๑ สอบถามก่อนแล้วทำ ๑ ทำตามปฏิญาณ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แลเป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๒

[๑๔๘] คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะต้องอาบัติ ๑ ทำเพราะอาบัติเป็นเทศนา คามินี ๑ ทำเพราะอาบัตียังมิได้แสดง ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แลเป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๓

[๑๔๙] คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ โจทก่อนแล้วทำ ๑ ให้จำเลยให้การก่อนแล้วทำ ๑ ปรับอาบัติแล้วทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๔

[๑๕๐] คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว คือ ทำต่อหน้า ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๕

[๑๕๑] คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว คือ สอบถามก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๖

[๑๕๒] คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว คือ ทำตามปฏิญาณ ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๗

[๑๕๓] คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว คือ ทำเพราะต้องอาบัติ ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๘

[๑๕๔] คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรม เป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว คือ ทำเพราะอาบัติ เป็นเทศนาคามินี ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แลเป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๙

[๑๕๕] คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว คือ ทำเพราะอาบัติ ยังมีได้แสดง ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แลเป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๑๐

[๑๕๖] คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว คือ โจทก์ก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๑๑

[๑๕๗] คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรม เป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว คือ ให้จำเลยให้การก่อน แล้วทำ ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แลเป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๑๒

[๑๕๘] คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ปรับอาบัติแล้วทำ ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ปฏิสารณียกรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

ลักษณะกรรมเป็นธรรม ๑๒ หมวด ในปฏิสารณียกรรม จบ

ข้อที่สงฆ์จำนง ๔ หมวด

หมวดที่ ๑

[๑๕๙] คูกริกษุทั้งหลาย ิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงปฏิสารณียกรรม คือ:-

๑. ขวนขวายเพื่อมิใช่ลากแห่งพวกคฤหัสถ์
๒. ขวนขวายเพื่อมิใช่ประโยชน์แห่งพวกคฤหัสถ์
๓. ขวนขวายเพื่ออยู่มิได้แห่งพวกคฤหัสถ์
๔. คำว่าเปรียบเปรยพวกคฤหัสถ์
๕. ยุยงพวกคฤหัสถ์กับพวกคฤหัสถ์ให้แตกกัน

คูกริกษุทั้งหลาย ิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงปฏิสารณียกรรม ฯ

หมวดที่ ๒

[๑๖๐] คูกริกษุทั้งหลาย ิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีกเมื่อสงฆ์จำนงพึงลงปฏิสารณียกรรม คือ:-

๑. พุคติเตียนพระพุทธเจ้าแก่พวกคฤหัสถ์
๒. พุคติเตียนพระธรรมแก่พวกคฤหัสถ์
๓. พุคติเตียนพระสงฆ์แก่พวกคฤหัสถ์
๔. พุคคต พุคข่ม พวกคฤหัสถ์ด้วยถ้อยคำอันเลว
๕. รับคำอันเป็นธรรมแก่พวกคฤหัสถ์ แล้วไม่ทำจริง

คูกริกษุทั้งหลาย ิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงปฏิสารณียกรรม ฯ

หมวดที่ ๓

[๑๖๑] คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงปฏิสารณียกรรมแก่ภิกษุ ๕ รูป คือ รูปหนึ่งชวนขวยเพื่อมิใช่ลากแห่งพวกคฤหัสถ์ ๑ รูปหนึ่งชวนขวย เพื่อมิใช่ประโยชน์แห่งพวกคฤหัสถ์ ๑ รูปหนึ่งชวนขวยเพื่ออยู่มิได้แห่งพวก คฤหัสถ์ ๑ รูปหนึ่งค้ำว่าเปรียบเปรยพวกคฤหัสถ์ ๑ รูปหนึ่งยุยงพวกคฤหัสถ์ กับพวกคฤหัสถ์ให้แตกกัน ๑

คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงปฏิสารณียกรรมแก่ภิกษุ ๕ รูป นี้แล ฯ

หมวดที่ ๔

[๑๖๒] คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงปฏิสารณียกรรมแก่ภิกษุอีก ๕ รูปแม้อื่นอีก คือ รูปหนึ่งพูดติเตียนพระพุทธเจ้าแก่พวกคฤหัสถ์ ๑ รูปหนึ่ง พูดติเตียนพระธรรมแก่พวกคฤหัสถ์ ๑ รูปหนึ่งพูดติเตียนพระสงฆ์แก่พวกคฤหัสถ์ ๑ รูปหนึ่งพูดด พุคข่มพวกคฤหัสถ์ ด้วยถ้อยคำอันเหลว ๑ รูปหนึ่งรับคำอัน เป็นธรรมแก่พวกคฤหัสถ์แล้ว ไม่ทำจริง ๑

คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงปฏิสารณียกรรมแก่ภิกษุ ๕ รูป นี้แล ฯ

ข้อที่สงฆ์จำนง ๔ หมวด จบ

วัตร ๑๘ ข้อ ในปฏิสารณียกรรม

[๑๖๓] คูกริกษุทั้งหลาย ภิกษุที่ถูกสงฆ์ลงปฏิสารณียกรรมแล้ว ต้องประพฤดิชอบวิธีประพฤดิชอบในปฏิสารณียกรรมนั้น ดังต่อไปนี้:-

๑. ไม่พึงให้อุปสมบท
๒. ไม่พึงให้นิสัย
๓. ไม่พึงให้สามเณรอุปฐาก
๔. ไม่พึงรับสมมติเป็นผู้สั่งสอนภิกษุณี
๕. แม้ได้รับสมมติแล้วก็ไม่พึงสั่งสอนภิกษุณี
๖. สงฆ์ลงปฏิสารณียกรรมเพราะอาบัติใด ไม่พึงต้องอาบัตินั้น
๗. ไม่พึงต้องอาบัตินั้นอันเช่นกัน
๘. ไม่พึงต้องอาบัตินั้นเลวทรามกว่านั้น
๙. ไม่พึงติกรรม

๑๐. ไม่พึงติภิกษุทั้งหลายผู้ทำกรรม
๑๑. ไม่พึงห้ามอุโบสถแก่ปคตตตะภิกษุ
๑๒. ไม่พึงห้ามปวารณาแก่ปคตตตะภิกษุ
๑๓. ไม่พึงทำการไต่สวน
๑๔. ไม่พึงเริ่มอนุวาทาธิกรณ์
๑๕. ไม่พึงยังภิกษุอื่นให้ทำโอกาส
๑๖. ไม่พึงโจทภิกษุอื่น
๑๗. ไม่พึงให้ภิกษุอื่นให้การ
๑๘. ไม่พึงช่วยภิกษุกับภิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน

วัตร ๑๘ ข้อ ในปฏิสารณียกรรม จบ

ถูกสงฆ์ลงปฏิสารณียกรรม

[๑๖๔] ครั้งนั้น สงฆ์ได้ลงปฏิสารณียกรรมแก่ภิกษุสุธรรม คือ ให้เธอขอมมาจิตตะคหบดี เธอถูกสงฆ์ลงปฏิสารณียกรรมแล้ว ไปเมืองมัจฉิกาสมณห์ เป็นผู้เก้อ ไม่อาจขอมมาจิตตะคหบดีได้ จึงกลับมายังพระนครสาวัตถีอีก

ภิกษุทั้งหลายถามอย่างนี้ว่า คุณสุธรรม คุณขอมมาจิตตะคหบดีแล้วหรือ ท่านพระสุธรรมตอบว่า ท่านทั้งหลาย ในเรื่องนี้ ผม ได้ไปเมืองมัจฉิกาสมณห์แล้ว เป็นผู้เก้อ ไม่อาจขอมมาจิตตะคหบดีได้

ภิกษุเหล่านั้นกราบทูลเรื่องนั้นแต่พระผู้มีพระภาคฯ รับสั่งว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าเช่นนั้น สงฆ์จึงให้อนุทูตแก่ภิกษุสุธรรมเพื่อขอมมาจิตตะคหบดี

วิธีให้อนุทูต

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล อนุทูตพึงให้อย่างนี้ พึงขอให้ภิกษุรับก่อน ครั้นแล้ว ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติทุติยกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

ญัตติทุติยกรรมวาจา

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงให้ภิกษุมีชื่อนี้เป็นอนุทูตแก่ภิกษุสุธรรมเพื่อขอมมา จิตตะคหบดี นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า สงฆ์ให้ภิกษุมีชื่อนี้เป็นอนุ ทุตแก่ภิกษุสุธรรม เพื่อ
ขอขมาจิตตะคหบดี การให้ภิกษุมีชื่อนี้เป็น อนุทุตแก่ภิกษุสุธรรม เพื่อขอขมาจิตตะคหบดี
ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ภิกษุมีชื่อนี้ อันสงฆ์ให้เป็นอนุทุตแก่ภิกษุสุธรรมแล้ว เพื่อขอขมาจิตตะคหบดี ชอบ
แก่สงฆ์ เหตุนั้นจึงนั่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ด้วยอย่างนี้ ฯ

วิธีขอขมาของพระสุธรรม

[๑๖๕] คูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุสุธรรมนั้นพึงไปเมืองมัจฉิกาสนทก์กับภิกษุอนุทุต แล้ว
ขอขมาจิตตะคหบดีว่า คหบดีของท่านจงอดโทษ อาตมาจะ让您เสื่อมใส ถ้าเมื่อกล่าวอย่างนี้
เขาอดโทษ ชื่อนั้นเป็นการดี หากเขาไม่อดโทษภิกษุอนุทุตพึงช่วยพูดว่า คหบดี ขอท่านจงอดโทษ
แก่ภิกษุนี้ ภิกษุนี้จะ让您เสื่อมใส ถ้าเมื่อกล่าวอย่างนี้ เขาอดโทษ ชื่อนั้นเป็นการดี หากเขา
ไม่อดโทษภิกษุอนุทุตพึงช่วยพูดว่า คหบดี ขอท่านจงอดโทษแก่ภิกษุนี้ อาตมาจะ让您เสื่อมใส
ถ้าเมื่อกล่าวอย่างนี้เขาอดโทษ ชื่อนั้นเป็นการดี หากเขาไม่อดโทษภิกษุอนุทุตพึงช่วยพูดว่า
คหบดี ขอท่านจงอดโทษแก่ภิกษุนี้ตามคำสั่งของสงฆ์ถ้าเมื่อกล่าวอย่างนี้ เขาอดโทษ ชื่อนั้นเป็น
การดี หากเขาไม่อดโทษ ภิกษุอนุทุต พึงให้ภิกษุสุธรรมห่มผ้าอุตราสงฆ์เฉียงบ่า นั่งกระห่มประ
คองอัญชลี แล้วให้แสดงอาบัตินั้น ไม่ละทัสสนูปจาร ไม่ละสวานูปจาร ฯ

ขอขมาสำเร็จ และสงฆ์ระงับกรรม

[๑๖๖] ครั้งนั้น ท่านพระสุธรรมไปเมืองมัจฉิกาสนทก์กับภิกษุอนุทุตแล้วขอขมาจิตตะ
คหบดี ท่านพระสุธรรมนั้นประพฤติโดยชอบ หายเยอหยิ่งประพฤติแก้ตัวได้ จึงเข้าไปหาภิกษุ
ทั้งหลายแล้วกล่าวอย่างนี้ว่า อาวุโสทั้งหลาย ผมถูกสงฆ์ลงปฏิสารณียกรรมแล้ว ได้ประพฤติโดย
ชอบ หายเยอหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ ผมจะพึงปฏิบัติอย่างไรต่อไป ภิกษุทั้งหลายกราบทูลเรื่อง
นั้นแต่พระผู้มีพระภาคฯ ตรัสว่า

คูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าเช่นนั้น สงฆ์จงระงับปฏิสารณียกรรมแก่ภิกษุสุธรรม ฯ

วัตรที่ไม่ควรระงับ ๑๘ ข้อ ๓ หมวด

หมวดที่ ๑

[๑๖๗] คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ สงฆ์ไม่พึงระงับปฏิสารณียกรรม คือ:-

๑. ให้อุปสมบท

๒. ให้นิสัย

๓. ให้สามเณรอุปฐาก

๔. รับสมมติเป็นผู้สั่งสอนกิกษุณี

๕. แม้ได้รับสมมติแล้วก็สั่งสอนกิกษุณี

คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับปฏิสารณียกรรม ฯ

หมวดที่ ๒

[๑๖๘] คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีกสงฆ์ไม่พึงระงับปฏิสารณียกรรม คือ:-

๑. สงฆ์ลงปฏิสารณียกรรม เพราะอาบัติใด ต้องอาบัตินั้น

๒. ต้องอาบัตินั้นอันเช่นกัน

๓. ต้องอาบัตินั้นเลวทรามกว่านั้น

๔. ติกรรม

๕. ติกิกษุทั้งหลายผู้ทำกรรม

คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับปฏิสารณียกรรม ฯ

หมวดที่ ๓

[๑๖๙] คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุประกอบด้วยองค์ ๘ สงฆ์ไม่พึงระงับปฏิสารณียกรรม คือ:-

๑. ห้ามอุโบสถแก่ปกตัตตะกิกษุ

๒. ห้ามปวารณาแก่ปกตัตตะกิกษุ

๓. ทำการไต่สวน

๔. เริ่มอนุวาทาธิกรณ์

๕. ยังกิกษุอื่นให้ทำโอกาส

๖. โจทภิกษุอื่น

๗. ให้ภิกษุอื่นให้การ

๘. ช่วยภิกษุกับภิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๘ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับปฏิสารณียกรรม ฯ
วัตรที่ไม่ควรระงับ ๑๘ ข้อ ในปฏิสารณียกรรม จบ

วัตรที่ควรระงับ ๑๘ ข้อ

หมวดที่ ๑

[๑๗๐] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ สงฆ์พึงระงับปฏิสารณียกรรม คือ:-

๑. ไม่ให้อุปสมบท

๒. ไม่ให้นิสัย

๓. ไม่ให้สามเณรอุปฐาก

๔. ไม่รับสมมติเป็นผู้สั่งสอนภิกษุณี

๕. แม้ได้รับสมมติแล้วก็ไม่สั่งสอนภิกษุณี

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์พึงระงับปฏิสารณียกรรม ฯ

หมวดที่ ๒

[๑๗๑] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีกสงฆ์พึงระงับปฏิสารณียกรรม คือ:-

๑. สงฆ์ทำปฏิสารณียกรรมเพราะอาบัติใด ไม่ต้องอาบดินนั้น

๒. ไม่ต้องอาบดินอื่นอันเช่นกัน

๓. ไม่ต้องอาบดินอันเลวทรามกว่านั้น

๔. ไม่ติกรรม

๕. ไม่ติภิกษุทั้งหลายผู้ทำกรรม

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์พึงระงับปฏิสารณียกรรม ฯ

หมวดที่ ๓

[๑๗๒] คูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๘ สงฆ์พึงระงับปฏิสารณียกรรม คือ:-

๑. ไม่ห้ามอุโบสถแก่ปกติตตะภิกษุ

๒. ไม่ห้ามปวารณาแก่ปกติตตะภิกษุ

๓. ไม่ทำการไต่สวน

๔. ไม่เริ่มอนุวาทาธิกรณ์

๕. ไม่ยังภิกษุอื่นให้ทำโอกาส

๖. ไม่โจทภิกษุอื่น

๗. ไม่ให้ภิกษุอื่นให้การ

๘. ไม่ช่วยภิกษุกับภิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน

คูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์พึงระงับปฏิสารณียกรรม ฯ

วัตรที่ควรระงับ ๑๘ ข้อ ในปฏิสารณียกรรม จบ

วิธีระงับปฏิสารณียกรรม

[๑๗๓] คูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล วิธีระงับปฏิสารณียกรรมพึงระงับอย่างนี้ คือ ภิกษุสุธรรม นั้นพึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉียงบ่า ไหว้ทำภิกษุผู้แก่พรรษาว่า นั่งกระหย่งประคอง อัญชลี แล้วกล่าวคำขอร้องกรรมนั้นอย่างนี้ ว่าดังนี้:-

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าถูกสงฆ์ลงปฏิสารณียกรรมแล้ว ประพฤติโดยชอบหายเย่อหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ ข้าพเจ้าขอร้องปฏิสารณียกรรม

พึงขอแม่ครั้งที่สอง พึงขอแม่ครั้งที่สาม

ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยอุตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจา ระงับปฏิสารณียกรรม

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุสุธรรมนี้ ถูกสงฆ์ลงปฏิสารณียกรรมแล้ว ประพฤติโดยชอบ หายเย่อหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ บัดนี้ ขอร้องปฏิสารณียกรรม ถ้าความพร้อมพรุ่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงระงับปฏิสารณียกรรม แก่ภิกษุสุธรรม นี้เป็นอุตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุสุทธรมนี้ ถูกสงฆ์ลงปฏิสารณียกรรมแล้ว
ประพฤติโดยชอบ หายเยื่อหึง ประพฤติแก้ตัวได้ บัดนี้ ขอร้องรับปฏิสารณียกรรม สงฆ์
ระงับปฏิสารณียกรรมแก่ภิกษุสุทธรม การระงับปฏิสารณียกรรมแก่ภิกษุสุทธรม ชอบแก่ท่านผู้
ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สอง ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า ภิกษุสุทธรมนี้
ถูกสงฆ์ลงปฏิสารณียกรรมแล้ว ประพฤติโดยชอบ หายเยื่อหึง ประพฤติแก้ตัวได้ บัดนี้
ขอร้องรับปฏิสารณียกรรม สงฆ์ระงับปฏิสารณียกรรมแก่ภิกษุสุทธรม การระงับปฏิสารณียกรรม
แก่ภิกษุสุทธรม ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สาม ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า ภิกษุสุทธรมนี้
ถูกสงฆ์ลงปฏิสารณียกรรมแล้ว ประพฤติโดยชอบ หายเยื่อหึง ประพฤติแก้ตัวได้ บัดนี้ ขอ
ร้องรับปฏิสารณียกรรม สงฆ์ระงับปฏิสารณียกรรมแก่ภิกษุสุทธรม การระงับปฏิสารณียกรรม
แก่ภิกษุสุทธรม ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้น
พึงพูด

ปฏิสารณียกรรม อันสงฆ์ระงับแล้วแก่ภิกษุสุทธรม ชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้จึงนึ่ง
ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

ปฏิสารณียกรรมที่ ๔ จบ

อุกเขปนียกรรมที่ ๕

เรื่องพระฉนนะ

[๑๑๔] โดยสมัยนั้น พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้าประทับอยู่ ณ โฆสิตารามเขตพระนคร
โกสัมพี ครั้งนั้น ท่านพระฉนนะต้องอาบัติแล้ว ไม่ปรารถนาจะเห็นอาบัติ บรรดาภิกษุที่เป็นผู้
มักน้อยต่างก็เพ่งโทษ ดิเคียน โพนทะนาว่า ไฉนท่านพระฉนนะต้องอาบัติแล้ว จึงได้ไม่ปรารถนา
จะเห็นอาบัติเล่า แล้วกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาค ฯ

ประชุมสงฆ์ทรงสอบถาม

[๑๑๕] ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาครับสั่งให้ประชุมภิกษุสงฆ์ในเพราะเหตุเป็นเค้ามูลนั้น
ในเพราะเหตุแรกเกิดนั้น แล้วทรงสอบถามภิกษุทั้งหลายว่าดูกรภิกษุทั้งหลาย ข่าว่า ภิกษุฉนนะ
ต้องอาบัติแล้ว ไม่ปรารถนาจะเห็นอาบัติ จริงหรือ
ภิกษุทั้งหลายกราบทูลว่า จริง พระพุทธเจ้าข้า

ทรงติเตียน

พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้าทรงติเตียนว่า คูกริกขุทั้งหลาย การกระทำของโมฆบุรุษนั้นนั้น ไม่เหมาะ ไม่สม ไม่ควร มิใช่กิจของสมณะ ใช้ไม่ได้ ไม่ควรทำ โฉน โมฆบุรุษนั้นต้องอาบัติ แล้วจึงไม่ปรารถนาจะเห็นอาบัติเล่า คูกริกขุทั้งหลาย การกระทำของโมฆบุรุษนั้นนั้น ไม่เป็นไป เพื่อความเลื่อมใสของชุมชนที่ยังไม่เลื่อมใส ... ครั้นแล้ว ทรงทำธรรมมีถรรพัสังกะภิกษุทั้งหลายว่า คูกริกขุทั้งหลาย ถ้าเช่นนั้น สงฆ์จึงทำอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติแก่ ภิกษุฉันทะ คือ ห้ามสม โภคกับสงฆ์

วิธีลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ

คูกริกขุทั้งหลาย ก็แล วิธีลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ พึงทำอย่างนี้ คือ พึง โจทภิกษุฉันทะก่อน ครั้นแล้วพึงให้เธอให้การ แล้วพึงปรับอาบัติ ครั้นแล้ว ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบ ด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้-

กรรมวาจาลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า พระฉันทะนี้ต้องอาบัติแล้ว ไม่ปรารถนาจะเห็น อาบัติ ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงทำอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติแก่ พระฉันทะ คือ ห้าม สม โภคกับสงฆ์ นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า พระฉันทะนี้ต้องอาบัติแล้ว ไม่ปรารถนาจะเห็นอาบัติ สงฆ์ทำอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ แก่พระฉันทะ คือ ห้ามสม โภคกับสงฆ์ การทำ อุกเขปนียกรรม ฐาน ไม่เห็นอาบัติแก่พระฉันทะ คือ ห้ามสม โภคกับสงฆ์ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สาม ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า พระฉันทะ นี้ต้องอาบัติแล้ว ไม่ปรารถนาจะเห็นอาบัติ สงฆ์ ทำอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติแก่ พระฉันทะ คือ ห้ามสม โภค กับสงฆ์ การทำอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติแก่พระฉันทะ คือ ห้ามสม โภคกับสงฆ์ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ สงฆ์ทำแล้วแก่พระฉันนะ คือ ห้ามสมโภคกับ
สงฆ์ ขอบแก่สงฆ์ เหตุนั้นจึงนึ่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้

คูกริกษุทั้งหลาย พวกเธอจงบอกภิกษุผู้อยู่ในอาวาสต่อๆ ไปว่า พระฉันนะถูกสงฆ์ทำ
อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติแล้ว คือ ห้ามสมโภค กับสงฆ์ ฯ

ลักษณะกรรมไม่เป็นธรรม ๑๒ หมวด

หมวดที่ ๑

[๑๗๖] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓
เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำกลับหลัง ๑ ไม่สอบถามก่อนแล้ว
ทำ ๑ ทำไม่ตามปฏิญาณ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม
ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๒

[๑๗๗] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วยองค์ ๓
แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำเพราะไม่ต้องอาบัติ ๑
ทำเพราะอาบัติมิใช่เทศนาคามินี ๑ ทำเพราะอาบัติ ที่แสดงแล้ว ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็น
กรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๓

[๑๗๘] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่น
อีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่โจทก่อนแล้วทำ ๑ ไม่ให้
จำเลยให้การก่อนแล้วทำ ๑ ไม่ปรับอาบัติ แล้วทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม
ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๔

[๑๗๕] คูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำลับหลัง ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๕

[๑๗๖] คูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่สอบถามก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๖

[๑๗๗] คูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดีคือ ทำไม่ตามปฏิญาณ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๗

[๑๗๘] คูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดีคือ ทำเพราะไม่ต้องอาบัติ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๘

[๑๘๓] คูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓
แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดีคือ ทำเพราะมิใช่อาบัติเป็น
เทศนาคามินี ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม
ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๙

[๑๘๔] คูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓
แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดีคือ ทำเพราะอาบัติที่แสดงแล้ว
๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม
ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๑๐

[๑๘๕] คูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓
แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่โจทก์ก่อนแล้วทำ ๑
ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม
ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๑๑

[๑๘๖] คูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓
แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดีคือ ไม่ให้จำเลยให้การก่อน
แล้วทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็น
กรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๑๒

[๑๘๗] คูกรกฤษฎั้ทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐาน ไม่เห็นอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่ปรับอาบัติแล้วทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกรกฤษฎั้ทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐาน ไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ๑

ลักษณะกรรมไม่เป็นธรรม ๑๒ หมวด

ในอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ จบ

ลักษณะกรรมเป็นธรรม ๑๒ หมวด

หมวดที่ ๑

[๑๘๘] คูกรกฤษฎั้ทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐาน ไม่เห็นอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำต่อหน้า ๑ สอบถามก่อนแล้วทำ ๑ ทำตามปฎิญาณ ๑

คูกรกฤษฎั้ทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐาน ไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ๑

หมวดที่ ๒

[๑๘๙] คูกรกฤษฎั้ทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐาน ไม่เห็นอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะต้องอาบัติ ๑ ทำเพราะอาบัติเป็นเทศนาคามินี ๑ ทำเพราะอาบัติที่ยัง ไม่ได้แสดง ๑

คูกรกฤษฎั้ทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐาน ไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ๑

หมวดที่ ๓

[๑๕๐] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓
แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ โจทก่อนแล้วทำ ๑ ให้จำเลย
ให้การก่อนแล้วทำ ๑ ปรับอาบัติแล้วทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม
เป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๔

[๑๕๑] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓
แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำต่อหน้า ๑ ทำโดยธรรม ๑
สงฆ์พร้อมเพียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม
เป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๕

[๑๕๒] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓
แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ สอบถามก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดย
ธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม
เป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๖

[๑๕๓] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่น
อีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำตามปฏิญาณ ๑ ทำโดยธรรม ๑
สงฆ์พร้อมเพียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรม
เป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๗

[๑๕๔] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว คือ ทำเพราะต้องอาบัติ ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๘

[๑๕๕] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว คือ ทำเพราะอาบัติที่เป็นเทศนาคามินี ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๙

[๑๕๖] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว คือ ทำเพราะอาบดียังไม่ได้แสดง ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๑๐

[๑๕๗] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว คือ โจทก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๑๑

[๑๕๘] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ให้จำเลยให้การก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยกรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๑๒

[๑๕๙] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ปรับอาบัติแล้วทำ ๑ ทำโดยกรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

ลักษณะกรรมเป็นกรรม ๑๒ หมวด

ในอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ จบ

ข้อที่สงฆ์จำนง ๖ หมวด

หมวดที่ ๑

[๒๐๐] คูกริกษุทั้งหลาย ิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ คือ เป็นผู้ก่อความบาดหมาง ก่อการทะเลาะก่อการวิวาท ทำความอื้อฉาว ก่ออธิกรณ์ในสงฆ์ ๑ เป็นพาล ไม่ฉลาด มีอาบัติมากมีมรรยาทไม่สมควร ๑ อยู่คลุกคลีกับคฤหัสถ์ ด้วยการคลุกคลีอื่นไม่สมควร ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๒

[๒๐๑] คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เมื่อสงฆ์จ้งนงฟังลง
อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ คือ เป็นผู้มึศีลวิบัติ ในอธิศีล ๑ เป็นผู้มึอาจารย์วิบัติ ในอัยยา
จาร ๑ เป็นผู้มึทิววิบัติ ในอดิติว ๑

คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์จ้งนงฟังลง อุกเขปนียกรรม
ฐานไม่เห็นอาบัติ ๑

หมวดที่ ๓

[๒๐๒] คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เมื่อสงฆ์จ้งนงฟังลง
อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ คือ กล่าวติเตยนพระพุทธเจ้า ๑ กล่าวติเตยนพระธรรม ๑ กล่าว
ติเตยนพระสงฆ์ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์จ้งนงฟังลงอุกเขปนียกรรม
ฐานไม่เห็นอาบัติ ๑

หมวดที่ ๔

[๒๐๓] คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จ้งนงฟังลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติแก่
กิกษุ ๓ รูป คือ รูปหนึ่งเป็นผู้ก่อความบาดหมาง ก่อการทะเลาะ ก่อการวิวาท ทำความอื้อฉาว
ก่ออริกรรมในสงฆ์ ๑ รูปหนึ่งเป็นพาล ไม่ฉลาด มีอาบัตินาก มีมรรยาทไม่สมควร ๑ รูปหนึ่งอยู่
คลุกคลีกับคฤหัสถ์ ด้วยการคลุกคลีอื่นไม่สมควร ๑

คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จ้งนงฟังลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติแก่กิกษุ ๓ รูปนี้แล ๑

หมวดที่ ๕

[๒๐๔] คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จ้งนงฟังลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ แก่
กิกษุ ๓ รูปแม้อื่นอีก คือ รูปหนึ่งเป็นผู้มึศีลวิบัติ ในอธิศีล ๑ รูปหนึ่งเป็นผู้มึอาจารย์วิบัติ ใน
อัยยาจาร ๑ รูปหนึ่งเป็นผู้มึทิววิบัติ ในอดิติว ๑

คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จ้งนงฟังลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติแก่กิกษุ ๓ รูป
นี้แล ๑

หมวดที่ ๖

[๒๐๕] คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติแก่ภิกษุ ๓ รูปแม้อื่นอีก คือ รูปหนึ่งกล่าวติเตียนพระพุทธเจ้า ๑ รูป หนึ่งกล่าวติเตียนพระธรรม ๑ รูปหนึ่งกล่าวติเตียนพระสงฆ์ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติแก่ภิกษุ ๓ รูปนี้แล

ข้อที่สงฆ์จำนง ๖ หมวด

ในอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ จบ

วัตร ๔๓ ข้อ ในอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ

[๒๐๖] คูกริกษุทั้งหลาย ภิกษุที่ถูกสงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติแล้ว ต้องประพฤติชอบ

วิธีประพฤติชอบในอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัตินั้น ดังต่อไปนี้

๑. ไม่พึงให้อุปสมบท
๒. ไม่พึงให้นิสัย
๓. ไม่พึงให้สามเณรอุปฐาก
๔. ไม่พึงรับสมมติเป็นผู้สั่งสอนภิกษุณี
๕. แม้ได้รับสมมติแล้ว ก็ไม่พึงสั่งสอนภิกษุณี
๖. สงฆ์ลงอุกเขปนียกรรมฐานไม่เห็นอาบัติ เพราะอาบัติใด ไม่พึงต้องอาบัตินั้น
๗. ไม่พึงต้องอาบัติอื่นอันเช่นกัน
๘. ไม่พึงต้องอาบัติอันเลวทรามกว่านั้น
๙. ไม่พึงติกรรม
๑๐. ไม่พึงติภิกษุทั้งหลายผู้ทำกรรม
๑๑. ไม่พึงยินดีการกราบไหว้ของปกตัตตะภิกษุ
๑๒. ไม่พึงยินดีการยื่นรับของปกตัตตะภิกษุ

๑๓. ไม่พึงยินดีอัญชลีกรรมของปกตัตตะภิกษุ
๑๔. ไม่พึงยินดีสามิจิกรรมของปกตัตตะภิกษุ
๑๕. ไม่พึงยินดีการนำอาสนะมาให้ของปกตัตตะภิกษุ
๑๖. ไม่พึงยินดีการนำที่นอนมาให้ของปกตัตตะภิกษุ
๑๗. ไม่พึงยินดีการนำน้ำล้างเท้ามาให้ ไม่พึงยินดีการตั้งตั้งรองเท้าให้ของปกตัตตะภิกษุ
๑๘. ไม่พึงยินดีการตั้งกระเบื้องเช็ดเท้าให้ของปกตัตตะภิกษุ
๑๙. ไม่พึงยินดีการรับบาตรจีวรของปกตัตตะภิกษุ
๒๐. ไม่พึงยินดีการถูหลังให้เมื่ออาบน้ำของปกตัตตะภิกษุ
๒๑. ไม่พึงกำจัดปกตัตตะภิกษุ ด้วยศีลวิบัติ
๒๒. ไม่พึงกำจัดปกตัตตะภิกษุ ด้วยอาจารย์วิบัติ
๒๓. ไม่พึงกำจัดปกตัตตะภิกษุ ด้วยทิสวิบัติ
๒๔. ไม่พึงกำจัดปกตัตตะภิกษุ ด้วยอาชีวิวิบัติ
๒๕. ไม่พึงยุภิกษุกับภิกษุให้แตกกัน
๒๖. ไม่พึงใช้เครื่องนุ่งห่มอย่างคฤหัสถ์
๒๗. ไม่พึงใช้เครื่องนุ่งห่มอย่างเดียรถีย์
๒๘. ไม่พึงคบพวกเดียรถีย์
๒๙. พึงคบพวกภิกษุ
๓๐. พึงศึกษาลึกษาของภิกษุ
๓๑. ไม่พึงอยู่ในอาวาสมีเครื่องมุงเดียวกันกับปกตัตตะภิกษุ
๓๒. ไม่พึงอยู่ในอนาวาสมีเครื่องมุงเดียวกันกับปกตัตตะภิกษุ
๓๓. ไม่พึงอยู่ในอาวาสหรือในอนาวาสมีเครื่องมุงเดียวกันกับปกตัตตะภิกษุ
๓๔. เห็นปกตัตตะภิกษุแล้วพึงลุกจากอาสนะ
๓๕. ไม่พึงรุกรานปกตัตตะภิกษุข้างใน หรือข้างนอกวิหาร
๓๖. ไม่พึงห้ามอุโบสถแก่ปกตัตตะภิกษุ
๓๗. ไม่พึงห้ามปวารณาแก่ปกตัตตะภิกษุ

๓๘. ไม่พึงทำการไต่สวน
๓๙. ไม่พึงเริ่มอนุวาทาทิกรณ์
๔๐. ไม่พึงยังภิกษุอื่นให้ทำโอกาส
๔๑. ไม่พึงโจทภิกษุอื่น
๔๒. ไม่พึงให้ภิกษุอื่นให้การ
๔๓. ไม่พึงช่วยภิกษุกับภิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน

วัตร ๔๓ ข้อ ในอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ จบ

สงฆ์ลงโทษและระงับกรรม

[๒๐๓] ครั้งนั้น สงฆ์ได้ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติแก่พระฉนนะ คือห้าม
สมโภคกับสงฆ์ เธอถูกสงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติแล้วได้ไปจากอาวาสนั้น สู่อาวาส
อื่น ภิกษุทั้งหลายในอาวาสอื่นนั้นไม่กราบไหว้ ไม่ยืนรับ ไม่ทำอัญชลีกรรม ไม่ทำสามีจิกรรม ไม่
สักการะ ไม่เคารพ ไม่นับถือ ไม่บูชา เธออันภิกษุทั้งหลายไม่สักการะ ไม่เคารพ ไม่นับถือ ไม่บูชา
อยู่ เป็นผู้ไม่มีใคร ทำสักการะ จึงได้ไปจากอาวาสเมื่อนั้น สู่อาวาสอื่น ภิกษุทั้งหลายในอาวาสอื่น
เมื่อนั้น ก็ไม่กราบไหว้ ไม่ยืนรับ ไม่ทำอัญชลีกรรม ไม่ทำสามีจิกรรม ไม่ สักการะ ไม่เคารพ
ไม่นับถือ ไม่บูชา เธออันภิกษุทั้งหลายไม่สักการะ ไม่ เคารพ ไม่นับถือ ไม่บูชาอยู่ เป็นผู้ไม่มี
ใครทำสักการะ จึงได้ไปจากอาวาสเมื่อนั้น สู่อาวาสอื่น ภิกษุทั้งหลายในอาวาสอื่นเมื่อนั้นก็ไม่กราบไหว้
ไม่ยืนรับ ไม่ทำ อัญชลีกรรม ไม่ทำสามีจิกรรม ไม่สักการะ ไม่เคารพ ไม่นับถือ ไม่บูชา เธออัน
ภิกษุทั้งหลายไม่สักการะ ไม่เคารพ ไม่นับถือ ไม่บูชาอยู่ เป็นผู้ไม่มีใครทำสักการะ จึงกลับมาสู่
พระนครโกสัมพีอีกตามเดิม ได้ประพฤติโดยชอบ หายเย่อหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ เข้าไปหา
ภิกษุทั้งหลาย แล้วกล่าวอย่างนี้ว่า อาวุโสทั้งหลาย ผม ถูกสงฆ์ลงอุกเขปนียกรรมฐานไม่เห็นอาบัติ
แล้วประพฤติโดยชอบ หายเย่อหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ ผมจะพึงปฏิบัติอย่างไรต่อไป ภิกษุ
ทั้งหลายกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาคฯ ตรัสว่า
ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าเช่นนั้น สงฆ์จึงระงับอุกเขปนียกรรมฐานไม่เห็น อาบัติ แก่ภิกษุ
ฉนนะ ฯ

วัตรที่ไม่ควรระงับ ๔๑ ข้อ ๘ หมวด

หมวดที่ ๑

[๒๐๘] คูรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรมฐานไม่เห็น อาบัติ แก่ภิกษุ
ผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ คือ:-

๑. ให้อุปสมบท
๒. ให้นิสัย
๓. ให้สามเณรอุปฐาก
๔. รับสมมติเป็นผู้สั่งสอนภิกษุณี
๕. แม้ได้รับสมมติแล้ว ก็ยังสั่งสอนภิกษุณี

คูรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐาน
ไม่เห็นอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๒

[๒๐๙] คูรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรมฐานไม่เห็นอาบัติ แก่ภิกษุ
ผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก คือ:-

๑. สงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติเพราะอาบัติใดต้องอาบัตินั้น
๒. ต้องอาบัตินั้นอันเช่นกัน
๓. ต้องอาบัติอันเลวทรามกว่านั้น
๔. ติกรรม
๕. ติภิกษุทั้งหลายผู้ทำกรรม

คูรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐาน
ไม่เห็นอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๓

[๒๑๐] คูรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ แก่ภิกษุ
ผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก คือ:-

๑. ยินดีการกราบไหว้ของปกตัตตะภิกษุ

๒. ยินดีการยื่นรับของปกติตตะภิกษุ
 ๓. ยินดีอัญชลิกรรมของปกติตตะภิกษุ
 ๔. ยินดีสามิจิกรรม ของปกติตตะภิกษุ
 ๕. ยินดีการนำอาสนะมาให้ ของปกติตตะภิกษุ
- ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๔

[๒๑๑] ดูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ แก่ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก คือ:-

๑. ยินดีการนำที่นอนมาให้ ของปกติตตะภิกษุ
 ๒. ยินดีการนำน้ำล้างเท้ามาให้ การตั้งตั้งรองเท้าให้ ของปกติตตะภิกษุ
 ๓. ยินดีการตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า ของปกติตตะภิกษุ
 ๔. ยินดีการรับบาตรจีวร ของปกติตตะภิกษุ
 ๕. ยินดีการถูหลังให้เมื่ออาบน้ำ ของปกติตตะภิกษุ
- ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๕

[๒๑๒] ดูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ แก่ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก คือ:-

๑. กำจัดปกติตตะภิกษุ ด้วยศีลวิบัติ
 ๒. กำจัดปกติตตะภิกษุ ด้วยอาจารย์วิบัติ
 ๓. กำจัดปกติตตะภิกษุ ด้วยทิววิบัติ
 ๔. กำจัดปกติตตะภิกษุ ด้วยอาชีวิวิบัติ
 ๕. ยุภิกษุกับภิกษุให้แตกกัน
- ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๖

[๒๑๓] คูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ แก่ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก คือ:-

๑. ใช้เครื่องนุ่งห่มอย่างคฤหัสถ์
๒. ใช้เครื่องนุ่งห่มอย่างเดียรถีย์
๓. คบพวกเดียรถีย์
๔. ไม่คบพวกภิกษุ
๕. ไม่ศึกษาสิกขาของภิกษุ

คูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๗

[๒๑๔] คูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ แก่ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก คือ:-

๑. อยู่ในอาวาสมีเครื่องมุงเดียวกันกับปกัตตตะภิกษุ
๒. อยู่ในอนาวาสมีเครื่องมุงเดียวกันกับปกัตตตะภิกษุ
๓. อยู่ในอาวาส หรือในอนาวาส มีเครื่องมุงเดียวกันกับปกัตตตะภิกษุ
๔. เห็นปกัตตตะภิกษุแล้ว ไม่ลุกจากอาสนะ
๕. รุกรานปกัตตตะภิกษุ ช้างในหรือช้างนอกวิหาร

คูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๘

[๒๑๕] คูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ แก่ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๘ คือ:-

๑. ห้ามอุโบสถแก่ปกัตตตะภิกษุ
๒. ห้ามปวารณาแก่ปกัตตตะภิกษุ

๓. ทำการไต่สวน

๔. เริ่มอนุวาทาธิกรณ์

๕. ชังภิกษุอื่นให้ทำโอกาส

๖. โจทภิกษุอื่น

๗. ให้ภิกษุอื่นให้การ

๘. ช่วยภิกษุกับภิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๘ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ฯ

วัตรที่ไม่ควรระงับ ๔๓ ข้อ ๘ หมวด

ในอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ จบ

วัตรที่ควรระงับ ๔๓ ข้อ ๘ หมวด

หมวดที่ ๑

[๒๑๖] ดูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ แก่ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ คือ:-

๑. ไม่ให้อุปสมบท

๒. ไม่ให้นิสัย

๓. ไม่ให้สามเณรอุปฐาก

๔. ไม่รับสมมติเป็นผู้สั่งสอนภิกษุณี

๕. แม้ได้รับสมมติแล้ว ก็ไม่สั่งสอนภิกษุณี

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๒

[๒๑๗] ดูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ แก่ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก คือ:-

๑. สงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ เพราะอาบัติใด ไม่ต้องอาบดินั้น

๒. ไม่ต้องอาบัติอื่นอันเช่นกัน
 ๓. ไม่ต้องอาบัติอันเลวทรามกว่านั้น
 ๔. ไม่ติกรรม
 ๕. ไม่ติภิกษุทั้งหลายผู้ทำกรรม
- ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๓

[๒๑๘] ดูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ แก่ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก คือ:-

๑. ไม่ยินดีการกราบไหว้ ของปกตัตตะภิกษุ
 ๒. ไม่ยินดีการยื่นรับ ของปกตัตตะภิกษุ
 ๓. ไม่ยินดีอัญชลีกรรม ของปกตัตตะภิกษุ
 ๔. ไม่ยินดีสามิจกรรม ของปกตัตตะภิกษุ
 ๕. ไม่ยินดีการนำอาสนะมาให้ ของปกตัตตะภิกษุ
- ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๔

[๒๑๙] ดูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ แก่ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก คือ:-

๑. ไม่ยินดีการนำที่นอนมาให้ ของปกตัตตะภิกษุ
 ๒. ไม่ยินดีการนำน้ำล้างเท้ามาให้ การตั้งตั้งรองเท้าให้ ของปกตัตตะภิกษุ
 ๓. ไม่ยินดีการตั้งกระเบื้องเช็ดเท้าให้ ของปกตัตตะภิกษุ
 ๔. ไม่ยินดีการรับบาตรจีวร ของปกตัตตะภิกษุ
 ๕. ไม่ยินดีการอุหลังให้เมื่ออาบน้ำ ของปกตัตตะภิกษุ
- ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๕

[๒๒๐] คูกริกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ แก่ภิกษุ
ผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก คือ:-

๑. ไม่กำจัดปกตัตตะภิกษุ ด้วยศีลวิบัติ
๒. ไม่กำจัดปกตัตตะภิกษุ ด้วยอาจารย์วิบัติ
๓. ไม่กำจัดปกตัตตะภิกษุ ด้วยทฐิวิบัติ
๔. ไม่กำจัดปกตัตตะภิกษุ ด้วยอาชีวิวิบัติ
๕. ไม่ยุภิกษุกับภิกษุให้แตกกัน

คูกริกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่
เห็นอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๖

[๒๒๑] คูกริกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ แก่ภิกษุ
ผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก คือ:-

๑. ไม่ใช่เครื่องนุ่งห่มอย่างคฤหัสถ์
๒. ไม่ใช่เครื่องนุ่งห่มอย่างเดียรถีย์
๓. ไม่คบพวกเดียรถีย์
๔. คบพวกภิกษุ
๕. ศึกษาสิกขาของภิกษุ

คูกริกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐาน
ไม่เห็นอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๗

[๒๒๒] คูกริกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ แก่ภิกษุ
ผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก คือ:-

๑. ไม่อยู่ในอาวาสมีเครื่องมุงเดียวกันกับปกตัตตะภิกษุ
๒. ไม่อยู่ในอนาวาสมีเครื่องมุงเดียวกันกับปกตัตตะภิกษุ

๓. ไม่อยู่ในอาวาส หรือในอนาวาส มีเครื่องมุงเดียวกันกับปกติตตะภิกษุ
 ๔. เห็นปกติตตะภิกษุแล้วลุกจากอาสนะ
 ๕. ไม่รุกรานปกติตตะภิกษุ ข้างในหรือข้างนอกวิหาร
- ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๘

[๒๒๓] ดูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ แก่ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๘ คือ:-

๑. ไม่ห้ามอุโบสถแก่ปกติตตะภิกษุ
๒. ไม่ห้ามปวารณาแก่ปกติตตะภิกษุ
๓. ไม่ทำการไต่สวน
๔. ไม่เริ่มอนุวาทาธิกรณ์
๕. ไม่ยังภิกษุอื่นให้ทำโอกาส
๖. ไม่โจทภิกษุอื่น
๗. ไม่ให้ภิกษุอื่นให้การ
๘. ไม่ช่วยภิกษุกับภิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๘ นี้แล สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ ฯ

วัตรที่ควรระงับ ๔๓ ข้อ ๘ หมวด

ในอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ จบ

วิธีระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ

[๒๒๔] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล วิธีระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ พึงระงับอย่างนี้ ภิกษุฉันนั้นนั้นพึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า ไหว้เท้าภิกษุ ผู้แก่กว่า นั่งกระห่มประคองอัญชลี แล้วกล่าวคำขอระงับกรรมนั้นอย่างนี้ ว่าดังนี้:

คำขอระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าถูกสงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติแล้ว ประพฤติโดยชอบ
หายย่อหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ ข้าพเจ้าขอระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ

ฟังขอแม่ครั้งที่สอง ฟังขอแม่ครั้งที่สาม

ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ ฟังประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรม วาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจา ระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า พระฉันนะนี้ถูกสงฆ์ลง อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็น
อาบัติแล้ว ประพฤติโดยชอบ หายย่อหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ บัดนี้ ขอระงับอุกเขปนียกรรม
ฐานไม่เห็นอาบัติ ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐาน
ไม่เห็นอาบัติ แก่พระฉันนะ นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า พระฉันนะนี้ถูกสงฆ์ลง อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็น
อาบัติแล้ว ประพฤติโดยชอบ หายย่อหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ บัดนี้ ขอระงับอุกเขปนียกรรม
ฐานไม่เห็นอาบัติ สงฆ์ระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ แก่พระฉันนะ การระงับ
อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ แก่พระฉันนะ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง
ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม่ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม่ครั้งที่สาม ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จง ฟังข้าพเจ้า พระฉันนะนี้ถูก
สงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติแล้ว ประพฤติโดยชอบ หายย่อหยิ่ง ประพฤติ
แล้วแก้ตัวได้ บัดนี้ ขอระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติ สงฆ์ระงับอุกเขปนียกรรมฐาน
ไม่เห็นอาบัติ แก่พระฉันนะ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็น ผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด
ท่านผู้นั้นพึงพูด

อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติอันสงฆ์ระงับแล้วแก่พระฉันนะ ชอบแก่สงฆ์
เหตุนี้จึงนั่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ด้วยอย่างนี้ ฯ

อุกเขปนียกรรม ฐานไม่เห็นอาบัติที่ ๕ จบ

อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคืนอาบัติ

เรื่องพระฉนนะ

[๒๒๕] โดยสมัยนั้น พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้าประทับอยู่ ณ โฆสิตาราม เขตพระนคร โกสัมพี ครั้งนั้น ท่านพระฉนนะต้องอาบัติแล้วไม่ปรารถนาจะทำคืน อาบัติ บรรดาภิกษุที่เป็นผู้มักน้อย ... ต่างก็เพ่งโทษ ดิเตียน โพนทะนาว่า ไฉน ท่านพระฉนนะต้องอาบัติแล้ว จึงได้ไม่ปรารถนาจะทำคืนอาบัติเล่า แล้วกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาค

ทรงสอบถาม

ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาครับสั่งให้ประชุมภิกษุสงฆ์ ในเพราะเหตุเป็น कैामูลนั้น ในเพราะเหตุแรกเกิดนั้น แล้วทรงสอบถามภิกษุทั้งหลายว่า

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ข่าว่า ภิกษุฉนนะต้องอาบัติแล้ว ไม่ปรารถนาจะทำคืนอาบัติ จริงหรือ ภิกษุทั้งหลายทูลรับว่า จริง พระพุทธเจ้าข้า

ทรงติเตียน

พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้า ทรงติเตียนว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย การกระทำของภิกษุโมฆบุรุษนั้น นั้น ไม่เหมาะ ไม่สม ไม่ควร มิใช่กิจของสมณะ ใช้ไม่ได้ ไม่ควรทำ ไฉนภิกษุโมฆบุรุษนั้น ต้องอาบัติแล้ว จึงไม่ปรารถนาจะทำคืนอาบัติเล่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย การกระทำของภิกษุโมฆบุรุษนั้นนั้น ไม่เป็นไปเพื่อความเลื่อมใส ของชุมชนที่ยังไม่เลื่อมใส ... ครั้นแล้วทรงทำธรรมีกถารับสั่ง กะภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าเช่นนั้น สงฆ์จึงทำอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคืนอาบัติ แก่ภิกษุฉนนะ คือ ห้ามสม โภคกับสงฆ์ ฯ

วิธีทำอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคืนอาบัติ

[๒๒๖] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล วิธีทำอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคืนอาบัติ พึงทำอย่างนี้ พึงใจทักภิกษุฉนนะก่อน ครั้นแล้วพึงให้เธอให้การ แล้วพึงปรับอาบัติ ครั้นแล้วภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:

กรรมวาจาทำอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า พระฉันนะนี้ต้องอาบัติแล้ว ไม่ปรารถนาจะทำคินอาบัติ ถ้าความพร้อมพรุ่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์ ฟังทำอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติ แก่พระฉันนะ คือ ห้าม สมโภคกับสงฆ์ นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า พระฉันนะนี้ต้องอาบัติแล้ว ไม่ปรารถนาจะคินอาบัติ สงฆ์ทำอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติ แก่พระฉันนะ คือ ห้ามสมโภคกับสงฆ์ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้น ฟังเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม่ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม่ครั้งที่สาม ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า พระฉันนะนี้ต้องอาบัติแล้ว ไม่ปรารถนาจะทำคินอาบัติ สงฆ์ทำอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติแก่พระฉันนะ คือ ห้าม สมโภคกับสงฆ์ การทำอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติแก่พระฉันนะ คือ ห้ามสมโภคกับสงฆ์ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็น ผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติ สงฆ์ทำแล้วแก่พระฉันนะ คือ ห้ามสมโภคกับสงฆ์ ชอบแก่สงฆ์ เหตุนั้นจึงนั่ง ข้าพเจ้าทรง ความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้

คุณภิกษุทั้งหลาย พวกเธอจงบอกภิกษุผู้อยู่ในอาวาสต่อๆ ไปว่า พระฉันนะอันสงฆ์ทำอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติแล้ว คือ ห้ามสมโภคกับสงฆ์ ฯ

ลักษณะกรรมไม่เป็นกรรม ๑๒ หมวด

หมวดที่ ๑

[๒๒๗] คุณภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ เป็นกรรมไม่เป็นกรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำลับหลัง ๑ ไม่สอบถามก่อนแล้วทำ ๑ ทำไม่ตามปฎิญาณ ๑

คุณภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติ ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นกรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๒

[๒๒๘] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓
แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับ แล้วไม่ดี คือ ทำเพราะไม่ต้องอาบัติ ๑
ทำเพราะอาบัติมิใช่เทศนาคามินี ๑ ทำ เพราะอาบัติที่แสดงแล้ว ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล
เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๓

[๒๒๙] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ ประกอบด้วยองค์ ๓
แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับ แล้วไม่ดี คือ ไม่โจทก่อนแล้วทำ ๑
ไม่ให้จำเลยให้การก่อนแล้วทำ ๑ ไม่ปรับ อาบัติแล้วทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล
เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๔

[๒๓๐] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ ประกอบด้วยองค์ ๓
แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับ แล้วไม่ดี คือ ทำลับหลัง ๑ ทำโดย
ไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล
เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๕

[๒๓๑] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ ประกอบด้วยองค์ ๓
แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับ แล้วไม่ดี คือ ไม่สอบถามก่อนแล้วทำ ๑
ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็น วรรคทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล
เป็นกรรมที่ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๖

[๒๓๒] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ ประกอบด้วยองค์ ๓
แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้ว ไม่ดี คือ ทำไม่ตามปฏิญาณ ๑
ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล
เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้ว ไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๗

[๒๓๓] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ ประกอบด้วยองค์ ๓
แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้ว ไม่ดี คือ ทำเพราะไม่ต้องอาบัติ ๑
ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล
เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้ว ไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๘

[๒๓๔] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ ประกอบด้วยองค์ ๓
แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้ว ไม่ดี คือ ทำเพราะมิใช่อาบัติเป็น
เทศนาคามินี ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์ เป็นวรรคทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล
เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้ว ไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๙

[๒๓๕] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ ประกอบด้วยองค์ ๓
แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้ว ไม่ดี คือ ทำเพราะอาบัติที่แสดง
แล้ว ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล
เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้ว ไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๑๐

[๒๓๖] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบ ด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่โจทก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ๑

หมวดที่ ๑๑

[๒๓๗] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้ว ไม่ดี คือ ไม่ให้จำเลยให้การก่อน แล้วทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็น วรรคทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ๑

หมวดที่ ๑๒

[๒๓๘] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบ ด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่ปรับอาบัติแล้วทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ๑

ลักษณะกรรมไม่เป็นธรรม ๑๒ หมวด

ในอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ จบ

ลักษณะกรรมเป็นธรรม ๑๒ หมวด

หมวดที่ ๑

[๒๓๙] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบ ด้วยองค์ ๓ เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำต่อหน้า ๑ สอบถามก่อนแล้วทำ ๑ ทำตาม ปฏิญาณ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๒

[๒๔๐] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะต้องอาบัติ ๑ ทำเพราะอาบัติเป็นเทศนาคามินี ๑ ทำเพราะอาบัตียังมิได้แสดง ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๓

[๒๔๑] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ โจทก่อนแล้วทำ ๑ ให้จำเลยให้การแล้วทำ ๑ ปรับอาบัติแล้วทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๔

[๒๔๒] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำต่อหน้า ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๕

[๒๔๓] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ สอบถามก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๖

[๒๔๔] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ ประกอบด้วยองค์ ๓
แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำตามปฏิญาณ ๑ ทำโดยธรรม ๑
สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล
เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๗

[๒๔๕] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓
แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะต้องอาบัติ ๑ ทำโดยธรรม ๑
สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล
เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๘

[๒๔๖] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓
แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะอาบัติเป็นเทศนาคามินี ๑
ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล
เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๙

[๒๔๗] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓
แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะอาบัติที่ยังมิได้แสดง ๑
ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล
เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๑๐

[๒๔๘] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓
แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ โจทก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยกรรม ๑
สงฆ์พร้อมเพียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล
เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๑๑

[๒๔๙] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ ประกอบด้วยองค์ ๓
แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ให้จำเลยให้การก่อนแล้วทำ ๑
ทำโดยกรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล
เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๑๒

[๒๕๐] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วยองค์ ๓
แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ปรับอาบัติแล้วทำ ๑ ทำโดย
กรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล
เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

ลักษณะกรรมเป็นกรรม ๑๒ หมวด

ในอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ จบ ฯ

ข้อที่สงฆ์จำนง ๖ หมวด

หมวดที่ ๑

[๒๕๑] คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงอุกเขปนียกรรม
ฐานไม่ทำคีนอาบัติ คือ ก่อความบาดหมาง ก่อการทะเลาะ ก่อการวิวาท ทำความอื้อฉาว ก่ออริกรรม

ในสงฆ์ ๑ เป็นพาล ไม่ฉลาด มีอาบัติมาก มีมรรยาทไม่สมควร ๑ อยู่คลุกคลีกับคฤหัสถ์ด้วยการ
คลุกคลีอันไม่สมควร ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์จำนงพึงลง อุกเขปนียกรรม
ฐานไม่ทำคินอาบัติ ๑

หมวดที่ ๒

[๒๕๒] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เมื่อสงฆ์ จำนงพึงลง
อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติ คือเป็นผู้มีศีลวิบัติ ในอธิศีล ๑ เป็นผู้มีอาจารย์วิบัติใน
อัชฌาจารย์ ๑ เป็นผู้มีทิววิบัติ ในอดิทธิ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์จำนงพึงลง อุกเขปนียกรรม
ฐานไม่ทำคินอาบัติ ๑

หมวดที่ ๓

[๒๕๓] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เมื่อสงฆ์ จำนงพึงลง
อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติ คือ กล่าวติเตียนพระพุทธเจ้า ๑ กล่าวติเตียนพระธรรม ๑
กล่าวติเตียนพระสงฆ์ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงอุกเขปนียกรรม
ฐานไม่ทำคินอาบัติ ๑

หมวดที่ ๔

[๒๕๔] ดูกรภิกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติแก่
ภิกษุ ๓ รูป คือรูปหนึ่งเป็นผู้ก่อความบาดหมาง ก่อการทะเลาะ ก่อการวิวาท ทำความอื้อฉาว
ก่ออธิกรณ์ในสงฆ์ ๑ รูปหนึ่งเป็นพาล ไม่ฉลาด มีอาบัติมาก มีมรรยาทไม่สมควร ๑ รูปหนึ่ง
อยู่คลุกคลีกับคฤหัสถ์ ด้วยการคลุกคลี อันไม่สมควร ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคิน อาบัติแก่ภิกษุ ๓ รูป
นี้แล ๑

หมวดที่ ๕

[๒๕๕] คูกรภิกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ แก่ภิกษุ ๓ รูป แม้อื่นอีก คือ รูปหนึ่งเป็นผู้มีศีลวิบัติในอธิศีล ๑ รูปหนึ่งเป็นผู้มีอาจารย์วิบัติในอัชฌาจารย์ ๑ รูปหนึ่งเป็นผู้มีทิววิบัติ ในอดิทธิ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีน อาบัติแก่ภิกษุ ๓ รูปนี้แล ฯ

หมวดที่ ๖

[๒๕๖] คูกรภิกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติแก่ภิกษุ ๓ รูป แม้อื่นอีก คือ รูปหนึ่งกล่าวติเตียนพระพุทธเจ้า ๑ รูป หนึ่งกล่าวติเตียนพระธรรม ๑ รูปหนึ่งกล่าวติเตียนพระสงฆ์ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติแก่ภิกษุ ๓ รูปนี้แล ฯ

ข้อที่สงฆ์จำนง ๖ หมวด

ในอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ จบ

วัตร ๔๓ ข้อ ในอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ

[๒๕๗] คูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ถูกสงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติแล้ว ต้องประพฤดิชอบ

วิธีประพฤดิชอบในอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัตินั้นดังนี้:-

๑. ไม่พึงให้อุปสมบท
๒. ไม่พึงให้นิสัย
๓. ไม่พึงให้สามเณรอุปฐาก
๔. ไม่พึงรับสมมติเป็นผู้สั่งสอนภิกษุณี
๕. แม้ได้รับสมมติแล้วก็ ไม่พึงสั่งสอนภิกษุณี
๖. สงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ เพราะอาบัติใด ไม่พึงต้องอาบัตินั้น

๗. ไม่พึงต้องอาบัติอันอื่นเช่นกัน
๘. ไม่พึงต้องอาบัติอันเลวทรามกว่านั้น
๙. ไม่พึงติกรรม
๑๐. ไม่พึงติภิกษุทั้งหลายผู้ทำกรรม
๑๑. ไม่พึงยินดีการกราบไหว้ ของปกัตตตะภิกษุ
๑๒. ไม่พึงยินดีการยื่นรับ ของปกัตตตะภิกษุ
๑๓. ไม่พึงยินดีอัญชลีกรรม ของปกัตตตะภิกษุ
๑๔. ไม่พึงยินดีสามิจกรรม ของปกัตตตะภิกษุ
๑๕. ไม่พึงยินดีการนำอาสนะมาให้ ของปกัตตตะภิกษุ
๑๖. ไม่พึงยินดีการนำที่นอนมาให้ ของปกัตตตะภิกษุ
๑๗. ไม่พึงยินดีการนำน้ำล้างเท้ามาให้ การตั้งตั้งรองเท้าให้ของปกัตตตะภิกษุ
๑๘. ไม่พึงยินดีการตั้งกระเบื้องเช็ดเท้าให้ ของปกัตตตะภิกษุ
๑๙. ไม่พึงยินดีการรับบาตร จีวร ของปกัตตตะภิกษุ
๒๐. ไม่พึงยินดีการอุทเทิมืออบน้ำ ของปกัตตตะภิกษุ
๒๑. ไม่พึงกำจัดปกัตตตะภิกษุ ด้วยศีลวิบัติ
๒๒. ไม่พึงกำจัดปกัตตตะภิกษุ ด้วยอาจารวิบัติ
๒๓. ไม่พึงกำจัดปกัตตตะภิกษุ ด้วยทิววิบัติ
๒๔. ไม่พึงกำจัดปกัตตตะภิกษุ ด้วยอาชีวิวิบัติ
๒๕. ไม่พึงยุภิกษุกับภิกษุให้แตกกัน
๒๖. ไม่พึงใช้เครื่องนุ่งห่มอย่างคฤหัสถ์
๒๗. ไม่พึงใช้เครื่องนุ่งห่มอย่างเดียรถีย์
๒๘. ไม่พึงคบพวกเดียรถีย์
๒๙. พึงคบพวกภิกษุ
๓๐. พึงศึกษาสิกขาของภิกษุ
๓๑. ไม่พึงอยู่ในอาวาสมีเครื่องมุงเดียวกันกับปกัตตตะภิกษุ
๓๒. ไม่พึงอยู่ในอาวาสมีเครื่องมุงเดียวกันกับปกัตตตะภิกษุ
๓๓. ไม่พึงอยู่ในอาวาส หรือในอาวาสมีเครื่องมุงเดียวกันกับปกัตตตะภิกษุ

๓๔. เห็นปกติตตะภิกษุแล้วพึงลุกจากอาสนะ
๓๕. ไม่พึงรุกรานปกติตตะภิกษุ ข้างในหรือข้างนอกวิหาร
๓๖. ไม่พึงห้ามอุโบสถแก่ปกติตตะภิกษุ
๓๗. ไม่พึงห้ามปวารณาแก่ปกติตตะภิกษุ
๓๘. ไม่พึงทำการไต่สวน
๓๙. ไม่พึงเริ่มอนุวาทาทิกรณ์
๔๐. ไม่พึงยังภิกษุอื่นให้ทำโอกาส
๔๑. ไม่พึงโจทภิกษุอื่น
๔๒. ไม่พึงให้ภิกษุอื่นให้การ
๔๓. ไม่พึงช่วยภิกษุกับภิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน ฯ

วัตร ๔๓ ข้อ ในอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติ จบ

สงฆ์ลงโทษและระงับ

[๒๕๘] ครั้งนั้น สงฆ์ได้ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติแก่พระฉันนะ คือ ห้ามสมโภชกับสงฆ์ ท่านอุกสงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำ คินอาบัติแล้ว ได้ไปจากอาวาสนั้น สู่อาวาสอื่น ภิกษุทั้งหลายในอาวาสอื่นนั้น ไม่กราบไหว้ ไม่ยืนรับ ไม่ทำอัญชลีกรรม ไม่ทำสามิจกรรม ไม่สักการะ ไม่ เคารพ ไม่นับถือ ไม่บูชา ท่านอันภิกษุทั้งหลาย ไม่สักการะ ไม่เคารพ ไม่ นับถือ ไม่บูชาอยู่ เป็นผู้ไม่มีใครทำสักการะ จึงได้ไปจากอาวาสนั้น สู่อาวาสอื่น แม้ภิกษุทั้งหลายในอาวาสอื่นนั้นก็ไม่ได้กราบไหว้ ไม่ยืนรับ ไม่ทำอัญชลีกรรม ไม่ทำสามิจกรรม ไม่สักการะ ไม่เคารพ ไม่นับถือ ไม่บูชา ท่านอันภิกษุทั้งหลาย ไม่สักการะ ไม่เคารพ ไม่นับถือ ไม่บูชา เป็นผู้ไม่มีใครทำสักการะ จึง ได้ไปจากอาวาสนั้น สู่อาวาสอื่น แม้ภิกษุทั้งหลายในอาวาสอื่นนั้นก็ไม่ได้กราบไหว้ ไม่ยืนรับ ไม่ทำอัญชลีกรรม ไม่ทำสามิจกรรม ไม่สักการะ ไม่เคารพ ไม่นับถือ ไม่บูชา ท่านอันภิกษุทั้งหลายไม่สักการะ ไม่เคารพ ไม่นับถือ ไม่บูชาอยู่ เป็น ผู้ไม่มีใครทำสักการะ จึงกลับมาสู่พระนครโกสัมพีอีกตามเดิม ได้ประพฤติโดย ชอบ หายเยอหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ จึงเข้าไปหาภิกษุทั้งหลายแล้วกล่าวอย่างนี้ ว่า อาวุโสทั้งหลาย ผมถูกสงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติ แล้ว ประพฤติโดยชอบ หายเยอหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ ผมจะพึง

ปฏิบัติอย่างไรต่อไป ภิขุทั้งหลายเหล่านั้นกราบทุลเรื่อนั้นแด่พระผู้มีพระภาคฯ ตรัสว่า ดูกร ภิขุทั้งหลาย ถ้าเช่นนั้น สงฆ์จงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ แก่ภิขุ ฉันทะ ฯ

วัตรที่ไม่ควรระงับ ๔๓ ข้อ ๘ หมวด

หมวดที่ ๑

[๒๕๕] ดูกรภิขุทั้งหลาย ภิขุประกอบด้วยองค์ ๕ สงฆ์ไม่พึงระงับ อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ คือ:-

๑. ให้อุปสมบท
๒. ให้นิสัย
๓. ให้สามเณรอุปฐาก
๔. รับสมมติเป็นผู้สั่งสอนภิขุณี
๕. แม้รับสมมติแล้วก็ยังสั่งสอนภิขุณี

ดูกรภิขุทั้งหลาย ภิขุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับ อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๒

[๒๖๐] ดูกรภิขุทั้งหลาย ภิขุประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ คือ:-

๑. สงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ เพราะอาบัติใด ต้อง อาบัตินั้น
๒. ต้องอาบัตินั้นอันเช่นกัน
๓. ต้องอาบัตินั้นเลวทรามกว่านั้น
๔. ติกรรม
๕. ติภิขุทั้งหลายผู้ทำกรรม

ดูกรภิขุทั้งหลาย ภิขุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับ อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๓

[๒๖๑] คูกริกษุทั้งหลาย ฤกษ์ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขป
นียกรรม ฐานไม่ทำคืนอาบัติ คือ:-

๑. ยินดีการกราบไหว้ ของปกตัตตะฤกษ์
๒. ยินดีการขึ้นรับ ของปกตัตตะฤกษ์
๓. ยินดีอัญชลีกรรม ของปกตัตตะฤกษ์
๔. ยินดีสามีจิกรรม ของปกตัตตะฤกษ์
๕. ยินดีการนำอาสนะมาให้ ของปกตัตตะฤกษ์

คูกริกษุทั้งหลาย ฤกษ์ประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับ อุกเขปนียกรรม ฐาน
ไม่ทำคืนอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๔

[๒๖๒] คูกริกษุทั้งหลาย ฤกษ์ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก สงฆ์ ไม่พึงระงับอุกเขป
นียกรรม ฐานไม่ทำคืนอาบัติ คือ:-

๑. ยินดีการนำที่นอนมาให้ ของปกตัตตะฤกษ์
๒. ยินดีการนำน้ำล้างเท้ามาให้ การตั้งตั้งรองเท้าให้ ของปกตัตตะฤกษ์
๓. ยินดีการตั้งกระเบื้องเช็ดเท้าให้ ของปกตัตตะฤกษ์
๔. ยินดีการรับบาตรและจีวร ของปกตัตตะฤกษ์
๕. ยินดีการอุหาลังให้เมื่ออาบน้ำ ของปกตัตตะฤกษ์

คูกริกษุทั้งหลาย ฤกษ์ประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับ อุกเขปนียกรรม ฐาน
ไม่ทำคืนอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๕

[๒๖๓] คูกริกษุทั้งหลาย ฤกษ์ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก สงฆ์ ไม่พึงระงับอุกเขป
นียกรรม ฐานไม่ทำคืนอาบัติ คือ:-

๑. กำจัดปกตัตตะฤกษ์ ด้วยศีลวิบัติ
๒. กำจัดปกตัตตะฤกษ์ ด้วยอาจารย์วิบัติ

๓. กำจัดปกติตตะภิกษุ ด้วยทิวีวิบัติ

๔. กำจัดปกติตตะภิกษุ ด้วยอาชีวิวิบัติ

๕. ยุภิกษุกับภิกษุให้แตกกัน

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับ อุกเขปนียกรรม ฐาน ไม่ทำคินอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๖

[๒๖๔] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐาน ไม่ทำคินอาบัติ คือ:-

๑. ใช้เครื่องนุ่งห่มอย่างคฤหัสถ์

๒. ใช้เครื่องนุ่งห่มอย่างเดียรถีย์

๓. คบพวกเดียรถีย์

๔. ไม่คบพวกภิกษุ

๕. ไม่ศึกษาสิกขาของภิกษุ

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับ อุกเขปนียกรรม ฐาน ไม่ทำคินอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๗

[๒๖๕] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐาน ไม่ทำคินอาบัติ คือ:-

๑. อยู่ในอาวาสมีเครื่องมุงเดียวกันกับปกติตตะภิกษุ

๒. อยู่ในอนาวาสมีเครื่องมุงเดียวกันกับปกติตตะภิกษุ

๓. อยู่ในอาวาส หรือในอนาวาส มีเครื่องมุงเดียวกันกับปกติตตะภิกษุ

๔. เห็นปกติตตะภิกษุแล้วไม่ลุกจากอาสนะ

๕. รุกรานปกติตตะภิกษุ ข้างในหรือข้างนอกวิหาร

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับ อุกเขปนียกรรม ฐาน ไม่ทำคินอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๘

[๒๖๖] คูกริกษุทั้งหลาย กิษุประกอบด้วยองค์ ๘ สงฆ์ไม่พึงระงับ อุกเขปนียกรรม
ฐานไม่ทำคีนอาบัติ คือ:-

๑. ห้ามอุโบสถแก่ปกติตตะกิกษุ
๒. ห้ามปวารณาแก่ปกติตตะกิกษุ
๓. ทำการไต่สวน
๔. เริ่มอนุวาทาธิกรณ์
๕. ชังกิกษุอื่นให้ทำโอกาส
๖. โจทกิกษุอื่น
๗. ให้กิกษุอื่นให้การ
๘. ช่วยกิกษุกับกิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน

คูกริกษุทั้งหลาย กิษุประกอบด้วยองค์ ๘ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรม
ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ฯ

วัตรที่ไม่ควรระงับ ๔๓ ข้อ ๘ หมวด

ในอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ จบ

วัตรที่ควรระงับ ๔๓ ข้อ ๘ หมวด

หมวดที่ ๑

[๒๖๗] คูกริกษุทั้งหลาย กิษุประกอบด้วยองค์ ๕ สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม
ฐานไม่ทำคีนอาบัติ คือ:-

๑. ไม่ให้อุปสมบท
๒. ไม่ให้นิสัย
๓. ไม่ให้สามเณรอุปัฏฐาก
๔. ไม่รับสมมติเป็นผู้สั่งสอนกิกษุณี
๕. แม้ได้รับสมมติแล้วก็ไม่สั่งสอนกิกษุณี

คูกริกษุทั้งหลาย ริกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ๑

หมวดที่ ๒

[๒๖๘] คูกริกษุทั้งหลาย ริกษุประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ คือ:-

๑. สงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ เพราะอาบัติใด ไม่ต้องอาบดินนั้น
๒. ไม่ต้องอาบดินอื่นอันเช่นกัน
๓. ไม่ต้องอาบดินอันเลวทรามกว่านั้น
๔. ไม่ติกรรม
๕. ไม่ติริกษุทั้งหลายผู้ทำกรรม

คูกริกษุทั้งหลาย ริกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ๑

หมวดที่ ๓

[๒๖๙] คูกริกษุทั้งหลาย ริกษุประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ คือ:-

๑. ไม่ยินดีการกราบไหว้ ของปกตัตตะริกษุ
๒. ไม่ยินดีการยื่นรับ ของปกตัตตะริกษุ
๓. ไม่ยินดีอิฎฐสิทธิ์กรรม ของปกตัตตะริกษุ
๔. ไม่ยินดีสามีจิกรรม ของปกตัตตะริกษุ
๕. ไม่ยินดีการนำอาสนะมาให้ ของปกตัตตะริกษุ

คูกริกษุทั้งหลาย ริกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ๑

หมวดที่ ๔

[๒๗๐] คูกริกษุทั้งหลาย ริกษุประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ คือ:

๑. ไม่ยินดีการนำที่นอนมาให้ ของปกติตตะภิกษุ
 ๒. ไม่ยินดีการนำน้ำล้างเท้ามาให้ การตั้งตั้งรองเท้าให้ ของปกติตตะภิกษุ
 ๓. ไม่ยินดีการตั้งกระเบื้องเช็ดเท้าให้ ของปกติตตะภิกษุ
 ๔. ไม่ยินดีการรับบาตรจีวร ของปกติตตะภิกษุ
 ๕. ไม่ยินดีการอุหลังให้เมื่ออาบน้ำ ของปกติตตะภิกษุ
- คูกริกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคืนอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๕

[๒๗๑] คูกริกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีกสงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคืนอาบัติ คือ:-

๑. ไม่กำจัดปกติตตะภิกษุ ด้วยศีลวิบัติ
๒. ไม่กำจัดปกติตตะภิกษุ ด้วยอาจารวิบัติ
๓. ไม่กำจัดปกติตตะภิกษุ ด้วยทิววิบัติ
๔. ไม่กำจัดปกติตตะภิกษุ ด้วยอาชีวิวิบัติ
๕. ไม่ยุภิกษุกับภิกษุให้แตกกัน

คูกริกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์พึงระงับ อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคืนอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๖

[๒๗๒] คูกริกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีกสงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคืนอาบัติคือ:-

๑. ไม่ใช่เครื่องนุ่งห่มอย่างคฤหัสถ์
๒. ไม่ใช่เครื่องนุ่งห่มอย่างเดียรถีย์
๓. ไม่คบพวกเดียรถีย์
๔. คบพวกภิกษุ
๕. ศึกษาสิกขาของภิกษุ

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๗

[๒๗๓] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ คือ:-

๑. ไม่อยู่ในอนาวาสมีเครื่องมุงเดียวกันกับปกตัตตะภิกษุ
๒. ไม่อยู่ในอนาวาสมีเครื่องมุงเดียวกันกับปกตัตตะภิกษุ
๓. ไม่อยู่ในอนาวาส หรือในอนาวาส มีเครื่องมุงเดียวกันกับปกตัตตะภิกษุ
๔. เห็นปกตัตตะภิกษุแล้วลุกจากอาสนะ
๕. ไม่รุกรานปกตัตตะภิกษุ ข้างในหรือข้างนอกวิหาร

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ฯ

หมวดที่ ๘

[๒๗๔] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๘ สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ คือ:-

๑. ไม่ห้ามอุโบสถแก่ปกตัตตะภิกษุ
๒. ไม่ห้ามปวารณาแก่ปกตัตตะภิกษุ
๓. ไม่ทำการไต่สวน
๔. ไม่เริ่มอนุวาทธาริณ
๕. ไม่ยังภิกษุอื่นให้ทำโอกาส
๖. ไม่โจทภิกษุอื่น
๗. ไม่ให้ภิกษุอื่นให้การ
๘. ไม่ช่วยภิกษุกับภิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๘ นี้แล สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ ฯ

วัตรที่ควรระงับ ๔๓ ข้อ ๘ หมวด

ในอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคีนอาบัติ จบ

วิธีระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติ

[๒๗๕] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล วิธีระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำ คินอาบัติพึงระงับอย่างนี้

ภิกษุหนึ่งนั้นพึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า ไหว้เท้าภิกษุ ผู้แก่กว่า นั่งกระหย่ง ประคองอัญชติ แล้วกล่าวคำขอระงับกรรมนั้นอย่างนี้ ว่า ดังนี้:-

คำขอระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติ

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าถูกสงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติแล้ว ประพฤติโดยชอบ หายเยอหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ ข้าพเจ้าขอระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติ

พึงขอแม่ครั้งที่สอง พึงขอแม่ครั้งที่สาม

ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจา ระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า พระฉันนะนี้ถูกสงฆ์ลง อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติแล้ว ประพฤติโดยชอบ หาย เยอหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ บัดนี้ ขอระงับอุกเขปนียกรรมฐานไม่ทำ คินอาบัติ ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงระงับ อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติแก่พระฉันนะ นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า พระฉันนะนี้ถูกสงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ ทำคินอาบัติแล้ว ประพฤติโดยชอบ หายเยอหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ บัดนี้ ขอระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติ สงฆ์ระงับ อุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติแก่พระฉันนะ การระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติแก่พระฉันนะ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่าน ผู้นั้นพึงนั่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม่ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม่ครั้งที่สาม ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า พระฉันนะนี้ ถูกสงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติ แล้ว ประพฤติโดยชอบ หายเยอหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ บัดนี้ ขอระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคินอาบัติ สงฆ์ระงับอุกเขปนียกรรม

ฐานไม่ทำคิณอาบัติแก่พระฉันนะ การระงับอุกเขปนิยกรรม ฐานไม่ทำคิณอาบัติแก่พระฉันนะ

ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

อุกเขปนิยกรรม ฐานไม่ทำคิณอาบัติ อันสงฆ์ระงับแล้วแก่พระฉันนะ ชอบแก่สงฆ์
เหตุหนึ่งจึงนั่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ ไว้ด้วยอย่างนี้ ฯ

อุกเขปนิยกรรม ฐานไม่ทำคิณอาบัติ ที่ ๖ จบ

อุกเขปนิยกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป

เรื่องพระอรិฏฐะ

[๒๗๖] สมัยนั้น พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้าประทับอยู่ ณ พระเชตวัน อารามของอนาถ
บิณฑิกกหบดี เขตพระนครสาวัตถีครั้งนั้น พระอริฏฐะผู้เกิดใน ตระกูลพรานแรง มีทิวินเป็น
บาปเห็นปานนี้เกิดขึ้นว่า เรารู้ทั่วถึงธรรมที่พระผู้มี พระภาคทรงแสดงแล้วโดยประการที่ตรัสว่า เป็นธรรม
ทำอันตราย ธรรมเหล่านั้น หาอาจทำอันตรายแก่ผู้เสพได้จริงไม่ ภิกษุหลายรูปด้วยกัน ได้ทราบข่าวว่า
พระ อริฏฐะผู้เกิดในตระกูลพรานแรง มีทิวินเป็นบาปเห็นปานนี้เกิดขึ้นว่า เรารู้ทั่วถึงธรรมที่
พระผู้มีพระภาคทรงแสดงแล้วโดยประการที่ตรัสว่า เป็นธรรมทำอันตราย ธรรมเหล่านั้นหาอาจทำ
อันตรายแก่ผู้เสพได้จริงไม่ แล้วพากันเข้าไปหาพระอริฏฐะ ผู้เกิดในตระกูลพรานแรง ถามว่า อาวุโส
อริฏฐะข่าวว่า ท่านมีทิวินเป็นบาป เห็นปานนี้เกิดขึ้นว่า ข้าพเจ้ารู้ทั่วถึงธรรมที่พระผู้มีพระภาค
ทรงแสดงแล้วโดย ประการที่ตรัสว่า เป็นธรรมทำอันตราย ธรรมเหล่านั้นหาอาจทำอันตรายแก่ผู้เสพ
ได้จริงไม่ดังนี้ จริงหรือ

พระอริฏฐะตอบว่า จริงเหมือนอย่างนั้นแล อาวุโสทั้งหลาย ผมรู้ทั่วถึงธรรมที่พระผู้มี
พระภาคทรงแสดงแล้วโดยประการที่ตรัสว่า เป็นธรรมทำอันตราย ธรรมเหล่านั้นหาอาจทำอันตราย
แก่ผู้เสพได้จริงไม่

ภิกษุทั้งหลายกล่าวห้ามว่า อาวุโสอริฏฐะ ท่านอย่าได้พูดเช่นนั้น ท่านอย่าได้กล่าวต่อ
พระผู้มีพระภาค การกล่าวต่อพระผู้มีพระภาคไม่ดีแน่ พระผู้มีพระภาค ไม่ได้ตรัสอย่างนั้นเลย พระ
ผู้มีพระภาคตรัสธรรมอันทำอันตรายไว้โดยปริยายเป็น อันมาก ก็แลธรรมเหล่านั้นอาจทำอันตรายแก่
ผู้เสพได้จริง กามทั้งหลายพระผู้มี พระภาคตรัสว่า มีความยินดีน้อย มีทุกข์มาก มีความคับแค้น
มาก โทษในกาม ทั้งหลายนี้มากยิ่งขึ้น กามทั้งหลายพระผู้มีพระภาคตรัสว่า เปรียบเหมือนร่าง

กระดุก มีทุกข์มาก มีความคับแค้นมาก โทษในกามทั้งหลายนี้มากยิ่งขึ้นนัก กามทั้งหลายพระผู้มีพระภาคตรัสว่า เปรียบเหมือนขึ้นเนื้อ ... กามทั้งหลายพระผู้มีพระภาค ตรัสว่า เปรียบเหมือนคบหญ้า ... กามทั้งหลายพระผู้มีพระภาคตรัสว่า เปรียบ เหมือนหลุมถ่านเพลิง ... กามทั้งหลายพระผู้มีพระภาคตรัสว่า เปรียบเหมือน ความฝัน ... กามทั้งหลายพระผู้มีพระภาคตรัสว่า เปรียบเหมือน ของขี้ม ... กาม ทั้งหลายพระผู้มีพระภาคตรัสว่า เปรียบเหมือนผลไม้ ... กามทั้งหลายพระผู้มีพระภาค ตรัสว่า เปรียบเหมือนเจียงสำหรับสับเนื้อ ... กามทั้งหลายพระผู้มีพระภาคตรัสว่า เปรียบเหมือนหอกและหลาว ... กามทั้งหลายพระผู้มีพระภาคตรัสว่าเปรียบเหมือน ศิระษงู มีทุกข์มาก มีความคับแค้นมาก โทษในกามทั้งหลายนี้มากยิ่งขึ้นนัก

พระอริกฐะผู้เกิดในตระกูลพรานแรง แม้อันภิกษุเหล่านั้น ว่ากล่าวอยู่ อย่างนี้ ก็ยังยึดถือ ติฐิอันเป็นบาปนั้นด้วยความยึดถือมั่นอย่างเดิม กล่าวยืนยันว่า ผมกล่าวอย่างนั้นจริง ท่านทั้งหลาย ผมรู้ทั่วถึงธรรมที่พระผู้มีพระภาคทรงแสดงแล้ว โดยประการที่ตรัสว่า เป็นธรรมทำอันตราย ธรรมเหล่านั้นหาอาจทำอันตรายแก่ ผู้เสพได้จริงไม่

ก็เพราะเหตุที่ภิกษุเหล่านั้น ไม่อาจเปลื้องพระอริกฐะผู้เกิดในตระกูล พรานแรงจากติฐิอันเป็นบาปนั้นได้ จึงภิกษุเหล่านั้นเข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาค แล้ว กราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาค ฯ

ประชุมสงฆ์ทรงสอบถาม

[๒๗๗] ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาครับสั่งให้ประชุมภิกษุสงฆ์ ในเพราะ เหตุเป็นคำมูลนั้น ในเพราะเหตุแรกเกิดนั้น แล้วทรงสอบถามพระอริกฐะผู้เกิด ในตระกูลพรานแรงว่า คุณอริกฐะ ข่าว่า เธอมีติฐิอันเป็นบาปเห็นปานนี้เกิด ขึ้นว่า เรารู้ทั่วถึงธรรมที่พระผู้มีพระภาคทรงแสดงแล้ว โดยประการที่ตรัสว่า เป็น ธรรมทำอันตราย ธรรมเหล่านั้นหาอาจทำอันตรายแก่ผู้เสพได้จริงไม่ ดังนี้ ”จริงหรือ

พระอริกฐะทูลรับว่า ข้าพระพุทธเจ้ากล่าวอย่างนั้นจริง พระพุทธเจ้าข้า ข้าพระพุทธเจ้า รู้ทั่วถึงธรรมที่พระองค์ทรงแสดงแล้ว โดยประการที่ตรัสว่า เป็นธรรม ทำอันตราย ธรรมเหล่านั้นหาอาจทำอันตรายแก่ผู้เสพได้จริงไม่

ทรงติเตียน

พระผู้มีพระภาคตรัสว่า คุณโมฆบุรุษ เพราะเหตุไร เธอจึงเข้าใจธรรม ที่เราแสดงแล้ว อย่างนั้นเล่า เรากล่าวธรรมอันทำอันตรายไว้โดยปริยายเป็นอันมากมิใช่หรือ และธรรมเหล่านั้นอาจ

ทำอันตรายแก่ผู้เสพอได้จริง กามทั้งหลายเรากล่าวว่า มีความยินดีน้อย มีทุกข์มาก มีความคับแค้นมาก โทษในกามทั้งหลายนี้มากยิ่งขึ้น กามทั้งหลายเรากล่าวว่า เปรียบเหมือนร่างกระดูก มีทุกข์มาก มีความคับแค้นมาก โทษในกามทั้งหลายนี้มากยิ่งขึ้น กามทั้งหลายเรากล่าวว่า เปรียบเหมือนชิ้นเนื้อ ... กามทั้งหลายเรากล่าวว่า เปรียบเหมือนคบหญ้า ... กามทั้งหลายเรากล่าวว่า เปรียบเหมือนหลุมถ่านเพลิง ... กามทั้งหลายเรากล่าวว่า เปรียบเหมือนความฝัน ... กามทั้งหลายเรากล่าวว่า เปรียบเหมือนของขี้ม ... กามทั้งหลายเรากล่าวว่า เปรียบเหมือนผลไม้ ... กามทั้งหลายเรากล่าวว่า เปรียบเหมือนเตียงสำหรับ สับเนื้อ ... กามทั้งหลายเรากล่าวว่า เปรียบเหมือนหอกและหลาว ... กามทั้งหลายเรากล่าวว่า เปรียบเหมือนศิระษงู มีทุกข์มาก มีความคับแค้นมาก โทษ ในกามทั้งหลายนี้มากยิ่งขึ้น เมื่อเป็นเช่นนั้น เธอชื่อว่ากล่าวคู่เราด้วยทิวที่ตน ยึดถือไว้ผิด ชื่อว่าทำลายตนเอง และชื่อว่าประสบบาปมิใช่บุญมาก ชื่อนั้นแหละ จักเป็นไปเพื่อความไม่เกื้อกูล เพื่อทุกข์แก่เธอ ตลอดกาลนาน

คุณโรมชมบุษ การกระทำของเธอนั้น ไม่เป็นไปเพื่อความเสื่อมใสของ ชุมชนที่ยังไม่เสื่อมใส หรือเพื่อความเสื่อมใสยิ่ง ของชุมชนที่เสื่อมใสแล้ว ... ครั้นแล้วทรงทำธรรมิกถา รับสั่งกะภิกษุทั้งหลายว่า คุณภิกษุทั้งหลาย เพราะ เหตุนั้นแล สงฆ์จึงทำอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวอันเป็นบาป แก่ภิกษุอรุณฐะผู้เกิดในตระกูลพรานแร้ง คือ ห้ามสม โภคกับสงฆ์ ฯ

วิธีลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวเป็นบาป

[๒๗๘] คุณภิกษุทั้งหลาย ก็แล วิธีลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละ ทิวอันเป็นบาป พึงทำอย่างนี้ คือ พึงโจทภิกษุอรุณฐะผู้เกิดในตระกูลพรานแร้งก่อน ครั้นแล้วพึงให้เธอให้การ แล้ว พึงปรับอาบัติ ครั้นแล้ว ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาทำอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวอันเป็นบาป

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอรุณฐะผู้เกิดใน ตระกูลพรานแร้ง มีทิวอันเป็นบาปเห็นปานนี้เกิดขึ้นว่าเรารู้ทั่วถึงธรรม ที่พระผู้มีพระภาคทรงแสดงแล้ว โดยประการที่ตรัสว่า เป็นธรรมทำ อันตราย ธรรมเหล่านั้นหาอาจทำอันตรายแก่ผู้เสพอได้จริงไม่ ดังนี้ เธอไม่ยอมสละทิวนั้น ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึง ทำอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวอันเป็นบาปแก่ภิกษุอรุณฐะผู้เกิดใน ตระกูลพรานแร้ง คือ ห้ามสม โภคกับสงฆ์ นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอรุณฐะผู้เกิดในตระกูลพรานแร้ง มีทิฐิอันเป็นบาปเห็นปานนี้เกิดขึ้นว่า เราสู้ทั่วถึงธรรมที่ พระผู้มีพระภาคทรงแสดงแล้ว โดยประการที่ตรัสว่า เป็นธรรมทำ อันตราย ธรรมเหล่านั้นหาอาจทำอันตรายแก่ผู้เสพได้จริงไม่ ดังนี้ เธอไม่ยอมสละทิฐินั้น สงฆ์ทำอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิฐิอันเป็น บาปแก่ภิกษุอรุณฐะผู้เกิดในตระกูลพรานแร้ง คือ ห้ามสม โภคกับสงฆ์ การทำอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิฐิอันเป็นบาปแก่ภิกษุอรุณฐะผู้เกิด ในตระกูลพรานแร้ง คือ ห้ามสม โภคกับสงฆ์ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่าน ผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพุด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สาม ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า ภิกษุอรุณฐะผู้เกิดในตระกูลพรานแร้ง มีทิฐิอันเป็นบาปเห็น ปานนี้เกิดขึ้นว่า เราสู้ทั่วถึงธรรมที่พระผู้มีพระภาคทรงแสดงแล้ว โดย ประการที่ตรัสว่า เป็นธรรมทำอันตราย ธรรมเหล่านั้นหาอาจทำอันตรายแก่ผู้เสพได้จริงไม่ ดังนี้ เธอไม่ยอมสละทิฐินั้น สงฆ์ทำ อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิฐิอันเป็นบาปแก่ภิกษุอรุณฐะผู้เกิดใน ตระกูลพรานแร้ง คือ ห้ามสม โภคกับสงฆ์ การทำอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิฐิอันเป็นบาปแก่ภิกษุอรุณฐะผู้เกิดในตระกูลพรานแร้ง คือ ห้ามสม โภคกับสงฆ์ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบ แก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพุด

อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิฐิอันเป็นบาป อันสงฆ์ทำแล้วแก่ภิกษุอรุณฐะผู้เกิดในตระกูลพรานแร้ง คือ ห้ามสม โภคกับสงฆ์ ชอบ แก่สงฆ์ เหตุนี้จึงนั่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้

ดูกรภิกษุทั้งหลาย พวกเธอจงบอกภิกษุที่อยู่ในอาวาสต่อๆ ไปว่า ภิกษุอรุณฐะผู้เกิดในตระกูลพรานแร้ง อันสงฆ์ทำอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิฐิอันเป็นบาปแล้ว คือ ห้ามสม โภคกับสงฆ์ ฯ

ลักษณะกรรมไม่เป็นธรรม ๑๒ หมวด

หมวดที่ ๑

[๒๗๕] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิฐิอันเป็นบาปที่ประกอบด้วยองค์ ๓ เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำกลับหลัง ๑ ไม่สอบถามก่อนแล้วทำ ๑ ทำไม่ตามปฎิญาณ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๒

[๒๘๐] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับ แล้วไม่ดี คือ ทำเพราะไม่ต้องอาบัติ ๑ ทำเพราะอาบัติมิใช่เป็นเทศนาคามินี ๑ ทำเพราะอาบัติที่แสดงแล้ว ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๓

[๒๘๑] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับ แล้วไม่ดี คือ ไม่โจทก่อนแล้วทำ ๑ ไม่ให้จำเลยให้การก่อนแล้วทำ ๑ ไม่ปรับ อาบัติแล้วทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๔

[๒๘๒] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับ แล้วไม่ดี คือ ทำกลับหลัง ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๕

[๒๘๓] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับ แล้วไม่ดี คือ ไม่สอบถามก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็น วรรคทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบ ด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๖

[๒๘๔] คูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับ แล้วไม่ดี คือ ไม่ทำตามปฏิญาณ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบ ด้วยองค์ ๓ นี้ แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๗

[๒๘๕] คูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับ แล้วไม่ดี คือ ทำเพราะไม่ต้อง อาบัติ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบ ด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๘

[๒๘๖] คูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับ แล้วไม่ดี คือ ทำเพราะอาบัติ มิใช่เป็นเทศนาคามินี ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบ ด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๙

[๒๘๗] คูกรภิกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับ แล้วไม่ดี คือ ทำเพราะอาบัติที่ แสดงแล้ว ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็น วรรคทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๑๐

[๒๘๘] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับ แล้วไม่ดี คือ ไม่โจทก์ก่อนแล้ว ทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๑๑

[๒๘๙] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับ แล้วไม่ดี คือ ไม่ให้จำเลยให้การก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์ เป็นวรรคทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้ แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

หมวดที่ ๑๒

[๒๙๐] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาปที่ประกอบด้วย องค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่ปรับอาบัติ แล้วทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นธรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบด้วย องค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

ลักษณะกรรมไม่เป็นธรรม ๑๒ หมวด

ในอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป จบ

ลักษณะกรรมเป็นกรรม ๑๒ หมวด

หมวดที่ ๑

[๒๕๑] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินันเป็นบาป ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำต่อหน้า ๑ สอบถามก่อนแล้วทำ ๑ ทำตามปฏิญาณ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินันเป็นบาป ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๒

[๒๕๒] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินันเป็นบาป ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะต้องอาบัติ ๑ ทำเพราะอาบัติเป็นเทศนาคามินี ๑ ทำเพราะอาบัติ ยังมีได้แสดง ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินันเป็นบาป ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๓

[๒๕๓] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินันเป็นบาปที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ โจทก่อนแล้วทำ ๑ ให้จำเลยให้การก่อนแล้วทำ ๑ ปรับอาบัติแล้วทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินันเป็นบาป ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว

หมวดที่ ๔

[๒๕๔] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินันเป็นบาปที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำต่อหน้า ๑ ทำโดยกรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินันเป็นบาป ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๕

[๒๕๕] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินันเป็นบาป ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ สอบถามก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินันเป็นบาป ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๖

[๒๕๖] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินันเป็นบาปที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำตามปฎิญาณ ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินันเป็นบาป ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๗

[๒๕๗] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินันเป็นบาปที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะต้องอาบัติ ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินันเป็นบาป ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๘

[๒๕๘] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินันเป็นบาปที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะอาบัติเป็นเทศนาคามี ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบ ด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๕

[๒๕๕] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบ ด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว คือ ทำเพราะอาบัติยังมีได้แสดง ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบ ด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๑๐

[๓๐๐] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบ ด้วย องค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้วคือ โจทก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดย ธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบ ด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๑๑

[๓๐๑] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบ ด้วย องค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว คือ ให้จำเลยให้การก่อนแล้ว ทำ ๑ ทำโดยธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบ ด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว ฯ

หมวดที่ ๑๒

[๓๐๒] คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบ ด้วย องค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็นธรรม เป็นวินัย และระงับคดีแล้ว คือปรับอาบัติแล้วทำ ๑ ทำโดย ธรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้
แล เป็นกรรมเป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

ลักษณะกรรมเป็นกรรม ๑๒ หมวด

ในอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป

ข้อที่สงฆ์จ้านง ๖ หมวด

หมวดที่ ๑

[๓๐๓] คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ เมื่อสงฆ์จ้านงฟังลงอุกเขปนียกรรม
ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป คือ เป็นผู้ก่อความบาดหมาง ก่อการทะเลาะ ก่อการวิวาท ทำความ
อื้อฉาว ก่ออริกรรมในสงฆ์ ๑ เป็นพาล ไม่นฉลาด มีอาบัติมาก มีมรรยาทไม่สมควร ๑ อยู่คฤกลล
กับคฤหัสถ์ด้วยการคฤกลลอื่นไม่ สมควร ๑

คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์จ้านงฟังลง อุกเขปนียกรรม
ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ฯ

หมวดที่ ๒

[๓๐๔] คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เมื่อสงฆ์จ้านงฟังลง
อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป คือ เป็นผู้มึสติวิบัติ ในอริศีล ๑ เป็นผู้มึอาจารย์วิบัติ ใน
อริยาจาร ๑ เป็นผู้มึทิวินวิบัติ ในอดิทิวิน ๑

คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์จ้านงฟังลงอุกเขปนียกรรม
ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป ฯ

หมวดที่ ๓

[๓๐๕] คูกริกษุทั้งหลาย กิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เมื่อสงฆ์จ้านงฟังลง
อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป คือ กล่าวติเตียน พระพุทธรเจ้า ๑ กล่าวติเตียน
พระธรรม ๑ กล่าวติเตียนพระสงฆ์ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงอุกเขปนียกรรม
ฐานไม่สละทิวอันเป็นบาป ฯ

หมวดที่ ๔

[๓๐๖] คูกรภิกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวอันเป็นบาป
แก่ภิกษุ ๓ รูป คือ รูปหนึ่งเป็นผู้ก่อความบาดหมาง ก่อการ ทะเลาะ ก่อการวิวาท ทำความอื้อฉาว
ก่ออิทธิกรรมในสงฆ์ รูปหนึ่งเป็นพาล ไม่ฉลาด มีอาบัติมาก มีมรรยาทไม่สมควร รูปหนึ่งอยู่
คลุกคลีกับคฤหัสถ์ ด้วย การคลุกคลีอันไม่สมควร

คูกรภิกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวอันเป็นบาป แก่
ภิกษุ ๓ รูปนี้แล ฯ

หมวดที่ ๕

[๓๐๗] คูกรภิกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวอันเป็น
บาป แก่ภิกษุ ๓ รูป แม้อื่นอีก คือ รูปหนึ่งเป็นผู้มีศีลวิบัติ ในอธิศีล รูปหนึ่งเป็นผู้มีอาจารย์วิบัติ
ในอธยาจารย์ รูปหนึ่งเป็นผู้มีทิววิบัติ ในอติทิว

คูกรภิกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวอันเป็นบาป แก่
ภิกษุ ๓ รูปนี้แล ฯ

หมวดที่ ๖

[๓๐๘] คูกรภิกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวอันเป็น
บาป แก่ภิกษุ ๓ รูป แม้อื่นอีก คือ รูปหนึ่ง กล่าวติเตียน พระพุทธเจ้า รูปหนึ่งกล่าวติเตียน
พระธรรม รูปหนึ่งกล่าวติเตียนพระสงฆ์

คูกรภิกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวอันเป็นบาป แก่
ภิกษุ ๓ รูปนี้แล ฯ

ข้อที่สงฆ์จำนง ๖ หมวด

ในอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวอันเป็นบาป จบ

วัตร ๑๘ ข้อ

[๓๐๕] คูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุถูกสงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาปแล้ว ต้องประพฤติโดยชอบ

วิธีประพฤติชอบในอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาปนั้นดังต่อไปนี้:-

๑. ไม่พึงให้อุปสมบท
๒. ไม่พึงให้นิสัย
๓. ไม่พึงให้สามเณรอุปฐาก
๔. ไม่พึงรับสมมติเป็นผู้สั่งสอนภิกษุณี
๕. แม้ได้รับสมมติแล้ว ก็ไม่พึงสั่งสอนภิกษุณี
๖. สงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาปเพราะอาบัติใด ไม่พึงต้องอาบัตินั้น
๗. ไม่พึงต้องอาบัตินั้นอันเช่นกัน
๘. ไม่พึงต้องอาบัตินั้นเลวทรามกว่านั้น
๙. ไม่พึงติกรรม
๑๐. ไม่พึงติภิกษุทั้งหลายผู้ทำกรรม
๑๑. ไม่พึงห้ามอุโบสถแก่ปกติตตะภิกษุ
๑๒. ไม่พึงห้ามปวารณาแก่ปกติตตะภิกษุ
๑๓. ไม่พึงทำการไต่สวน
๑๔. ไม่พึงเริ่มอนุวาทาธิกรณ์
๑๕. ไม่พึงยังภิกษุอื่นให้ทำโอกาส
๑๖. ไม่พึงโจทภิกษุอื่น
๑๗. ไม่พึงให้ภิกษุอื่นให้การ
๑๘. ไม่พึงช่วยภิกษุกับภิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน ฯ

วัตร ๑๘ ข้อ

ในอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป จบ

สงฆ์ลงโทษและระงับกรรม

[๓๑๐] ครั้งนั้น สงฆ์ได้ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิฐิอันเป็นบาปแก่พระอริยฐานะผู้เกิดในตระกูลพรานแร้ง คือ ห้ามสม โภคกับสงฆ์ ท่านถูกสงฆ์ ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิฐิอันเป็นบาป แล้วสึกเสีย บรรดาภิกษุที่เป็นผู้ มกน้อย ... ต่างก็เพ่งโทษ ดิเตย โพนทนาว่า โฉนพระอริยฐานะผู้เกิดใน ตระกูลพรานแร้ง ถูกสงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิฐิอันเป็นบาปแล้ว จึงได้ สึกเสียเล่า แล้วกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาค ฯ

ประชุมสงฆ์ทรงสอบถาม

[๓๑๑] ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาครับสั่งให้ประชุมภิกษุสงฆ์ ในเพราะเหตุเป็นค้ำมูลนั้น ในเพราะเหตุแรกเกิดนั้น แล้วทรงสอบถามภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ข่าว่า ภิกษุอริยฐานะผู้เกิดในตระกูลพรานแร้ง ถูกสงฆ์ลง อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิฐิอันเป็นบาปแล้วสึกเสียจริงหรือ

ภิกษุทั้งหลายทูลรับว่า จริง พระพุทธเจ้าข้า

ทรงดิเตย

พระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงดิเตยว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย โฉนโมฆบุรุษนั้น ถูกสงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิฐิอันเป็นบาปแล้ว จึงได้สึกเสียเล่า

ดูกรภิกษุทั้งหลาย การกระทำของโมฆบุรุษนั้นนั้น ไม่เป็นไปเพื่อความ เลื่อมใสของชุมชนที่ยังไม่เลื่อมใส ... ครั้นแล้วทรงทำธรรมิกถารับสั่งกะภิกษุ ทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าเช่นนั้น สงฆ์จงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ สละทิฐิอันเป็นบาป ฯ

วัตรที่ไม่ควรระงับ ๑๘ ข้อ ๑ หมวด

หมวดที่ ๑

[๓๑๒] ดูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิฐิอันเป็นบาปแก่ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ คือ:-

๑. ให้อุปสมบท
๒. ให้นิสัย
๓. ให้สามเณรอุปฐาก
๔. รับสมมติเป็นผู้สั่งสอนภิกษุณี

๕. แม้ได้รับสมมติแล้ว ก็ยังสั่งสอนภิกษุณี
คูรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับ อุกเขปนียกรรม ฐาน
ไม่สละทิวฐิอันเป็นบาป ฯ

หมวดที่ ๒

[๓๑๓] คูรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวฐิอันเป็นบาป
แก่ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อันอื่นอีก คือ:-

๑. สงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวฐิอันเป็นบาป เพราะอาบัติใด ต้องอาบัตินั้น
๒. ต้องอาบัตินั้นอันเช่นกัน
๓. ต้องอาบัตินั้นเลวทรามกว่านั้น
๔. ติกรรม
๕. ติภิกษุทั้งหลายผู้ทำกรรม

คูรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐาน
ไม่สละทิวฐิอันเป็นบาป ฯ

หมวดที่ ๓

[๓๑๔] คูรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวฐิอันเป็นบาป
แก่ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๘ คือ:-

๑. ห้ามอุโบสถแก่ปกติตตะภิกษุ
๒. ห้ามปวารณาแก่ปกติตตะภิกษุ
๓. ทำการไต่สวน
๔. เริ่มอนุวาทาธิกรณ์
๕. ยิงภิกษุอื่นให้ทำโอกาส
๖. โจทภิกษุอื่น
๗. ให้ภิกษุอื่นให้การ
๘. ช่วยภิกษุกับภิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน

คูรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๘ นี้แล สงฆ์ไม่พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐาน
ไม่สละทิวฐิอันเป็นบาป ฯ

วัตรที่ไม่ควรระงับ ๑๘ ข้อ ๓ หมวด

ในอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวฐิอันเป็นบาป จบ

วัตรที่ควรระงับ ๑๘ ข้อ ๓ หมวด

หมวดที่ ๑

[๓๑๕] คูกริกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป
แก่กฤษผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ คือ:-

๑. ไม่ให้อุปสมบท
๒. ไม่ให้นิสัย
๓. ไม่ให้สามเณรอุปฐาก
๔. ไม่รับสมมติเป็นผู้สั่งสอนกฤษณี
๕. แม้ได้รับสมมติแล้ว ก็ไม่สั่งสอนกฤษณี

คูกริกษุทั้งหลาย กฤษประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่
สละทิวินเป็นบาป ฯ

หมวดที่ ๒

[๓๑๖] คูกริกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป
แก่กฤษผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ แม้อื่นอีก คือ:-

๑. สงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป เพราะอาบัติใด ไม่ต้องอาบัตินั้น
๒. ไม่ต้องอาบัตินั้นอันเช่นกัน
๓. ไม่ต้องอาบัตินั้นเลวทรามกว่านั้น
๔. ไม่ติกรรม
๕. ไม่ติกฤษทั้งหลายผู้ทำกรรม

คูกริกษุทั้งหลาย กฤษประกอบด้วยองค์ ๕ นี้แล สงฆ์พึงระงับ อุกเขปนียกรรม ฐานไม่
สละทิวินเป็นบาป ฯ

หมวดที่ ๓

[๓๑๗] คูกริกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินเป็นบาป
แก่กฤษผู้ประกอบด้วยองค์ ๘ คือ:

๑. ไม่ห้ามอุโบสถแก่ปกติตตะภิกษุ

๒. ไม่ห้ามปวารณาแก่ปกติตตะภิกษุ

๓. ไม่ทำการไต่สวน

๔. ไม่เริ่มอนุวาทาธิกรณ์

๕. ไม่ยังภิกษุอื่นให้ทำโอกาส

๖. ไม่โจทภิกษุอื่น

๗. ไม่ให้ภิกษุอื่นให้การ

๘. ไม่ช่วยภิกษุกับภิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุประกอบด้วยองค์ ๘ นี้แล สงฆ์พึงระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่
สละทิวินอันเป็นบาป ฯ

วัตรที่ควรระงับ ๑๘ ข้อ ๓ หมวด

ในอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินอันเป็นบาป จบ

วิธีระงับอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินอันเป็นบาป

[๓๑๘] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล วิธีระงับอุกเขปนียกรรมฐานไม่สละทิวินอันเป็นบาป

พึงระงับอย่างนี้:-

ภิกษุผู้ถูกสงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินอันเป็นบาปนั้น พึงเข้าไปหาสงฆ์ห่มผ้า
อุตราสงค์เฉียงบ่า ไหว้เท้าภิกษุผู้แก่กว่า นั่งกระหย่งประคอง อัญชลี แล้วกล่าวคำขอร้องกรรม
นั้นอย่างนี้ ว่าดังนี้:-

คำขอร้องอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินอันเป็นบาป

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าถูกสงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวินอันเป็นบาป แล้วประพฤติ
โดยชอบ หายเยอหิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ ข้าพเจ้าขอร้อง อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิวิน
เป็นบาป

พึงขอแม่ครั้งที่สอง พึงขอแม่ครั้งที่สาม

ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยอุตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:

กรรมวาจาระงับอุกเขปนียกรรม

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุมีชื่อนี้รูปนี้ ถูกสงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐาน
ไม่สละทิฐิอันเป็นบาป แล้วประพฤติโดยชอบ หายเยอหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ บัดนี้
ขอระงับอุกเขปนียกรรม ฐาน ไม่สละทิฐิอันเป็นบาป ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว
สงฆ์พึง ระงับอุกเขปนียกรรม ฐาน ไม่สละทิฐิอันเป็นบาป แก่ภิกษุมีชื่อนี้ นี้ เป็นยุติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุมีชื่อนี้รูปนี้ ถูกสงฆ์ ลงอุกเขปนียกรรม ฐาน
ไม่สละทิฐิอันเป็นบาป แล้วประพฤติโดยชอบ หายเยอหยิ่ง ประพฤติแก้ตัวได้ บัดนี้ ขอ
ระงับอุกเขปนียกรรม ฐาน ไม่สละทิฐิอันเป็นบาป สงฆ์ระงับอุกเขปนียกรรม ฐาน ไม่สละ
ทิฐิอัน เป็นบาป แก่ภิกษุมีชื่อนี้ การระงับอุกเขปนียกรรม ฐาน ไม่สละทิฐิอัน เป็นบาป แก่
ภิกษุมีชื่อนี้ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด
ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สาม ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า ภิกษุมีชื่อนี้รูปนี้
ถูกสงฆ์ลงอุกเขปนียกรรม ฐาน ไม่สละทิฐิ อันเป็นบาป แล้วประพฤติโดยชอบ หายเยอหยิ่ง
ประพฤติแก้ตัวได้ บัดนี้ ขอระงับอุกเขปนียกรรม ฐาน ไม่สละทิฐิอันเป็นบาป สงฆ์ระงับ
อุกเขปนียกรรม ฐาน ไม่สละทิฐิอันเป็นบาป แก่ภิกษุมีชื่อนี้ การระงับ อุกเขปนียกรรม ฐาน
ไม่สละทิฐิอันเป็นบาป แก่ภิกษุมีชื่อนี้ ชอบแก่ ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่
ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

อุกเขปนียกรรม ฐาน ไม่สละทิฐิอันเป็นบาป สงฆ์ระงับแล้วแก่ ภิกษุมีชื่อนี้ ชอบแก่
สงฆ์ เหตุนี้จึงนั่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ด้วย อย่างนี้ ฯ

อุกเขปนียกรรม ฐาน ไม่สละทิฐิอันเป็นบาป ที่ ๗ จบ

กัมมขันธกะ ที่ ๑ จบ

ในขันธกะนี้มี ๗ เรื่อง

หัวข้อประจำขันธกะ

[๓๑๕] ๑. ภิกษุพวกพระปัญฑุกะและพระโลหิตกะ ก่อความบาดหมางเอง ได้เข้าไปหา
ภิกษุผู้เช่นกัน แล้วให้ขมกัเขมัน ในการก่อความบาดหมางขึ้นความบาดหมางที่ยังไม่เกิดย่อมเกิดขึ้น
แม้ที่เกิดขึ้นแล้วก็ขยายตัวออกไป ภิกษุทั้งหลายที่มักน้อย มีศีลเป็นที่รัก ย่อมเพ่งโทษในบริษัท

พระพุทธชินเจ้าผู้สยัมภูอัครบุคค ผู้ทรงพระสัทธรรม รับสั่งให้ลงคัมภีร์กรรม ณ พระนครสาวัตถี

คัมภีร์กรรมที่ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นวินัย คือ ทำกลับหลังไม่สอบถามก่อนแล้วทำ ไม่ทำตามปฏิญาณ หมวด ๑ ทำเพราะไม่ต้องอาบัติ ทำเพราะอาบัติมิใช่เทศนาคามินี ทำเพราะอาบัติที่แสดงแล้ว หมวด ๑ ไม่โจทก่อนแล้วทำ ไม่ให้จำเลยให้การก่อนแล้วทำ ไม่ปรับอาบัติแล้วทำ หมวด ๑ ทำกลับหลังทำโดยไม่เป็นธรรม สงฆ์เป็นวรรคทำ หมวด ๑ ไม่สอบถามก่อนแล้วทำ ทำโดยไม่เป็น ธรรม สงฆ์เป็นวรรคทำ หมวด ๑ ไม่ทำตามปฏิญาณ ทำโดยไม่เป็นธรรม สงฆ์เป็นวรรคทำ หมวด ๑ ทำเพราะไม่ต้องอาบัติ ทำโดยไม่เป็นธรรม สงฆ์เป็นวรรคทำ หมวด ๑ ทำเพราะอาบัติมิใช่เป็นเทศนาคามินี ทำโดยไม่เป็นธรรมสงฆ์ เป็นวรรคทำ หมวด ๑ ทำเพราะอาบัติที่แสดงแล้ว ทำโดยไม่เป็นธรรม สงฆ์เป็นวรรคทำ หมวด ๑ ไม่โจทก่อนแล้วทำ ทำโดยไม่เป็น ธรรม สงฆ์เป็นวรรคทำหมวด ๑ ไม่ให้จำเลยให้การก่อนแล้วทำ ทำโดยไม่เป็นธรรม สงฆ์เป็น วรรคทำ หมวด ๑ ไม่ปรับอาบัติแล้วทำ ทำโดยไม่เป็นธรรม สงฆ์เป็นวรรคทำหมวด ๑

ปราชญ์พึงทราบฝ่ายถูกตามนัยตรงกันข้ามกับฝ่ายผิดนั้นแหละ

เมื่อสงฆ์จำนงพึงลงคัมภีร์กรรมแก่ภิกษุใด สงฆ์พึงลงคัมภีร์กรรมแก่ภิกษุนั้น ผู้ก่อความบาดหมาง เป็นพาล คลุกคลีกับคฤหัสถ์ หมวด ๑ วิบัติในอธิศีล ในอธยาจาร ในอดิติฐิ หมวด ๑ กล่าวติเตียนพระพุทธเจ้าพระธรรม พระสงฆ์ หมวด ๑

สงฆ์พึงลงคัมภีร์กรรมแก่ภิกษุ ๓ รูป คือ รูปหนึ่งก่อความบาดหมางรูปหนึ่งเป็นพาล รูปหนึ่งคลุกคลีกับคฤหัสถ์ หมวด ๑ รูปหนึ่งวิบัติในศีล รูปหนึ่งวิบัติในอธยาจาร รูปหนึ่งวิบัติในอดิติฐิ หมวด ๑ รูปหนึ่งกล่าวติเตียน พระพุทธเจ้า รูปหนึ่งกล่าวติเตียนพระธรรม รูปหนึ่งกล่าวติเตียนพระสงฆ์ หมวด ๑

ภิกษุถูกสงฆ์ลงคัมภีร์กรรมแล้ว ต้องประพฤติกุศลโดยชอบอย่างนี้ คือ ไม่ ให้อุปสมบท ไม่ให้นิสสัย ไม่ให้สามเณรอุปฐาก ไม่สั่งสอนภิกษุณี และได้ สมมติแล้วก็ไม่สั่งสอน ไม่ต้องอาบดินั้น ไม่ต้องอาบดินอื่นอันเช่นกันและอาบัติ ยิ่งกว่านั้น ไม่ติกรรม ไม่ติภิกษุทั้งหลายผู้ทำกรรม ไม่ห้ามอุโบสถ ปวารณา แก้ปกัตตตะภิกษุไม่ทำการไต่สวน ไม่เริ่มอนุวาทาธิกรณ์ ไม่ยังภิกษุอื่นให้ทำโอกาส ไม่โจทภิกษุอื่น ไม่ให้ภิกษุอื่นให้การ และไม่ช่วยภิกษุกับภิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน

ภิกษุใดประกอบด้วยองค์ ๕ คือ ให้อุปสมบท ให้นิสัย ให้สามเณร อุปัฏฐาก สั่งสอน ภิกษุณี แม้ได้รับสมมติแล้วก็ยังสั่งสอนและองค์ ๕ คือ ต้อง อาบัตินั้น ต้องอาบัตินั้นเหมือนกัน และต้องอาบัตินั้นที่ยิ่งกว่านั้น ตีกรรม ตีภิกษุทั้ง หลายผู้ทำกรรม สงฆ์ไม่ระงับตชชนียกรรมแก่ภิกษุนั้น

ภิกษุใดประกอบด้วยองค์ ๘ นี้ คือ ห้ามอุโบสถ ปวารณา ทำการไต่สวนเริ่มอนุวาทาธิกรณ์ ให้ทำโอกาส โจทภิกษุอื่น ให้ภิกษุอื่นให้การ และให้สู้ อธิกรณ์กัน ข่อมไม่ระงับจากตชชนียกรรม ปราษณีย์พึงทราบฝ่ายถูกตามนัยตรงกันข้ามกับฝ่ายผิดนั้นแหละ

๒. พระเสยสกะเป็นพาล มีอาบัติมาก และคลุกคลีกับคฤหัสถ์ พระสัมพุทธเจ้าผู้มหา มุณี รับสั่งให้ลงนียสกรรม

๓. ภิกษุพวกพระอัสสชิและพระปุนัพพสุกะทั้งสอง ในชนบทกัฎฐาคีรี ไม่สำรวม ประพฤติ แม้ซึ่งอานาจารมีอย่างต่างๆ พระสัมพุทธเจ้ารับสั่งให้ลง ปัพพชนียกรรม ในพระนครสาวัตถี

๔. พระสุธรรมเป็นเจ้าถิ่นของจิตตะคฤหบดีในเมืองมัจฉिकासณฑ์ดำจิตตะ ผู้อุบาสก ด้วย ถ้อยคำกระทบชาติ พระตถาคตรับสั่งให้ลงปฏิสธารณียกรรม

๕. พระชินเจ้าผู้อุดม ทรงบัญชาให้ลงอุกเขปนียกรรม ในเพราะไม่เห็นอาบัติ แก่พระฉนนะ ผู้ไม่ปรารถนาจะเห็นอาบัติ ในพระนครโกสัมพี

๖. พระฉนนะไม่ปรารถนาจะทำคืนอาบัตินั้นแล พระพุทธเจ้าผู้ดำรงตำแหน่งนายกพิเศษ รับสั่งให้ลงอุกเขปนียกรรม ฐานไม่ทำคืนอาบัติต่อไป

๗. ทิฐิอันเป็นบาป อาศัยความไม่รู้ บังเกิดแก่พระอริฏฐะ พระชินเจ้าดำรัสให้ลง อุกเขปนียกรรม ฐานไม่สละทิฐิ นียสกรรม ปัพพชนียกรรม และปฏิสธารณียกรรม ก็เหมือนกัน

บทเกินเหล่านี้มีในปัพพชนียกรรม คือ เล่นคະนອງ ประพฤติอนาจารลบล้างพระบัญญัติ และมิจฉาชีพ ฐานไม่เห็นและไม่ทำคืนอาบัติ และฐานไม่สละทิฐิ บทเกินเหล่านี้มีในปฏิสธารณีย กรรมคือ มุ่งความไม่มีลาภ กล่าวติเตียน มีนามว่า ปญฺจะ ๒ หมวดๆ ละ ๕ แม้กรรมทั้งสอง คือ ตชชนียกรรม และนียสกรรม ก็เช่นกัน ปัพพชนียกรรม และปฏิสธารณียกรรม หย่อนและ ยิ่งกว่ากัน ๘ ข้อ ๒ หมวด โดยการจำแนกอุกเขปนียกรรม ๓ อย่างนั้นเช่นเดียวกัน

ปราษณีย์พึงทราบกรรมที่เหลือ แม้ตามนัยแห่งตชชนียกรรม เทอญ ๆ

หัวข้อประจำชั้นระกะ จบ

ปารีวาสกัณฑ์

เรื่องพระอยู่ปริวาส

[๓๒๐] สมัยนั้น พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้า ประทับอยู่ ณ พระเชตะวันอารามของอนาค
บิณฑกคหบดี เขตพระนครสาวัตถี ครั้งนั้น ภิกษุทั้งหลายอยู่ปริวาส ยินดีการกราบไหว้ การ
ลูกรับ อัญชลีกรรม สามิจักรกรรม การอาสาสมาให้ การนำที่นอนมาให้ การนำน้ำล้างเท้ามาให้
การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า การรับบาตรจีวร การอุหังเมื่ออาบน้ำของปกติตตะภิกษ
ุทั้งหลาย บรรดาภิกษุที่เป็นผู้มักน้อย ... ต่างก็เพ่งโทษ ดิเตย โพนทะนาว่า ไฉนภิกษุทั้งหลายอยู่
ปริวาส จึงได้ยินดีการกราบไหว้ การลูกรับ อัญชลีกรรม สามิจักรกรรม การอาสาสมาให้ การ
นำที่นอนมาให้ การนำน้ำล้างเท้ามาให้ การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า การรับบาตรจีวร
การอุหังเมื่ออาบน้ำของปกติตตะภิกษุ ทั้งหลายเล่า แล้วกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาค ฯ

ประชุมสงฆ์ทรงสอบถาม

[๓๒๑] ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาครับสั่งให้ประชุมภิกษุสงฆ์ในเพราะเหตุเป็นค้ำมุลนั้น
ในเพราะเหตุแรกเกิดนั้น แล้วทรงสอบถามภิกษุทั้งหลายว่า

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ข่าว่า ภิกษุทั้งหลายอยู่ปริวาส ยินดีการกราบไหว้ การลูกรับ
อัญชลีกรรม สามิจักรกรรม การอาสาสมาให้ การนำที่นอนมาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า
การตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า การรับบาตรจีวร การอุหังเมื่ออาบน้ำของปกติตตะภิกษุทั้งหลาย จริง
หรือ

ภิกษุทั้งหลายทูลรับว่า จริง พระพุทธเจ้าข้า

ทรงดิเตย

พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้าทรงดิเตยว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ไฉนภิกษุทั้งหลายอยู่ปริวาส
จึงได้ยินดีการกราบไหว้ การลูกรับ อัญชลีกรรม สามิจักรกรรม การอาสาสมาให้ การนำที่นอน
มาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า การรับบาตร จีวร การอุหังเมื่อ
อาบน้ำของปกติตตะภิกษุทั้งหลายเล่า

ดูกรภิกษุทั้งหลาย การกระทำของพวกภิกษุอยู่ปริวาสนั้นไม่เป็นไปเพื่อความเลื่อมใสของ
ชุมชนที่ยังไม่เลื่อมใส หรือเพื่อความเลื่อมใสยิ่งของชุมชน ที่เลื่อมใสแล้ว ... ครั้นแล้วทรงทำธรรมิ

ถารับสิ่งกะกัณฐ์ทั้งหลายว่า อุกัณฐ์ทั้งหลาย อันกัณฐ์ผู้อยู่ปรึวาส ไม่พึงยนิศการกราบไหว้ การ
ลุกรับ อัญชลักรรรม สามัจกรรรม การนำอาสนะมาให้ การนำที่นอนมาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้ง
รองเท้า การตั้งกระเบ็องเช็ดเท้า การรับบาตร จัวร การอุหหลังให้เมื่ออาบน้ำ ของปกคัตตะกัณฐ์ทั้งหลาย
รูปไคยนิศ ต้องอาบตั้ทุกกัณ

อุกัณฐ์ทั้งหลาย เรออนุญาตการกราบไหว้ การลุกรับ อัญชลักรรรม สามัจกรรรม การนำ
อาสนะมาให้ การนำที่นอนมาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระเบ็องเช็ดเท้า การรับ
บาตร จัวร การอุหหลังให้เมื่ออาบน้ำของกัณฐ์ทั้งหลายผู้อยู่ปรึวาสด้วยกัน ตามลำดับผู้แก่พรรษา

อุกัณฐ์ทั้งหลาย เรออนุญาตกัจ ๕ อย่าง คื อุโบสถ ปวารณา ฝ้าอาบน้ำฝน การ
สละภัตร และการรับภัตร แก่กัณฐ์ทั้งหลายผู้อยู่ปรึวาสด้วยกัน ตามลำดับผู้แก่พรรษา

อุกัณฐ์ทั้งหลาย เพราะเหตุนี้แล เราจกับัญญัติวัตรแก่กัณฐ์ทั้งหลายผู้อยู่ปรึวาส โดย
ประการที่กัณฐ์ผู้อยู่ปรึวาส ต้องประพคตทุกรูป ๗

ปาริวาสกัวัตร ๕๔ ข้อ

หมวดที่ ๑

[๑๒๒] อุกัณฐ์ทั้งหลาย อันกัณฐ์ผู้อยู่ปรึวาสพึงประพคตชอบ วิธีประพคตชอบใน
วัตรนั้น ดังต่อไปนี้:-

อันกัณฐ์ผู้ปรึวาส ไม่พึงให้อุปสมบท

ไม่พึงให้หนีสัย

ไม่พึงให้สามเณรอุปัฏฐาก

ไม่พึงรับสมมติเป็นผู้สั่งสอนกัณฐ์ณั

แม้ได้รับสมมติแล้ว ก็ไม่พึงสั่งสอนกัณฐ์ณั

สงฆ์ให้ปรึวาสเพื่ออาบตั้ใด ไม่พึงต้องอาบตั้นั้น

ไม่พึงต้องอาบตั้อันอื่นอันเช่นกัน

ไม่พึงต้องอาบตั้อันเลวทรามกว่านั้น

ไม่พึงติกรรรม

ไม่พึงติกัณฐ์ทั้งหลายผู้ทำกรรรม

ไม่พึงห้ามอุโบสถแก่ปกติตตะภิกษุ

ไม่พึงห้ามปวารณาแก่ปกติตตะภิกษุ

ไม่พึงทำการไต่สวน

ไม่พึงเริ่มอนุวาทาธิกรณ์

ไม่พึงยังภิกษุอื่นให้ทำโอกาส

ไม่พึงโจทภิกษุอื่น

ไม่พึงให้ภิกษุอื่นให้การ

ไม่พึงช่วยภิกษุกับภิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน ฯ

หมวดที่ ๒

[๑๒๑] คูกรภิกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้อยู่ปริวาส ไม่พึงไปข้างหน้าแห่งปกติตตะภิกษุ

ไม่พึงนั่งข้างหน้าแห่งปกติตตะภิกษุ

ไม่พึงพอใจด้วยอาสนะสุดท้าย ที่นอนสุดท้าย วิหารสุดท้ายของสงฆ์ ที่สงฆ์จะพึงให้แก่เธอ

ไม่พึงมีปกติตตะภิกษุ เป็นสมณะนำหน้า หรือตามหลังเข้าไปสู่สกุล

ไม่พึงสมาทานอารัญญิกฐงค์

ไม่พึงสมาทานปีณทปาติกฐงค์ และ

ไม่พึงให้เขานำปีณทปาติมาส่ง เพราะปัจจัยนั้น ด้วยคิดว่าคนทั้งหลายอย่ารู้เรา ฯ

หมวดที่ ๓

[๑๒๔] คูกรภิกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้อยู่ปริวาสเป็นอาคันตุกะไป พึงบอกมีอาคันตุกะมา

ก็พึงบอก พึงบอกในอุโบสถ พึงบอกในปวารณา ถ้าอาพาธ พึงสั่งทูตให้บอก ฯ

หมวดที่ ๔

[๑๒๕] คูกรภิกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้อยู่ปริวาส ไม่พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่

อาวาสที่หาภิกษุมิได้

ไม่พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่หาภิกษุมิได้

ไม่พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสหรือถิ่นมิใช่อาวาสที่หาภิกษุ มิได้

ไม่พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่หาภิกษุมิได้

ไม่พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่หาภิกษุมิได้

ไม่พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสหรือถิ่นมิใช่อาวาสที่หาภิกษุมิได้
ไม่พึงออกจากอาวาสหรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่หาภิกษุ มิได้
ไม่พึงออกจากอาวาสหรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่หาภิกษุมิได้
ไม่พึงออกจากอาวาสหรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่หาภิกษุ
มิได้ ทั้งนี้ เว้นแต่ไปกับปกติตตะภิกษุ เว้นแต่มีอันตราย ฯ

หมวดที่ ๕

[๑๒๖] คูกรภิกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้อยู่ปริวาส ไม่พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส
ที่มีภิกษุ แต่เป็นนानาสังวาส
ไม่พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็น นานาสังวาส
ไม่พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสหรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็นนานาสังวาส
ไม่พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็น นานาสังวาส
ไม่พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็นนานาสังวาส
ไม่พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสหรือถิ่นมิใช่อาวาส ที่มีภิกษุ แต่เป็นนานา
สังวาส
ไม่พึงออกจากอาวาสหรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็นนานาสังวาส
ไม่พึงออกจากอาวาสหรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาส ที่มีภิกษุ แต่เป็นนานา
สังวาส
ไม่พึงออกจากอาวาสหรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสหรือถิ่น มิใช่อาวาสที่มีภิกษุ
แต่เป็นนานาสังวาส ทั้งนี้ เว้นแต่ไปกับปกติตตะภิกษุ เว้นแต่มีอันตราย ฯ

หมวดที่ ๖

[๑๒๗] คูกรภิกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้อยู่ปริวาส พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส
ที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส
พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส
พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสหรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส
พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส

พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ เป็น สมานสังวาส
พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสหรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส
พึงออกจากอาวาสหรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส
พึงออกจากอาวาสหรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส
พึงออกจากอาวาสหรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ เป็น
สมานสังวาส ทั้งนี้ ที่รู้ว่าอาจจะไปถึงในวันนี้เทียว ฯ

หมวดที่ ๗

[๑๒๘] คูกรภิกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้อยู่ปริวาส ไม่พึงอยู่ในที่มุงอันเดียวกันในอาวาส
กับปกติตตะภิกษุ

ไม่พึงอยู่ในที่มุงอันเดียวกันในถิ่นมิใช่อาวาส

ไม่พึงอยู่ในที่มุงอันเดียวกันในอาวาสก็ดี ในถิ่นมิใช่อาวาสก็ดี

เห็นปกติตตะภิกษุแล้ว พึงลุกออกจากอาสนะ

พึงนิมนต์ปกติตตะภิกษุให้นั่ง

ไม่พึงนั่งในอาสนะเดียวกันกับปกติตตะภิกษุ

เมื่อปกติตตะภิกษุนั่ง ณ อาสนะต่ำ ไม่พึงนั่ง ณ อาสนะสูง

เมื่อปกติตตะภิกษุนั่ง ณ พื้นดิน ไม่พึงนั่ง ณ อาสนะ

ไม่พึงจงกรมในที่จงกรมอันเดียวกันกับปกติตตะภิกษุ

เมื่อปกติตตะภิกษุจงกรมอยู่ในที่จงกรมต่ำ ไม่พึงจงกรมในที่จงกรมสูง

เมื่อปกติตตะภิกษุจงกรม ณ พื้นดิน ไม่พึงจงกรมในที่จงกรม ฯ

หมวดที่ ๘

[๑๒๙] คูกรภิกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้อยู่ปริวาส ไม่พึงอยู่ในที่มุงเดียวกันในอาวาส กับ
ภิกษุอยู่ปริวาสผู้แก่พรรษากว่า

ไม่พึงอยู่ในที่มุงเดียวกันในถิ่นมิใช่อาวาส

ไม่พึงอยู่ในที่มุงเดียวกันในอาวาสก็ดี ในถิ่นมิใช่อาวาสก็ดี

ไม่พึงนั่งในอาสนะเดียวกันกับภิกษุอยู่ปริวาสผู้แก่พรรษากว่า

... กับภิกษุผู้ควรชักเข้าหาอับติเดิม

... กับภิกษุผู้ควรมานัต

... กับภิกษุผู้ประพฤติมานัต

... กับภิกษุผู้ควรอัพทาน

เมื่อเธอนั่ง ณ อาสนะต่ำ ไม่พึงนั่ง ณ อาสนะสูง

เมื่อเธอนั่ง ณ พื้นดิน ไม่พึงนั่ง ณ อาสนะ

ไม่พึงจงกรมในที่จงกรมเดียวกัน

เมื่อเธอจงกรมอยู่ในที่จงกรมต่ำ ไม่พึงจงกรมในที่จงกรมสูง

เมื่อเธอจงกรมอยู่ ณ พื้นดิน ไม่พึงจงกรมในที่จงกรม ฯ

[๓๓๐] คูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าสงฆ์มีภิกษุผู้อยู่ปริวาสเป็นที่ ๔ พึงให้ปริวาส พึงชักเข้าหา
อาบัติเดิม พึงให้มานัต สงฆ์ ๒๐ รูปทั้งภิกษุผู้อยู่ปริวาสนั้นพึงอัพทาน การกระทำความใช้นั้นใช้ไม่ได้
และไม่ควรทำ ฯ

ปารีวาสิกัถ ๕๔ ข้อ จบ

รัตติเภท ๓ อย่าง

[๓๓๑] ครั้งนั้น ท่านพระอุบาลีเข้าไปในพุทธสำนัก ครั้นถึงแล้วถวายบังคมพระผู้มีพระภาค
นั่งเฝ้า ณ ที่อันควรส่วนข้างหนึ่ง ท่านพระอุบาลีนั่งเฝ้าเรียบร้อยแล้ว ได้ทูลถามความข้อนี้แต่พระ
ผู้มีพระภาคว่า ความขาดแห่งราตรีของภิกษุผู้อยู่ปริวาส มีเท่าไร พระพุทธเจ้าข้า

พระผู้มีพระภาคตรัสว่า อุบาลี ความขาดแห่งราตรี ของภิกษุผู้อยู่ปริวาสมี ๓ คือ อยู่ร่วม ๑
อยู่ปราศ ๑ ไม่บอก ๑ รัตติเภทของภิกษุผู้อยู่ปริวาส มี ๓ อย่างนี้แล ฯ

พุทธานุญาตให้เก็บปริวาส

[๓๓๒] ก็โดยสมัยนั้นแล ในพระนครสาวัตถี ภิกษุสงฆ์มาประชุมกันมากมาย ภิกษุ
ทั้งหลายผู้อยู่ปริวาส ไม่สามารถจะชำระปริวาส จึงกราบทูลเรื่องนั้นแต่พระผู้มีพระภาค

พระผู้มีพระภาคตรัสว่า คูกรภิกษุทั้งหลาย เรานุญาตให้เก็บปริวาส

วิธีเก็บปริวาส

คูกริกษุทั้งหลาย ก็แล วิธีเก็บปริวาส พึงเก็บอย่างนี้-

อันภิกษุผู้อยู่ปริวาสนั้น พึงเข้าไปหาภิกษุรูปหนึ่ง ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า นั่งกระโหย่ง ประคองอัญชลี แล้วกล่าวอย่างนี้ว่า ข้าพเจ้าเก็บปริวาส ปริวาสเป็นอันเก็บแล้ว หรือกล่าวว่า ข้าพเจ้าเก็บวัตร ปริวาสก็เป็นอันเก็บแล้ว ฯ

พุทธานุญาตให้สมათานปริวาส

[๓๓๓] ก็โดยสมัยนั้นแล ภิกษุทั้งหลายออกจากพระนครสาวัตถี ไปในที่นั้นๆ แล้ว พวภิกษุผู้อยู่ปริวาสสามารถชำระปริวาสได้ จึงกราบทูลเรื่องนั้น แต่พระผู้มีพระภาค พระผู้มีพระภาคตรัสว่า คูกริกษุทั้งหลาย เราอนุญาตให้สมათานปริวาส

วิธีสมათานปริวาส

คูกริกษุทั้งหลาย ก็แล วิธีสมათานปริวาส พึงสมათานอย่างนี้-

อันภิกษุผู้อยู่ปริวาสนั้น พึงเข้าไปหาภิกษุรูปหนึ่ง ห่มผ้าอุตราสงค์ เฉวียงบ่า นั่งกระโหย่ง ประคองอัญชลี แล้วกล่าวคำสมათานว่า ข้าพเจ้าสมათาน ปริวาส ปริวาสเป็นอันสมათานแล้ว หรือกล่าวคำสมათานว่า ข้าพเจ้าสมათานวัตร ปริวาสก็เป็นอันสมათานแล้ว ฯ

ปารีวาสิกวัตร จบ

เรื่องมุลายปฏิกัสนนารหิกษุ

[๓๓๔] ก็โดยสมัยนั้นแล ภิกษุทั้งหลายผู้ควรชักเข้าหาอาบัติเดิม ยินดีการกราบไหว้ การลูกรับ อัญชลีกรรม สามิจิกรรม การนำอาสนะมาให้ การนำที่นอนมาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า การรับบาตรจีวร การอุหลังให้เมื่ออาบน้ำ ของปกตัตตะภิกษุทั้งหลาย บรรดาภิกษุที่เป็นผู้มกน้อย ... ต่างก็เพ่งโทษ ดิเตยน์ โพนทะนาว่า ไฉนภิกษุทั้งหลายผู้ควรชักเข้าหาอาบัติเดิม จึงได้ยินดีการกราบไหว้ การลูกรับ อัญชลีกรรม สามิจิกรรม การนำอาสนะมาให้ การนำที่นอนมาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า การรับบาตรจีวร การอุหลังให้เมื่ออาบน้ำ ของปกตัตตะภิกษุทั้งหลายเล่าแล้วกราบทูลเรื่องนั้นแต่พระผู้มีพระภาค ฯ

ประชุมสงฆ์ทรงสอบถาม

[๓๓๕] ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาครับสั่งให้ประชุมภิกษุสงฆ์ ในเพราะเหตุเป็นเค้ามูลนั้น ในเพราะเหตุแรกเกิดนั้น แล้วทรงสอบถามภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ข่าว่า ภิกษุทั้งหลาย ผู้ควรชักเข้าหาอาบัติเดิมยินดีการกราบไหว้ การลูกรับ อัญชลีกรรม สามิจริกรรม การนำอาสนะมาให้ การนำที่นอนมาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า การรับบาตร จีวร การอุหลังให้เมื่ออาบน้ำ ของปกคัตตะภิกษุทั้งหลาย จริงหรือ

ภิกษุทั้งหลายทูลรับว่า จริง พระพุทธเจ้าข้า

ทรงติเตียน

พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้าทรงติเตียนว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ไฉนภิกษุทั้งหลายผู้ควรชักเข้าหาอาบัติเดิม จึงได้ยินดีการกราบไหว้ การลูกรับ อัญชลีกรรม สามิจริกรรม การนำที่นอนมาให้ การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า การรับบาตรจีวร การอุหลังให้เมื่ออาบน้ำ ของปกคัตตะภิกษุทั้งหลายเล่า

ดูกรภิกษุทั้งหลาย การกระทำของพวกภิกษุผู้ควรชักเข้าหาอาบัติเดิมนั้น ไม่เป็นไปเพื่อความเสื่อมใสของชุมชนที่ยังไม่เสื่อมใส ... ครั้นแล้ว ทรงทำธรรมีกถารับสั่งกะภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ควรชักเข้าหาอาบัติเดิมไม่พึงยินดีการกราบไหว้ การลูกรับ อัญชลีกรรม สามิจริกรรม การนำอาสนะมาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า การรับบาตรจีวร การอุหลังให้เมื่ออาบน้ำ ของปกคัตตะภิกษุทั้งหลาย รูปใดยินดีต้องอาบัติทุกกฏ

ดูกรภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาตการกราบไหว้ การลูกรับ อัญชลีกรรมสามิจริกรรม การนำอาสนะมาให้ การนำที่นอนมาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า การรับบาตรจีวร การอุหลังให้เมื่ออาบน้ำ ของภิกษุทั้งหลาย ผู้ควรชักเข้าหาอาบัติเดิมด้วยกัน ตามลำดับผู้แก่พรรษา

ดูกรภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาตกิจ ๕ อย่าง คือ อุโบสถ ปวารณา ผ่าอาบน้ำฝน การสละภัตต และการรับภัตต แก่ภิกษุทั้งหลายผู้ควรชักเข้าหา อาบัติเดิม ตามลำดับผู้แก่พรรษา

ดูกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนั้นแล เราจักบัญญัติวัตรแก่ภิกษุทั้งหลาย ผู้ควรชักเข้าหาอาบัติเดิม โดยประการที่ภิกษุผู้ควรชักเข้าหาอาบัติเดิม ต้อง ประพฤติทุกรูป ๆ

มุลายปฏิกัสนนรหวัตร

หมวคที่ ๑

[๓๓๖] คูกรกฤษฎั้ท้หลย อ้นกฤษฎั้คูวรชั้คห้หอออบ้ตเคม พ้งประพคตคโดยชอบ วรท
ประพคตชอบในว้ตรน้ัน ด้งน้:-

อ้นกฤษฎั้คูวรชั้คห้หอออบ้ตเคม ไม้พ้งให้อุปสมบท

ไม้พ้งให้น้สย

ไม้พ้งให้สอมนรอุปฐนค

ไม้พ้งรับสมมคเป็นส้ส่งสอนกฤษฎั้

เม้ได้รับสมมคแล้ว ก็ไม้พ้งส่งสอนกฤษฎั้

เป็นส้คูวรชั้คห้หอออบ้ตเคม เพราะออบ้ตคค ไม้พ้งต้องออบ้ตคน้ัน

ไม้พ้งต้องออบ้ตคอ้นอ้นช่นก้น

ไม้พ้งต้องออบ้ตคอ้นเลวทรอมนก่วอ้น

ไม้พ้งคคกรรม

ไม้พ้งคคกฤษฎั้ท้หลยส้ทำกรรม

ไม้พ้งห้มอุบอศคแก่ปกค้ตคคกฤษฎั้

ไม้พ้งห้มปวอณนแก่ปกค้ตคคกฤษฎั้

ไม้พ้งทำกร ใต้สวน

ไม้พ้งเร้มนอวทอทรคณ้

ไม้พ้งช้งกฤษฎั้อ้นให้ทำอคกอส

ไม้พ้งจอกฤษฎั้อ้น

ไม้พ้งให้กฤษฎั้อ้นให้กร

ไม้พ้งช่วกฤษฎั้ก้บกฤษฎั้ให้ส้ชอทรคณ้ก้น ๑

หมวคที่ ๒

[๓๓๗] คูกรกฤษฎั้ท้หลย อ้นกฤษฎั้คูวรชั้คห้หอออบ้ตเคม ไม้พ้งไปช้งน้นอ้ห้ง
ปกค้ตคคกฤษฎั้

ไม้พ้งน้งช้งน้นอ้ห้งปกค้ตคคกฤษฎั้

พึงพอใจด้วยอาสนะสุดท้าย ที่นอนสุดท้าย วิหารสุดท้ายของสงฆ์ ที่สงฆ์จะพึงให้แก่เธอ

ไม่พึงมีปกติตตะภิกษุเป็นสมณะไปข้างหน้า หรือตามหลังเข้าไปสู่สกุล

ไม่พึงสมทานอารัญญิกุฑงค์

ไม่พึงสมทานบิณฑบาติกุฑงค์ และ

ไม่พึงให้เขานำบิณฑบาตมาส่ง เพราะปัจจัยนั้น ด้วยคิดว่า คนทั้งหลาย อย่ารู้เรา ฯ

หมวดที่ ๓

[๓๓๘] คูกรภิกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ควรชักเข้าหาอาบัติเดิม ไม่พึง ออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่หาภิกษุมิได้

ไม่พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นที่มีโช้อาวาสที่หาภิกษุมิได้

ไม่พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสหรือถิ่นมิโช้อาวาสที่หาภิกษุ มิได้

ไม่พึงออกจากถิ่นมิโช้อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่หาภิกษุมิได้

ไม่พึงออกจากถิ่นที่มีโช้อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิโช้อาวาสที่หาภิกษุมิได้

ไม่พึงออกจากถิ่นมิโช้อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสหรือถิ่นมิโช้อาวาสที่หาภิกษุมิได้

ไม่พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิโช้อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่หาภิกษุ มิได้

ไม่พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิโช้อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิโช้อาวาส ที่หาภิกษุมิได้

ไม่พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิโช้อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสหรือถิ่น มิโช้อาวาสที่หาภิกษุมิได้ ทั้งนี้ เว้นแต่ไปกับปกติตตะภิกษุ เว้นแต่มีอันตราย ฯ

หมวดที่ ๔

[๓๓๙] คูกรภิกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ควรชักเข้าหาอาบัติเดิม ไม่พึงออก จากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็นนานาสังวาส

ไม่พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิโช้อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็นนานาสังวาส

ไม่พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่นมิโช้อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็นนานาสังวาส

ไม่พึงออกจากถิ่นมิโช้อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็นนานาสังวาส

ไม่พึงออกจากถิ่นมิโช้อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิโช้อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็น นานาสังวาส

ไม่พึงออกจากถิ่นมิโช้อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่นมิโช้อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็นนานาสังวาส

ไม่พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็นนानาสังวาส
ไม่พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาส ที่มีภิกษุ แต่เป็น
นานาสังวาส

ไม่พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสหรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ
แต่เป็นนานาสังวาส ทั้งนี้ เว้นแต่ไปกับปกติตตะภิกษุ เว้น แต่มีอันตราย ๆ

หมวดที่ ๕

[๓๔๐] คูรภิกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ควรชักเข้าหาอาบัติเดิม พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ
ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส

พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุเป็นสมานสังวาส
พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส
พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส
พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส
พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มี ภิกษุ เป็นสมาน
สังวาส

พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส
พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่มี ภิกษุ เป็นสมานสังวาส
พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสหรือถิ่นมิใช่ อาวาสที่มีภิกษุ
เป็นสมานสังวาส ทั้งนี้ ที่รู้ว่าอาจะไปถึงในวันนี้เทียว ๆ

หมวดที่ ๖

[๓๔๑] คูรภิกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ควรชักเข้าหาอาบัติเดิม ไม่พึงอยู่ในที่มุงอันเดียวกัน
ในอาวาส กับปกติตตะภิกษุ

ไม่พึงอยู่ในที่มุงเดียวกันในถิ่นมิใช่อาวาส

ไม่พึงอยู่ในที่มุงอันเดียวกันในอาวาสก็ดี ในถิ่นมิใช่อาวาสก็ดี กับปกติตตะภิกษุ

เห็นปกติตตะภิกษุแล้วพึงลุกจากอาสนะ

พึงนิมนต์ปกติตตะภิกษุให้นั่ง

ไม่พียงนั่งในอาสนะเดียวกันกับปกติตตะภิกษุ
เมื่อปกติตตะภิกษุนั่ง ณ อาสนะต่ำ ไม่พียงนั่ง ณ อาสนะสูง
เมื่อปกติตตะภิกษุนั่ง ณ พื้นดิน ไม่พียงนั่ง ณ อาสนะ
ไม่พียงจงกรมในที่จงกรมเดียวกันกับปกติตตะภิกษุ
เมื่อปกติตตะภิกษุจงกรมอยู่ในที่จงกรมต่ำ ไม่พียงจงกรมในที่จงกรมสูง
เมื่อปกติตตะภิกษุจงกรม ณ พื้นดิน ไม่พียงจงกรมในที่จงกรม ฯ

หมวดที่ ๗

[๓๔๒] คูกรภิกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ควรชักเข้าหาอาบัติเดิม ไม่พียงอยู่ในที่มุงอันเดียวกันใน
อवास กับภิกษุผู้อยู่ปรินิเวศ

ไม่พียงอยู่ในที่มุงเดียวกันในถิ่นมิใช่อवास
ไม่พียงอยู่ในที่มุงเดียวกันในอวาสก็ดี ในถิ่นมิใช่อวาสก็ดี
ไม่พียงนั่ง ณ อาสนะเดียวกัน กับภิกษุผู้อยู่ปรินิเวศ
... กับภิกษุผู้ควรชักเข้าหาอาบัติเดิม ที่แก่พรรษากว่า
... กับภิกษุผู้ควรมานัต
... กับภิกษุผู้ประพฤติมานัต
... กับภิกษุผู้ควรอัปทาน

เมื่อเธอนั่ง ณ อาสนะต่ำ ไม่พียงนั่ง ณ อาสนะสูง
เมื่อเธอนั่ง ณ พื้นดิน ไม่พียงนั่ง ณ อาสนะ
ไม่พียงจงกรมในที่จงกรมเดียวกัน
เมื่อเธอจงกรมอยู่ในที่จงกรมต่ำ ไม่พียงจงกรมในที่จงกรมสูง
เมื่อเธอจงกรม ณ พื้นดิน ไม่พียงจงกรมในที่จงกรม ฯ

[๓๔๓] คูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าสงฆ์มีภิกษุผู้ควรชักเข้าหาอาบัติเดิมเป็นที่ ๔ พึงให้ปรินิเวศ
พึงชักเข้าหาอาบัติเดิม พึงให้มานัต สงฆ์ ๒๐ รูป ทั้งภิกษุ ผู้ควรชักเข้าหาอาบัติเดิมนั้น พึงอัปทาน
การกระทำดั่งนั้นใช้ไม่ได้ และไม่ควรทำ ฯ

มุลาชปฏิกัสนนารหัตถ จบ

เรื่องมานัตตารทิกษุ

[๓๔๔] ก็โดยสมัยนั้นแล ภิกษุทั้งหลายผู้ควรมานัต ยินดีการกราบไหว้ การลูกรับ อัญชลีกรรม สามิจิกรรม การนำอาสนะมาให้ การนำที่นอนมาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า การรับบาตรจีวร การอุหฺลังให้เมื่ออาบน้ำ ของปกตัตตะภิกษุทั้งหลาย บรรดาภิกษุที่เป็นผู้มักน้อย ... ต่างก็เพ่งโทษ ตีเตียน โพนทะนาว่า ไฉน ภิกษุทั้งหลายผู้ควรมานัต จึงได้ยินดี การกราบไหว้ การลูกรับ อัญชลีกรรม สามิจิกรรม การนำอาสนะมาให้ การนำที่นอนมาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า การรับบาตรจีวร การอุหฺลังให้เมื่ออาบน้ำ ของปกตัตตะภิกษุทั้งหลายเล่า แล้วกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาค

ทรงสอบถาม

พระผู้มีพระภาคทรงสอบถามภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ข้าว่าภิกษุทั้งหลายผู้ควรมานัต ยินดีการกราบไหว้ การลูกรับ อัญชลีกรรม สามิจิกรรม การนำอาสนะมาให้ การนำที่นอนมาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า การรับบาตรจีวร การอุหฺลังให้เมื่ออาบน้ำ ของปกตัตตะภิกษุทั้งหลาย จริงหรือ

ภิกษุทั้งหลายทูลรับว่า จริง พระพุทธเจ้าข้า

ทรงติเตียน

พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้าทรงติเตียนว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ไฉน ภิกษุทั้งหลายผู้ควรมานัต จึงได้ยินดีการกราบไหว้ การลูกรับ อัญชลีกรรม สามิจิกรรม การนำอาสนะมาให้ การนำที่นอนมาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า การรับบาตรจีวร การอุหฺลังให้เมื่ออาบน้ำ ของปกตัตตะ ภิกษุทั้งหลายเล่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย การกระทำของภิกษุผู้ควรมานัตนั้น ไม่เป็นไปเพื่อความเลื่อมใสของชุมชนที่ยังไม่เลื่อมใส ... ครั้นแล้วทรงทำธรรมิกถารับสั่งกะภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ควรมานัต ไม่พึงยินดีการ กราบไหว้ การลูกรับ อัญชลีกรรม สามิจิกรรม การนำอาสนะมาให้ การนำ ที่นอนมาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า การรับบาตร จีวร การอุหฺลังให้เมื่ออาบน้ำ ของปกตัตตะภิกษุทั้งหลาย รูปใดยินดี ต้องอาบัติทุกกฏ

ดูกรภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาตการกราบไหว้ การลูกรับ อัญชลีกรรม สามิจิกรรม การนำอาสนะมาให้ การนำที่นอนมาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า การรับบาตรจีวร การอุหฺลังให้เมื่ออาบน้ำ ของภิกษุทั้งหลายผู้ควรมานัตด้วยกัน ตามลำดับผู้แก้พรษา

คุณภิกษุทั้งหลาย เรานุญาตกิจ ๕ อย่าง คือ อุโบสถ ปวารณา ฝ่าอาบน้ำฝน การสละ
ภัต และการรับภัต แก่ภิกษุทั้งหลายผู้ควรมานัดด้วยกันตามลำดับผู้แก่พรรษา

คุณภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนั้นแล เราจะบัญญัติวัตรแก่ภิกษุผู้ควรมานัด โดยประการที่
ภิกษุผู้ควรมานัด ต้องประพฤติกุรูป ๆ

มานัดตารหวัตร

หมวดที่ ๑

[๓๔๕] คุณภิกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ควรมานัด พึงประพฤติชอบวิธีประพฤติชอบในวัตร
นั้น ดังนี้:-

อันภิกษุผู้ควรมานัด ไม่พึงให้อุปสมบท

ไม่พึงให้หนีสัย

ไม่พึงให้สามเณรอุปฐาก

ไม่พึงรับสมมติเป็นผู้สั่งสอนภิกษุณี

แม้ได้รับสมมติแล้ว ก็ไม่พึงสั่งสอนภิกษุณี

ตนเป็นผู้ควรมานัดเพราะอาบัติใด ไม่พึงต้องอาบัตินั้น

ไม่พึงต้องอาบัตินั้นอันเช่นกัน

ไม่พึงต้องอาบัตินั้นเลวทรามกว่านั้น

ไม่พึงติกรรม

ไม่พึงติภิกษุทั้งหลายผู้ทำกรรม

ไม่พึงห้ามอุโบสถแก่ปกตัตตะภิกษุ

ไม่พึงห้ามปวารณาแก่ปกตัตตะภิกษุ

ไม่พึงทำการไต่สวน

ไม่พึงเริ่มอนุวาทธาริณ

ไม่พึงยังภิกษุอื่นให้ทำโอกาส

ไม่พึงโจทภิกษุอื่น

ไม่พึงให้ภิกษุอื่นให้การ

ไม่พึงช่วยภิกษุกับภิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน ๆ

หมวดที่ ๒

[๑๔๖] คูกริกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ควรมานัต ไม่พึงไปข้างหน้าแห่ง ปกตัตตะภิกษุ
ไม่พียงข้างหน้าแห่งปกตัตตะภิกษุ
พึงพอใจด้วยอาสนะสุดท้าย ที่นอนสุดท้าย วิหารสุดท้ายของสงฆ์ ที่ สงฆ์จะพึงให้เธอ
ไม่พียงมีปกตัตตะภิกษุเป็นสมณะนำหน้า หรือตามหลังเข้าไปสู่สกุล
ไม่พียงสมათานอารัญญิกขุดงค์
ไม่พียงสมათานปิณฑปาติกขุดงค์ และ
ไม่พียงให้เขานำบิณฑบาตมาส่ง เพราะปัจจัยนั้น ด้วยคิดว่าคนทั้งหลาย อย่ารู้เรา ฯ

หมวดที่ ๓

[๑๔๗] คูกริกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ควรมานัต เป็นอาคันตุกะไป พึงบอก มีอาคันตุกะ
มา ก็พึงบอก พึงบอกในอุโบสถ พึงบอกในปวารณา พึงบอก ทุกวัน ถ้าอาพาธ พึงสั่งทูตให้บอก ฯ

หมวดที่ ๔

[๑๔๘] คูกริกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ควรมานัต ไม่พียงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส
ที่หาภิกษุมิได้
ไม่พียงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่หาภิกษุมิได้
ไม่พียงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสหรือถิ่นมิใช่อาวาสที่หาภิกษุ มิได้
ไม่พียงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่หาภิกษุมิได้
ไม่พียงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่หาภิกษุมิได้
ไม่พียงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่หาภิกษุมิได้
ไม่พียงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่ หาภิกษุมิได้
ไม่พียงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่หาภิกษุ มิได้
ไม่พียงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่ หาภิกษุมิได้
ไม่พียงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสหรือถิ่น มิใช่อาวาสที่หาภิกษุ
มิได้ ทั้งนี้ เว้นแต่ไปกับปกตัตตะภิกษุ เว้นแต่มีอันตราย ฯ

หมวดที่ ๕

[๓๔๕] คูกริกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ควรมานัต ไม่พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็นนานาสังวาส

ไม่พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็นนานาสังวาส

ไม่พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็นนานาสังวาส

ไม่พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็นนานาสังวาส

ไม่พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็นนานาสังวาส

ไม่พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาส ที่มีภิกษุ แต่เป็นนานาสังวาส

ไม่พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็นนานาสังวาส

ไม่พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาส ที่มีภิกษุ แต่เป็นนานาสังวาส

ไม่พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสหรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็นนานาสังวาส ทั้งนี้ เว้นแต่ไปกับปกติตตะภิกษุ เว้นแต่ มีอันตราย ฯ

หมวดที่ ๖

[๓๕๐] คูกริกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ควรมานัต พึงออกจากอาวาสที่มี ภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส

พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส

พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส

พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส

พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส

พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มี ภิกษุ เป็นสมานสังวาส

พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุเป็นสมานสังวาส

พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่มี ภิกษุเป็นสมาน
สังวาส

พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสหรือถิ่นมิใช่ อาวาสที่มีภิกษุ
เป็นสมานสังวาส ทั้งนี้ ที่รู้ว่าอาจจะไปถึงในวันนี้เทียว ฯ

หมวดที่ ๗

[๑๕๑] คุกริกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ควรมานัต ไม่พึงอยู่ในที่มุงอันเดียว กันในอาวาส
กับปกตัตตะภิกษุ

ไม่พึงอยู่ในที่มุงอันเดียวกันในถิ่นมิใช่อาวาส

ไม่พึงอยู่ในที่มุงอันเดียวกันในอาวาสก็ดี ในถิ่นมิใช่อาวาสก็ดี กับปกตัตตะภิกษุ

เห็นปกตัตตะภิกษุแล้วพึงลุกจากอาสนะ

พึงนิมนต์ปกตัตตะภิกษุให้นั่ง

ไม่พึงนั่งในอาสนะเดียวกันกับปกตัตตะภิกษุ

เมื่อปกตัตตะภิกษุนั่ง ณ อาสนะต่ำ ไม่พึงนั่ง ณ อาสนะสูง

เมื่อปกตัตตะภิกษุนั่ง ณ พื้นดิน ไม่พึงนั่ง ณ อาสนะ

ไม่พึงจงกรมในที่จงกรมเดียวกันกับปกตัตตะภิกษุ

เมื่อปกตัตตะภิกษุจงกรมอยู่ในที่จงกรมต่ำ ไม่พึงจงกรมในที่จงกรมสูง

เมื่อปกตัตตะภิกษุจงกรม ณ พื้นดิน ไม่พึงจงกรมในที่จงกรม ฯ

หมวดที่ ๘

[๑๕๒] คุกริกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ควรมานัต ไม่พึงอยู่ในที่มุงเดียวกันในอาวาส กับ
ภิกษุผู้อยู่ปริวาส

ไม่พึงอยู่ในที่มุงเดียวกันในถิ่นมิใช่อาวาส

ไม่พึงอยู่ในที่มุงเดียวกันในอาวาสก็ดี ในถิ่นมิใช่อาวาสก็ดี

ไม่พึงนั่ง ณ อาสนะเดียวกัน กับภิกษุผู้อยู่ปริวาส

... กับภิกษุผู้ควรชกเข้าหาอาบัติเดิม

... กับภิกษุผู้ควรมานัตที่แก่กว่า

... กับภิกษุผู้ประพฤติมานัต

... กับภิกษุผู้ควรอัปทาน

เมื่อเธอนั่ง ณ อาสนะต่ำ ไม่พียงนั่ง ณ อาสนะสูง

เมื่อเธอนั่ง ณ พื้นดิน ไม่พียงนั่ง ณ อาสนะ

ไม่พียงจงกรมในที่จงกรมเดียวกัน

เมื่อเธอจงกรมอยู่ในที่จงกรมต่ำ ไม่พียงจงกรมในที่จงกรมสูง

เมื่อเธอจงกรมอยู่ ณ พื้นดิน ไม่พียงจงกรมในที่จงกรม ฯ

[๓๕๓] คูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าสงฆ์มีภิกษุผู้ควรฆานัตเป็นที ๔ พึงให้ปริวาส พึงชักเข้าหา
อาบัติเดิม พึงให้ฆานัต สงฆ์ ๒๐ รูปทั้งภิกษุผู้ควรฆานัตนั้น พึงอัปทาน การกระทำดั่งนั้น ใช้
ไม่ได้และไม่ควรทำ ฯ

ฆานัตตารหัตถ จบ

เรื่องฆานัตตจาริกภิกษุ

[๓๕๔] ก็โดยสมัยนั้นแล ภิกษุทั้งหลายผู้ประพฤตฆานัตยินติการกราบไหว้ การลูกรับ
อัญชลีกรรม สามิจกรรม การนำอาสนะมาให้ การนำที่นอนมาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า
การตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า การรับบาตรจีวร การอุหลังให้เมื่ออาบน้ำ ของปกตัตตะภิกษุทั้งหลาย
บรรดาภิกษุที่เป็นผู้มักน้อย ... ต่างก็เพ่งโทษ ดิเตยณ โปนทะนาว่า โจนฆานัตตจาริกภิกษุทั้งหลาย
จึงได้ยินติ การกราบไหว้ การลูกรับ อัญชลีกรรม สามิจกรรม การนำอาสนะมาให้ การนำ
ที่นอนมาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า การรับบาตร จีวร การอุหลัง
ให้เมื่ออาบน้ำ ของปกตัตตะภิกษุทั้งหลายแล้วกราบทูลเรื่อง นั้นแด่พระผู้มีพระภาค ฯ

ประชุมสงฆ์ทรงสอบถาม

[๓๕๕] ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาครับสั่งให้ประชุมภิกษุสงฆ์ในเพราะเหตุเป็นเค้ามูลนั้น
ในเพราะเหตุแรกเกิดนั้น แล้วทรงสอบถามภิกษุทั้งหลายว่า คูกรภิกษุทั้งหลาย ข่าว่า ภิกษุทั้งหลาย
ผู้ประพฤตฆานัต ยินติการกราบไหว้ การ ลูกรับ อัญชลีกรรม สามิจกรรม การนำอาสนะมาให้
การนำที่นอนมาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า การรับบาตรจีวร การ
อุหลัง ให้เมื่ออาบน้ำ ของปกตัตตะภิกษุทั้งหลาย จริงหรือ

ภิกษุทั้งหลายทูลรับว่า จริง พระพุทธเจ้าข้า

ทรงติเตียน

พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้าทรงติเตียนว่า คูกริกษุทั้งหลาย ไฉนภิกษุทั้งหลายผู้ประพฤตินานต์ จึงได้ยินดีการกราบไหว้ การลูกรับ อัญชลีกรรม สามิจิกรรม การนำอาสนะมาให้ การนำที่นอน มาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า การตั้ง กระจเบื้องเช็ดเท้า การรับบาตรจีวร การอุหลังให้เมื่อ อาบน้ำ ของปกติตตะภิกษุทั้งหลายแล้ว คูกริกษุทั้งหลาย การกระทำของพวกภิกษุผู้ประพฤตินานต์ นั้น ไม่ เป็นไปเพื่อความเลื่อมใสของชุมชนที่ยังไม่เลื่อมใส ... ครั้นแล้วทรงทำกรรมิกถารับสั่งกะ ภิกษุทั้งหลายว่า คูกริกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ประพฤตินานต์ ไม่พึงยินดีการกราบไหว้ การลูกรับ อัญชลีกรรม สามิจิกรรม การนำอาสนะมาให้ การนำที่นอนมาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระจเบื้องเช็ดเท้า การ รับบาตรจีวร การอุหลังให้เมื่ออบน้ำ ของปกติตตะภิกษุทั้งหลาย รูป ไดยินดี ต้องอาบัติทุกกฏ

คูกริกษุทั้งหลาย เรานุญาตการกราบไหว้ การลูกรับ อัญชลีกรรม สามิจิกรรม การ นำอาสนะมาให้ การนำที่นอนมาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระจเบื้องเช็ดเท้า การ รับบาตรจีวร การอุหลังให้เมื่ออบน้ำ ของภิกษุ ทั้งหลายผู้ประพฤตินานต์ด้วยกัน ตามลำดับผู้แก่พรรษา

คูกริกษุทั้งหลาย เรานุญาตกิจ ๕ อย่าง คือ อุโบสถ ปวารณา ฝ้ายอบน้ำฝน การ สละภัตตร และการรับภัตตร แก่ภิกษุทั้งหลายผู้ประพฤตินานต์ด้วยกัน ตามลำดับผู้แก่พรรษา

คูกริกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนั้นแล เราจักบัญญัติวัตรแก่ภิกษุผู้ประพฤตินานต์ โดย ประการที่ภิกษุผู้ประพฤตินานต์ ต้องประพฤติกุรูป ๗

มานัตตจาริกวัตร

หมวดที่ ๑

[๓๕๖] คูกริกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ประพฤตินานต์ พึงประพฤติชอบวิธีประพฤติชอบ ในวัตรนั้น ดังต่อไปนี้:-

อันภิกษุผู้ประพฤตินานต์ ไม่พึงให้อุปสมบท

ไม่พึงให้หนีสัย

ไม่พึงให้สามเณรอุปฐาก

ไม่พึงรับสมมติเป็นผู้สั่งสอนภิกษุณี

แม้ได้รับสมมติแล้ว ก็ไม่พึงสั่งสอนภิกษุณี
สงฆ์ให้มานัตเพื่ออาบัติใด ไม่พึงต้องอาบัตินั้น
ไม่พึงต้องอาบัติอื่นอันเช่นกัน
ไม่พึงต้องอาบัติอันเลวทรามกว่านั้น
ไม่พึงติกรรม
ไม่พึงติภิกษุทั้งหลายผู้ทำกรรม
ไม่พึงห้ามอุโบสถแก่ปกติตตะภิกษุ
ไม่พึงห้ามปวารณาแก่ปกติตตะภิกษุ
ไม่พึงทำการไต่สวน
ไม่พึงเริ่มอนุวาทาธิกรณ์
ไม่พึงยังภิกษุอื่นให้ทำโอกาส
ไม่พึงโจทภิกษุอื่น
ไม่พึงให้ภิกษุอื่นให้การ
ไม่พึงช่วยภิกษุกับภิกษุให้สู้อธิกรณ์กัน ฯ

หมวดที่ ๒

[๑๕๑] คูภิกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ประพฤติมานัต ไม่พึงไปข้างหน้าแห่งปกติตตะภิกษุ
ไม่พืงนั่งข้างหน้าแห่งปกติตตะภิกษุ
พึงพอใจด้วยอาสนะสุดท้าย ที่นอนสุดท้าย วิหารสุดท้ายของสงฆ์ ที่สงฆ์จะพึงให้แก่เธอ
ไม่พืงมีปกติตตะภิกษุเป็นสมณะนำหน้าหรือตามหลัง เข้าไปสู่สกุล
ไม่พืงสมาทานอรัญญิกุคฺคัง
ไม่พืงสมาทานปิณฑปาติกุคฺคัง และ
ไม่พืงให้เขานำปิณฑบาทมาส่ง เพราะปัจฉิมัน ด้วยคิดว่าคนทั้งหลาย อยากรู้เรา ฯ

หมวดที่ ๑

[๑๕๒] คูภิกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ประพฤติมานัต เป็นอาคันตุกะไป พึงบอก มีอาคัน
ตุกะมา ก็พึงบอก พึงบอกในอุโบสถ พึงบอกในปวารณา พึงบอก ทุกวัน ถ้าอาพาธ พึงสั่งทูต
ให้บอก ฯ

หมวดที่ ๔

[๓๕๕] คูกริกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ประพฤตินานต์ไม่พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่หาภิกษุมิได้

ไม่พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่หาภิกษุมิได้

ไม่พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่หาภิกษุ มิได้

ไม่พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่หาภิกษุมิได้

ไม่พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่หาภิกษุมิได้

ไม่พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่หาภิกษุมิได้

ไม่พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่หาภิกษุ มิได้

ไม่พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาส ที่หาภิกษุมิได้

ไม่พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสหรือถิ่นมิใช่อาวาสที่หาภิกษุมิได้ ทั้งนี้ เว้นแต่ไปกับสงฆ์ เว้นแต่มีอันตราย ฯ

หมวดที่ ๕

[๓๖๐] คูกริกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ประพฤตินานต์ไม่พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็นนानาสังวาส

ไม่พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็นนานาสังวาส

ไม่พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสหรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุแต่เป็นนานาสังวาส

ไม่พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็นนานาสังวาส

ไม่พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็นนานาสังวาส

ไม่พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็น

นานาสังวาส

ไม่พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุแต่เป็นนานาสังวาส

ไม่พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็น

นานาสังวาส

ไม่พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสหรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็นนานาสังวาส ทั้งนี้ เว้นแต่ไปกับสงฆ์ เว้นแต่มีอันตราย ฯ

หมวดที่ ๖

[๓๖๑] คูกริกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ประพฤตินานต์ พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส

พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส

พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุเป็นสมานสังวาส

พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุเป็นสมานสังวาส

พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส

พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส

พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุเป็นสมานสังวาส

พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส

พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสหรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ

เป็นสมานสังวาส ทั้งนี้ ที่รู้ว่าจะไปถึงในวันนี้เทียว ฯ

หมวดที่ ๗

[๓๖๒] คูกริกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ประพฤตินานต์ ไม่พึงอยู่ในที่มุงอันเดียวกันในอาวาส กับปกตัตตะภิกษุ

ไม่พึงอยู่ในที่มุงอันเดียวกันในถิ่นมิใช่อาวาส

ไม่พึงอยู่ในที่มุงอันเดียวกันในอาวาสก็ดี ในถิ่นมิใช่อาวาสก็ดี กับปกตัตตะภิกษุ

เห็นปกตัตตะภิกษุแล้ว พึงลุกจากอาสนะ

พึงนิมนต์ปกตัตตะภิกษุให้นั่ง

ไม่พึงนั่ง ณ อาสนะอันเดียวกับปกตัตตะภิกษุ

เมื่อปกตัตตะภิกษุนั่ง ณ อาสนะต่ำ ไม่พึงนั่ง ณ อาสนะสูง

เมื่อปกตัตตะภิกษุนั่ง ณ พื้นดิน ไม่พึงนั่ง ณ อาสนะ

ไม่พึงจงกรมในที่จงกรมเดียวกันกับปกตัตตะภิกษุ

เมื่อปกตัตตะภิกษุจงกรมอยู่ในที่จงกรมต่ำ ไม่พึงจงกรมในที่จงกรมสูง

เมื่อปกตัตตะภิกษุจงกรม ณ พื้นดิน ไม่พึงจงกรมในที่จงกรม ฯ

หมวดที่ ๘

[๓๖๓] คูกริกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ประพาศติมานัต ไม่พึงอยู่ในที่มุงอันเดียวกันในอาวาส
กับภิกษุผู้อยู่ปริวาส

ไม่พึงอยู่ในที่มุงอันเดียวกันในถิ่นมิใช่อาวาส

ไม่พึงอยู่ในที่มุงอันเดียวกันในอาวาสก็ดี ในถิ่นมิใช่อาวาสก็ดี

ไม่พึงนั่ง ณ อาสนะอันเดียวกันกับภิกษุผู้อยู่ปริวาส

... กับภิกษุผู้ควรชักเข้าหาอาบัติเดิม

... กับภิกษุผู้ควรมานัต

... กับภิกษุผู้ประพาศติมานัตผู้แก่กว่า

... กับภิกษุผู้ควรอัปทาน

เมื่อปกติตตะภิกษุนั่ง ณ อาสนะต่ำ ไม่พึงนั่ง ณ อาสนะสูง

เมื่อปกติตตะภิกษุนั่ง ณ พื้นดิน ไม่พึงนั่ง ณ อาสนะ

ไม่พึงจงกรมในที่จงกรมเดียวกัน

เมื่อปกติตตะภิกษุจงกรมอยู่ในที่จงกรมต่ำ ไม่พึงจงกรมในที่จงกรมสูง

เมื่อปกติตตะภิกษุจงกรมอยู่ ณ พื้นดิน ไม่พึงจงกรมในที่จงกรม ฯ

[๓๖๔] คูกริกษุทั้งหลาย ถ้าสงฆ์มีภิกษุผู้ประพาศติมานัตเป็นที่ ๔ พึง ให้ปริวาส พึง
ชักเข้าหาอาบัติเดิม พึงให้มานัต สงฆ์ ๒๐ รูปทั้งมานัตจาริกภิกษุนั้น พึงอัปทาน การกระทำ
คังนั้น ใช้ไม่ได้และไม่ควรทำ ฯ

รัตติเภท ๔ อย่าง

[๓๖๕] ครั้งนั้น ท่านพระอุบาลีเข้าไปในพุทธสำนัก ครั้นแล้วถวายบังคมพระผู้มีพระภาค
นั่งอยู่ ณ ที่ควรส่วนข้างหนึ่ง แล้วได้ทูลถามความข้อนี้แต่พระผู้มีพระภาคว่า ความขาดแห่งราตรี
ของภิกษุผู้ประพาศติมานัตมีเท่าไร พระ พุทธเจ้าข้า

พระผู้มีพระภาคตรัสว่า อุบาลี ความขาดแห่งราตรีของภิกษุผู้ประพาศติมานัตมี ๔ คือ อยู่
ร่วม ๑ อยู่ปราศ ๑ ไม่บอก ๑ ประพาศติมานัตขณะอันพร้อม ๑ รัตติเภทของภิกษุผู้ประพาศติมานัตมี ๔
อย่างนี้แล ฯ

พุทธานุญาตให้เก็บมานคร

[๓๖๖] ก็โดยสมัยนั้นแล ในพระนครสาวัตถี มีภิกษุสงฆ์เป็นอันมากมาประชุมกัน
ภิกษุทั้งหลายผู้ประพฤตินั้นไม่สามารถชำระมานครได้ จึงกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาค
พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย เรานุญาตให้เก็บมานคร

วิธีเก็บมานคร

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล วิธีเก็บมานครพึงเก็บอย่างนี้
ภิกษุผู้ประพฤตินั้น พึงเข้าไปหาภิกษุรูปหนึ่ง ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า นั่งกระโห่ง
ประคองอัญชลี แล้วกล่าวคำเก็บมานคร ว่าดังนี้ ข้าพเจ้าเก็บมานคร มานครเป็นอันเก็บมาแล้ว หรือ
กล่าวว่า ข้าพเจ้าเก็บวัตร มานครก็เป็น อันเก็บแล้ว ฯ

พุทธานุญาตให้สมทานมานคร

[๓๖๗] ก็โดยสมัยนั้นแล ภิกษุทั้งหลายออกจากพระนครสาวัตถีไปใน ที่นั้นๆ แล้ว พวก
ภิกษุผู้ประพฤตินั้น สามารถชำระมานคร จึงกราบทูลเรื่องนั้น แด่พระผู้มีพระภาคฯ พระผู้มีพระภาค
ตรัสว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย เรานุญาตให้สมทานมานคร

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล วิธีสมทานมานครพึงสมทานอย่างนี้

อันภิกษุผู้ประพฤตินั้น พึงเข้าไปหาภิกษุรูปหนึ่ง ห่มผ้าอุตราสงค์ เฉวียงบ่า นั่งกระโห่ง
ประคองอัญชลี แล้วกล่าวคำสมทานว่าดังนี้ ข้าพเจ้า สมทานมานคร มานครเป็นอันสมทานแล้ว
หรือกล่าวคำสมทานว่า ข้าพเจ้าสมทานวัตร มานครก็เป็นอันสมทานแล้ว ฯ

มานครตจาริกวัตร จบ

เรื่องอัฏฏกานารหิกษุ

[๓๖๘] ก็โดยสมัยนั้นแล ภิกษุทั้งหลายผู้ควรอัฏฏกาน ยินดีการกราบไหว้ การลูกรับ
อัญชลีกรรม สามิจกรรม การนำอาสนะมาให้ การนำที่นอนมาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า
การตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า การรับบาตรจีวร การอุหาลังให้เมื่ออาบน้ำ ของปกติตตะภิกษุทั้งหลาย
บรรดาภิกษุที่เป็นผู้มกน้อย ... ต่างก็เพ่งโทษ ตีเตียน โพนทะนาว่า ไฉน ภิกษุทั้งหลายผู้ควรอัฏฏกาน
จึงได้ยินดี การกราบไหว้ การลูกรับ อัญชลีกรรม สามิจกรรม การนำอาสนะมาให้ การ นำที่นอน

มาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า การรับ บาตรจีวร การอุหังให้เมื่อ
อาบน้ำ ของปกติตตะภิกษุทั้งหลายแล้วกราบทูล เรื่องนั้นแต่พระผู้มีพระภาค ฯ

ประชุมสงฆ์ทรงสอบถาม

[๑๖๕] ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาครับสั่งให้ประชุมภิกษุสงฆ์ ในเพราะ เหตุเป็นค้ำมุลนั้น
ในเพราะเหตุแรกเกิดนั้น แล้วทรงสอบถามภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ข่าว่าภิกษุทั้งหลาย
ผู้ควรอัปทาน ยินดีการกราบไหว้ การลูกรับ อัญชลีกรรม สามิจิกรรม การนำอาสนะมาให้ การนำ
ที่นอนมาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า การรับบาตรจีวร การอุหัง
ให้เมื่อ อาบน้ำ ของปกติตตะภิกษุทั้งหลาย จริงหรือ

ภิกษุทั้งหลายทูลรับว่า จริง พระพุทธเจ้าข้า

ทรงติเตียน

พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้าทรงติเตียนว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ไฉนภิกษุ ทั้งหลายผู้ควรอัปทาน
จึงได้ยินดีการกราบไหว้ การลูกรับ อัญชลีกรรม สามิจิกรรม การนำอาสนะมาให้ การนำที่นอน
มาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า การตั้ง กระเบื้องเช็ดเท้า การรับบาตรจีวร การอุหังให้เมื่อ
อาบน้ำ ของปกติตตะภิกษุ ทั้งหลายเล่า

ดูกรภิกษุทั้งหลาย การกระทำของพวกภิกษุผู้ควรอัปทานนั้นไม่เป็นไปเพื่อ ความเลื่อมใส
ของชุมชนที่ยังไม่เลื่อมใส ... ครั้นแล้วทรงทำกรรมมีกถารับสั่งกะภิกษุ ทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย
อันภิกษุผู้ควรอัปทานไม่เพียงยินดีการกราบไหว้ การลูกรับ อัญชลีกรรม สามิจิกรรม การนำอาสนะ
มาให้ การนำที่นอนมาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า การรับบาตรจีวร
การอุหังให้เมื่ออาบน้ำ ของปกติตตะภิกษุทั้งหลาย รูปใดยินดี ต้องอาบัติทุกกฏ

ดูกรภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาตการกราบไหว้ การลูกรับ อัญชลีกรรม สามิจิกรรม การนำ
อาสนะมาให้ การนำที่นอนมาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระเบื้องเช็ดเท้า การรับ
บาตรจีวร การอุหังให้เมื่ออาบน้ำ ของภิกษุ ทั้งหลายผู้ควรอัปทานด้วยกัน ตามลำดับผู้แก่พรรษา

ดูกรภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาตกิจ ๕ อย่าง คือ อุโบสถ ปวารณา ผ้ำอาบน้ำฝน การ
สละภัต และ การรับภัต แก่ภิกษุทั้งหลายผู้ควรอัปทานด้วยกัน ตามลำดับผู้แก่พรรษา

ดูกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนั้นแล เราจักบัญญัติวัตรแก่ภิกษุทั้งหลาย ผู้ควรอัปทาน โดย
ประการที่ภิกษุผู้ควรอัปทานต้องประพฤติกุรูป ฯ

อัฏฏกานรหัตถ

หมวดที่ ๑

[๓๗๐] คูกรภิกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ควรอัฏฏกานพึงประพฤดิชอบ วิธีประพฤดิชอบใน
วัตถนััน ดังต่อไปนี้:-

ไม่พึงให้อุปสมบท

ไม่พึงให้นิสัย

ไม่พึงให้สามเณรอุปฐาก

ไม่พึงรับสมมติเป็นผู้สั่งสอนภิกษุณี

แม้ได้รับสมมติแล้ว ก็ไม่พึงสั่งสอนภิกษุณี

สงฆ์อัฏฏกานเพื่ออาบัติใด ไม่พึงต้องอาบัตินั้น

ไม่พึงต้องอาบัตินั้นอันเช่นกัน

ไม่พึงต้องอาบัตินั้นเลวทรามกว่านั้น

ไม่พึงติกรรม

ไม่พึงติภิกษุทั้งหลายผู้ทำกรรม

ไม่พึงห้ามอุโบสถแก่ปคัตตะภิกษุ

ไม่พึงห้ามปวารณาแก่ปคัตตะภิกษุ

ไม่พึงทำการไต่สวน

ไม่พึงเริ่มอนุวาททธิกรณ

ไม่พึงยังภิกษุอื่นให้ทำโอกาส

ไม่พึงโจทภิกษุอื่น

ไม่พึงให้ภิกษุอื่นให้การ

ไม่พึงช่วยภิกษุกับภิกษุให้สู้อธิกรณกัน ฯ

หมวดที่ ๒

[๓๗๑] คูกรภิกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ควรอัฏฏกานไม่พึงไปข้างหน้าแห่งปคัตตะภิกษุ

ไม่พึงนั่งข้างหน้าแห่งปคัตตะภิกษุ

พึงพอใจด้วยอาสนะสุดท้าย ที่นอนสุดท้าย วิหารสุดท้ายของสงฆ์ ที่สงฆ์จะพึงให้แก่เธอ

ไม่พึงมีปกตัตตะภิกษุ เป็นสมณะนำหน้า หรือตามหลังเข้าไปสู่สกุล

ไม่พึงสมทานอารัญญิกุฑงค์

ไม่พึงสมทานปิณฑปาติกุฑงค์ และ

ไม่พึงให้เขานำบิณฑบาตมาส่ง เพราะปัจฉิมัน ด้วยคิดว่า คนทั้งหลาย อย่ารู้เรา ฯ

หมวดที่ ๓

[๓๗๒] คูภริกาทั้งหลาย อันภิกษุผู้ควรอัปทาน ไม่พึงออกจากอาวาสที่มี ภิกษุ ไปสู่
อาวาสที่หาภิกษุมิได้

ไม่พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่หาภิกษุมิได้

ไม่พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่หา ภิกษุมิได้

ไม่พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่หาภิกษุมิได้

ไม่พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่หาภิกษุมิได้

ไม่พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาส ที่หาภิกษุมิได้

ไม่พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่หา ภิกษุมิได้

ไม่พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาส ที่หาภิกษุมิได้

ไม่พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่น มิใช่อาวาสที่หา
ภิกษุมิได้ ทั้งนี้ เว้นแต่ไปกับปกตัตตะภิกษุ เว้นแต่มีอันตราย

หมวดที่ ๔

คูภริกาทั้งหลาย อันภิกษุผู้ควรอัปทาน ไม่พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ อาวาสที่มีภิกษุ
แต่เป็นนานาสังวาส

ไม่พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็น นานาสังวาส

ไม่พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็นนานาสังวาส

ไม่พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็น นานาสังวาส

ไม่พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็น นานาสังวาส

ไม่พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาส ที่มีภิกษุ แต่เป็น
นานาสังวาส

ไม่พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุ แต่เป็นนานาสังวาส
ไม่พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาส ที่มีภิกษุ แต่เป็น
นานาสังวาส

ไม่พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่น มิใช่อาวาสที่มีภิกษุ
แต่เป็นนานาสังวาส ทั้งนี้ เว้นแต่ไปกับปกติตตะภิกษุ เว้นแต่มีอันตราย

หมวดที่ ๕

คูรภิกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ควรอัปทานพึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุ
เป็นสมานสังวาส

พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส
พึงออกจากอาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส
พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส
พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ เป็น สมานสังวาส
พึงออกจากถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มี ภิกษุ เป็นสมาน
สังวาส

พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาสที่มีภิกษุ เป็นสมานสังวาส
พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่ถิ่นมิใช่อาวาสที่มี ภิกษุ เป็นสมาน
สังวาส

พึงออกจากอาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ ไปสู่อาวาส หรือถิ่นมิใช่อาวาสที่มีภิกษุ
เป็นสมานสังวาส ทั้งนี้ ที่รู้ว่าอาจจะไปถึงในวันนี้เทียว ฯ

หมวดที่ ๖

[๓๗๓] คูรภิกษุทั้งหลาย อันภิกษุผู้ควรอัปทานไม่พึงอยู่ในที่มุงอันเดียวกันในอาวาส
กับปกติตตะภิกษุ

ไม่พึงอยู่ในที่มุงอันเดียวกันในถิ่นมิใช่อาวาส

ไม่พึงอยู่ในที่มุงอันเดียวกัน ในอาวาสก็ดี ในถิ่นมิใช่อาวาสก็ดี กับปกติตตะภิกษุ

เห็นปกติตตะภิกษุแล้ว พึงลุกจากอาสนะ

พึงนิมนต์ปกติตตะภิกษุให้นั่ง

ไม่พียงนั่งในอาสนะเดียวกันกับปกติตตะภิกษุ
เมื่อปกติตตะภิกษุนั่ง ณ อาสนะต่ำ ไม่พียงนั่ง ณ อาสนะสูง
เมื่อปกติตตะภิกษุนั่ง ณ พื้นดิน ไม่พียงนั่ง ณ อาสนะ
ไม่พียงจงกรมในที่จงกรมเดียวกันกับปกติตตะภิกษุ
เมื่อปกติตตะภิกษุจงกรมอยู่ในที่จงกรมต่ำ ไม่พียงจงกรมในที่จงกรมสูง
เมื่อปกติตตะภิกษุจงกรม ณ พื้นดิน ไม่พียงจงกรมในที่จงกรม ฯ

หมวดที่ ๗

[๓๗๔] คูกรภิกษุทั้งหลาย อภิภิกษุผู้ควรอัปทานไม่พียงอยู่ในที่มุงอันเดียวกันในอาวาส
กับภิกษุผู้อยู่ปริวาส

ไม่พียงอยู่ในที่มุงอันเดียวกันในถิ่นมิใช่อาวาส
ไม่พียงอยู่ในที่มุงอันเดียวกันในอาวาสก็ดี ในถิ่นมิใช่อาวาสก็ดี
ไม่พียงนั่ง ณ อาสนะเดียวกันกับภิกษุผู้อยู่ปริวาส
... กับภิกษุผู้ควรชักเข้าหาอาบัติเดิม
... กับภิกษุผู้ควรมานัต
... กับภิกษุผู้ประพฤติมานัต
... กับภิกษุผู้ควรอัปทานที่แก่พรรษากว่า
เมื่อเธอนั่งอาสนะต่ำ ไม่พียงนั่ง ณ อาสนะสูง
เมื่อเธอนั่ง ณ พื้นดิน ไม่พียงนั่ง ณ อาสนะ
ไม่พียงจงกรมในที่จงกรมเดียวกัน
เมื่อเธอจงกรมในที่จงกรมต่ำ ไม่พียงจงกรมในที่จงกรมสูง
เมื่อเธอจงกรมอยู่ ณ พื้นดิน ไม่พียงจงกรมในที่จงกรม ฯ

[๓๗๕] คูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าสงฆ์มีภิกษุผู้ควรอัปทานเป็นที่ ๔ พึงให้ปริวาสพึงชักเข้าหา
อาบัติเดิม พึงให้มานัต สงฆ์ ๒๐ รูป ทั้งภิกษุผู้ควรอัปทานนั้นพึงอัปทาน การกระทำดั่งนั้นใช้
ไม่ได้ และไม่ควรทำ ฯ

อัปทานรหัตถ์ จบ
ปริวาสสิกขัณธกะ ที่ ๒ จบ
ในชั้นธกะนั้นมี ๕ เรื่อง

หัวข้อประจำชั้นระกะ

[๓๗๖] ๑. ภิกษุทั้งหลายผู้อยู่ปริวาส ยินดีการกราบไหว้ การลูกรับ อัญชลีกรรม สามิ
จิกรรม การนำอาสนะมาให้ การนำที่นอนมาให้ การล้างเท้า การตั้งตั้งรองเท้า การตั้งกระเบื้อง
เช็ดเท้า การรับบาตร จีวร การถูหลังให้เมื่ออาบน้ำ ของปกัดตตะภิกษุทั้งหลาย บรรดาภิกษุ
ผู้มีศีลเป็นที่รัก จึงพึงโทษ เป็นทุกกฎแก่ภิกษุ ผู้อยู่ปริวาสผู้มียินดี ทรงอนุญาตแก่ภิกษุผู้อยู่ปริวาส
ด้วยกันตามลำดับ ผู้แก่พรรษา และทรงอนุญาตกิจ ๕ อย่าง คือ อุโบสถ ๑ ปวารณา ๑ ผ่าอาบน้ำ
ฝน ๑ การสละภัต ๑ การรับภัต ๑ วิธีประพฤติชอบ คือ ภิกษุผู้อยู่ปริวาสไม่ไปข้างหน้าปก
ัดตตะภิกษุ พอใจด้วยที่สุดท้าย ไม่มีสมณะนำหน้าและตามหลังเข้าไปสู่สกุล ไม่สมมาทาน
อารัญญิกรุดงค์ ปิณฑปาติกรุดงค์ ไม่ให้เขานำบิณฑบาต มาส่ง เป็นอาคันตุกะไป และมีอาคันตุกะ
มา ต้องบอก พึงบอกในอุโบสถ ในปวารณา สั่งพูดให้บอก ไปสู่อาวาส และถิ่นมิใช่อาวาส
ที่มีภิกษุ ไม่พึงอยู่ในที่มุ่งเดียวกัน เมื่อปกัดตตะภิกษุนั่ง ณ พื้นดิน ไม่นั่ง ณ อาสนะ เมื่อ
ปกัดตตะภิกษุ นั่งอาสนะต่ำ ไม่นั่งอาสนะสูง เมื่อปกัดตตะภิกษุจงกรมในที่ต่ำ ไม่จงกรมในที่สูง
หรือจงกรม ณ พื้นดิน ไม่จงกรมในที่จงกรม ไม่พึงอยู่ในที่มุ่งเดียวกัน ... กับภิกษุผู้อยู่ปริวาสผู้แก่
พรรษากว่า ทำกรรมใช้ไม่ได้ รัตติเขต ชำระปริวาส ภิกษุ ผู้อยู่ปริวาส พึงทราบวิธีเก็บวัตร
สมมาทานวัตร ภิกษุผู้ควรชักเข้าหาอาบัติเดิม ผู้ควรมานัต ผู้ประพฤติมานัต และผู้ควรอัพทาน
ปราษณฺ์พึงทราบโดยนัยที่เจือกันอีก

รัตติเขตของภิกษุผู้อยู่ปริวาสมี ๓ ของภิกษุผู้ประพฤติมานัตมี ๔ ไม่เท่ากัน และประพฤติ
มานัตให้ครบวัน กรรม ๒ อย่างคล้ายกัน ๑ อย่างนอกนั้น เหมือนกันแล ฯ

หัวข้อประจำชั้นระกะ จบ

สมุจจยชั้นระกะ

เรื่องพระอุทายี

[๓๗๗] โดยสมัยนั้น พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้า ประทับอยู่ ณ พระเชตวันอารามของ
อนาถบิณฑิกคหบดี เขตพระนครสาวัตถี ครั้งนั้น ท่านพระอุทายีต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัจเจต
นิกาสุกวิสสุตฺติ ไม่ได้ปิดบังไว้ ท่านแจ้งแก่ภิกษุทั้งหลายว่า ท่านทั้งหลาย ผมต้องอาบัติตัวหนึ่ง

ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัญญิไม่ได้ปิดบังไว้ ผมจะพึงปฏิบัติอย่างไร ภิกษุเหล่านั้นได้กราบทูลเรื่องนั้น
แต่พระผู้มีพระภาค พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนี้แล สงฆ์จง
ให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัญญิ ไม่ได้ปิดบังไว้แก่ภิกษุอุทายี ฯ

วิธีให้มานัต

[๑๗๘] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงให้มานัตอย่างนี้

ภิกษุอุทายีนั้น พึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า ไหว้ทำภิกษุ ผู้แก่กว่า นั่ง
กระหย่ง ประคองอัญชลี แล้วกล่าวคำขอมานัต ว่าดังนี้:-

คำขอมานัต

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัญญิ ไม่ได้ปิดบังไว้ท่านเจ้าข้า
ข้าพเจ้านั้นขอมานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัญญิ ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์
ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่งชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัญญิ ไม่ได้ปิดบังไว้

ท่านเจ้าข้า แม้ครั้งที่สอง ข้าพเจ้านั้นขอมานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่งชื่อสัตถุเจต
นิกาสุกกวิสัญญิ ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกา
สุกกวิสัญญิ ไม่ได้ปิดบังไว้

ท่านเจ้าข้า แม้ครั้งที่สาม ข้าพเจ้านั้นขอมานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่งชื่อสัตถุเจต
นิกาสุกกวิสัญญิ ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ ฯ

[๑๗๙] ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจุดตุถกรรมวาจา
ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาให้มานัต

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุก
กวิสัญญิ ไม่ได้ปิดบังไว้ ขอขอมานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัญญิ
ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงให้มานัต ๖ ราตรี เพื่อ
อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัญญิ ไม่ได้ปิดบังไว้ แก่ภิกษุอุทายี นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกา
สุกกวิสัทฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอมานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัทฐิ
ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัทฐิ
ไม่ได้ปิดบังไว้ แก่ภิกษุอุทายี การให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัว หนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกา
สุกกวิสัทฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้ แก่ภิกษุอุทายี ชอบ แก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบ
แก่ท่านผู้ใดท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวคำนี้แม้ครั้งที่สอง ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้อ
าบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัทฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอมานัต ๖ ราตรี เพื่อ
อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจต- นิกาสุกกวิสัทฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ให้มานัต ๖ ราตรี เพื่อ
อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัทฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้ แก่ภิกษุอุทายี การให้มานัต ๖ ราตรี
เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัทฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้ แก่ภิกษุอุทายี ชอบแก่ท่าน
ผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้ หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สาม ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้อ
าบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัทฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอมานัต ๖ ราตรี เพื่อ
อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัทฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ให้มานัต ๖ ราตรี เพื่อ
อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัทฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้ แก่ภิกษุ อุทายี การให้มานัต ๖ ราตรี
เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัทฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้ แก่ภิกษุอุทายี ชอบแก่ท่านผู้ใด
ท่านผู้นั้นพึง เป็นผู้นึง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัทฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้ สงฆ์
ให้แล้วแก่ภิกษุอุทายี ชอบแก่สงฆ์ เหตุนั้นจึงนึ่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

สงฆ์อัพทาน

[๓๘๐] ท่านพระอุทายีนัน ประพฤติมานัตแล้ว ได้แจ้งแก่ภิกษุทั้งหลาย ว่า ท่านทั้งหลาย
ผมต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัทฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้ ผมนั้นได้ขอมานัต ๖ ราตรี เพื่อ
อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัทฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัต
ิตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัทฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้ แก่ผมนั้น ผมนั้นประพฤติมานัตมาแล้ว ผม
จะพึงปฏิบัติอย่างไร ภิกษุเหล่านั้นได้กราบทูลเรื่องนั้นแต่พระผู้มีพระภาคฯ ตรัสว่า
คุณภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนั้นแล สงฆ์จงอัพทานภิกษุอุทายี ฯ

วิธีอภัยทาน

[๓๘๑] คูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงอภัยทานอย่างนี้ ภิกษุอุทายินัน พึงเข้าไปหาสงฆ์
ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า ไหว้เท้าภิกษุผู้แก่กว่า นั่งกระหย่ง ประคองอัญชลี แล้วกล่าวคำขออภัยทาน
ว่าดังนี้:-

คำขออภัยทาน

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ ปิดบังไว้ ข้าพเจ้า
นั้น ได้ขอมานต์ ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์
สงฆ์ได้ให้มานต์ ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อ สัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้ แก่ข้าพเจ้า
นั้น ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้านั้น ประพฤติมานต์แล้ว ขออภัยทานกะสงฆ์

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ ปิดบังไว้
ข้าพเจ้านั้น ได้ขอมานต์ ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้
กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้มานต์ ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อ สัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้
แก่ข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้านั้นประพฤติ มานต์แล้ว ขออภัยทานกะสงฆ์ แม้ครั้งที่สอง

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ ปิดบังไว้ ข้าพเจ้า
นั้น ได้ขอมานต์ ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกา สุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์
สงฆ์ให้มานต์ ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้ แก่ข้าพเจ้านั้น
ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้านั้นประพฤติมานต์แล้ว ขออภัยทานกะสงฆ์ แม้ครั้งที่สาม ฯ

[๓๘๒] ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา
ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาอภัยทาน

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายินันนี้ต้องอาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุก
วิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอได้ขอมานต์ ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ
ไม่ได้ปิดบังไว้ กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้มานต์ ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ

ไม่ได้ปิดบังไว้ แก่ภิกษุอุทายี ภิกษุอุทายีนันประพฤติ มานต์แล้ว ขออภานกะสงฆ์ ถ้าความพร้อมพร้งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงอภานภิกษุอุทายี นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้อต้องอาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสสุตติ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอได้ขอมานต์ ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสสุตติ ไม่ได้ปิดบังไว้ กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้มานต์ ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสสุตติ ไม่ได้ปิดบังไว้ แก่ภิกษุอุทายี ภิกษุอุทายีนันประพฤติ มานต์แล้ว ขออภานกะสงฆ์ สงฆ์อภานภิกษุอุทายี การอภาน ภิกษุอุทายี ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่าน ผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สอง ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้อต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสสุตติ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอได้ขอมานต์ ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสสุตติ ไม่ได้ปิดบังไว้ กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้มานต์ ๖ ราตรี เพื่อ อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสสุตติ ไม่ได้ปิดบังไว้ แก่ภิกษุอุทายี ภิกษุอุทายีนันประพฤติมานต์แล้ว ขออภานกะสงฆ์ สงฆ์อภานภิกษุ อุทายี การอภานภิกษุอุทายี ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สาม ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้อต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสสุตติ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอได้ขอมานต์ ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อ สัตถุเจตนิกาสุกวิสสุตติ ไม่ได้ปิดบังไว้ กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้มานต์ ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสสุตติ ไม่ได้ปิดบังไว้ แก่ภิกษุ อุทายี ภิกษุอุทายีนันประพฤติมานต์แล้ว ขออภานกะสงฆ์ สงฆ์ อภานภิกษุอุทายี การอภานภิกษุอุทายี ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่าน ผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ภิกษุอุทายี อันสงฆ์อภานแล้ว ชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้จึงนึ่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ๆ

ปริวาสวันเดียว

[๓๘๓] สมัยต่อมา ท่านพระอุทายีต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสสุตติ ปิดบังไว้วันเดียว ท่านจึงแจ้งแก่ภิกษุทั้งหลายว่า ท่านทั้งหลาย ผมต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสสุตติ ปิดบังไว้วันเดียว ผมจะพึง ปฏิบัติอย่างไร ภิกษุเหล่านั้น กราบทูลเรื่องนั้นแต่พระผู้มีพระภาคฯ ตรัสว่า ดูกร ภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนี้แล สงฆ์จงให้ปริวาสวันเดียว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสสุตติ ปิดบังไว้วันเดียว แก่ภิกษุอุทายี ๆ

วิธีให้ปริวาสวันเดียว

[๓๘๔] คูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงให้อย่างนี้

ภิกษุอุทายีนันพึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่าไหล่ทำภิกษุ ผู้แก่กว่า นั่งกระหย่ง
ประคองอัญชลี แล้วกล่าวคำขอปริวาส ว่าดังนี้:-

คำขอปริวาสวันเดียว

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ ปิตบัง ไว้วันเดียว ท่าน
เจ้าข้า ข้าพเจ้านั้น ขอปริวาสวันเดียว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อ สัตถุเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ ปิตบัง ไว้
วันเดียวกะสงฆ์

พึงขอแม่ครั้งที่สอง พึงขอแม่ครั้งที่สาม ฯ

[๓๘๕] ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา
ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาให้ปริวาสวันเดียว

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนีต้องอาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกา
สุกกวิสัฏฐิ ปิตบังไว้วันเดียว เธอขอปริวาส วันเดียว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุก
กวิสัฏฐิ ปิตบังไว้วันเดียว กะสงฆ์ ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงให้ปริวาสวันเดียว
เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ ปิตบังไว้วันเดียว แก่ ภิกษุอุทายี นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนีต้องอาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกา
สุกกวิสัฏฐิ ปิตบังไว้วันเดียว เธอขอปริวาส วันเดียว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุก
กวิสัฏฐิ ปิตบังไว้วันเดียว กะสงฆ์ สงฆ์ให้ปริวาสวันเดียว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกา-
สุกกวิสัฏฐิ ปิตบังไว้วันเดียว แก่ภิกษุอุทายี การให้ปริวาสวันเดียว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อ
สัตถุเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ ปิตบังไว้วันเดียว แก่ ภิกษุอุทายี ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็น
ผู้นิ่ง ไม่ชอบแก่ท่าน ผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม่ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม่ครั้งที่สาม ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า ภิกษุอุทายี
นี้ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ ปิตบังไว้วันเดียว เธอขอปริวาสวันเดียว เพื่อ

อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียวกะสงฆ์ สงฆ์ให้ปริวาสวันเดียว
เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียว แก่ ภิกษุอุทายี การให้ปริวาส
วันเดียว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียว แก่ภิกษุอุทายี
ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่าน ผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด
ปริวาสวันเดียว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียว
อันสงฆ์ให้แล้ว แก่ภิกษุอุทายี ชอบแก่สงฆ์ เหตุหนึ่งจึงนั่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วย
อย่างนี้ ฯ

สงฆ์ให้มานัต

[๓๘๖] ท่านพระอุทายีนั่งอยู่ปริวาสแล้ว ได้แจ้งแก่ภิกษุทั้งหลายว่า ท่านทั้งหลาย ผมต้อง
อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียว ผมนั้นได้ขอปริวาสวันเดียว เพื่ออาบัติ
ตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียวกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาสวันเดียว เพื่อ
อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียวแก่ผมนั้น ผมนั้นอยู่ปริวาสแล้ว ผมจะ
พึงปฏิบัติ อย่างไร ภิกษุเหล่านั้นกราบทูลเรื่องนั้นแต่พระผู้มีพระภาคฯ ตรัสว่า คุณ
ภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนี้แล สงฆ์จงให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อ สัตถเจตนิกาสุก
วิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียว แก่ภิกษุอุทายี ฯ

วิธีให้มานัต

[๓๘๗] คุณภิกษุทั้งหลาย ก็แลสงฆ์พึงให้เป็นอย่างนี้ ภิกษุอุทายีนั่ง พึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้า
อุตตราสงค์เฉียงบ่า ไหว้เท้าภิกษุผู้แก่กว่า นั่งกระหย่ง ประคองอัญชลี แล้วกล่าวคำขอมานัต
ว่าดังนี้:-

คำขอมานัต

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียว
ข้าพเจ้านั้นได้ขอปริวาสวันเดียว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียว
กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาสวันเดียวเพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียว
แก่ข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้านั้นอยู่ปริวาส แล้วขอมานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกา
สุกวิสัญญี ปิดบังไว้ วันเดียวกะสงฆ์

พึงขอแม่ครั้งที่สอง พึงขอแม่ครั้งที่สาม ฯ

[๓๘๘] ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาให้มานัต

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายินี้ต้องอาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัตตุเจตนิกา
สูกกวิสัฏฐิ ปดบังไว้วันเดียว เธอขอปริวาส วันเดียว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตุเจตนิกา
สูกกวิสัฏฐิ ปดบังไว้วันเดียว กะสงฆ์ สงฆ์ให้ได้ปริวาสวันเดียว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อ
สัตตุเจตนิกาสูกกวิสัฏฐิ ปดบังไว้วันเดียวแก่ภิกษุอุทายี เธออยู่ปริวาสแล้ว ขอมานัต ๖ ราตรี
เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตุเจตนิกาสูกกวิสัฏฐิ ปดบังไว้ วันเดียวกะสงฆ์ ถ้าความพร้อมพรั่งของ
สงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตุเจตนิกาสูกกวิสัฏฐิ ปดบัง
ไว้วันเดียว แก่ภิกษุอุทายี นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายินี้ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตุเจตนิกา
สูกกวิสัฏฐิ ปดบังไว้วันเดียว เธอขอปริวาส วันเดียว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตุเจตนิกาสูก
กวิสัฏฐิ ปดบังไว้วันเดียว กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาสวันเดียว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตุเจตนิกา
สูกกวิสัฏฐิ ปดบังไว้วันเดียว แก่ภิกษุอุทายี เธออยู่ปริวาสแล้วขอ มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ
ตัวหนึ่ง ชื่อสัตตุเจตนิกาสูกกวิสัฏฐิ ปดบังไว้วันเดียวกะสงฆ์ สงฆ์ให้มานัต ๖ ราตรี เพื่อ
อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อ สัตตุเจตนิกาสูกกวิสัฏฐิ ปดบังไว้วันเดียว แก่ภิกษุอุทายี การให้มานัต ๖
ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตุเจตนิกาสูกกวิสัฏฐิ ปดบังไว้วันเดียว แก่ภิกษุอุทายี ชอบ
แก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่าน ผู้ใดท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สาม ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า ภิกษุอุทายี
นี้ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตุเจตนิกาสูกกวิสัฏฐิ ปดบังไว้วันเดียว เธอขอปริวาสวันเดียว
เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อ สัตตุเจตนิกาสูกกวิสัฏฐิ ปดบังไว้วันเดียวกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส
วันเดียว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตุเจตนิกาสูกกวิสัฏฐิ ปดบังไว้วันเดียว แก่ภิกษุอุทายี
เธออยู่ปริวาสแล้ว ขอมานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตุเจตนิกาสูกกวิสัฏฐิ ปดบังไว้
วันเดียวกะสงฆ์ สงฆ์ให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตุเจตนิกาสูกกวิสัฏฐิ ปดบังไว้
วันเดียว แก่ภิกษุอุทายี การให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตุเจตนิกาสูกกวิสัฏฐิ
ปดบังไว้วันเดียวแก่ภิกษุอุทายี ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด
ท่านผู้นั้นพึงพูด

มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสสุตติ ปิดบังไว้วันเดียว
สงฆ์ให้แล้วแก่ภิกษุอุทายี ขอบแก่สงฆ์ เหตุนั้น จึงนั่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ๑

สงฆ์อัพทาน

[๑๘๕] ท่านพระอุทายีนั่งประพาศมานัตแล้ว ได้แจ้งแก่ภิกษุทั้งหลายว่า ท่านทั้งหลาย
ผมต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสสุตติ ปิดบังไว้วันเดียว ผมนั้นขอปริวาสวันเดียวเพื่อ
อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสสุตติ ปิดบังไว้ วันเดียวกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาสวันเดียว
เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสสุตติ ปิดบังไว้วันเดียวแก่ผมนั้น ผมนั้นอยู่ปริวาสแล้ว
ได้ขอมานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสสุตติ ปิดบังไว้วันเดียวกะสงฆ์
สงฆ์ได้ ให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสสุตติ ปิดบังไว้วันเดียวแก่ผม
นั้น ผมนั้นประพาศมานัตแล้ว ผมจะพึงปฏิบัติอย่างไร ภิกษุเหล่านั้นกราบทูลเรื่องนั้นแก่พระผู้ม
พระภาคฯ ตรัสว่า คุณกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนี้แล สงฆ์จงอัพทานภิกษุอุทายี ๑

วิธีอัพทาน

[๑๘๖] คุณกรภิกษุทั้งหลาย ก็แลสงฆ์พึงอัพทานอย่างนี้

ภิกษุอุทายีนั่งเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุดตราสงค์เฉวียงบ่าไหล่ทำภิกษุผู้แก่กว่า นั่งกระหย่ง
ประคองอัญชลี แล้วกล่าวคำขออัพทาน ว่าดังนี้:-

คำขออัพทาน

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสสุตติ ปิดบังไว้วันเดียว
ข้าพเจ้านั้นได้ขอปริวาสวันเดียว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสสุตติ ปิดบังไว้วันเดียว
กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาสวันเดียว เพื่ออาบัติตัวหนึ่งชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสสุตติ ปิดบังไว้วันเดียว
แก่ข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้านั้นอยู่ปริวาสแล้ว ได้ขอมานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกา
สุกวิสสุตติ ปิดบังไว้วันเดียวกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกา
สุกวิสสุตติ ปิดบังไว้วันเดียวแก่ข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้านั้นประพาศมานัตแล้ว ขออัพทานกะสงฆ์
... ข้าพเจ้านั้นประพาศมานัตแล้ว ขออัพทานกะสงฆ์แม้ครั้งที่สอง

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสสุตติ ปิดบังไว้วันเดียว
ข้าพเจ้านั้นได้ขอปริวาสวันเดียว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสสุตติ ปิดบังไว้วันเดียว
กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาสวันเดียว เพื่ออาบัติตัวหนึ่งชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสสุตติ ปิดบังไว้วันเดียว

แก่ข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้านั้น อยู่ปริวาสแล้วได้ขอมานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกา
สุกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียวกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกา
สุกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียวแก่ข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้านั้นประพฤติมานัตแล้ว ขออphanกะสงฆ์
แม้ครั้งที่สาม ฯ

[๑๕๑] ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา
ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาอphan

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกา
สุกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียว เธอได้ขอปริวาสวันเดียว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกา
สุกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียวกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาสวันเดียว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อ
สัตถุเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียว แก่ภิกษุอุทายี เธออยู่ปริวาสแล้ว ได้ขอมานัต ๖
ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียวกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้
มานัต ๖ ราตรีเพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียวแก่ภิกษุอุทายี
เธอประพฤติมานัตแล้ว ขออphan กะสงฆ์ ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึง
อphanภิกษุอุทายี นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้ต้องอาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกา
สุกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียว เธอได้ขอปริวาส วันเดียว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกา
สุกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียว กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาสวันเดียว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อ
สัตถุเจตนิกา- สุกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียวแก่ภิกษุอุทายี เธออยู่ปริวาสแล้ว ได้ขอมานัต ๖ ราตรี
เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียวกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้มานัต ๖
ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อ สัตถุเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียว แก่ภิกษุอุทายี เธอ
ประพฤติ มานัตแล้ว ขออphanกะสงฆ์ สงฆ์อphanภิกษุอุทายี การอphan ภิกษุอุทายี ชอบ
แก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่าน ผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สาม ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้
ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียว เธอได้ขอปริวาสวันเดียว
เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อ สัตถุเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียวกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส

วันเดียว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียว แก่ภิกษุอุทายี เธออยู่ปริวาสแล้ว ได้ขอมานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียวกะสงฆ์ สงฆ์ได้ ให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้วันเดียวแก่ภิกษุอุทายี เธอประพฤตินานัตแล้ว ขออphanกะสงฆ์ สงฆ์อphanภิกษุอุทายี การอphanภิกษุอุทายี ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่าน ผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่าน ผู้นั้นพึงพูด

ภิกษุอุทายีอันสงฆ์อphanแล้ว ชอบแก่สงฆ์ เหตุนั้นจึงนิง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

ปริวาส ๕ วัน

[๓๕๒] สมัยต่อมา ท่านพระอุทายีต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๒ วัน ปิดบังไว้ ๓ วัน ปิดบังไว้ ๔ วัน ปิดบังไว้ ๕ วัน เธอจึงแจ้งแก่ภิกษุทั้งหลายว่า ท่านทั้งหลาย ผมต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๒ วัน ปิดบังไว้ ๓ วัน ปิดบังไว้ ๔ วัน ปิดบังไว้ ๕ วัน ผม จะพึงปฏิบัติอย่างไร ภิกษุเหล่านั้นกราบทูลเรื่องนั้นแต่พระผู้มีพระภาค พระผู้มีพระภาค จึงตรัสว่า คุณภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนั้นแล สงฆ์จึงให้ปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วันแก่ภิกษุอุทายี ฯ

วิธีให้ปริวาส ๕ วัน

[๓๕๓] คุณภิกษุทั้งหลาย ก็แลสงฆ์พึงให้อย่างนี้
ภิกษุอุทายีนั้นพึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า ไหว้เท้าภิกษุ ผู้แก่กว่า นั่งกระหย่ง ประคองอัญชลี แล้วกล่าวคำขอปริวาสดังนี้:-

คำขอปริวาส ๕ วัน

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน ข้าพเจ้านั้นขอปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ พึงขอแม่ครั้งที่สอง พึงขอแม่ครั้งที่สาม ฯ

[๓๕๔] ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาให้ปริวาส ๕ วัน

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้อาศัยต้องอาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกา
สุกกวิสัฏฐิ ปิดบังไว้ ๕ วัน เธอขอปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ
ปิดบังไว้ ๕ วัน กะสงฆ์ ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงให้ปริวาส ๕ วัน เพื่อ
อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ ปิดบังไว้ ๕ วัน แก่ภิกษุ อุทายี นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้อาศัยต้องอาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกา
สุกกวิสัฏฐิ ปิดบังไว้ ๕ วัน เธอขอปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ
ปิดบังไว้ ๕ วัน กะสงฆ์ สงฆ์ให้ปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ
ปิดบังไว้ ๕ วัน แก่ภิกษุอุทายี การให้ปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุก
กวิสัฏฐิ ปิดบังไว้ ๕ วัน แก่ภิกษุอุทายี ชอบแก่ท่าน ผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่
ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สาม ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้อาศัย
ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ ปิดบังไว้ ๕ วัน เธอขอปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติ
ตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ ปิดบังไว้ ๕ วัน กะสงฆ์ สงฆ์ให้ปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติ
ตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ ปิดบังไว้ ๕ วัน แก่ภิกษุอุทายี การให้ปริวาส ๕ วัน เพื่อ
อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ ปิดบังไว้ ๕ วัน แก่ภิกษุอุทายี ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้
นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ ปิดบังไว้ ๕ วัน อันสงฆ์
ให้แล้วแก่ภิกษุอุทายี ชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้ จึงนั่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

สงฆ์จักเข้าหาอาบัติเดิม

[๓๕๕] ท่านพระอุทายีนัน กำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกา
สุกกวิสัฏฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอจึงแจ้งแก่ภิกษุทั้งหลายว่า ท่านทั้งหลาย ผมต้องอาบัติตัวหนึ่ง
ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ ปิดบังไว้ ๕ วัน ผมนั้น ได้ขอปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อ
สัตถุเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ ปิดบังไว้ ๕ วัน กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง

ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน แก่ผมนั้น ผมนั้นกำลังอยู่ปริวาส ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่ง
ในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ ผมจะพึงปฏิบัติอย่างไร ภิภุเหล่านั้น กราบ
ทูลเรื่องนั้นแต่พระผู้มีพระภาค พระผู้มีพระภาค ตรัสว่า ดูกรภิภุทั้งหลาย เพราะเหตุนี้แลสงฆ์จง
ชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ ฯ

วิธีชักเข้าหาอาบัติเดิม

[๓๕๖] ดูกรภิภุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงชักเข้าหาอาบัติเดิมอย่างนี้ ภิภุอุทายีนั้นพึงเข้าไป
หาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉียงบ่า ไหว้เท้าภิภุผู้แก่กว่า นั่งกระหย่งประคองอัญชลี แล้วกล่าว
คำขอ ว่าดังนี้:-

คำขอมุลาปฏิบัติสสนา

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน ข้าพเจ้า
นั้นขอปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญีปิดบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ สงฆ์
ได้ให้ปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน แก่ข้าพเจ้านั้น
ข้าพเจ้านั้นกำลังอยู่ปริวาส ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบัง
ไว้ ท่านเจ้าข้าข้าพเจ้านั้นขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกา-
สุกกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์

พึงขอแม่ครั้งที่สอง พึงขอแม่ครั้งที่สาม ฯ

[๓๕๗] ภิภุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา
ว่าดังนี้:-

กรรมวาจามุลาปฏิบัติสสนา

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิภุอุทายีนี้อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกา
สุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน เธอขอปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี
ปิดบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี
ปิดบังไว้ ๕ วันแก่ภิภุอุทายี เธอกำลังอยู่ปริวาส ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง ชื่อ
สัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอการ ชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งใน
ระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ถึงที่

แล้ว สงฆ์พึงชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่างชื่อสัตตเจตนิกาสุก
วิสัจฉิ ไม่ได้ปิดบังไว้ นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกา
สุกวิสัจฉิ ปิดบังไว้ ๕ วัน เธอขอปริวาส ๕ วัน เพื่อ อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัจฉิ
ปิดบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ สงฆ์ ได้ให้ปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัจฉิ
ปิด บังไว้ ๕ วัน แก่ภิกษุอุทายี เธอกำลังอยู่ปริวาส ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง ชื่อ
สัตตเจตนิกาสุกวิสัจฉิ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอการ ชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งใน
ระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุก- วิสัจฉิ ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติเดิม
เพื่อ อาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัจฉิ ไม่ได้ปิดบังไว้ การ ชักภิกษุอุทายี
เข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัจฉิ ไม่ได้ปิดบังไว้
ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้แม้ครั้งที่สาม ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟัง ข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้
ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัจฉิ ปิดบังไว้ ๕ วัน เธอขอปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติ
ตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัจฉิ ปิดบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๕ วัน เพื่อ
อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัจฉิ ปิดบังไว้ ๕ วันแก่ภิกษุอุทายี เธอกำลังอยู่ปริวาส ได้
ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัจฉิ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอการชักเข้าหา
อาบัติเดิม เพื่ออาบัติ ตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัจฉิ ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์
สงฆ์ชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อ สัตตเจตนิกาสุกวิสัจฉิ
ไม่ได้ปิดบังไว้ การชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติ เดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจต
นิกาสุกวิสัจฉิ ไม่ได้ ปิดบังไว้ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่าน
ผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ภิกษุอุทายีอันสงฆ์ชักเข้าหาอาบัติเดิมแล้ว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง ชื่อสัตตเจต
นิกาสุกวิสัจฉิ ไม่ได้ปิดบังไว้ ชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้จึงมี ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ
สงฆ์ชักเข้าหาอาบัติเดิม

[๑๕๘] ท่านพระอุทายีนั้นอยู่ปริวาสแล้ว เป็นผู้ควรมานัต ต้องอาบัติ ตัวหนึ่งในระหว่าง
ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัจฉิ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอจึงแจ้งแก่ภิกษุทั้งหลายว่า ท่านทั้งหลาย ผมต้อง

อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน ผมนั้นได้ขอปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วันแก่ผมนั้น ผมนั้นกำลังอยู่ปริวาส ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักผมนั้นเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ ผมนั้นอยู่ปริวาสแล้ว เป็นผู้ควรมานัด ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ ผมจะ พึงปฏิบัติอย่างไร ภิกษุเหล่านั้นกราบทูลเรื่องนั้นแต่พระผู้มีพระภาค พระผู้มีพระภาคตรัสว่า คุณภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนี้แล สงฆ์จงชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ ฯ

วิธีชักเข้าหาอาบัติเดิม

[๓๕๕] คุณภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงชักเข้าหาอาบัติเดิมอย่างนี้ ภิกษุอุทายีนั้น พึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า ไหว้เท้าภิกษุผู้แก่กว่า นั่งกระหย่งประคองอัญชลิ แล้วกล่าวคำขอ ว่าดังนี้:-

คำขอมูลายปฏิกัสนา

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน ข้าพเจ้านั้นขอปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน แก่ข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้านั้นกำลังอยู่ปริวาส ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักข้าพเจ้านั้นเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ ข้าพเจ้านั้นอยู่ปริวาสแล้วควรมานัด ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้านั้นขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์

พึงขอแม้ครั้งที่สอง พึงขอแม้ครั้งที่สาม ฯ

[๔๐๐] ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาอนุญาตปฏิภัสสนา

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกา
สุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน เธอขอปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี
ปิดบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี
ปิดบังไว้ ๕ วัน แก่ภิกษุอุทายี เธอกำลังอยู่ปริวาส ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่างชื่อ
สัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอการ ชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ใน
ระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุก- วิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติ
เดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ เธออยู่ปริวาส
แล้ว ควรมานัต ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้
เธอขอการชักเข้าหาอาบัติ เดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี
ไม่ได้ ปิดบังไว้กะสงฆ์ ถ้าความพร้อมพรุ่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติ
เดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกา
สุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน เธอขอปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี
ปิดบังไว้ ๕ วันกะ สงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี
ปิดบังไว้ ๕ วัน แก่ภิกษุอุทายี เธอกำลังอยู่ปริวาส ได้ ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง ชื่อ
สัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง
ในระหว่าง ชื่อ สัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักภิกษุอุทายีเข้าหา
อาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ เธออยู่
ปริวาสแล้ว ควรมานัต ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบัง
ไว้ เธอขอการชัก เข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี
ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง ชื่อ
สัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบัง ไว้ การชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง
ในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้น พึงเป็น
ผู้นิ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สาม ...

ภิกษุอุทายีนสงฆ์ชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสสุตติ ไม่ได้ปิดบังไว้ ขอบแก่สงฆ์ เหตุ นั้นจึงนึ่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วย อย่างนี้ ฯ

สงฆ์ให้มานัตเพื่ออาบัติ ๓ ตัว

[๔๐๑] ท่านพระอุทายีนนั้น อยู่ปริวาสแล้ว แจ้งแก่ภิกษุทั้งหลายว่า ท่านทั้งหลาย ผมต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสสุตติ ปิดบังไว้ ๕ วัน ผมนั้นขอปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสสุตติ ปิดบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสสุตติ ปิดบังไว้ ๕ วัน แก่ผมนั้น ผมนั้นกำลังอยู่ปริวาส ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสสุตติ ไม่ได้ปิดบังไว้ จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสสุตติ ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักผมนั้นเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสสุตติ ไม่ได้ปิดบังไว้ ผมนั้นอยู่ปริวาสแล้ว ควรมานัต ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสสุตติ ไม่ได้ปิดบังไว้ จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสสุตติ ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักผมนั้นเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสสุตติ ไม่ได้ปิดบังไว้ ผมนั้นอยู่ปริวาสแล้ว ผมจะพึงปฏิบัติอย่างไร ภิกษุเหล่านั้นกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาค พระผู้มีพระภาค ตรัสว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนี้แล สงฆ์จึงให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัว แก่ภิกษุอุทายี ฯ

วิธีให้มานัตเพื่ออาบัติ ๓ ตัว

[๔๐๒] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงให้อย่างนี้ภิกษุอุทายีนนั้น พึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า ไหว้เท้าภิกษุผู้แก่กว่า นั่งกระหย่งประคองอัญชลี แล้วกล่าวคำขอว่าดังนี้:-

คำขอมานัตเพื่ออาบัติ ๓ ตัว

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสสุตติ ปิดบังไว้ ๕ วัน ข้าพเจ้านั้นขอปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสสุตติ ปิดบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์

สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วันแก่ข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้านั้นกำลังอยู่ปริวาสได้ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักข้าพเจ้านั้นเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ ข้าพเจ้านั้นอยู่ปริวาสแล้ว ควรมานัดได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักข้าพเจ้านั้นเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้านั้นอยู่ปริวาสแล้ว ขอมานัด ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัว กะสงฆ์

พึงขอแม่ครั้งที่สอง พึงขอแม่ครั้งที่สาม ฯ

[๔๐๓] ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาให้มานัดเพื่ออาบัติ ๓ ตัว

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้อยู่ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน เธอขอปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วันแก่ภิกษุอุทายี เธอกำลังอยู่ปริวาส ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ เธออยู่ปริวาสแล้ว ควรมานัดได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ เธออยู่ปริวาสแล้ว ขอมานัด ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัวกะสงฆ์ ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงให้มานัด ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัวแก่ภิกษุอุทายี นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้อยู่ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน เธอขอปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี

ปิดบังไว้ ๕ วันกะ สงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี
ปิดบังไว้ ๕ วัน แก่ภิกษุอุทายี เธอกำลังอยู่ปริวาส ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง
ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งใน
ระหว่าง ชื่อ สัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักภิกษุอุทายี เข้า
หาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุก- วิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้
เธออยู่ปริวาสแล้ว ครรमानัต ได้ต้องอาบัติ ตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี
ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอ การชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกา-
สุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง
ในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ ปิดบังไว้ เธออยู่ปริวาสแล้ว ขอมานัต ๖ ราตรี
เพื่ออาบัติ ๓ ตัวกะ สงฆ์ สงฆ์ให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัว แก่ภิกษุอุทายี การให้
มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัว แก่ภิกษุอุทายี ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง
ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สาม ...

มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัว อันสงฆ์ให้แล้วแก่ภิกษุอุทายี ชอบแก่สงฆ์ เหตุนั้น
จึงนั่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

กำลังประพฤติมานัตต้องอาบัติในระหว่าง

[๔๐๔] ท่านพระอุทายีนั้น กำลังประพฤติมานัต ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อ
สัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ จึงแจ้งแก่ภิกษุทั้งหลายว่า ท่านทั้งหลาย ผมต้องอาบัติ
ตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน ผมนั้นจึงขอปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง
ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง
ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน แก่ผมนั้น ผมนั้นกำลังอยู่ปริวาสได้ต้องอาบัติตัวหนึ่ง
ในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติ
ตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักผมนั้นเข้าหาอาบัต
ิเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ ผมนั้นอยู่ปริวาส
แล้ว ครรमानัต ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ จึง

ขอการชักเข้าหาอาบัติเดิมเพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัจฉฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้ กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักผมนั่นเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัจฉฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้ ผมนั่นอยู่ปริวาสแล้ว ขอมานต์ ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัวกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ มานต์ ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัว แก่ผมนั่น ผมนั่นกำลังประพฤติมานต์ ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งใน ระหว่าง ชื่อ สัตตเจตนิกาสุกกวิสัจฉฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้ ผมจะพึงปฏิบัติอย่างไร ภิกษุเหล่านั้น กราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาคฯ ตรัสว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนี้แล สงฆ์จงชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัจฉฐิ ไม่ได้ ปิดบังไว้ แล้วให้มานต์ ๖ ราตรี ฯ

วิธีชักเข้าหาอาบัติเดิม

[๔๐๕] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงชักเข้าหาอาบัติเดิมอย่างนี้ ภิกษุอุทายีนั้น พึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า ไหว้ทำภิกษุผู้แก่กว่านั่งกระหย่งประคองอัญชลี แล้วกล่าว คำขอ ว่าดังนี้:-

คำขอมูลายปฏิกัสนา

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัจฉฐิ ปิดบังไว้ ๕ วัน ข้าพเจ้านั้นขอปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัจฉฐิ ปิดบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อ สัตตเจตนิกาสุกกวิสัจฉฐิ ปิดบังไว้ ๕ วัน แก่ข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้านั้นกำลังอยู่ปริวาส ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัจฉฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้ จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัจฉฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักข้าพเจ้านั้นเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่างชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัจฉฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้ ข้าพเจ้านั้นอยู่ปริวาสแล้ว ควรมานต์ ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัจฉฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้ จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่างชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัจฉฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักข้าพเจ้านั้นเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัจฉฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้ ข้าพเจ้านั้นอยู่ปริวาสแล้ว ขอมานต์ ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัวกะสงฆ์ สงฆ์ ได้ให้มานต์ ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัว แก่ข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้านั้นกำลังประพฤติมานต์ ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัจฉฐิ

ไม่ได้ปิดบังไว้ ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้านั้นขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์

ฟังขอแม่ครั้งที่สอง ฟังขอแม่ครั้งที่สาม ฯ

[๔๐๖] ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ ฟังประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาอนุญาตปฏิบัติสสนา

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้ ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ปิดบังไว้ ๕ วัน เธอขอปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ปิดบังไว้ ๕ วัน กะ สงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ปิดบังไว้ ๕ วัน แก่ภิกษุอุทายี เธอกำลังอยู่ปริวาส ได้ต้องอาบัติ ตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ไม่ได้ปิดบังไว้ จึงขอ การชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ไม่ได้ปิดบังไว้ กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ไม่ได้ ปิดบังไว้ เธออยู่ปริวาสแล้ว ควรมานัต ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งใน ระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอการชักเข้า หาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ไม่ได้ปิดบังไว้ กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติเดิม เพื่อ อาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธออยู่ปริวาสแล้ว ขอมานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๑ ตัว กะสงฆ์ สงฆ์ ได้ให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๑ ตัว แก่ภิกษุอุทายี เธอกำลัง ประพฤติมานัต ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกก- วิสัยฐิติ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัว หนึ่ง ในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ไม่ได้ปิดบังไว้ กะสงฆ์ ถ้า ความพร้อมพรียงของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติ เดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ไม่ได้ ปิดบังไว้ นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้ ต้องอาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ปิดบังไว้ ๕ วัน เธอขอปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ปิดบังไว้ ๕ วัน กะ สงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ปิดบังไว้ ๕ วัน แก่ภิกษุอุทายี เธอกำลังอยู่ปริวาส ได้ต้อง อาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อ

สัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อ สัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักภิกษุอุทายี เข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุก- วิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธออยู่ปริวาสแล้ว ควรมานัต ได้ต้องอาบัติ ตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอ การชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติ เดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ ปิดบังไว้ เธออยู่ปริวาสแล้ว ขอมานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๑ ตัวกะ สงฆ์ สงฆ์ได้ให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๑ ตัว แก่ภิกษุอุทายี เธอ กำลังประพฤติมานัต ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอ การชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติ ตัวหนึ่ง ในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อ สัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้ การชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติ เดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ ปิดบังไว้ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สาม ...

ภิกษุอุทายี อันสงฆ์ชักเข้าหาอาบัติเดิมแล้ว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้ ชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้จึงนึ่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

วิธีให้มานัต

[๔๐๗] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงให้มานัต ๖ ราตรีอย่างนี้ ภิกษุ อุทายีนั้น พึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุดตราสงค์เฉียงบ่า ไหว้ทำภิกษุผู้แก่กว่า นั่งกระหย่งประคองอัญชลี แล้วกล่าวคำขอ ว่าดังนี้:-

คำขอมานัต

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ปิดบังไว้ ๕ วัน ... ข้าพเจ้านั้นอยู่ปริวาสแล้ว ขอมานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๑ ตัวกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๑ ตัว แก่ข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้านั้นกำลังประพฤติมานัต ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกา สุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้ จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง

ชื่อสัตถเจตนิกาสุกกวิสัยฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักเข้าพาเจ้า นั้นเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติ
ตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกกวิสัยฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้ ท่านเจ้าข้า เข้าพานั้นขอมานัต ๖
ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกกวิสัยฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์
ฟังขอแม่ครั้งที่สอง ฟังขอแม่ครั้งที่สาม ฯ

[๔๐๘] ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ ฟังประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยฉัตตจิตตคุณกรรมวาจา
ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาให้มานัต

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้ ต้องอาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกา
สุกกวิสัยฐิ ปิดบังไว้ ๕ วัน ... เธออยู่ปริวาส แล้ว ขอมานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัวกะสงฆ์
สงฆ์ได้ให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัว แก่ภิกษุอุทายี เธอกำลังประพฤติมานัต ได้ต้อง
อาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกกวิสัยฐิ ไม่ได้ ปิดบังไว้ เธอขอการชักเข้าหาอาบัติ
เดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกกวิสัยฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ได้
ชักภิกษุอุทายี เข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุก วิสัยฐิ ไม่ได้
ปิดบังไว้ เธอขอมานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกกวิสัยฐิ ไม่
ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ ถ้าความ พร้อมพรั่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์ฟังให้มานัต ๖ ราตรี เพื่อ
อาบัติ ตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกกวิสัยฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้แก่ ภิกษุอุทายี นี้เป็นฉัตต

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้ ต้องอาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกา
สุกกวิสัยฐิ ปิดบังไว้ ๕ วัน ... เธออยู่ปริวาสแล้ว ขอมานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัวกะสงฆ์
สงฆ์ได้ให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัว แก่ภิกษุอุทายี เธอกำลังประพฤติมานัต ได้ต้อง
อาบัติ ตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกกวิสัยฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอการชักเข้าหาอาบัติ
เดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกา สุกกวิสัยฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์
ได้ชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกกวิสัยฐิ
ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอมานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติหนึ่งตัวในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกา สุกกวิสัยฐิ
ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกา
สุกกวิสัยฐิ ไม่ได้ปิดบังไว้แก่ภิกษุ อุทายี การให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง

ชื่อสัตยูเจตนิกาสุกกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ แก่ภิกษุอุทายีชอบแก่ท่านผู้ใดท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สาม ...

มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตยูเจตนิกาสุกกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ อันสงฆ์ให้แล้วแก่ภิกษุอุทายีชอบแก่สงฆ์ เหตุนั้นจึงนึ่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

สงฆ์ชักเข้าหาอาบัติเดิมแล้วให้มานัต

[๔๐๕] ท่านพระอุทายีนั้น ประพฤติมานัตแล้ว ควรอัปทานได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตยูเจตนิกาสุกกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ จึงแจ้งแก่ภิกษุทั้งหลายว่า ท่านทั้งหลาย ผมต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตยูเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน ... ผมนั้นประพฤติมานัตแล้ว ควรอัปทานได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตยูเจตนิกาสุกกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ ผมจะพึงปฏิบัติอย่างไร ภิกษุเหล่านั้นกราบทูลเรื่องนั้นแก่พระผู้มีพระภาค พระผู้มีพระภาค ตรัสว่า คุณกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนั้นแล สงฆ์จงชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตยูเจตนิกาสุกกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้แล้วให้มานัต ๖ ราตรี ฯ

วิธีชักเข้าหาอาบัติเดิม

[๔๐๖] คุณกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงชักเข้าหาอาบัติเดิมอย่างนี้ ภิกษุอุทายีนั้นเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า ...

คำขอมูลาขปฏิบัติสสนา

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตยูเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน ...

ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยอุตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจามูลาขปฏิบัติสสนา

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้ ต้องอาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัตยูเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน ...

ภิกษุอุทายีอันสงฆ์ชักเข้าหาอาบัติเดิมแล้ว เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตยูเจตนิกาสุกกวิสัญญี ไม่ได้ปิดบังไว้ ชอบแก่สงฆ์ เหตุนั้นจึงนึ่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

วิธีให้มานัต

[๔๑๑] คูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงให้มานัต ๖ ราตรี อย่างนี้ ภิกษุอุทายีนัน พึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉียงบ่า ...

คำขอมานัต

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ปิดบังไว้ ๕ วัน ...

ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาให้มานัต

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนัน ต้องอาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ปิดบังไว้ ๕ วัน ...

มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกา สุกกวิสัยฐิติ ไม่ได้ปิดบังไว้ อันสงฆ์ให้แล้วแก่ภิกษุอุทายีนันชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้จึงนิ่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

สงฆ์ให้อัพทาน

[๔๑๒] ท่านพระอุทายีนันประพฤติมานัตแล้ว จึงแจ้งแก่ภิกษุทั้งหลายว่า ท่านทั้งหลาย ผมต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ปิดบังไว้ ๕ วัน ... ผมนั้นประพฤติมานัตแล้วผมจะพึงปฏิบัติอย่างไร ภิกษุเหล่านั้นกราบทูลเรื่องนั้น แต่พระผู้มีพระภาคฯ ตรัสว่า คูกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนี้แล สงฆ์จง อัพทานภิกษุอุทายีนัน ฯ

วิธีอัพทาน

[๔๑๓] คูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงอัพทานอย่างนี้ ภิกษุอุทายีนัน พึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉียงบ่า ไหว้เท้าภิกษุผู้แก่กว่า นั่งกระหย่ง ประคองอัญชติ แล้วกล่าวคำขอว่าดังนี้:-

คำขออัพทาน

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ปิดบังไว้ ๕ วัน ข้าพเจ้านั้นขอปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกา สุกกวิสัยฐิติ ปิดบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ปิดบังไว้ ๕ วัน แก่ข้าพเจ้านัน

ข้าพเจ้านั้นกำลังอยู่ ปรินิพพาน ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัญญาเจตนิกาสุกวิสัญญา ไม่ได้ปิดบังไว้ จึงขอการชกเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัญญาเจตนิกาสุกวิสัญญา ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชกข้าพเจ้านั้นเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัญญาเจตนิกาสุกวิสัญญา ไม่ได้ปิดบังไว้ ข้าพเจ้านั้นอยู่ปรินิพพานแล้ว ควรมานัดได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัญญาเจตนิกาสุกวิสัญญา ไม่ได้ ปิดบังไว้ จึงขอการชกเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัญญาเจตนิกา สุกวิสัญญา ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชกข้าพเจ้านั้นเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัญญาเจตนิกาสุกวิสัญญา ไม่ได้ปิดบังไว้ ข้าพเจ้านั้นอยู่ปรินิพพานแล้ว ขอมานัด ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัวกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้มานัด ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัว แก่ข้าพเจ้านั้นกำลังประพฤติมานัด ได้ต้องอาบัติ ตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัญญาเจตนิกาสุกวิสัญญา ไม่ได้ปิดบังไว้ จึงขอการชกเข้าหา อาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัญญาเจตนิกาสุกวิสัญญา ไม่ได้ปิดบังไว้ กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชกข้าพเจ้านั้นเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่างชื่อสัญญาเจตนิกาสุกวิสัญญา ไม่ได้ปิดบังไว้ ข้าพเจ้านั้นขอมานัด ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัญญาเจตนิกาสุกวิสัญญา ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้มานัด ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัญญาเจตนิกาสุกวิสัญญา ไม่ได้ปิดบังไว้ แก่ข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้านั้นประพฤติมานัดแล้ว ควรอัฏฐานได้ ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัญญาเจตนิกาสุกวิสัญญา ไม่ได้ปิดบังไว้ จึงขอการชกเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัญญาเจตนิกาสุกวิสัญญา ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชกข้าพเจ้านั้นเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัญญาเจตนิกาสุกวิสัญญา ไม่ได้ปิดบังไว้ ข้าพเจ้านั้นขอมานัด ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัญญาเจตนิกาสุกวิสัญญา ไม่ได้ปิดบังไว้กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้มานัด ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อ สัญญาเจตนิกาสุกวิสัญญา ไม่ได้ปิดบังไว้แก่ข้าพเจ้านั้น ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้านั้น ประพฤติมานัดแล้ว ขออัฏฐานกะสงฆ์

พึงขอแม่ครั้งที่สอง พึงขอแม่ครั้งที่สาม ฯ

[๔๑๔] ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจุดตุลกรรมาจา ว่า
ดังนี้:-

กรรมาจาให้อัฏฐาน

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทาสีนี้ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัญญาเจตนิกาสุกวิสัญญา ปิดบังไว้ ๕ วัน เธอขอปรินิพพาน ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัญญาเจตนิกาสุกวิสัญญา ปิดบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ สงฆ์ ได้ให้ปรินิพพาน ๕ วัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัญญาเจตนิกาสุกวิสัญญา

ปิดบังไว้ ๕ วัน แก่ภิกษุอุทายี เธอกำลังอยู่ปริวาส ได้ต้องอาบัติ ตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอ การชกเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้ กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชกภิกษุอุทายีเข้าหา อาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธออยู่ปริวาสแล้ว ควรมานัต ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอการชก เข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้ กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชกภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธออยู่ปริวาสแล้ว ขอมานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัว กะสงฆ์ สงฆ์ได้ ให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัว แก่ภิกษุอุทายี เธอกำลังประพฤติ มานัต ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอการชกเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้ กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชกภิกษุอุทายี เข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอมานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้ กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ ปิดบังไว้แก่ภิกษุอุทายี เธอประพฤติมานัตแล้ว ควรอัพทาน ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอการชกเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้ กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชกภิกษุอุทายีเข้าหา อาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอมานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ปิดบังไว้ กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ไม่ได้ ปิดบังไว้แก่ภิกษุอุทายี เธอประพฤติมานัตแล้ว ขออัพทานกะสงฆ์ ถ้าความพร้อมพร้งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงอัพทานภิกษุอุทายี นี้เป็น ญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้อาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ปิดบังไว้ ๕ วัน ... เธอประพฤติ มานัตแล้ว ขออัพทานกะสงฆ์ สงฆ์อัพทานภิกษุอุทายี การอัพทาน ภิกษุอุทายี ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่าน ผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สาม ...

ภิกษุอุทายี อันสงฆ์อัปทานแล้ว ชอบแก่สงฆ์ เหตุนั้นจึงนึ่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้
ด้วยอย่างนี้ ๆ

สงฆ์ให้ปักขปริวาส

[๔๑๕] สมัยต่อมา ท่านพระอุทายี ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัฎฐิ ปิดบัง
ไว้ ๑ ปักษ์ เธอแจ้งแก่ภิกษุทั้งหลายว่า ท่านทั้งหลาย ผมต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุก
วิสัฎฐิ ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์ ผมจะพึงปฏิบัติอย่างไร ภิกษุเหล่านั้นกราบทูลเรื่องนั้นแต่พระผู้มีพระภาค
พระผู้มีพระภาค ตรัสว่า คุณกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนั้นแล สงฆ์จึงให้ปริวาส ๑ ปักษ์ เพื่อ
อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัฎฐิ ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์ แก่ภิกษุอุทายี ๆ

วิธีให้ปักขปริวาส

[๔๑๖] คุณกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงให้อย่างนี้ ภิกษุอุทายีนัน พึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้า
อุตราสงค์เฉียงบ่า ไหว้เท้าภิกษุผู้แก่กว่า นั่งกระห่มประคองอัญชลี แล้วกล่าวคำขอ ว่าดังนี้:-

คำขอปักขปริวาส

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัฎฐิ ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์ ท่าน
เจ้าข้า ข้าพเจ้านั้นขอปริวาส ๑ ปักษ์เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัฎฐิ ปิดบังไว้
๑ ปักษ์ กะสงฆ์

พึงขอแม้ครั้งที่สอง พึงขอแม้ครั้งที่สาม ๆ

[๔๑๗] ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาให้ปักขปริวาส

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุก
วิสัฎฐิ ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์ เธอขอปริวาส ๑ ปักษ์ เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัฎฐิ
ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์ กะสงฆ์ ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงให้ปริวาส ๑ ปักษ์
เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกวิสัฎฐิ ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์ แก่ภิกษุ อุทายี นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิ
กาสุกวิสัฎฐิ ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์ เธอขอปริวาส ๑ ปักษ์ เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกา

สุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์ กะสงฆ์ สงฆ์ให้ปริวาส ๑ ปักษ์ เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุ
เจตนิกา สุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์ แก่ภิกษุอุทายี การให้ปริวาส ๑ ปักษ์ เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง
ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์ แก่ ภิกษุอุทายี ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึง
เป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่าน ผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สาม ...

ปริวาส ๑ ปักษ์ เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์ สงฆ์
ให้แล้วแก่ภิกษุอุทายี ชอบแก่สงฆ์ เหตุนั้น จึงนึ่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ๆ

สงฆ์ให้สโมธานปริวาส

[๔๑๘] ท่านพระอุทายีนัน กำลังอยู่ปริวาส ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งใน ระหว่าง ชื่อสัตถุเจต
นิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน จึงแจ้งแก่ภิกษุทั้งหลายว่า ท่านทั้งหลาย ผมต้องอาบัติตัวหนึ่ง
ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์ ผมนั้นขอปริวาส ๑ ปักษ์ เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจต
นิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์ กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๑ ปักษ์ เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุ
เจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์ แก่ผมนั้น ผมนั้นกำลังอยู่ปริวาส ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งใน
ระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน ผมจะพึงปฏิบัติอย่างไร ภิกษุเหล่านั้นกราบทูล
เรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาค พระผู้มีพระภาค ตรัสว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนี้แล สงฆ์จง
ชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้
๕ วัน แล้วให้ปริวาสประมวล อาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน ๆ

วิธีชักเข้าหาอาบัติเดิม

[๔๑๙] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงชักเข้าหาอาบัติเดิมอย่างนี้ ภิกษุอุทายีนันพึงเข้าไป
หาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า ไหว้ทำภิกษุผู้แก่กว่านั่งกระหังประคองอัญชลี แล้ว
กล่าวคำขอ ว่าดังนี้:-

คำขอมูลายปฏิกัสนา

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์
ข้าพเจ้านั้นขอปริวาส ๑ ปักษ์ เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์
กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๑ ปักษ์ เพื่ออาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์
แก่ข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้านั้น กำลังอยู่ปริวาส ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกี

สังฆิ ปดบังไว้ ๕ วัน ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้านั้นขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสังฆเจตนิกาสุกวิสัญญิ ปดบังไว้ ๕ วัน กะสงฆ์

ฟังขอแม่ครั้งที่สอง ฟังขอแม่ครั้งที่สาม ฯ

[๔๒๐] ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ ฟังประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาให้มุลายปฏิกัสนา

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายินี้ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสังฆเจตนิกาสุกวิสัญญิ ปดบังไว้ ๑ ปักข์ เชอขอปริวาส ๑ ปักข์ เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสังฆเจตนิกาสุกวิสัญญิ ปดบังไว้ ๑ ปักข์ กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๑ ปักข์ เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสังฆเจตนิกา- สุกวิสัญญิ ปดบังไว้ ๑ ปักข์ แก่ภิกษุอุทายี เธอกำลังอยู่ปริวาส ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสังฆเจตนิกาสุกวิสัญญิ ปดบังไว้ ๕ วัน เธอขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสังฆเจตนิกาสุกวิสัญญิ ปดบังไว้ ๕ วัน กะสงฆ์ ถ้าความพร้อมพรั่ง ของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติ ตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสังฆเจตนิกาสุกวิสัญญิ ปดบังไว้ ๕ วัน นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายินี้ต้องอาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสังฆเจตนิกาสุกวิสัญญิ ปดบังไว้ ๑ ปักข์ เชอขอปริวาส ๑ ปักข์ เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสังฆเจตนิกาสุกวิสัญญิ ปดบังไว้ ๑ ปักข์ กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๑ ปักข์ เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสังฆเจตนิกา- สุกวิสัญญิ ปดบังไว้ ๑ ปักข์ แก่ภิกษุอุทายี เธอกำลังอยู่ปริวาส ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสังฆเจตนิกาสุกวิสัญญิ ปดบังไว้ ๕ วัน เธอขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสังฆเจตนิกาสุกวิสัญญิ ปดบังไว้ ๕ วัน กะสงฆ์ สงฆ์ชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสังฆเจตนิกาสุกวิสัญญิ ปดบังไว้ ๕ วัน การชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติ ตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสังฆเจตนิกาสุกวิสัญญิ ปดบังไว้ ๕ วัน ชอบแก่ ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม่ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม่ครั้งที่สาม ...

ภิกษุอุทายี อันสงฆ์ชักเข้าหาอาบัติเดิมแล้ว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง ชื่อสัตถุ
เจตนิกาสุกวิสัทธิ ปดบังไว้ ๕ วัน ชอบแก่สงฆ์ เหตุนั้นจึงนั่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้
ด้วยอย่างนี้ ฯ

สโมธานปริวาส

[๔๒๑] คูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงให้สโมธานปริวาสเพื่ออาบัติตัวก่อนอย่างนี้
ภิกษุอุทายีนั่งฟังเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า ไหว้เท้า ภิกษุผู้แก่กว่า นั่งกระหย่ง
ประคองอัญชลี แล้วกล่าวคำขอ ว่าดังนี้:-

คำขอสโมธานปริวาส

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ปดบังไว้ ๑ ปักข์ ข้าพเจ้า
นั้นขอปริวาส ๑ ปักข์ เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อ สัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ปดบังไว้ ๑ ปักข์ กะสงฆ์
สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๑ ปักข์ เพื่อ อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ปดบังไว้ ๑ ปักข์ แก่
ข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้า นั้นกำลังอยู่ปริวาส ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ
ปดบังไว้ ๕ วัน จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุก
วิสัทธิ ปดบังไว้ ๕ วัน กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักข้าพเจ้านั้น เข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง
ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ปดบังไว้ ๕ วัน ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้านั้นขอปริวาสประมวลอาบัติตัว
ก่อนเข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ปดบังไว้ ๕ วัน กะสงฆ์
พึงขอแม่ครั้งที่สอง พึงขอแม่ครั้งที่สาม ฯ

[๔๒๒] ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยอุตติจตุตถกรรมวาจา
ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาให้สโมธานปริวาส

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุก
วิสัทธิ ปดบังไว้ ๑ ปักข์ เธอขอปริวาส ๑ ปักข์ เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ
ปดบังไว้ ๑ ปักข์ กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๑ ปักข์ เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกา
สุกวิสัทธิ ปดบังไว้ ๑ ปักข์ แก่ภิกษุอุทายี เธอกำลังอยู่ปริวาส ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจ
ตนิกาสุกวิสัทธิ ปดบังไว้ ๕ วัน เธอขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง
ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกวิสัทธิ ปดบังไว้ ๕ วัน กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักภิกษุ อุทายีเข้าหาอาบัติเดิม เพื่อ

อาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตุเจตนิกา สุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน เธอขอปริวาสประมวล อาบัติตัวก่อน เข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตุเจตนิกา สุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์ พึงให้ปริวาสประมวลอาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตุเจตนิกา สุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน แก่ภิกษุอุทายี นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้ต้องอาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัตตุเจตนิกา สุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๑ ปักข์ เธอขอปริวาส ๑ ปักข์ เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตุเจตนิกา สุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๑ ปักข์ กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๑ ปักข์ เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตุเจตนิกา สุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๑ ปักข์ แก่ภิกษุอุทายี เธอกำลังอยู่ปริวาส ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตุเจตนิกา สุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน เธอขอการชกเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตุเจตนิกา สุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ สงฆ์ได้ชกภิกษุอุทายี เข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตุเจตนิกา สุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน เธอขอปริวาสประมวลอาบัติตัวหนึ่งก่อน เข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตุเจตนิกา สุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน กะสงฆ์ สงฆ์ให้ปริวาสประมวลอาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตุเจตนิกา สุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน แก่ภิกษุอุทายี การให้ปริวาสประมวลอาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน เพื่อ อาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตุเจตนิกา สุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน แก่ภิกษุอุทายี ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สาม ...

ปริวาสประมวลอาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง ชื่อสัตตุเจตนิกา สุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน สงฆ์ให้แล้ว แก่ภิกษุอุทายี ชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้จึงนึ่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

สงฆ์ชกเข้าหาอาบัติเดิมแล้วให้สโมธานปริวาส

[๔๒๓] ท่านพระอุทายีนัน อยู่ปริวาสแล้ว ครรमानต์ ได้ต้องอาบัติ ตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตุเจตนิกา สุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน จึงแจ้งแก่ภิกษุทั้งหลายว่า ท่านทั้งหลาย ผมต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตุเจตนิกา สุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๑ ปักข์ ... ผมนั้นอยู่ปริวาสแล้ว ครรमानต์ ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตุเจตนิกา สุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน ผมจะพึงปฏิบัติอย่างไร

ภิกษุเหล่านั้น กราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาคฯ ตรัสว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนั้นแล สงฆ์จงชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัยปิณฑังไว้ ๕ วัน แล้วให้ปริวาสประมวลอาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน ฯ

วิธีชักเข้าหาอาบัติเดิม

[๔๒๔] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงชักเข้าหาอาบัติเดิมอย่างนี้ ภิกษุอุทายีนั้น พึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า ...

คำขอมูลาขปฏิบัติสสนา

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัยปิณฑังไว้ ๑ ปีภิกษุ ...

ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยอุตติจตุตถกรรมวาจาว่าดังนี้:-

กรรมวาจาให้มูลาขปฏิบัติสสนา

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้ต้องอาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัยปิณฑังไว้ ๑ ปีภิกษุ ...

ภิกษุอุทายี อันสงฆ์ชักเข้าหาอาบัติเดิมแล้ว เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัยปิณฑังไว้ ๕ วัน ชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้จึงนั่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

วิธีให้สโมธานปริวาส

[๔๒๕] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงให้ปริวาสประมวลอาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกันอย่างนี้ ภิกษุอุทายีนั้น พึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์ เฉวียงบ่า ...

คำขอสโมธานปริวาส

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัยปิณฑังไว้ ๑ ปีภิกษุ ...

ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยอุตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาให้สโมธานปริวาส

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้ต้องอาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัตถุเจตนิกาสุกกวิสัยปิณฑังไว้ ๑ ปีภิกษุ ...

ปริวาสประมวลอาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง ชื่อสัตยูเจต
นิกาสุกวิสัทฐิ ปิดบังไว้ ๕ วัน อันสงฆ์ให้แล้ว แก่ภิกษุอุทายี ชอบแก่สงฆ์ เหตุนั้นจึงนึ่ง
ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

สงฆ์ให้มานัดเพื่ออาบัติ ๓ ตัว

[๔๒๖] พระอุทายีนัน อยู่ปริวาสแล้ว จึงแจ้งแก่ภิกษุทั้งหลายว่า ท่านทั้งหลาย ผมต้อง
อาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตยูเจตนิกาสุกวิสัทฐิ ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์ ... ผมนั้นอยู่ปริวาสแล้ว ผมจะพึง
ปฏิบัติอย่างไร ภิกษุเหล่านั้นกราบทูลเรื่องนั้นแต่ พระผู้มีพระภาคฯ ตรัสว่า ดูกรภิกษุ
ทั้งหลาย เพราะเหตุนั้นแล สงฆ์จึงให้มานัด ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัว แก่ภิกษุอุทายี ฯ

วิธีให้มานัด

[๔๒๗] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงให้อย่างนี้ ภิกษุอุทายีนัน พึงเข้าไปหาสงฆ์
ห่มผ้าอุตราสงค์เฉยงป่า ไหว้ทำภิกษุผู้แก่กว่า นั่งกระหย่ง ประคองอัญชลีแล้วกล่าวคำขอ
ว่าดังนี้:-

คำขอมานัด

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตยูเจตนิกาสุกวิสัทฐิ ปิด บังไว้ ๑ ปักษ์ ...
ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้านั้นอยู่ปริวาสแล้ว ขอมานัด ๖ ราตรี เพื่อ อาบัติ ๓ ตัว กะสงฆ์
พึงขอแม่ครั้งที่สอง พึงขอแม่ครั้งที่สาม ฯ

[๔๒๘] ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบ ด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา
ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาให้มานัด

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนีต้องอาบัติตัว หนึ่ง ชื่อสัตยูเจตนิกา
สุกวิสัทฐิ ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์ ... เธออยู่ปริวาส แล้ว ขอมานัด ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัวกะสงฆ์
ถ้าความพร้อม พรั่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงให้มานัด ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัวแก่ ภิกษุอุทายี
นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี ต้องอาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัตยูเจตนิกา
สุกวิสัทฐิ ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์ ... เธออยู่ปริวาส แล้ว ขอมานัด ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัวกะสงฆ์

สงฆ์ให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัวแก่ภิกษุอุทายี การให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัวแก่ภิกษุอุทายี ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สาม ...

มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัว อันสงฆ์ให้แล้วแก่ภิกษุอุทายี ชอบแก่สงฆ์ เหตุนั้น จึงนึ่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ด้วยอย่างนี้ ฯ

กำลังประพฤติมานัตต้องอาบัติอีก

[๔๒๕] พระอุทายีนั้น กำลังประพฤติมานัต ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตยูเจตนิกา สุกกวิสัฏฐิ ปิดบังไว้ ๕ วัน จึงแจ้งแก่ภิกษุทั้งหลายว่า ท่านทั้งหลาย ผมต้องอาบัติตัวหนึ่งใน ชื่อสัตยูเจตนิกา สุกกวิสัฏฐิ ปิดบังไว้ ๑ ปีภ ... ผมนั้นกำลังประพฤติมานัต ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตยูเจตนิกา สุกกวิสัฏฐิ ปิดบังไว้ ๕ วัน ผมจะพึงปฏิบัติอย่างไร ภิกษุเหล่านั้น กราบทูลเรื่องนั้น แต่พระผู้มีพระภาคฯ ตรัสว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนั้นแล สงฆ์จงชักภิกษุ อุทายีเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่างชื่อสัตยูเจตนิกา สุกกวิสัฏฐิ ปิดบังไว้ ๕ วัน แล้วให้ปริวาสประมวลอาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน แล้วให้มานัต ๖ ราตรี ฯ

วิธีชักเข้าหาอาบัติเดิม

[๔๓๐] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงชักเข้าหาอาบัติเดิมอย่างนี้ ภิกษุอุทายีนั้น พึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า ...

คำขอมูลายปฏิกัสนา

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตยูเจตนิกา สุกกวิสัฏฐิ ปิดบังไว้ ๑ ปีภ ...

กรรมวาจาให้มุลายปฏิกัสนา

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้ต้องอาบัติตัว หนึ่ง ชื่อสัตยูเจตนิกา สุกกวิสัฏฐิ ปิดบังไว้ ๑ ปีภ ...

ภิกษุอุทายี อันสงฆ์ชักเข้าหาอาบัติเดิมแล้ว เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง ชื่อสัตยูเจตนิกา สุกกวิสัฏฐิ ปิดบังไว้ ๕ วัน ชอบแก่สงฆ์ เหตุนั้นจึงนึ่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

วิธีให้สโมธานปริวาส

[๔๑๑] คูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงให้ปริวาสประมวลอาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน
อย่างนี้ ภิกษุอุทายีนันพึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า ...

คำขอสโมธานปริวาส

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัญญาเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ปิดบัง ไว้ ๑ ปีภษ ...

กรรมวาจาให้สโมธานปริวาส

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนันนี้ต้องอาบัติตัว หนึ่ง ชื่อสัญญาเจตนิกา
สุกกวิสัยฐิติ ปิดบังไว้ ๑ ปีภษ ...

ปริวาสประมวลอาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่างชื่อสัญญาเจตนิกา
สุกกวิสัยฐิติ ปิดบังไว้ ๕ วัน อันสงฆ์ให้แล้ว แก่ภิกษุอุทายี ชอบแก่สงฆ์ เหตุนั้นจึงนึ่ง
ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

วิธีให้มานัต

[๔๑๒] คูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงให้มานัต ๖ ชาติหรืออย่างนี้ ภิกษุ อุทายีนัน พึง
เข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า ...

คำขอมานัต

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัญญาเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ปิดบัง ไว้ ๑ ปีภษ ...

ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาให้มานัต

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนันนี้ต้องอาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัญญาเจตนิกา
สุกกวิสัยฐิติ ปิดบังไว้ ๑ ปีภษ ...

มานัต ๖ ชาติ เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัญญาเจตนิกา สุกกวิสัยฐิติ ปิดบังไว้
๕ วัน สงฆ์ให้แล้วแก่ภิกษุอุทายี ชอบแก่สงฆ์ เหตุนั้นจึงนึ่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วย
อย่างนี้ ฯ

พระอุทายีต้องอันตราบัติ

[๔๓๓] พระอุทายีนั้น ประพฤติมานานแล้ว ควรอัปทาน ได้ต้อง อาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฎฐิ ปิดบังไว้ ๕ วัน จึงแจ้งแก่ ภิกษุทั้งหลายว่า ท่านทั้งหลาย ผมต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฎฐิ ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์ ... ผมนั้นประพฤติมานานแล้ว ควรอัปทาน ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่างชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฎฐิ ปิดบังไว้ ๕ วัน ผมจะพึงปฏิบัติอย่างไร ภิกษุเหล่านั้นกราบทูลเรื่องนั้นแก่พระผู้มีพระภาคฯ ตรัสว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนั้นแล สงฆ์จงชักภิกษุอุทายีเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งใน ระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฎฐิ ปิดบังไว้ ๕ วัน แล้วให้ปริวาสประมวล อาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน แล้วให้มานัต ๖ ราตรี ฯ

วิธีชักเข้าหาอาบัติเดิม

[๔๓๔] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงชักเข้าหาอาบัติเดิมอย่างนี้ ภิกษุ อุทายีนั้น พึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า ...

คำขอมูลาขปฏิบัติสสนา

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฎฐิ ปิด บังไว้ ๑ ปักษ์ ... ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยอุตตัจจุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาให้มูลาขปฏิบัติสสนา

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้อาบัติตัว หนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฎฐิ ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์ ...

มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฎฐิ ปิดบังไว้ ๕ วัน สงฆ์ให้แล้วแก่ภิกษุอุทายี ชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้จึงนึ่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

วิธีให้สโมธานปริวาส

[๔๓๕] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงให้ปริวาสประมวลอาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน อย่างนี้ ภิกษุอุทายีนั้นพึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า ...

คำขอสโมธานปริวาส

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ปิด บังไว้ ๑ ปักษ์ ...
ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยอุตติจตุตถกรรม วาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาให้สโมธานปริวาส

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้อาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกา
สุกกวิสัยฐิติ ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์ ...

ปริวาสประมวลอาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่งใน ระหว่าง ชื่อสัตตเจต
นิกาสุกกวิสัยฐิติ ปิดบังไว้ ๕ วัน สงฆ์ให้แล้วแก่ ภิกษุอุทายี ชอบแก่สงฆ์ เหตุนั้นจึงนึ่ง
ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วย อย่างนี้ ฯ

วิธีให้มานัต

[๔๗๖] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงให้มานัต ๖ ชาติหรืออย่างนี้ ภิกษุ อุทายีนัน พึง
เข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉียงบ่า ...

คำขอมานัต

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ปิด บังไว้ ๑ ปักษ์ ...
ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยอุตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาให้มานัต

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้อาบัติตัว หนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกา
สุกกวิสัยฐิติ ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์ ...

มานัต ๖ ชาติ เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อ สัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ปิดบังไว้
๕ วัน สงฆ์ให้แล้วแก่ภิกษุอุทายี ชอบแก่สงฆ์ เหตุนั้นจึงนึ่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วย
อย่างนี้ ฯ

สงฆ์อัปทาน

[๔๗๗] พระอุทายีนัน ประพฤติมานัตแล้ว จึงแจ้งแก่ภิกษุทั้งหลาย ว่า ท่านทั้งหลาย
ผมต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตตเจตนิกาสุกกวิสัยฐิติ ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์ ... ผมนั้นประพฤติมานัตแล้ว

ผมจะพึงปฏิบัติอย่างไร ภิกษุเหล่านั้นกราบ ทูลเรื่องนั้นแต่พระผู้มีพระภาคฯ ตรัสว่า
คุณภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนี้แล สงฆ์จึงอัปทานภิกษุอุทายี ฯ

วิธีอัปทาน

[๔๓๘] คุณภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงอัปทานอย่างนี้ ภิกษุอุทายีนั้น พึงเข้าไปหาสงฆ์
ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า ไหว้เท้าภิกษุผู้แก่กว่า นั่งกระหย่ง ประคองอัญชลีแล้วกล่าวคำขอ ว่า
ดังนี้:-

คำขออัปทาน

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ ปิต บังไว้ ๑ ปักข์ ข้าพเจ้านั้น
ขอปริวาส ๑ ปักข์ เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ ปิตบังไว้ ๑ ปักข์ กะสงฆ์
สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๑ ปักข์ เพื่ออาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ ปิตบังไว้ ๑ ปักข์ แก่
ข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้า นั้นกำลังอยู่ปริวาส ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ
ปิตบังไว้ ๕ วัน จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อ สัตถเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ
ปิตบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักข้าพเจ้านั้นเข้าหาอาบัติ เดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อ
สัตถเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ ปิตบังไว้ ๕ วัน ข้าพเจ้านั้น ขอปริวาสประมวลอาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน
เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ ปิตบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส
ประมวลอาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ ปิตบัง
ไว้ ๕ วัน แก่ข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้านั้นอยู่ปริวาสแล้ว ควรมานัต ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง
ชื่อสัตถเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ ปิตบังไว้ ๕ วันจึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งใน
ระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ ปิตบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักข้าพเจ้านั้นเข้าหาอาบัติ
เดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ ปิตบังไว้ ๕ วัน ข้าพเจ้านั้นขอ
ปริวาสประมวลอาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่างชื่อสัตถเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ
ปิตบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาสประมวลอาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่งใน
ระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกาสุกกวิสัฏฐิ ปิตบังไว้ ๕ วัน แก่ข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้านั้นอยู่ปริวาสแล้ว
จึงขอมานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัวกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้มานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ ๓ ตัวแก่
ข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้านั้นกำลังประพติมานัต ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตถเจตนิกา
สุกกวิสัฏฐิ ปิตบังไว้ ๕ วัน จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่างชื่อสัตถเจต

นิกาสูกวิสัทธิ ปดบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักข้าพเจ้านั้นเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง
ในระหว่าง ชื่อสัญญาเจตนาสูกวิสัทธิ ปดบังไว้ ๕ วัน ข้าพเจ้านั้นขอปริวาสประมวลอาบัติตัวก่อน
เข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัญญาเจตนาสูกวิสัทธิ ปดบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์
สงฆ์ได้ให้ปริวาสประมวล อาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัญญาเจตนา
สูกวิสัทธิ ปดบังไว้ ๕ วัน แก่ข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้านั้นอยู่ปริวาสแล้ว ขอมานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติ
ตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัญญาเจตนาสูกวิสัทธิ ปดบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้มานัต ๖ ราตรี
เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัญญาเจตนาสูกวิสัทธิ ปดบังไว้ ๕ วัน แก่ข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้า
นั้นประพฤติมานัตแล้ว ควรอภานได้ ต้องอาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัญญาเจตนาสูกวิสัทธิ
ปดบังไว้ ๕ วัน จึงขอ การชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่างชื่อสัญญาเจตนาสูกวิสัทธิ
ปดบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักข้าพเจ้านั้นเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ในระหว่าง
ชื่อสัญญาเจตนาสูกวิสัทธิ ปดบังไว้ ๕ วัน ข้าพเจ้านั้นได้ขอปริวาส ประมวลอาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน
เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่างชื่อสัญญาเจตนาสูกวิสัทธิ ปดบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้
ปริวาสประมวลอาบัติตัวก่อนเข้าด้วย กัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่างชื่อสัญญาเจตนาสูกวิสัทธิ
ปดบังไว้ ๕ วัน แก่ ข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้านั้นอยู่ปริวาสแล้ว ขอมานัต ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง
ใน ระหว่าง ชื่อสัญญาเจตนาสูกวิสัทธิ ปดบังไว้ ๕ วันกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้มานัต ๖ ราตรี เพื่อ
อาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัญญาเจตนาสูกวิสัทธิ ปดบังไว้ ๕ วัน แก่ข้าพเจ้านั้น ท่านเจ้าข้า
ข้าพเจ้านั้นประพฤติมานัตแล้ว ขออภานกะสงฆ์

พึงขอแม่ครั้งที่สอง พึงขอแม่ครั้งที่สาม ฯ

[๔๓๕] ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติ จตุตถกรรมวาจา ว่า
ดังนี้:-

กรรมวาจาอภาน

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี ต้องอาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัญญาเจตนา
สูกวิสัทธิ ปดบังไว้ ๑ ปักษ์ เธอขอปริวาส ๑ ปักษ์ เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัญญาเจตนา
สูกวิสัทธิ ปดบังไว้ ๑ ปักษ์กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๑ ปักษ์ เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ชื่อสัญญา
เจตนาสูกวิสัทธิ ปดบังไว้ ๑ ปักษ์ แก่ภิกษุอุทายี เธอกำลังอยู่ปริวาส ได้ต้องอาบัติตัวหนึ่ง
ในระหว่าง ชื่อสัญญาเจตนาสูกวิสัทธิ ปดบังไว้ ๕ วัน เธอขอ การชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่อ

ด้วยกัน เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตยูเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบัง ไว้ ๕ วัน แก่ภิกษุอุทายี เธออยู่ปริวาสแล้ว ขอมานต์ ๖ ราตรี เพื่อ อาบัติตัวหนึ่งในระหว่าง ชื่อสัตยูเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้มานต์ ๖ ราตรี เพื่ออาบัติตัวหนึ่งในระหว่างชื่อสัตยูเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๕ วัน แก่ภิกษุอุทายี เธอประพฤติมานต์แล้ว ขออภกานกะสงฆ์ ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงอภกานภิกษุอุทายี นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุทายีนี้ ต้องอาบัติ ตัวหนึ่ง ชื่อสัตยูเจตนิกาสุกกวิสัญญี ปิดบังไว้ ๑ ปักษ์ ... เธอประพฤติ มานต์แล้ว ขออภกานกะสงฆ์ สงฆ์อภกานภิกษุอุทายี การอภกาน ภิกษุอุทายี ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่าน ผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สาม ...

ภิกษุอุทายี อันสงฆ์อภกานแล้ว ชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้จึงนึ่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

อาบัติสุกกวิสัญญี จบ

อักษสมโฆธานปริวาส

[๔๔๐] ก็โดยสมัยนั้นแล ภิกษุรูปหนึ่งต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว คือ อาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๑ วัน อาบัติตัวหนึ่งปิดบังไว้ ๒ วัน อาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๓ วัน อาบัติตัวหนึ่งปิดบังไว้ ๔ วัน อาบัติตัวหนึ่งปิดบังไว้ ๕ วัน อาบัติ ตัวหนึ่งปิดบังไว้ ๖ วัน อาบัติตัวหนึ่งปิดบังไว้ ๗ วัน อาบัติตัวหนึ่งปิดบังไว้ ๘ วัน อาบัติตัวหนึ่งปิดบังไว้ ๙ วัน อาบัติตัวหนึ่งปิดบังไว้ ๑๐ วัน เธอจึงแจ้งแก่ภิกษุทั้งหลายว่า ท่านทั้งหลาย ผมต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว คือ อาบัติตัวหนึ่งปิดบังไว้ ๑ วัน ... อาบัติตัวหนึ่งปิดบังไว้ ๑๐ วัน ผมจะพึงปฏิบัติอย่างไร ภิกษุ เหล่านี้กราบทูลเรื่องนั้นแต่พระผู้มีพระภาค

พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนี้แล สงฆ์จงให้ ปริวาสประมวลกัน โดยค่าแห่งอาบัติที่ปิดบังไว้ ๑๐ วัน เพื่ออาบัติเหล่านั้น แก่ ภิกษุนั้น ฯ

วิธีให้อัคสมโฆธานปริวาส

[๔๕๑] คูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงให้อย่างนี้ ภิกษุนั้นพึงเข้าไป หาสงฆ์ ห่มผ้า
อุตราสงค์เฉียงบ่า ไหว้เท้าภิกษุผู้แก่กว่า นั่งกระหย่งประคอง อัญชลี แล้วกล่าวคำขอ ว่าดังนี้:-

คำขออัคสมโฆธานปริวาส

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว คือ อาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๑ วัน ...
อาบัติตัวหนึ่งปิดบังไว้ ๑๐ วัน ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้านั้นขอปริวาส ประมวลกันโดยค่าแห่งอาบัติที่ปิดบังไว้
๑๐ วัน เพื่ออาบัติเหล่านั้น ละ

สงฆ์

พึงขอแม่ครั้งที่สอง พึงขอแม่ครั้งที่สาม ฯ

[๔๕๒] ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ว่า
ดังนี้:-

กรรมวาจาให้อัคสมโฆธานปริวาส

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุมีชื่อนี้รูปนี้ ต้องอาบัติ สังฆาทิเสสหลายตัว คือ
อาบัติตัวหนึ่งปิดบังไว้ ๑ วัน ... อาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๑๐ วัน ขอขอปริวาสประมวลกัน
โดยค่าแห่งอาบัติที่ปิดบังไว้ ๑๐ วัน เพื่ออาบัติเหล่านั้น ละสงฆ์ ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์
ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงให้ปริวาสประมวลกันโดยค่าแห่งอาบัติที่ปิดบังไว้ ๑๐ วัน เพื่ออาบัติเหล่านั้น
แก่ภิกษุมีชื่อนี้ นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุมีชื่อนี้รูปนี้ ต้องอาบัติ สังฆาทิเสสหลายตัว คือ
อาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๑ วัน ... อาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๑๐ วัน ขอขอปริวาสประมวลกัน
โดยค่าแห่งอาบัติที่ปิดบังไว้ ๑๐ วัน เพื่ออาบัติเหล่านั้น ละสงฆ์ สงฆ์ให้ปริวาสประมวล
กันโดย ค่าแห่งอาบัติที่ปิดบังไว้ ๑๐ วัน เพื่ออาบัติเหล่านั้น แก่ภิกษุมีชื่อนี้ การให้ปริวาส
ประมวลกันโดยค่าแห่งอาบัติที่ปิดบังไว้ ๑๐ วัน เพื่อ อาบัติเหล่านั้น แก่ภิกษุมีชื่อนี้ ชอบแก่
ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็น ผู้นิ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม่ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม่ครั้งที่สาม ...

ปริวาสประมวลกันโดยค่าแห่งอาบัติที่ปิดบังไว้ ๑๐ วัน เพื่อ อาบัติเหล่านั้น อันสงฆ์
ให้แล้วแก่ภิกษุมีชื่อนี้ ชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้ จึงนั่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

อักษสโมธานปริวาส

[๔๔๓] ก็โดยสมัยนั้นแล ภิกษุรูปหนึ่งต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว คือ อาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๑ วัน อาบัติ ๒ ตัวปิดบังไว้ ๒ วัน อาบัติ ๓ ตัว ปิดบังไว้ ๓ วัน อาบัติ ๔ ตัว ปิดบังไว้ ๔ วัน อาบัติ ๕ ตัวปิดบังไว้ ๕ วัน อาบัติ ๖ ตัวปิดบังไว้ ๖ วัน อาบัติ ๗ ตัวปิดบังไว้ ๗ วัน อาบัติ ๘ ตัวปิดบังไว้ ๘ วัน อาบัติ ๙ ตัวปิดบังไว้ ๙ วัน อาบัติ ๑๐ ตัวปิดบังไว้ ๑๐ วัน เธอจึงแจ้งแก่ภิกษุทั้งหลายว่า ท่านทั้งหลาย ผมต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว คือ อาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๑ วัน ... อาบัติ ๑๐ ตัวปิดบังไว้ ๑๐ วัน ผมจะพึงปฏิบัติอย่างไร ภิกษุ เหล่านั้นกราบทูลเรื่องนั้นแก่พระผู้มีพระภาคฯ ตรัสว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนี้แล สงฆ์จึงให้ปริวาส ประมวลกัน โดยค่าแห่งอาบัติที่ปิดบังไว้นานกว่าทุกตัว เพื่ออาบัติเหล่านั้น แก่ภิกษุนั้น ๆ

วิธีให้อักษสโมธานปริวาส

[๔๔๔] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แสดงพึงให้เป็นอย่างนี้ ภิกษุนั้นพึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉียงบ่า ไหว้ทำภิกษุผู้แก่กว่า นั่งกระห่่งประคองอัญชลี แล้วกล่าวคำขอ ว่าดังนี้:-

คำขอให้อักษสโมธานปริวาส

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว คือ อาบัติตัวหนึ่งปิดบังไว้ ๑ วัน ... อาบัติ ๑๐ ตัวปิดบังไว้ ๑๐ วัน ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้านั้น ขอปริวาส ประมวลกัน โดยค่าแห่งอาบัติที่ปิดบังไว้นานกว่าทุกตัว เพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์ พึงขอแม่ครั้งที่สอง พึงขอแม่ครั้งที่สาม ฯ

[๔๔๕] ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาให้อักษสโมธานปริวาส

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุมีชื่อนี้รูปนี้ ต้องอาบัติ สังฆาทิเสสหลายตัว คือ อาบัติตัวหนึ่งปิดบังไว้ ๑ วัน ... อาบัติ ๑๐ ตัว ปิดบังไว้ ๑๐ วัน เธอขอปริวาสประมวลกัน โดยค่าแห่งอาบัติที่ปิดบัง ไว้นานกว่าทุกตัว เพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์ ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงให้ปริวาสประมวลกัน โดยค่าแห่งอาบัติที่ปิดบังไว้ นานกว่าทุกตัว เพื่ออาบัติเหล่านั้น แก่ภิกษุมีชื่อนี้ นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์ฟังข้าพเจ้า ภิกษุมีชื่อนี้รูปนี้ต้องอาบัติ สังฆาทิเสสหลายตัว คือ อาบัติตัวหนึ่งปิดบังไว้ ๑ วัน ... อาบัติ ๑๐ ตัว ปิดบังไว้ ๑๐ วัน เธอขอปริวาสประมวลกัน โดยค่าแห่งอาบัติที่ปิดบัง ใวนานกว่าทุกตัว เพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์ สงฆ์ให้ปริวาสประมวลกัน โดยค่าแห่งอาบัติที่ปิดบัง ใวนานกว่าทุกตัว เพื่ออาบัติเหล่านั้นแก่ ภิกษุมีชื่อนี้ การให้ปริวาสประมวลกัน โดยค่าแห่งอาบัติที่ปิดบัง ใวนาน กว่าทุกตัว เพื่ออาบัติเหล่านั้นแก่ภิกษุมีชื่อนี้ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่าน ผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สาม ...

ปริวาสประมวลกัน โดยค่าแห่งอาบัติ ที่ปิดบัง ใวนานกว่าทุกตัว เพื่ออาบัติเหล่านั้น อันสงฆ์ให้แล้วแก่ภิกษุมีชื่อนี้ ชอบแก่สงฆ์ เหตุ นั้นจึงนั่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

ปริวาส ๒ เดือน

[๔๔๖] ก็โดยสมัยนั้นแล ภิกษุรูปหนึ่งต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิด บังไว้ ๒ เดือน เธอคิดว่า เราแลต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน โฉนหนอ เราพึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่งปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ เธอจึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่งปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เธอ เมื่อเธอกำลัง อยู่ปริวาสคิดละอายใจว่า เราแลต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน เรานั้น คิดว่า เราต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน โฉนหนอ เรา พึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่งปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ จึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่งปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่งปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เรานั้น เมื่อเรานั้นกำลังอยู่ปริวาส คิด ละอายใจว่า โฉนหนอ เราพึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติแม้นอกนี้ ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ เธอได้แจ้งแก่ภิกษุทั้งหลายว่า ท่านทั้งหลาย ผมต้องอาบัติ สังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน ผมนั้นได้คิดว่า เราแลต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน โฉนหนอ เราพึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัว หนึ่ง ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ ผมนั้นจึงขอ ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติ ตัวหนึ่งปิดบัง ไว้ ๒ เดือนแก่ผมนั้น เมื่อผมนั้นกำลังอยู่ปริวาส คิดละอายใจว่า เราแลต้องอาบัติ สังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน เรานั้น ได้คิดว่า เราแลต้องอาบัติ สังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้

๒ เดือน โฉนหนอ เราพึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ ผม
นั้นจึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่อ อาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๒ เดือน
เพื่ออาบัติ ตัวหนึ่งปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่ผมนั้น เมื่อผมนั้นกำลังอยู่ปริวาส คิดละเอียดใจว่า โฉนหนอ
เราพึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติ मैंนอกนี้ ปิดบังไว้ ๒ เดือน กะสงฆ์ ดังนี้ ผมจะพึงปฏิบัติ
อย่างไร ภิขุเหล่านั้นกรบาทูลเรื่องนั้นแต่พระผู้มี พระภาคฯ ตรัสว่า ดูกรภิขุทั้งหลาย เพราะ
เหตุนี้แล สงฆ์จึงให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติ मैंนอกนี้ ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่ภิขุนั้น ฯ

วิธีให้ปริวาส ๒ เดือน

[๔๔๗] ดูกรภิขุทั้งหลาย ก็แลสงฆ์พึงให้อย่างนี้ ภิขุนั้นพึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตรา
สงค์เฉวียงบ่า ไหว้เท้าภิขุผู้แก่กว่า นั่งกระหย่งประคอง อัญชลี แล้วกล่าวคำขอ ว่าดังนี้:-

คำขอปริวาส ๒ เดือน

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน ข้าพเจ้านั้นได้คิดว่า
เราแลต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน โฉนหนอ เราพึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่อ
อาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะ สงฆ์ ข้าพเจ้านั้นจึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง
ปิดบังไว้ ๒ เดือน กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่งปิดบังไว้ ๒ เดือน แก่
ข้าพเจ้านั้น เมื่อข้าพเจ้านั้นกำลังอยู่ปริวาส คิดละเอียดใจว่า เราแลต้องอาบัติ สังฆาทิเสส ๒ ตัว
ปิดบังไว้ ๒ เดือน เรานั้นได้คิดว่า เราแลต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน
โฉนหนอ เราพึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัว หนึ่ง ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ ดังนี้ ข้าพเจ้า
นั้นได้ขอปริวาส ๒ เดือน เพื่อ อาบัติตัวหนึ่งปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๒ เดือน
เพื่ออาบัติตัว หนึ่งปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่ข้าพเจ้านั้น เมื่อข้าพเจ้านั้นกำลังอยู่ปริวาส คิดละเอียดใจว่า
โฉนหนอ เราพึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติ मैंนอกนี้ ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ ท่านเจ้าข้า
ข้าพเจ้านั้นขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติ मैंนอกนี้ ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์

พึงขอแม้ครั้งที่สอง พึงขอแม้ครั้งที่สาม ฯ

[๔๔๘] ภิขุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาให้ปริวาส ๒ เดือน

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุมีชื่อนี้รูปนี้ ต้องอาบัติ สังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน เธอได้คิดว่า เราจะต้องอาบัติ สังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน โฉนหนอ เราพึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ปิดไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ เธอจึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เธอ เมื่อเธอกำลัง อยู่ปริวาส คิดละอายใจว่า เราจะต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิด บังไว้ ๒ เดือน เรานั้น ได้คิดว่า เราจะต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน โฉนหนอ เราพึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติ ตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ ดังนี้ ข้าพเจ้านั้นจึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่ข้าพเจ้านั้น เมื่อ ข้าพเจ้านั้นกำลังอยู่ปริวาส คิดละอายใจว่า โฉนหนอ เราพึงขอ ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติแม้นอกนี้ ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ เธอ ขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติแม้นอกนี้ ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ ถ้า ความพร้อมพรังของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่อ อาบัติแม้นอกนี้ ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่ภิกษุมีชื่อนี้ นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุมีชื่อนี้รูปนี้ ต้องอาบัติ สังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน เธอได้คิดว่า เราจะต้องอาบัติ สังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน โฉนหนอ เราพึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ เธอจึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เธอ เมื่อ เธอกำลังอยู่ปริวาส คิดละอายใจว่า เราจะต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน เรานั้นคิดว่า เราจะต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน โฉนหนอ เราพึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่อ อาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ ข้าพเจ้านั้นจึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๒ เดือน กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๒ เดือน แก่ข้าพเจ้านั้น เมื่อ ข้าพเจ้านั้นกำลังอยู่ปริวาส คิดละอายใจว่า โฉนหนอ เราพึงขอ ปริวาส ๒ เดือน เพื่อ อาบัติแม้นอกนี้ ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ ดังนี้ เธอขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติแม้นอกนี้ ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติแม้นอกนี้ ปิดบังไว้ ๒ เดือน

แก่ ภิกษุมีชื่อนี้ การให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติแผ่นดินนี้ ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่ภิกษุมีชื่อนี้
ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สาม ...

ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติแผ่นดินนี้ ปิดบังไว้ ๒ เดือน อัน สงฆ์ให้แล้วแก่ภิกษุ
มีชื่อนี้ ชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้จึงนิ่ง ข้าพเจ้าทรง ความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นพึงเทียบเคียงอาบัตินั้นแล้วอยู่ปริวาส ๒ เดือน ฯ

อยู่ปริวาส ๒ เดือน

[๔๔๕] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้
๒ เดือน เธอคิดอย่างนี้ว่า เราจะต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน โฉนหนอ
เราพึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ปิด บังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ เธอจึงขอปริวาส ๒ เดือน
เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ปิดบัง
ไว้ ๒ เดือน แก่เธอ เมื่อเธอกำลังอยู่ปริวาส คิดละอายใจว่า เราจะต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว
ปิดบังไว้ ๒ เดือน เรานั้นคิดว่า เราจะต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบัง ไว้ ๒ เดือน โฉนหนอ
เราพึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ เรานั้นได้ขอปริวาส ๒
เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวหนึ่ง
ปิดบังไว้ ๒ เดือน แก่เรานั้น เมื่อเรานั้นกำลังอยู่ปริวาส คิดละอายใจว่า โฉนหนอ เราพึงขอปริวาส
๒ เดือน เพื่ออาบัติแผ่นดินนี้ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ เธอจึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติ
แผ่นดินนี้ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติแผ่นดินนี้ ปิดบังไว้ ๒ เดือน
แก่เธอ ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นพึง เทียบเคียงอาบัตินั้น แล้วอยู่ปริวาส ๒ เดือน ฯ

[๔๕๐] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบัง
ไว้ ๒ เดือน คือ อาบัติตัวหนึ่งรู้ อาบัติตัวหนึ่งไม่รู้ เธอขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวที่เธอรู้
ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัตินั้นปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เธอ เธอ
กำลังอยู่ปริวาส รู้อาบัติแผ่นดินนี้ เธอคิดอย่างนี้ว่า เราจะต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบัง
ไว้ ๒ เดือน คือ อาบัติตัวหนึ่งรู้ อาบัติตัวหนึ่งไม่รู้ จึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัว
ที่รู้ปิดบัง ไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๒ เดือนเพื่ออาบัตินั้น ปิดบังไว้ ๒ เดือน

แก่เรานั้น เรานั่งกำลังอยู่ปริวาส รู้อาบัติแก่นอกนี้ โฉนหนอ เราพึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติแก่นอกนี้ ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ เธอจึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติแก่นอกนี้ ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติแก่นอกนี้ ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เธอ ดูกร ภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นพึง เทียบเคียงอาบัตินั้น แล้วอยู่ปริวาส ๒ เดือน ฯ

[๔๕๑] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน คือ อาบัติตัวหนึ่งระลึกรู้ได้ อาบัติตัวหนึ่งระลึกรู้ไม่ได้ เธอขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวที่ระลึกรู้ได้ ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัตินั้น ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เธอ เมื่อเธอกำลังอยู่ ปริวาส ระลึกอาบัติแก่นอกนี้ได้ เธอคิดอย่างนี้ว่า เราแต่ต้องสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน คือ อาบัติตัวหนึ่งระลึกรู้ได้ อาบัติตัวหนึ่งระลึกรู้ไม่ได้ เรานั้น ได้ขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติที่ระลึกรู้ได้ ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัตินั้น ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เรานั้น เรานั่งกำลังอยู่ ปริวาส ระลึกอาบัติแก่นอกนี้ได้ โฉนหนอ เราพึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่อ อาบัติแก่นอกนี้ ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ เธอจึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่อ อาบัติแก่นอกนี้ ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติ แก่นอกนี้แก่เธอ ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นพึงเทียบเคียงอาบัตินั้น แล้วอยู่ ปริวาส ๒ เดือน ฯ

[๔๕๒] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน คือ ในอาบัติตัวหนึ่งไม่สงสัย ในอาบัติตัวหนึ่งสงสัย เธอขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวที่ไม่สงสัย ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัตินั้น ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เธอ เมื่อเธอกำลังอยู่ ปริวาส ไม่สงสัยในอาบัติแก่นอกนี้ เธอคิดอย่างนี้ว่า เราแต่ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน คือ ในอาบัติตัวหนึ่งไม่สงสัย ในอาบัติตัวหนึ่งสงสัยเรานั้น ได้ขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติตัวที่ไม่สงสัย ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๒ เดือนเพื่ออาบัตินั้น ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เรานั้น เรานั่ง กำลังอยู่ปริวาส ไม่สงสัยในอาบัติแก่นอกนี้ โฉนหนอ เราพึงขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติแก่นอกนี้ ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ เธอขอปริวาส ๒ เดือน เพื่อ อาบัติแก่นอกนี้ ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ให้ปริวาส ๒ เดือนเพื่ออาบัติ แก่นอกนี้ ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เธอ ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นพึงเทียบเคียงอาบัตินั้น แล้วอยู่ปริวาส ๒ เดือน ฯ

มานัตตารหิกขุ

[๔๕๓] คูกริกขุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน คือ อาบัติตัวหนึ่งรู้ปิดบังไว้ อาบัติตัวหนึ่งไม่รู้ปิดบังไว้ เธอขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติเหล่านั้น ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติเหล่านั้น ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เธอ เมื่อเธอ กำลังอยู่ปริวาส มีภิกษุรูปอื่นที่คงแก่เรียน ชำนาญในคัมภีร์ ทรงธรรม ทรงวินัย ทรงมคคา จลาค เฌยบหลม มีปัญญา มีความละอาย มีความรังเกียจ ใครต่อศึกษา มาหา เธอถามอย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย ภิกษุนี้ต้องอาบัติอะไร ภิกษุ นี้อยู่ปริวาสเพื่ออาบัติอะไร ภิกษุเหล่านั้นตอบอย่างนี้ว่า คุณ ภิกษุนี้ต้องอาบัติ สังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน คือ อาบัติตัวหนึ่งรู้ปิดบังไว้ อาบัติตัว หนึ่งไม่รู้ปิดบังไว้ ภิกษุนั้นได้ขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติเหล่านั้น ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติเหล่านั้น ปิดบังไว้ ๒ เดือน แก่ภิกษุนั้น คุณ ภิกษุนี้ต้องอาบัติเหล่านั้น ภิกษุนี้อยู่ปริวาส เพื่ออาบัติ เหล่านั้น เธอกล่าวอย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย การให้ปริวาสเพื่ออาบัติที่รู้ปิดบังไว้ ชอบธรรม ความชอบธรรมย่อมฟังขึ้น ส่วนการให้ปริวาสเพื่ออาบัติที่ไม่รู้ปิดบังไว้ ไม่ชอบธรรม ความไม่ชอบธรรม ย่อมฟังไม่ขึ้น ภิกษุเป็นผู้ควร มานัตเพื่ออาบัตินี้ ฯ

[๔๕๔] คูกริกขุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน คือ อาบัติตัวหนึ่งระลึกรู้ได้ปิดบังไว้ อาบัติตัวหนึ่งระลึกรู้ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติเหล่านั้น ปิดบังไว้ ๒ เดือน กะสงฆ์ สงฆ์ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติเหล่านั้น ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เธอ เมื่อเธอกำลังอยู่ปริวาส มีภิกษุรูปอื่นที่คงแก่เรียน ชำนาญ ในคัมภีร์ ทรงธรรม ทรงวินัย ทรงมคคา จลาค เฌยบหลม มีปัญญา มีความละอาย มีความ รังเกียจ ใครต่อศึกษา มาหา เธอถามอย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย ภิกษุนี้ต้องอาบัติ อะไร ภิกษุนี้อยู่ ปริวาสเพื่ออาบัติอะไร ภิกษุเหล่านั้นตอบอย่างนี้ว่า คุณ ภิกษุนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน คือ อาบัติตัวหนึ่งระลึกรู้ได้ปิดบัง ไว้ อาบัติตัวหนึ่งระลึกรู้ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอ ได้ขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติ เหล่านั้น ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติ เหล่านั้น ปิดบังไว้ ๒ เดือน แก่เธอ คุณ ภิกษุนี้ต้องอาบัติเหล่านั้น ภิกษุนี้อยู่ ปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้น เธอกล่าวอย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย การให้ปริวาส เพื่อ อาบัติที่ระลึกรู้ได้ ปิดบังไว้ ชอบธรรม ความชอบธรรมย่อมฟังขึ้น ส่วนการให้ ปริวาส เพื่ออาบัติที่ระลึกรู้ไม่ได้ ปิดบังไว้ ไม่ชอบธรรม ความไม่ชอบธรรมย่อม ฟังไม่ขึ้น ภิกษุเป็นผู้ควรมานัต เพื่ออาบัตินี้ ฯ

[๔๕๕] คูกริกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน คือ อาบัติตัวหนึ่งไม่สงฆ์ปิดบังไว้ อาบัติตัวหนึ่ง สงฆ์ปิดบังไว้ เธอขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติเหล่านั้น ปิดบังไว้ ๒ เดือน กะสงฆ์ สงฆ์ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติเหล่านั้น ปิดบังไว้ ๒ เดือน แก่เธอ เมื่อเธอกำลังอยู่ปริวาส มีภิกษุรูปอื่นที่คงแก่เรียน ชำนาญในคัมภีร์ ทรงธรรม ทรงวินัย ทรงมาติกา ฉลาด เกือบแหลม มีปัญญา มีความละเอียด มีความร่าเริงเกียจ ใคร่ต่อศึกษา มาหา เธอถามอย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย ภิกษุนี้ต้อง อาบัติอะไร ภิกษุนี้อยู่ปริวาสเพื่ออาบัติอะไร ภิกษุเหล่านั้นตอบอย่างนี้ว่า คุณ ภิกษุนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน คือ อาบัติ ตัวหนึ่งไม่สงฆ์ปิดบังไว้ อาบัติตัวหนึ่งสงฆ์ปิดบังไว้ เธอได้ขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติเหล่านั้น ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติเหล่านั้น ปิดบังไว้ ๒ เดือน แก่เธอ คุณ ภิกษุนี้ต้องอาบัติ เหล่านั้น ภิกษุนี้อยู่ปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้น เธอกล่าวอย่างนี้ว่า การให้ปริวาส เพื่ออาบัติที่ไม่สงฆ์ปิดบังไว้ ชอบธรรม ความชอบธรรมย่อมฟังขึ้น ส่วนการ ให้ปริวาสเพื่ออาบัติที่สงฆ์ปิดบังไว้ ไม่ชอบธรรม ความไม่ชอบธรรมย่อมฟังไม่ขึ้น ภิกษุเป็นผู้ควรมานัดเพื่ออาบัตินี้ ฯ

สงฆ์ให้ปริวาส ๑ เดือน

[๔๕๖] ก็โดยสมัยนั้นแล ภิกษุรูปหนึ่งต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน เธอคิดอย่างนี้ว่า เราจะต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน โฉนหนอ เราพึงขอปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ เธอขอปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เธอ เมื่อเธอกำลังอยู่ปริวาส คิดละเอียดใจว่า เราจะต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน เรานั้นคิดว่า เราจะต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน โฉนหนอ เราพึงขอปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ เรานั้นจึงขอปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ ได้ให้ปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เรานั้น เมื่อเรานั้นกำลังอยู่ปริวาส คิดละเอียดใจว่า โฉนหนอ เราพึงขอปริวาสสำหรับเดือน แม้นอกนี้เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ เธอจึงแจ้งแก่ภิกษุทั้งหลายว่า ท่านทั้งหลาย ผมจะต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน ผมนั้นคิดว่า เราจะต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน โฉนหนอ เราพึงขอปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ ผมนั้นขอปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ ปริวาส ๑ เดือน เพื่อ

อาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่ผมนั้น เมื่อผมนั้นกำลัง อยู่ปริวาส คิดละเอียดใจว่า เราเลต้อง อาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน เรานั้นคิดว่า เราเลต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิด บังไว้ ๒ เดือน โฉนหนอ เราพึงขอปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ ดังนี้ เรานั้นขอปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน แก่เรานั้น เมื่อ เรานั้นกำลังอยู่ปริวาส คิดละเอียดใจว่า โฉนหนอ เราพึงขอปริวาสสำหรับเดือน แม้นอกนี้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ ดังนี้ ผมจะพึงปฏิบัติ อย่างไร ภิคุเหล่านี้ กราบทูลเรื่องนั้นแต่พระผู้มีพระภาคฯ ตรัสว่า คุกรภิคุทั้งหลาย เพราะเหตุนี้แล สงฆ์จึงให้ปริวาสสำหรับเดือนแม้นอกนี้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน แก่ภิคุนั้น ๆ

วิธีให้ปริวาสสำหรับเดือนนอกนี้

[๔๕๑] คุกรภิคุทั้งหลาย ก็แลสงฆ์พึงให้ดังนี้ ภิคุนั้นพึงเข้าไป หาสงฆ์ ห่มผ้า อุตตราสงค์เลวียงว่า ไหว้เท้าภิคุผู้แก่กว่า นั่งกระห่่งประคอง อัญชลี แล้วกล่าวคำขอ ว่าดังนี้:-

คำขอปริวาสสำหรับเดือนนอกนี้

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน ข้าพเจ้านั้นคิดว่า เราเลต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน โฉนหนอ เราพึงขอปริวาส ๑ เดือน เพื่อ อาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ ข้าพเจ้า นั้นขอปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบัง ไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ ปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่ข้าพเจ้า นั้น เมื่อข้าพเจ้า นั้นกำลังอยู่ปริวาส คิดละเอียดใจว่า เราเลต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน เรานั้นคิดว่า เราเลต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน โฉนหนอ เราพึง ขอปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน กะสงฆ์ เรานั้นจึงขอปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เรานั้น เมื่อ เรานั้นกำลังอยู่ปริวาส คิดละเอียดใจว่า โฉนหนอ เราพึงขอ ปริวาสสำหรับเดือน แม้นอกนี้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้า นั้น ขอปริวาสสำหรับเดือนแม้นอกนี้เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์

พึงขอแม้ครั้งที่สอง พึงขอแม้ครั้งที่สาม

[๔๕๒] ภิคุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ว่า ดังนี้:-

กรรมวาจาให้ปริวาสสำหรับเดือนนอกนี้

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุมิชื่อนี้รูปนี้ต้องอาบัติ สังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน เธอคิดว่า เราเลต้องอาบัติ สังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน โฉนหนอ เราพึงขอปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ เธอจึงขอปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ ปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เธอ เมื่อเธอ กำลังอยู่ปริวาส คิดละอายใจว่า เราเลต้องอาบัติ สังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน เรานั้นคิดว่า เราเลต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน โฉนหนอ เราพึงขอปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน กะสงฆ์ เรานั้นจึงขอปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ ปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เรานั้น เมื่อเรานั้น กำลังอยู่ปริวาส คิดละอายใจว่า โฉนหนอ เราพึงขอปริวาสสำหรับ เดือนเม้นอกนี้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ เธอขอ ปริวาสสำหรับเดือนเม้นอกนี้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน กะสงฆ์ ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงให้ปริวาสสำหรับ เดือนเม้นอกนี้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน แก่ภิกษุมิชื่อนี้ นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุมิชื่อนี้รูปนี้ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน เธอคิดว่า เราเลต้องอาบัติ สังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน โฉนหนอ เราพึงขอปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ เธอจึงขอปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ ปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เธอ เมื่อเธอ กำลังอยู่ปริวาส คิดละอายใจว่า เราเลต้องอาบัติ สังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน เรานั้นคิดว่า เราเลต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน โฉนหนอ เราพึงขอปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน กะสงฆ์ เรานั้นจึงขอปริวาส ๑ เดือน เพื่อ อาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ ได้ให้ปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เรานั้น เมื่อเรานั้นกำลังอยู่ปริวาส คิดละอายใจว่า โฉนหนอ เราพึงขอปริวาสสำหรับเดือน เม้นอกนี้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ เธอจึงขอ ปริวาสสำหรับเดือน เม้นอกนี้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน กะสงฆ์ สงฆ์ให้ปริวาส สำหรับเดือนเม้นอกนี้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒

เดือน แก่ภิกษุมีชื่อนี้ การให้ปริวาสสำหรับเดือนแมนอกนี้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิตบังไว้ ๒
เดือนแก่ภิกษุมีชื่อนี้ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่าน
ผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สาม ...

ปริวาสสำหรับเดือนแมนอกนี้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิตบังไว้ ๒ เดือน อันสงฆ์ให้แล้ว
แก่ภิกษุมีชื่อนี้ ชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้จึงนิ่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นพึงเทียบเคียงอาบัติตัวก่อน แล้วอยู่ปริวาส ๒ เดือน ฯ

อยู่ปริวาส ๒ เดือน

[๔๕๕] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิตบัง
ไว้ ๒ เดือน เธอคิดอย่างนี้ว่า เราจะต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิตบังไว้ ๒ เดือน โฉนหนอ
เราพึงขอปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิตบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ เธอขอปริวาส ๑ เดือน
เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิตบังไว้ ๒ เดือน กะสงฆ์ สงฆ์ให้ปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิตบัง
ไว้ ๒ เดือนแก่เธอ เมื่อเธอกำลังอยู่ปริวาส คิดละเอียดใจว่า เราจะต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว
ปิตบังไว้ ๒ เดือน เรานั้นคิดว่า เราจะต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิตบังไว้ ๒ เดือน โฉนหนอ
เราพึงขอปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิตบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ เรานั้นจึงขอปริวาส ๑
เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิตบังไว้ ๒ เดือน กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๑ เดือน เพื่ออาบัติ ๒
ตัว ปิตบังไว้ ๒ เดือนแก่เรา นั้น เมื่อเรานั้นกำลังอยู่ปริวาส คิดละเอียดใจว่า โฉนหนอ เราพึง
ขอปริวาส สำหรับเดือนแมนอกนี้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิตบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ เธอขอปริวาส
สำหรับเดือนแมนอกนี้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิตบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ ให้ปริวาสสำหรับเดือน
แมนอกนี้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิตบังไว้ ๒ เดือนแก่เธอ ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นพึงเทียบเคียง
อาบัติตัวก่อนแล้วอยู่ปริวาส ๒ เดือน ฯ

[๔๖๐] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิตบัง
ไว้ ๒ เดือน คือ เดือนหนึ่งรู้ เดือนหนึ่งไม่รู้ เธอขอปริวาส สำหรับเดือนที่รู้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว
ปิตบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ให้ปริวาส เดือนที่รู้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิตบังไว้ ๒ เดือนแก่เธอ

เมื่อเธอกำลังอยู่ปริวาสรู้เดือนแม่นอกนี้ เธอคิดอย่างนี้ว่า เราจะต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน คือ เดือนหนึ่งรู้ เดือนหนึ่งไม่รู้ เรานั้นขอปริวาสสำหรับเดือน ที่รู้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาสเดือน ที่รู้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะเรานั้น เรานั้นกำลังอยู่ปริวาส รู้เดือนแม่นอกนี้ โฉนหนอ เราพึงขอปริวาสสำหรับเดือนแม่นอกนี้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ เธอจึงขอปริวาสสำหรับเดือนแม่นอกนี้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ให้ปริวาสสำหรับเดือนแม่นอกนี้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เธอ ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นพึง เทียบเคียงอาบัติตัวก่อน แล้วอยู่ปริวาส ๒ เดือน ฯ

[๔๖๑] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน คือ เดือนหนึ่งระลึกรู้ได้ เดือนหนึ่งระลึกรู้ไม่ได้ เธอขอปริวาสสำหรับเดือนที่ระลึกรู้ได้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ให้ปริวาสสำหรับเดือนที่ระลึกรู้ได้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาสระลึกรู้เดือนแม่นอกนี้ได้ เธอคิดอย่างนี้ว่า เราจะต้องอาบัติ สังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน คือ เดือนหนึ่งระลึกรู้ได้ เดือนหนึ่งระลึกรู้ไม่ได้ เรานั้นขอปริวาสสำหรับเดือนที่ระลึกรู้ได้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาสสำหรับเดือนที่ระลึกรู้ได้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เรานั้น เรานั้นกำลังอยู่ปริวาสระลึกรู้เดือนแม่นอกนี้ได้ โฉนหนอ เราพึงขอปริวาสสำหรับเดือนแม่นอกนี้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ เธอขอปริวาสสำหรับเดือนแม่นอกนี้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ให้ปริวาสสำหรับเดือนแม่นอกนี้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เธอ ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นพึงเทียบเคียงอาบัติตัวก่อน แล้วอยู่ ปริวาส ๒ เดือน ฯ

[๔๖๒] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน คือ เดือนหนึ่งไม่สงสัย เดือนหนึ่งสงสัย เธอขอปริวาสเดือนที่ไม่สงสัย เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ให้ ปริวาสเดือนที่ไม่สงสัย เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เธอ เธอกำลัง อยู่ปริวาสไม่สงสัยเดือนแม่นอกนี้ เธอคิดอย่างนี้ว่า เราจะต้องอาบัติ สังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน คือ เดือนหนึ่งไม่สงสัย เดือนหนึ่งสงสัย เรานั้นขอปริวาสเดือนที่ไม่สงสัย เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาสเดือนที่ไม่สงสัย เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เรานั้น เรานั้นกำลังอยู่ปริวาสไม่สงสัยเดือนแม่นอกนี้

ไหนหนอ เราพึงขอปริวาสสำหรับ เดือนแม้นอกนี้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิตบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์
เธอจึงขอปริวาส สำหรับเดือนแม้นอกนี้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิตบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ให้
ปริวาสสำหรับเดือนแม้นอกนี้ เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิตบังไว้ ๒ เดือนแก่เธอ ดูกรภิกษุทั้งหลาย
ภิกษุนั้นพึงเทียบเคียงอาบัติตัวก่อนแล้วอยู่ปริวาส ๒ เดือน ฯ

มานัตตารหิกขุ

[๔๖๓] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิตบัง
ไว้ ๒ เดือน คือ เดือนหนึ่งรู้ปิตบังไว้ เดือนหนึ่งไม่รู้ปิตบังไว้ เธอขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติ
๒ ตัว ปิตบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ให้ ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิตบังไว้ ๒ เดือน
แก่เธอ เมื่อเธอกำลังอยู่ ปริวาส มีภิกษุรูปอื่นที่คงแก่เรียน ชำนาญในคัมภีร์ ทรงธรรม ทรงวินัย
ทรง มาติกา ฉลาด เกือบแหลม มีปัญญา มีความละเอียด มีความรังเกียจ ไครต่อสิกขา มาหา
เธอถามอย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย ภิกษุนี้ ต้องอาบัติอะไร ภิกษุนี้ อยู่ปริวาสเพื่ออาบัติอะไร ภิกษุ
เหล่านั้นตอบอย่างนี้ว่า คุณ ภิกษุนี้ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิตบังไว้ ๒ เดือน คือ เดือนหนึ่ง
รู้ปิตบังไว้ เดือนหนึ่งไม่รู้ปิตบังไว้ เธอขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิตบังไว้ ๒ เดือน
กะสงฆ์ สงฆ์ได้ ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิตบังไว้ ๒ เดือนแก่เธอ คุณ ภิกษุนี้
ต้องอาบัติเหล่านั้น ภิกษุนี้อยู่ปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้น เธอกล่าวอย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย การให้
ปริวาสเพื่อเดือนที่รู้ปิตบังไว้ ชอบธรรม ความชอบธรรม ย่อมพึงขึ้น ส่วนการให้ปริวาสเพื่อเดือนที่
ไม่รู้ปิตบังไว้ ไม่ชอบธรรม ความไม่ ชอบธรรมย่อมพึงไม่ขึ้น ภิกษุเป็นผู้ควรมานัตเพื่อเดือนนั้น ฯ

[๔๖๔] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิตบังไว้
๒ เดือน คือ เดือนหนึ่งระลึกรู้ได้ปิตบังไว้ เดือนหนึ่งระลึกรู้ไม่ได้ ปิตบังไว้ เธอขอปริวาส ๒ เดือน
เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิตบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิตบังไว้
๒ เดือนแก่เธอ เมื่อเธอ กำลังอยู่ปริวาส มีภิกษุรูปอื่นที่คงแก่เรียน ชำนาญในคัมภีร์ ทรงธรรม
ทรงวินัย ทรงมาติกา ฉลาด เกือบแหลม มีปัญญา มีความละเอียด มีความรังเกียจ ไครต่อสิกขา
มาหา เธอถามอย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย ภิกษุรูปนี้ต้องอาบัติอะไร ภิกษุ รูปนี้อยู่ปริวาสเพื่ออาบัติ
อะไร ภิกษุเหล่านั้นตอบอย่างนี้ว่า คุณ ภิกษุรูปนี้ต้องอาบัติ สังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิตบังไว้ ๒ เดือน
คือ เดือนหนึ่งระลึกรู้ได้ปิตบังไว้ เดือนหนึ่ง ระลึกรู้ไม่ได้ปิตบังไว้ เธอขอปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติ
๒ ตัว ปิตบังไว้ ๒ เดือน กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปริวาส ๒ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิตบังไว้ ๒ เดือน

แก่เธอ คุณ ภิกษุนี้ต้องอาบัติเหล่านั้น ภิกษุนี้อยู่ปรินิพพานเพื่ออาบัติเหล่านั้น ภิกษุรูปที่มานั้นกล่าว
อย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย การให้ปรินิพพานเพื่อเดือนที่ระลึกได้ปิดบังไว้ ชอบธรรมความชอบธรรมยอม
ฟังขึ้น ส่วนการให้ปรินิพพานเพื่อเดือนที่ระลึกไม่ได้ปิดบังไว้ ไม่ ชอบธรรม ความไม่ชอบธรรมยอมฟัง
ไม่ขึ้น ภิกษุเป็นผู้ควรฆาตกรรมเพื่อเดือนนั้น ๆ

[๔๖๕] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบัง
ไว้ ๒ เดือน คือ เดือนหนึ่งไม่สงฆ์ปิดบังไว้ เดือนหนึ่งสงฆ์ ปิดบังไว้ เธอขอปรินิพพาน ๒ เดือน
เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนกะสงฆ์ สงฆ์ให้ปรินิพพาน ๒ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบัง
ไว้ ๒ เดือนแก่เธอ เมื่อเธอ กำลังอยู่ปรินิพพาน มีภิกษุรูปอื่น ที่คงแก่เรียน ชำนาญในคัมภีร์ ทรงธรรม
ทรงวินัย ทรงมคคาถา ฉลาด เขียบแหลม มีปัญญา มีความละเอียด มีความรังเกียจ ใครต่อศึกษา
มาหา เธอถามอย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย ภิกษุนี้ต้องอาบัติอะไร ภิกษุนี้ อยู่ปรินิพพานเพื่ออาบัติอะไร ภิกษุ
เหล่านั้นตอบอย่างนี้ว่า คุณ ภิกษุนี้ต้องอาบัติ สังฆาทิเสส ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือน คือ เดือนหนึ่ง
ไม่สงฆ์ปิดบังไว้ เดือน หนึ่งสงฆ์ปิดบังไว้ เธอขอปรินิพพาน ๒ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบัง
ไว้ ๒ เดือน กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ปรินิพพาน ๒ เดือน เพื่ออาบัติ ๒ ตัว ปิดบังไว้ ๒ เดือนแก่เธอ
คุณ ภิกษุนี้ต้องอาบัติเหล่านั้น ภิกษุนี้อยู่ปรินิพพานเพื่ออาบัติเหล่านั้น ภิกษุรูปที่มานั้น กล่าวอย่างนี้ว่า
ท่านทั้งหลาย การให้ปรินิพพานเพื่อเดือนที่ไม่สงฆ์ปิดบังไว้ ชอบ ธรรม ความชอบธรรมยอมฟังขึ้น
ส่วนการให้ปรินิพพานเพื่อเดือนที่สงฆ์ปิดบังไว้ ไม่ชอบธรรม ความไม่ชอบธรรมยอมฟังไม่ขึ้น ภิกษุ
เป็นผู้ควรฆาตกรรมเพื่อเดือนนั้น ๆ

สงฆ์ให้สุทธานตปริวาส

[๔๖๖] ก็โดยสมัยนั้นแล ภิกษุรูปหนึ่งต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว เธอไม่รู้ที่สุทธอาบัติ
ไม่รู้ที่สุทธราตรี ระลึกที่สุทธอาบัติไม่ได้ ระลึกที่สุทธราตรีไม่ได้ สงฆ์ในที่สุทธอาบัติ สงฆ์ในที่
สุทธราตรี จึงแจ้งแก่ภิกษุทั้งหลายว่า ท่านทั้งหลาย ผมต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว ผมไม่รู้ที่
สุทธอาบัติ ไม่รู้ที่สุทธราตรี ระลึกที่สุด อาบัติไม่ได้ ระลึกในที่สุทธราตรีไม่ได้ สงฆ์ในที่สุทธ
อาบัติ สงฆ์ในที่สุทธราตรี ผมจะพึงปฏิบัติอย่างไร ภิกษุเหล่านั้นกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระ
ภาคฯ ตรัสว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนี้แล สงฆ์จงให้สุทธานตปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้น
แก่ภิกษุนั้น ๆ

วิธีให้สุทนต์ปริวาส

[๔๖๗] คูกริกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงให้สุทนต์ปริวาสอย่างนี้ กิกษุ นั้นพึงเข้าไปหา สงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า ไหว้เท้ากิกษุผู้แก่กว่า นั่งกระหย่ง ประคองอัญชลี แล้วกล่าวคำขอ ว่าดังนี้:-

คำขอสุทนต์ปริวาส

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว ข้าพเจ้าไม่รู้ที่สุดอาบัติ ไม่รู้ที่สุดราตรี ระลึกที่สุดอาบัติไม่ได้ ระลึกที่สุดราตรีไม่ได้ สงสัยในที่สุดอาบัติ สงสัยในที่สุดราตรี ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้านั้นขอสุทนต์ปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้น กะสงฆ์

พึงขอแม่ครั้งที่สอง พึงขอแม่ครั้งที่สาม ฯ

[๔๖๘] กิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ว่า ดังนี้:-

กรรมวาจาให้สุทนต์ปริวาส

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า กิกษุมีชื่อนี้รูปนี้ต้องอาบัติ สังฆาทิเสสหลายตัว เธอไม่รู้ที่สุดอาบัติ ไม่รู้ที่สุดราตรี ระลึกที่สุด อาบัติไม่ได้ ระลึกที่สุดราตรีไม่ได้ สงสัยในที่สุดอาบัติ สงสัยในที่สุด ราตรี เธอขอสุทนต์ปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์ ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงให้สุทนต์ปริวาส เพื่ออาบัติ เหล่านั้น แก่กิกษุมีชื่อนี้ นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า กิกษุมีชื่อนี้รูปนี้ต้องอาบัติ สังฆาทิเสสหลายตัว เธอไม่รู้ที่สุดอาบัติ ไม่รู้ที่สุดราตรี ระลึกที่สุด อาบัติไม่ได้ ระลึกที่สุดราตรีไม่ได้ สงสัยในที่สุดอาบัติ สงสัยในที่สุด ราตรี เธอขอสุทนต์ปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์ สงฆ์ให้สุทนต์ปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้น แก่กิกษุมีชื่อนี้ การให้สุทนต์ปริวาสเพื่ออาบัติเหล่านั้น แก่กิกษุมีชื่อนี้ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้น พึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม่ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม่ครั้งที่สาม ...

สุทนต์ปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้น อันสงฆ์ให้แล้วแก่กิกษุ มีชื่อนี้ ชอบแก่สงฆ์ เหตุ นั้นจึงนั่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

สงฆ์ให้สุทนต์ปริวาส

[๔๖๕] คูกริกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงให้สุทนต์ปริวาสอย่างนี้ พึง ให้ปริวาสอย่างนี้ คูกริกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงให้สุทนต์ปริวาสอย่างไรเล่า กิกษุ ไม่รู้ที่สุดอาบัติ ไม่รู้ที่สุดราตรี ระลึกที่สุดอาบัติไม่ได้ ระลึกที่สุดราตรีไม่ได้ สงสัยในที่สุดอาบัติ สงสัยในที่สุดราตรี พึงให้สุทนต์ปริวาส

กิกษุรู้ที่สุดอาบัติ ไม่รู้ที่สุดราตรี ระลึกที่สุดอาบัติได้ ระลึกที่สุดราตรี ไม่ได้ ไม่สงสัย ในที่สุดอาบัติ สงสัยในที่สุดราตรี พึงให้สุทนต์ปริวาส

ที่สุดอาบัติบางอย่างกิกษุรู้ บางอย่างไม่รู้ ที่สุดราตรีไม่รู้ ที่สุดอาบัติ บางอย่างระลึกได้ บางอย่างระลึกไม่ได้ ที่สุดราตรีระลึกไม่ได้ ในที่สุดอาบัติ บางอย่างสงสัย บางอย่างไม่สงสัย ในที่สุดราตรีสงสัย พึงให้สุทนต์ปริวาส

ที่สุดอาบัติกิกษุไม่รู้ ที่สุดราตรีบางอย่างรู้ บางอย่างไม่รู้ ที่สุดอาบัติ ระลึกไม่ได้ ที่สุดราตรีบางอย่างระลึกได้ บางอย่างระลึกไม่ได้ ในที่สุดอาบัติสงสัย ในที่สุดราตรีบางอย่างสงสัย บางอย่างไม่สงสัย พึงให้สุทนต์ปริวาส

ที่สุดอาบัติกิกษุรู้ ที่สุดราตรีบางอย่างรู้ บางอย่างไม่รู้ ที่สุดอาบัติระลึกได้ ที่สุดราตรี บางอย่างระลึกได้ บางอย่างระลึกไม่ได้ ในที่สุดอาบัติไม่สงสัย ในที่สุด ราตรีบางอย่างสงสัย บางอย่างไม่สงสัย พึงให้สุทนต์ปริวาส

ที่สุดอาบัติบางอย่างกิกษุรู้ บางอย่างไม่รู้ ที่สุดราตรีบางอย่างรู้ บางอย่าง ไม่รู้ ที่สุดอาบัติ บางอย่างระลึกได้ บางอย่างระลึกไม่ได้ ที่สุดราตรีบางอย่างระลึกได้ บางอย่างระลึกไม่ได้ ในที่สุด อาบัติบางอย่างสงสัย บางอย่างไม่สงสัย ในที่สุด ราตรีบางอย่างสงสัย บางอย่างไม่สงสัย พึงให้ สุทนต์ปริวาส

คูกริกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงให้สุทนต์ปริวาสอย่างนี้แล ฯ

สงฆ์ให้ปริวาส

[๔๗๐] คูกริกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงให้ปริวาสอย่างไรเล่า กิกษุรู้ที่สุด อาบัติ รู้ที่สุดราตรี ระลึกที่สุดอาบัติได้ ระลึกที่สุดราตรีได้ ไม่สงสัยในที่สุด อาบัติ ไม่สงสัยในที่สุดราตรี พึงให้ ปริวาส

ภิกษุไม่รู้ที่สุดอาบัติ รู้ที่สุดราตรี ระลึกที่สุดอาบัติไม่ได้ ระลึกที่สุดราตรีได้ สงสัยในที่สุดอาบัติ ไม่สงสัยในที่สุดราตรี พึงให้ปริวาส

ที่สุดอาบัติบางอย่างภิกษุรู้ บางอย่างไม่รู้ ที่สุดราตรีรู้ ที่สุดอาบัติบางอย่างระลึกได้ บางอย่างระลึกไม่ได้ ที่สุดราตรีระลึกได้ ในที่สุดอาบัติบางอย่างสงสัย บางอย่างไม่สงสัย ในที่สุดราตรีไม่สงสัย พึงให้ปริวาส

ดูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงให้ปริวาสอย่างนี้แล ฯ

ปริวาส จบ

เรื่องภิกษุอยู่ปริวาสสิก

[๔๗๑] ก็โดยสมัยนั้นแล ภิกษุรูปหนึ่งสึกกำลังอยู่ปริวาส เธอกลับมา ขออุปสมบทต่อภิกษุทั้งหลายอีก ภิกษุเหล่านั้นกราบทูลเรื่องนั้นแก่พระผู้มี พระภาคฯ ตรัสดังต่อไปนี้:-

[๔๗๒] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ สึกกำลังอยู่ปริวาส ปริวาสของผู้สึกใช้ไม่ได้ หากเธออุปสมบทใหม่ ให้ปริวาสเดิมนั้นแหละแก่เธอ ปริวาสที่ให้แล้วเป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้วเป็นอันอยู่ดีแล้ว พึงอยู่ปริวาสที่เหลือ ต่อไป

สิกขาเป็นสามเณร

[๔๗๓] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังอยู่ปริวาส สิกขาเป็นสามเณร ปริวาสของสามเณรใช้ไม่ได้ หากเธออุปสมบทใหม่ ให้ปริวาส เดิมนั้นแหละแก่เธอ ปริวาสที่ให้แล้วเป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้วเป็นอันอยู่ดีแล้ว พึงอยู่ปริวาสที่เหลือต่อไป ฯ

วิกัลจริต

[๔๗๔] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังอยู่ปริวาส เกิดวิกัลจริต ปริวาสของผู้วิกัลจริตใช้ไม่ได้ หากเธอหายวิกัลจริต ให้ปริวาสเดิม นั้นแหละแก่เธอ ปริวาสที่ให้แล้วเป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้วเป็นอันอยู่ดีแล้ว พึงอยู่ปริวาสที่เหลือต่อไป ฯ

มีจิตฟุ้งซ่าน

[๔๗๕] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังอยู่ปริวาส มีจิต ฟุ้งซ่าน ปริวาสของผู้มีจิตฟุ้งซ่านใช้ไม่ได้ หากเธอมีจิตไม่ฟุ้งซ่านอีก ให้ปริวาส เดิมนั้นแหละแก่เธอ ปริวาสที่ให้แล้วเป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้วเป็นอันอยู่ดีแล้ว พึงอยู่ปริวาสที่เหลือต่อไป ฯ

กระสับกระส่ายเพราะเวทนา

[๔๗๖] คูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังอยู่ปรินิพพาน เกิดกระสับกระส่ายเพราะเวทนา ปรินิพพานของเธอผู้กระสับกระส่ายเพราะเวทนาใช้ไม่ได้ หากเธอไม่กระสับกระส่ายเพราะเวทนาอีก ให้ปรินิพพานนั้นแหละแก่เธอ ปรินิพพาน ที่ให้แล้วเป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้วเป็นอันอยู่ดีแล้ว พึงอยู่ปรินิพพานที่เหลือต่อไป ฯ

สงฆ์ยกวัตรฐานไม่เห็นอาบัติ

[๔๗๗] คูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังอยู่ปรินิพพาน ถูกสงฆ์ยกวัตรฐานไม่เห็นอาบัติ ปรินิพพานของเธอผู้ถูกยกวัตรฐานใช้ไม่ได้ หากเธอถูกเรียกเข้ามาหม้ออีก ให้ปรินิพพานนั้นแหละแก่เธอ ปรินิพพานที่ให้แล้วเป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้วเป็นอันอยู่ดีแล้ว พึงอยู่ปรินิพพานที่เหลือต่อไป ฯ

สงฆ์ยกวัตรฐานไม่ทำอาบัติคืน

[๔๗๘] คูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังอยู่ปรินิพพาน ถูกสงฆ์ยกวัตรฐานไม่ทำอาบัติคืน ปรินิพพานของเธอผู้ถูกยกวัตรฐานใช้ไม่ได้ หากเธอถูกเรียกเข้ามาหม้ออีก ให้ปรินิพพานนั้นแหละแก่เธอ ปรินิพพานที่ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้วที่อยู่แล้ว เป็นอันอยู่ดีแล้ว พึงอยู่ปรินิพพานที่เหลือต่อไป ฯ

สงฆ์ยกวัตรฐานไม่สละทิวฬาทราม

[๔๗๙] คูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังอยู่ปรินิพพาน ถูกสงฆ์ยกวัตรฐานไม่สละทิวฬาทราม ปรินิพพานของเธอผู้ถูกยกวัตรฐานใช้ไม่ได้ หากเธอถูกเรียกเข้ามาหม้ออีก ให้ปรินิพพานนั้นแหละแก่เธอ ปรินิพพานที่ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้วที่อยู่แล้ว เป็นอันอยู่ดีแล้ว พึงอยู่ปรินิพพานที่เหลือต่อไป ฯ

ควรชักเข้าหาอาบัติเดิมสัก

[๔๘๐] คูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ควรชักเข้าหาอาบัติเดิมสักเสีย การชักเข้าหาอาบัติเดิมของเธอผู้สักแล้วใช้ไม่ได้ หากเธออุปสมบทใหม่ให้ปรินิพพานนั้นแหละแก่เธอ ปรินิพพานที่ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้ว เป็นอันอยู่ดีแล้ว ภิกษุนั้นสงฆ์พึงชักเข้าหาอาบัติเดิม ฯ

สักบวชเป็นสามเณรและวิกัจจริตเป็นต้น

[๔๘๑] คูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ควรชักเข้าหาอาบัติเดิมสักบวชเป็นสามเณร การชักเข้าหาอาบัติเดิมของสามเณรใช้ไม่ได้ หากเธออุปสมบทใหม่ ให้ปรินิพพานนั้น

ແລະແກ່ເຮ ປຣົວສທີ່ໃຫ້ແລ້ວ ເປັນອັນໃຫ້ດີແລ້ວທີ່ຢູ່ແລ້ວ ເປັນອັນອຸ່ມດີແລ້ວ ກິກຸນຸ້ນສງຸ່ມຟິງຊັກ ເຂົ້າຫາອາບັດີເດີມ

ດູກກິກຸນຸ້ນທັງຫລາຍ ກິກິກຸນໃນຮຣຣມວິນັຍນີ້ ດວຣຊັກເຂົ້າຫາອາບັດີເດີມ ເກີດວິກລຈຣິຕ ກາຣຊັກເຂົ້າ ຫາອາບັດີເດີມຂອງເຮືອຜູ້ວິກລຈຣິຕໃຊ້ໄດ້ ຫາກເຮືອຫາຍວິກລຈຣິຕ ໃຫ້ປຣົວສເດີມນັ້ນແລະແກ່ເຮ ປຣົວສທີ່ໃຫ້ແລ້ວ ເປັນອັນໃຫ້ດີແລ້ວ ທີ່ຢູ່ແລ້ວເປັນອັນອຸ່ມດີແລ້ວ ກິກຸນຸ້ນສງຸ່ມຟິງຊັກເຂົ້າຫາອາບັດີເດີມ

ດູກກິກຸນຸ້ນທັງຫລາຍ ກິກິກຸນໃນຮຣຣມວິນັຍນີ້ ດວຣຊັກເຂົ້າຫາອາບັດີເດີມ ມີຈິຕ ຟິງຊ່ານ ກາຣຊັກ ເຂົ້າຫາອາບັດີເດີມຂອງເຮືອຜູ້ມີຈິຕຟິງຊ່ານໃຊ້ໄດ້ ຫາກເຮືອມີຈິຕໄມ່ຟິງຊ່ານ ອີກ ໃຫ້ປຣົວສເດີມນັ້ນແລະ ແກ່ເຮ ປຣົວສທີ່ໃຫ້ແລ້ວ ເປັນອັນໃຫ້ດີແລ້ວ ທີ່ຢູ່ແລ້ວ ເປັນອັນອຸ່ມດີແລ້ວ ກິກຸນຸ້ນສງຸ່ມຟິງຊັກເຂົ້າ ຫາອາບັດີເດີມ

ດູກກິກຸນຸ້ນທັງຫລາຍ ກິກິກຸນໃນຮຣຣມວິນັຍນີ້ ດວຣຊັກເຂົ້າຫາອາບັດີເດີມ ເກີດກະສັບກະສ່າຍ ເພຣາະເວຫນາ ກາຣຊັກເຂົ້າອາບັດີເດີມຂອງເຮືອຜູ້ກະສັບກະສ່າຍເພຣາະ ເວຫນາໃຊ້ໄດ້ ຫາກເຮືອໄມ່ ກະສັບກະສ່າຍເພຣາະເວຫນາອີກ ໃຫ້ປຣົວສເດີມນັ້ນແລະແກ່ເຮ ປຣົວສທີ່ໃຫ້ແລ້ວ ເປັນອັນໃຫ້ດີແລ້ວ ທີ່ຢູ່ແລ້ວ ເປັນອັນອຸ່ມດີແລ້ວ ກິກຸນຸ້ນ ສງຸ່ມຟິງຊັກເຂົ້າຫາອາບັດີເດີມ

ດູກກິກຸນຸ້ນທັງຫລາຍ ກິກິກຸນໃນຮຣຣມວິນັຍນີ້ ດວຣຊັກເຂົ້າຫາອາບັດີເດີມ ດູກສງຸ່ມຟິງຊັກ ໄມ່ ເຫັນອາບັດີ ກາຣຊັກເຂົ້າຫາອາບັດີເດີມຂອງເຮືອຜູ້ດູກຍກວັຣໄມ່ໄດ້ ຫາກເຮືອດູກເຮືອເຂົ້າຫາອາບັດີ ໃຫ້ປຣົວສ ເດີມນັ້ນແລະແກ່ເຮ ປຣົວສທີ່ໃຫ້ແລ້ວ ເປັນອັນໃຫ້ດີແລ້ວ ທີ່ຢູ່ແລ້ວ ເປັນອັນອຸ່ມດີແລ້ວ ກິກຸນຸ້ນ ສງຸ່ມຟິງຊັກເຂົ້າຫາອາບັດີເດີມ

ດູກກິກຸນຸ້ນທັງຫລາຍ ກິກິກຸນໃນຮຣຣມວິນັຍນີ້ ດວຣຊັກເຂົ້າຫາອາບັດີເດີມ ດູກສງຸ່ມຟິງຊັກ ໄມ່ ທີ່ ດູກອາບັດີ ກາຣຊັກເຂົ້າຫາອາບັດີເດີມຂອງເຮືອຜູ້ດູກຍກວັຣໄມ່ໄດ້ ຫາກເຮືອດູກເຮືອເຂົ້າຫາອາບັດີ ໃຫ້ປຣົວສ ເດີມນັ້ນແລະແກ່ເຮ ປຣົວສທີ່ໃຫ້ແລ້ວ ເປັນອັນໃຫ້ດີແລ້ວ ທີ່ຢູ່ແລ້ວ ເປັນອັນອຸ່ມດີແລ້ວ ກິກຸນຸ້ນ ສງຸ່ມຟິງຊັກເຂົ້າຫາອາບັດີເດີມ

ດູກກິກຸນຸ້ນທັງຫລາຍ ກິກິກຸນໃນຮຣຣມວິນັຍນີ້ ດວຣຊັກເຂົ້າຫາອາບັດີເດີມ ດູກສງຸ່ມຟິງຊັກ ໄມ່ ສລະທິຈຸໂລເວທຣາມ ກາຣຊັກເຂົ້າຫາອາບັດີເດີມຂອງເຮືອຜູ້ດູກຍກວັຣໄມ່ໄດ້ ຫາກເຮືອດູກເຮືອເຂົ້າຫາອາບັດີ ໃຫ້ປຣົວສເດີມນັ້ນແລະແກ່ເຮ ປຣົວສທີ່ໃຫ້ແລ້ວ ເປັນອັນໃຫ້ດີແລ້ວ ທີ່ຢູ່ແລ້ວ ເປັນອັນອຸ່ມດີແລ້ວ ກິກຸນຸ້ນສງຸ່ມຟິງຊັກເຂົ້າຫາອາບັດີເດີມ ຯ

ควรมานตสิก

[๔๘๒] คูกริกษุทั้งหลาย ก็กิกษุในธรรมวินัยนี้ ควรมานตสิกเสียการให้มานตแก่เธอ ผู้สึกแล้วใช้ไม่ได้ หากเธออุปสมบทใหม่ ให้ปริวาสเดิมนั้นแหละแก่เธอ ปริวาสที่ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้ว เป็นอันอยู่ดีแล้ว พึงให้มานตแก่กิกษุนั้น ๆ

ควรมานตสิกบวชเป็นสามเณรเป็นต้น

[๔๘๓] คูกริกษุทั้งหลาย ก็กิกษุในธรรมวินัยนี้ ควรมานตสิกบวชเป็นสามเณร การให้มานตแก่สามเณรใช้ไม่ได้ หากเธออุปสมบทใหม่ ให้ปริวาสเดิมนั้นแหละแก่เธอ ปริวาสที่ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้ว เป็นอันอยู่ดีแล้ว พึงให้มานตแก่กิกษุนั้น

คูกริกษุทั้งหลาย ก็กิกษุในธรรมวินัยนี้ ควรมานต เกิดวิกลจริต การให้มานตแก่เธอ ผู้วิกลจริตใช้ไม่ได้ หากเธอหายวิกลจริต ให้ปริวาสเดิมนั้นแหละ แก่เธอ ปริวาสที่ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้ว เป็นอันอยู่ดีแล้ว พึงให้ มานตแก่กิกษุนั้น

คูกริกษุทั้งหลาย ก็กิกษุในธรรมวินัยนี้ ควรมานต มีจิตฟุ้งซ่าน การให้มานตแก่เธอผู้ มีจิตฟุ้งซ่านใช้ไม่ได้ หากเธอมีจิตไม่ฟุ้งซ่านอีก ให้ปริวาสเดิมนั้นแหละแก่เธอ ปริวาสที่ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้ว เป็นอันอยู่ดีแล้ว พึงให้มานตแก่กิกษุนั้น

คูกริกษุทั้งหลาย ก็กิกษุในธรรมวินัยนี้ ควรมานต กระสับกระส่าย เพราะเวทนา การให้มานตแก่เธอผู้กระสับกระส่ายเพราะเวทนาใช้ไม่ได้ หากเธอ ไม่กระสับกระส่ายเพราะเวทนาอีก ให้ปริวาสเดิมนั้นแหละแก่เธอ ปริวาสที่ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้ว เป็นอันอยู่ดีแล้ว พึงให้มานตแก่กิกษุนั้น

คูกริกษุทั้งหลาย ก็กิกษุในธรรมวินัยนี้ ควรมานต ถูกสงฆ์กัฏฐฐาน ไม่เห็นอาบัติ การให้มานตแก่เธอผู้ถูกกัฏฐใช้ไม่ได้ หากเธอถูกเรียกเข้าหมู่อีก ให้ปริวาสเดิมนั้นแหละแก่เธอ ปริวาสที่ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้ว เป็นอันอยู่ดีแล้ว พึงให้มานตแก่กิกษุนั้น

คูกริกษุทั้งหลาย ก็กิกษุในธรรมวินัยนี้ ควรมานต ถูกสงฆ์กัฏฐฐาน ไม่ทำคืนอาบัติ การให้มานตแก่เธอผู้ถูกกัฏฐใช้ไม่ได้ หากเธอถูกเรียกเข้าหมู่อีก ให้ปริวาสเดิมนั้นแหละแก่เธอ ปริวาสที่ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้ว เป็นอันอยู่ดีแล้ว พึงให้มานตแก่กิกษุนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ควรมานัต ถูกสงฆ์ยกวัตรฐาน ไม่สละทสิฐิ
เลวทราม การให้มานัตแก่เธอผู้ถูกยกวัตรใช้ไม่ได้ หากเธอถูกเรียก เข้าห่มอีก ให้ปริวาสเดิมนั้น
แหละแก่เธอ ปริวาสที่ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้ว เป็นอันอยู่ดีแล้ว พึงให้มานัตแก่ภิกษุนั้น

กำลังประพุดิมานัตสี่ก

[๔๘๔] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ สีกกำลังประพุดิมานัต การประพุดิ
มานัตของเธอผู้สี่กแล้ว ใช้ไม่ได้ หากเธออุปสมบทใหม่ ให้ปริวาส เดิมนั้นแหละแก่เธอ ปริวาส
ที่ให้แล้วเป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้ว เป็นอันอยู่ดีแล้ว มานัตที่ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้ว ที่
ประพุดิแล้ว เป็นอันประพุดิตีแล้ว พึงประพุดิมานัตที่เหลือต่อไป ฯ

สี่กบวชเป็นสามเณรและวิกลจริตเป็นต้น

[๔๘๕] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังประพุดิมานัต สีกบวชเป็น
สามเณร การประพุดิมานัตของสามเณร ใช้ไม่ได้ หากเธออุปสมบท ใหม่ ให้ปริวาสเดิมนั้น
แหละแก่เธอ ปริวาสที่ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้ว เป็นอันอยู่ดีแล้ว มานัตที่ให้แล้ว
เป็นอันให้ดีแล้ว ที่ประพุดิแล้ว เป็นอัน ประพุดิตีแล้ว พึงประพุดิมานัตที่เหลือต่อไป

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังประพุดิมานัต เกิดวิกลจริต การประพุดิ
มานัตของเธอผู้เกิดวิกลจริต ใช้ไม่ได้ หากเธอหายวิกลจริต ให้ปริวาส เดิมนั้นแหละแก่เธอ ปริวาส
ที่ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้ว เป็นอันอยู่ดี แล้ว มานัตที่ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้ว
ที่ประพุดิแล้ว เป็นอันประพุดิตีแล้ว พึงประพุดิมานัตที่เหลือต่อไป

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังประพุดิมานัต มีจิตฟุ้งซ่าน การประพุดิ
มานัตของเธอผู้มีจิตฟุ้งซ่าน ใช้ไม่ได้ หากเธอมีจิตไม่ฟุ้งซ่านอีก ให้ ปริวาสเดิมนั้นแหละแก่เธอ
ปริวาสที่ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้ว เป็น อันอยู่ดีแล้ว มานัตที่ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้ว
ที่ประพุดิแล้ว เป็นอันประพุดิ ตีแล้ว พึงประพุดิมานัตที่เหลือต่อไป

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังประพุดิมานัต กระสับกระส่ายเพราะ
เวทนา การประพุดิมานัตของเธอผู้กระสับกระส่ายเพราะเวทนา ใช้ไม่ได้ หากเธอไม่กระสับ
กระส่ายเพราะเวทนาอีก ให้ปริวาสเดิมนั้นแหละแก่เธอ ปริวาสที่ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่
แล้ว เป็นอันอยู่ดีแล้ว มานัตที่ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้ว ที่ประพุดิแล้ว เป็นอันประพุดิตีแล้ว
พึงประพุดิมานัตที่เหลือ ต่อไป

คูกริกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังประพาศมานัต ถูกสงฆ์ ยกวัตรฐานไม่เห็น
อาบัติ การประพาศมานัตของเธอผู้ถูกยกวัตร ใช้ไม่ได้ หากเธอ ถูกเรียกเข้าหม้ออีก ให้ปริวาส
เดิมนั้นแหละแก่เธอ ปริวาสที่ให้แล้ว เป็นอันให้ ดีแล้ว ที่อยู่แล้ว เป็นอันอยู่ดีแล้ว มานัตที่
ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้ว ที่ประพาศ แล้ว เป็นอันประพาศดีแล้ว ฟังประพาศมานัตที่เหลือต่อไป

คูกริกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังประพาศมานัต ถูกสงฆ์ ยกวัตรฐานไม่ทำ
คินอาบัติ การประพาศมานัตของเธอผู้ถูกยกวัตรใช้ไม่ได้ หากเธอ ถูกเรียกเข้าหม้ออีก ให้ปริวาสเดิม
นั้นแหละแก่เธอ ปริวาสที่ให้แล้ว เป็นอันให้ดี แล้ว ที่อยู่แล้ว เป็นอันอยู่ดีแล้ว มานัตที่ให้แล้ว
เป็นอันให้ดีแล้ว ที่ประพาศ แล้ว เป็นอันประพาศดีแล้ว ฟังประพาศมานัตที่เหลือต่อไป

คูกริกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังประพาศมานัต ถูกสงฆ์ ยกวัตรฐานไม่สละ
ทิวฬาทราม การประพาศมานัตของเธอผู้ถูกยกวัตร ใช้ไม่ได้ หากเธอถูกเรียกเข้าหม้ออีก ให้
ปริวาสเดิมนั้นแหละแก่เธอ ปริวาสที่ให้แล้ว เป็นอัน ให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้ว เป็นอันอยู่ดีแล้ว
มานัตที่ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้ว ที่ประพาศ แล้ว เป็นอันประพาศดีแล้ว ฟังประพาศมานัตที่
เหลือต่อไป ฯ

ควรอัปทานสี่ก

[๔๘๖] คูกริกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ควรอัปทานสี่กเสีย การอัปทานเธอผู้
สี่กแล้ว ใช้ไม่ได้ หากเธออุปสมบทใหม่ ให้ปริวาสเดิมนั้นแหละ แก่เธอ ปริวาสที่ให้แล้ว เป็น
อันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้ว เป็นอันอยู่ดีแล้ว มานัตที่ ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้ว ที่ประพาศแล้ว
เป็นอันประพาศดีแล้ว สงฆ์ฟังอัปทาน ภิกษุนั้น ฯ

ควรอัปทานสี่กบวชเป็นสามเณรเป็นต้น

[๔๘๗] คูกริกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ควรอัปทาน สี่กบวช เป็นสามเณร
การอัปทานสามเณรใช้ไม่ได้ หากเธออุปสมบทใหม่ ให้ปริวาส เดิมนั้นแหละแก่เธอ ปริวาสที่ให้
แล้ว เป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้ว เป็นอันอยู่ดีแล้ว มานัตที่ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้ว ที่ประพาศ
แล้ว เป็นอันประพาศดีแล้ว สงฆ์ฟัง อัปทานภิกษุนั้น

คูกริกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ควรอัปทาน เกิดวิกัจจริต การอัปทานเธอผู้
วิกัจจริตใช้ไม่ได้ หากเธอหายวิกัจจริต ให้ปริวาสเดิมนั้นแหละ แก่เธอ ปริวาสที่ให้แล้ว เป็น
อันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้ว เป็นอันอยู่ดีแล้ว มานัตที่ ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้ว ที่ประพาศแล้ว
เป็นอันประพาศดีแล้ว สงฆ์ฟัง อัปทานภิกษุนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ควรอัปทาน มีจิตฟุ้งซ่าน การอัปทานเธอผู้มีจิตฟุ้งซ่านใช้ไม่ได้ หากเธอมีจิตไม่ฟุ้งซ่านอีก ให้ปริวาสเดิมนั้น แหละแก่เธอ ปริวาสที่ให้แล้วเป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้วเป็นอันอยู่ดีแล้ว มานัต ที่ให้แล้วเป็นอันให้ดีแล้ว ที่ประพฤติแล้วเป็นอันประพฤติดีแล้ว สงฆ์พึงอัปทาน ภิกษุนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ควรอัปทาน กระสับกระส่าย เพราะเวทนา การอัปทานเธอผู้กระสับกระส่ายเพราะเวทนาใช้ไม่ได้ หากเธอ ไม่กระสับกระส่ายเพราะเวทนาอีก ให้ปริวาสเดิมนั้น แหละแก่เธอ ปริวาสที่ให้แล้ว เป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้ว เป็นอันอยู่ดีแล้ว มานัต ที่ให้แล้วเป็นอันให้ดีแล้ว ที่ประพฤติแล้ว เป็นอันประพฤติดีแล้ว สงฆ์พึงอัปทานภิกษุนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ควรอัปทาน ถูกสงฆ์ยกวัตรฐาน ไม่เห็นอาบัติ การอัปทานเธอผู้ถูกยกวัตรใช้ไม่ได้ หากเธอถูกเรียกเข้าหมู่อีก ให้ ปริวาสเดิมนั้น แหละแก่เธอ ปริวาสที่ให้แล้วเป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้วเป็นอัน อยู่ดีแล้ว มานัตที่ให้แล้วเป็นอันให้ดีแล้ว ที่ประพฤติแล้วเป็นอันประพฤติดีแล้ว สงฆ์พึงอัปทานภิกษุนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ควรอัปทาน ถูกสงฆ์ยกวัตรฐาน ไม่ทำคืนอาบัติ การอัปทานเธอผู้ถูกยกวัตรใช้ไม่ได้ หากเธอถูกเรียกเข้าหมู่อีก ให้ปริวาสเดิมนั้น แหละแก่เธอ ปริวาสที่ให้แล้วเป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้วเป็นอัน อยู่ดีแล้ว มานัตที่ให้แล้วเป็นอันให้ดีแล้ว ที่ประพฤติแล้วเป็นอันประพฤติดีแล้ว สงฆ์พึงอัปทานภิกษุนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ควรอัปทาน ถูกสงฆ์ยกวัตรฐาน ไม่สละทิวเลวทราม การอัปทานเธอผู้ถูกยกวัตรใช้ไม่ได้ หากเธอถูกเรียกเข้าหมู่อีก ให้ปริวาสเดิมนั้น แหละแก่เธอ ปริวาสที่ให้แล้วเป็นอันให้ดีแล้ว ที่อยู่แล้วเป็น อันอยู่ดีแล้ว มานัตที่ให้แล้วเป็นอันให้ดีแล้ว ที่ประพฤติดีแล้วเป็นอันประพฤติ ดีแล้ว สงฆ์พึงอัปทานภิกษุนั้น ฯ

ตัวอย่าง ๔๐ เรื่อง จบ

กำลังอยู่ปริวาสต้องอาบัติ

[๔๘๘] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัวในระหว่าง มีประมาณไม่ได้ปิดบังไว้ ภิกษุนั้นอันสงฆ์ พึงชักเข้าหาอาบัติเดิม ฯ

[๔๘๙] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสส

[๕๒๕] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว ไม่สงฆ์ในอาบัติบางอย่าง สงฆ์ในอาบัติบางอย่าง ปิดบังอาบัติที่ไม่สงฆ์ ไม่ปิดบังอาบัติที่สงฆ์ เชอศึกแล้วอุปสมบทใหม่ อาบัติเหล่าใด ไม่สงฆ์ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงฆ์ไม่ปิดบังอาบัติ เหล่านั้นในภายหลัง อาบัติ เหล่าใดสงฆ์ไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงฆ์ปิดบังอาบัติเหล่านั้นใน ภายหลัง พึงให้ปริวาสในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้งก่อนและหลัง แล้วให้มานัตแก่ภิกษุ นั้น ฯ

[๕๒๖] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติ สังฆาทิเสสหลายตัว ไม่สงฆ์ในอาบัติบางอย่าง สงฆ์ในอาบัติบางอย่าง ปิดบัง อาบัติที่ไม่สงฆ์ ไม่ปิดบังอาบัติที่สงฆ์ เชอศึกแล้วอุปสมบทใหม่ อาบัติ เหล่าใดไม่สงฆ์ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงฆ์ปิดบังอาบัติเหล่านั้น ในภายหลัง อาบัติเหล่าใดสงฆ์ไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงฆ์ไม่ปิดบังอาบัติเหล่านั้นในภายหลัง พึงให้ปริวาสในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้งก่อนและหลัง แล้วให้มานัต แก่ภิกษุนั้น ฯ

[๕๒๗] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติ สังฆาทิเสสหลายตัว ไม่สงฆ์ในอาบัติบางอย่าง สงฆ์ในอาบัติบางอย่าง ปิดบัง อาบัติที่ไม่สงฆ์ ไม่ปิดบังอาบัติที่สงฆ์ เชอศึกแล้วอุปสมบทใหม่ ไม่สงฆ์ ในอาบัติเหล่าใดได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงฆ์ปิดบังอาบัติ เหล่านั้นในภายหลัง อาบัติเหล่าใดสงฆ์ไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงฆ์ปิดบังอาบัติเหล่านั้นใน ภายหลัง พึงให้ปริวาสในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้งก่อนและหลัง แล้วให้มานัตแก่ภิกษุ นั้น ฯ

สิกขาบทเป็นสามเณร

[๕๒๘] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติ สังฆาทิเสสหลายตัว ไม่ได้ปิดบังไว้แล้วสิกขาบทเป็นสามเณร เชออุปสมบทใหม่ ไม่ ปิดบังอาบัติเหล่านั้น พึงให้มานัต แก่ภิกษุนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส หลายตัว ไม่ได้ ปิดบังไว้แล้วสิกขาบทเป็นสามเณร เชออุปสมบทใหม่ ปิดบังอาบัติ เหล่านั้น พึงให้ปริวาสในกอง อาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้งหลัง แล้วให้มานัตแก่ภิกษุนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส หลายตัว ปิดบัง ไว้แล้วสิกขาบทเป็นสามเณร เชออุปสมบทใหม่ ไม่ปิดบังอาบัติ เหล่านั้น พึงให้ปริวาสในกองอาบัติ ตามที่ปิดบังไว้ครั้งก่อน แล้วให้มานัตแก่ภิกษุนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส หลายตัว คือ อาบัติ บางอย่างเธอระลึกได้ บางอย่างระลึกไม่ได้ ปิดบังอาบัติที่ระลึกได้ ไม่ปิดบังอาบัติที่ระลึกไม่ได้ เธอ สึกบวชเป็นสามเณรแล้วอุปสมบทใหม่ อาบัติ เหล่าใดระลึกได้แล้วได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ระลึกอาบัตินั้นได้ ปัดบังไว้ ใน ภายหลัง อาบัติเหล่าใดระลึกไม่ได้ไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ระลึกอาบัตินั้นได้ ไม่ปิดบังในภายหลัง พึงให้ปริวาสในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้งก่อนและหลังแล้วให้มานัตแก่ภิกษุนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส หลายตัว คือ อาบัติ บางอย่างเธอระลึกได้ บางอย่างระลึกไม่ได้ ปิดบังอาบัติที่ระลึกได้ ไม่ปิดบังอาบัติที่ระลึกไม่ได้ เธอ สึกบวชเป็นสามเณรแล้วอุปสมบทใหม่ อาบัติ เหล่าใดระลึกได้แล้วปิดบังไว้เมื่อก่อน ระลึกอาบัตินั้นได้แล้วปิดบังไว้ ใน ภายหลัง อาบัติเหล่าใดระลึกไม่ได้ไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ระลึกอาบัตินั้นได้ ปิดบังไว้ ในภายหลัง พึงให้ปริวาสในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้งก่อนและหลัง แล้วให้

มานัตแก่ภิกษุนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว ไม่สงสัย ในอาบัติบางอย่าง สงสัยในอาบัติบางอย่าง ปิดบังอาบัติที่ไม่ สงสัย ไม่ปิดบังอาบัติที่สงสัย เธอ สึกบวชเป็นสามเณรแล้วอุปสมบทใหม่ อาบัติ เหล่าใดสงสัยได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัยไม่ ปิดบังอาบัตินั้นในภายหลัง อาบัติเหล่าใดสงสัยได้ไม่ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัยไม่ปิดบังอาบัตินั้นใน ภายหลัง พึงให้ปริวาสในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้งก่อน แล้วให้มานัตแก่ ภิกษุนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว ไม่สงสัยใน อาบัติบางอย่าง สงสัยในอาบัติบางอย่าง ปิดบังอาบัติที่ไม่ สงสัย ไม่ปิดบังอาบัติที่สงสัย เธอ สึกบวชเป็นสามเณรแล้วอุปสมบทใหม่ อาบัติเหล่าใดไม่สงสัยได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัยไม่ปิดบังอาบัตินั้นในภายหลัง อาบัติเหล่าใดสงสัยไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัยปิดบังอาบัตินั้น ใน ภายหลัง พึงให้ปริวาสในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้งก่อนและหลัง แล้วให้มานัต แก่ภิกษุนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส หลายตัว ไม่สงสัยใน อาบัติบางอย่าง สงสัยในอาบัติบางอย่าง ปิดบังอาบัติที่ไม่ สงสัย ไม่ปิดบังอาบัติที่สงสัย เธอ สึกบวชเป็นสามเณรแล้วอุปสมบทใหม่ อาบัติ เหล่าใดไม่สงสัยได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัยปิดบัง

อาบัติเหล่านั้นในภายหลัง อาบัติเหล่าใดสงฆ์ไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงฆ์ไม่ปิดบังอาบัติเหล่านั้นใน ภายหลัง พึงให้ปริวาสในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้งก่อนและหลัง แล้วให้มานัต แก่ภิกษุนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว ไม่สงฆ์ ในอาบัติบางอย่าง สงฆ์ในอาบัติบางอย่าง ปิดบังอาบัติที่ไม่ สงฆ์ ไม่ปิดบังอาบัติที่สงฆ์ เธอ สีกบวชเป็นสามเณรแล้วอุปสมบทใหม่ อาบัติ เหล่าใดไม่สงฆ์ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงฆ์ปิดบัง อาบัติเหล่านั้นในภายหลัง อาบัติเหล่าใดสงฆ์ไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงฆ์ปิดบังอาบัติเหล่านั้น ในภายหลัง พึงให้ปริวาสในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้งก่อนและหลัง แล้วให้มานัตแก่ภิกษุนั้น

วิกलจริต

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอเกิดวิกลจริต ครั้นหายแล้วไม่ปิดบังอาบัติเหล่านั้น พึงให้มานัตแก่ภิกษุนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส หลายตัว ไม่ได้ปิดบัง ไว้ เธอเกิดวิกลจริต ครั้นหายแล้วปิดบังอาบัติเหล่านั้น พึงให้ปริวาสในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้ ครั้งหลัง แล้วให้มานัตแก่ภิกษุนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส หลายตัว ปิดบังไว้ เธอเกิดวิกลจริต ครั้นหายแล้วไม่ปิดบังอาบัติเหล่านั้น พึงให้ ปริวาสในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้ง ก่อน แล้วให้มานัตแก่ภิกษุนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว ปิดบังไว้ เธอเกิดวิกลจริต ครั้นหายแล้วปิดบังอาบัติเหล่านั้น พึงให้ ปริวาสในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้ง ก่อนและหลัง แล้วให้มานัตแก่ภิกษุนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส หลายตัว ปิดบังไว้ บ้าง ไม่ได้ปิดบังไว้บ้าง เธอเกิดวิกลจริต ครั้นหายแล้ว อาบัติ เหล่าใดไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่ ปิดบังอาบัติเหล่านั้นในภายหลัง อาบัติเหล่าใด ไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ปิดบังอาบัติเหล่านั้นในภาย หลัง พึงให้ปริวาสในกอง อาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้งก่อน แล้วให้มานัตแก่ภิกษุนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว ปิดบังไว้บ้าง ไม่ปิดบังไว้บ้าง เธอเกิดวิกลจริต ครั้นหายแล้ว อาบัติเหล่าใดได้ปิดบัง ไว้เมื่อก่อน ไม่ปิดบัง

อาบัติเหล่านั้นในภายหลัง อาบัติเหล่านี้ไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ปิดบังอาบัติเหล่านั้นในภายหลัง
พึงให้ปริวาสในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้งก่อน และหลัง แล้วให้มานัตแก่ภิกษุ นั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว ปิดบังไว้บ้าง
ไม่ได้ปิดบังไว้บ้าง เธอเกิดวิกลจริต ครันหายแล้ว อาบัติเหล่านี้ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ปิดบังอาบัติ
เหล่านั้นในภายหลัง อาบัติเหล่านี้ไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่ปิดบังอาบัติเหล่านั้นในภายหลัง พึงให้
ปริวาสในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้งก่อน และหลัง แล้วให้มานัตแก่ภิกษุ นั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว ปิดบังไว้บ้าง
ไม่ได้ปิดบังไว้บ้าง เธอเกิดวิกลจริต ครันหายแล้ว อาบัติเหล่านี้ได้ ปิดบังไว้เมื่อก่อน ปิดบังอาบัติ
เหล่านั้นในภายหลัง อาบัติเหล่านี้ไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อ ก่อน ปิดบังอาบัติเหล่านั้นในภายหลัง พึงให้
ปริวาสในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้ง ก่อนและหลัง แล้วให้มานัตแก่ภิกษุ นั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว คือ อาบัติ
บางอย่างเธอรู้ บางอย่างไม่รู้ ปิดบังอาบัติที่รู้ ไม่ปิดบังอาบัติที่ไม่รู้ เธอเกิดวิกลจริต ครันหายแล้ว
อาบัติเหล่านี้รู้แล้วได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน รู้อาบัติเหล่านั้นไม่ปิด บังในภายหลัง อาบัติเหล่านี้ไม่รู้ ไม่ได้
ปิดบังไว้เมื่อก่อน รู้อาบัติเหล่านั้น ไม่ปิดบังใน ภายหลัง พึงให้ปริวาสในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้
ครั้งก่อน แล้วให้มานัตแก่ภิกษุ นั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว คือ อาบัติ
บางอย่างเธอรู้ บางอย่างไม่รู้ ปิดบังอาบัติที่รู้ ไม่ปิดบังอาบัติที่ไม่รู้ เธอเกิด วิกลจริต ครันหายแล้ว
อาบัติเหล่านี้รู้แล้วได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน รู้อาบัติเหล่านั้นไม่ ปิดบังไว้ในภายหลัง อาบัติเหล่านี้ไม่รู้
ไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน รู้อาบัติเหล่านั้นปิดบัง ในภายหลัง พึงให้ปริวาสในกองอาบัติตามที่ปิด
บังไว้ครั้งก่อนและหลัง แล้วให้มานัต แก่ภิกษุ นั้น

มีจิตฟุ้งซ่าน ครั้นหายแล้ว อาบัติเหล่าใด ระลึกได้แล้วได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ระลึกอาบัตินั้นได้ ไม่ปิดบังในภายหลัง อาบัติ เหล่าใดระลึกไม่ได้ ไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ระลึกอาบัตินั้นได้ แล้วปิดบัง ในภายหลัง ฟังให้ปริวาสในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้งก่อนและหลัง แล้วให้มานัต แก่ภิกษุนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส หลายตัว อาบัติ บางอย่างระลึกได้ บางอย่างระลึกไม่ได้ ปิดบังอาบัติที่ระลึกได้ ไม่ปิดบังอาบัติที่ระลึกไม่ได้ เขามีจิตฟุ้งซ่าน ครั้นหายแล้ว อาบัติเหล่าใด ระลึกได้ แล้วได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ระลึกอาบัตินั้นได้แล้วปิดบังในภายหลัง อาบัติเหล่าใดระลึกไม่ได้ ไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ระลึกอาบัตินั้นได้ไม่ ปิดบังในภายหลัง ฟังให้ปริวาสในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้งก่อนและหลัง แล้วให้มานัตแก่ภิกษุนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส หลายตัว อาบัติ บางอย่างระลึกได้ บางอย่างระลึกไม่ได้ ปิดบังอาบัติที่ระลึกได้ ไม่ปิดบังอาบัติที่ระลึกไม่ได้ เขามีจิตฟุ้งซ่าน ครั้นหายแล้ว อาบัติเหล่าใดระลึก ได้แล้วได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ระลึกอาบัตินั้นได้แล้วปิดบังในภายหลัง อาบัติ เหล่าใดระลึกไม่ได้ ไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ระลึกอาบัตินั้นได้ แล้วปิดบัง ในภายหลัง ฟังให้ปริวาสในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้งก่อนและหลังแล้วให้ มานัตแก่ ภิกษุนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว ไม่สงสัยใน อาบัติบางอย่าง สงสัยในอาบัติบางอย่าง ปิดบังอาบัติที่ไม่สงสัย ไม่ปิดบังอาบัติที่สงสัย เขามีจิต ฟุ้งซ่าน ครั้นหายแล้ว อาบัติเหล่าใดไม่สงสัย ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัยไม่ปิดบังอาบัติ เหล่านั้นในภายหลังอาบัติเหล่าใดสงสัย ไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัย ไม่ปิดบังอาบัตินั้น ในภายหลัง ฟังให้ปริวาส ในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้งก่อนแล้วให้มานัตแก่ภิกษุนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส หลายตัวไม่สงสัยใน อาบัติบางอย่าง สงสัยในอาบัติบางอย่าง ปิดบังอาบัติที่ไม่สงสัย ไม่ปิดบังอาบัติที่สงสัย เขามีจิต ฟุ้งซ่าน ครั้นหายแล้ว อาบัติเหล่าใดไม่สงสัยได้ ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัยไม่ปิดบังอาบัตินั้น

ในภายหลังอาบัติเหล่าใดสงฆ์ไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงฆ์ปิดบังอาบัติเหล่านั้นในภายหลัง
พึงให้ปริวาสใน กองอาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้งก่อนและหลัง แล้วให้มานัดแก้ภิกษุ นั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว ไม่สงฆ์
ในอาบัติบางอย่าง สงฆ์ในอาบัติบางอย่าง ปิดบังอาบัติที่ไม่สงฆ์ ไม่ปิดบังอาบัติที่สงฆ์ เธอ
มีจิตฟุ้งซ่าน ครั้นหายแล้ว อาบัติเหล่าใดไม่สงฆ์ได้ ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงฆ์ปิดบังอาบัติ
เหล่านั้นในภายหลัง อาบัติเหล่าใดสงฆ์ไม่ ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงฆ์ไม่ปิดบังอาบัติเหล่านั้น
ในภายหลัง พึงให้ปริวาสใน กองอาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้งก่อนและหลัง แล้วให้มานัดแก้ภิกษุ นั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส หลายตัว ไม่สงฆ์
ในอาบัติบางอย่าง สงฆ์ในอาบัติบางอย่าง ปิดบังอาบัติที่ไม่สงฆ์ ไม่ปิดบังอาบัติที่สงฆ์ เธอ
มีจิตฟุ้งซ่าน ครั้นหายแล้ว อาบัติเหล่าใดไม่สงฆ์ได้ ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงฆ์ปิดบังอาบัติ
เหล่านั้นในภายหลัง อาบัติเหล่าใดสงฆ์ไม่ ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงฆ์ปิดบังอาบัติเหล่านั้นใน
ภายหลัง พึงให้ปริวาสในกอง อาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้งก่อนและหลัง แล้วให้มานัดแก้ภิกษุ นั้น

กระสับกระส่ายเพราะเวทนา

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส หลายตัว ไม่ได้ปิดบัง
ไว้ เธอกระสับกระส่ายเพราะเวทนา ครั้นหายแล้ว ไม่ปิดบัง อาบัติเหล่านั้น พึงให้มานัดแก้ภิกษุ นั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส หลายตัว ไม่ได้ปิดบัง
ไว้ เธอกระสับกระส่ายเพราะเวทนา ครั้นหายแล้ว ปิดบังอาบัติ เหล่านั้น พึงให้ปริวาสในกอง
อาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้งหลัง แล้วให้มานัดแก้ภิกษุ นั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส หลายตัว ปิดบังไว้
เธอกระสับกระส่ายเพราะเวทนา ครั้นหายแล้ว ไม่ปิดบัง อาบัติเหล่านั้น พึงให้ปริวาสในกองอาบัติ
ตามที่ปิดบังไว้ครั้งก่อน แล้วให้มานัด แก้ภิกษุ นั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว ปิดบังไว้
เธอกระสับกระส่ายเพราะเวทนา ครั้นหายแล้ว ปิดบังอาบัติเหล่านั้น พึงให้ปริวาสในกองอาบัติ
ตามที่ปิดบังไว้ครั้งก่อนและหลัง แล้วให้มานัดแก้ภิกษุ นั้น

อาบัติเหล่านั้น ในภายหลัง พึงให้ปริวาสในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้งก่อนและหลัง แล้วให้มานัด
แก้ภิกษุนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว ไม่สงสัย
ในอาบัติบางอย่าง สงสัยในอาบัติบางอย่าง ปิดบังอาบัติที่ไม่ สงสัย ไม่ปิดบังอาบัติที่สงสัย เธอ
กระสับกระส่ายเพราะเวทนา ครั้นหายแล้ว อาบัติเหล่าใดไม่สงสัยได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัย
ปิดบังอาบัติเหล่านั้นในภายหลัง อาบัติเหล่าใดสงสัยไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัยปิดบังอาบัติ
เหล่านั้น ในภายหลัง พึงให้ปริวาสในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้ครั้งก่อนและหลัง แล้วให้ มานัดแก้
ภิกษุนั้น ฯ

มานัดหนึ่งร้อย จบ

สโมธานปริวาส

สิกฺขุปรสมบทใหม่

[๕๒๕] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังอยู่ปริวาสต้องอาบัติสังฆา
ติเสสหลายตัวในระหว่าง ไม่ได้ปิดบังไว้แล้วสึก เธออุปสมบทใหม่ ไม่ปิดบังอาบัติเหล่านั้น พึง
ชักภิกษุนั้นเข้าหาอาบัติเดิม ฯ

[๕๓๐] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังอยู่ปริวาสต้องอาบัติสังฆา
ติเสสหลายตัวในระหว่าง ไม่ได้ปิดบังไว้แล้วสึก เธออุปสมบทใหม่ ปิดบังอาบัติเหล่านั้น พึงชัก
ภิกษุนั้นเข้าหาอาบัติเดิม และพึงให้ปริวาสประมวล อาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกันเพื่ออาบัติตามที่ปิดบังไว้
แก่เธอ ฯ

[๕๓๑] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังอยู่ปริวาสต้องอาบัติสังฆา
ติเสสหลายตัวในระหว่าง ปิดบังไว้แล้วสึก เธออุปสมบทใหม่ ไม่ปิดบังอาบัติเหล่านั้น พึงชักภิกษุ
นั้นเข้าหาอาบัติเดิม และพึงให้ปริวาสประมวล อาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตามที่ปิดบังไว้
แก่เธอ ฯ

[๕๓๒] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังอยู่ปริวาสต้องอาบัติสังฆา
ติเสสหลายตัวในระหว่าง ปิดบังไว้แล้วสึก เธออุปสมบทใหม่ ปิดบังอาบัติเหล่านั้น พึงชักภิกษุนั้น

นั้นเข้าหาอาบัติเดิม และพึงให้ปริวาสประมวลอาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตามทีปิดบังไว้
แก่เธอ ฯ

[๕๓๘] คูกริกษุทั้งหลาย อนึ่ง กิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังอยู่ปริวาสต้องอาบัติสังฆา
ทิสหลายตัวในระหว่าง อาบัติบางอย่างเธอรู้ บางอย่างไม่รู้ปิดบังอาบัติที่รู้ ไม่ปิดบังอาบัติที่ไม่
รู้ เธอสึกแล้วอุปสมบทใหม่ อาบัติเหล่าใดรู้แล้วได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน รู้อาบัติเหล่านั้น ไม่ปิดบังใน
ภายหลัง อาบัติเหล่าใดไม่รู้ไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน รู้อาบัติเหล่านั้นแล้วปิดบังในภายหลัง พึงชัก
กิกษุ นั้นเข้าหาอาบัติเดิมและพึงให้ปริวาสประมวลอาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตามทีปิดบัง
ไว้แก่เธอ ฯ

[๕๓๙] คูกริกษุทั้งหลาย อนึ่ง กิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังอยู่ปริวาสต้องอาบัติสังฆา
ทิสหลายตัวในระหว่าง อาบัติบางอย่างเธอรู้ บางอย่างไม่รู้ปิดบังอาบัติที่รู้ ไม่ปิดบังอาบัติที่ไม่
รู้ เธอสึกแล้วอุปสมบทใหม่ อาบัติเหล่าใดรู้แล้วได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน รู้อาบัติเหล่านั้นแล้วปิดบัง
ในภายหลัง อาบัติเหล่าใดไม่รู้ไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน รู้อาบัติเหล่านั้น ไม่ปิดบังในภายหลัง พึงชัก
กิกษุนั้นเข้า หาอาบัติเดิม และพึงให้ปริวาสประมวลอาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตามทีปิดบัง
ไว้แก่เธอ ฯ

[๕๔๐] คูกริกษุทั้งหลาย อนึ่ง กิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังอยู่ปริวาสต้องอาบัติสังฆา
ทิสหลายตัวในระหว่าง อาบัติบางอย่างเธอรู้ บางอย่างไม่รู้ ปิดบังอาบัติที่รู้ ไม่ปิดบังอาบัติที่ไม่
รู้ เธอสึกแล้วอุปสมบทใหม่ อาบัติเหล่าใดรู้แล้วได้ปิดบังไว้เมื่อก่อนรู้อาบัติเหล่านั้นแล้วปิดบัง
ในภายหลัง อาบัติเหล่าใดไม่รู้ไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน รู้อาบัติเหล่านั้นแล้วปิดบังในภายหลัง พึง
ชักกิกษุนั้นเข้าหาอาบัติเดิม และพึงให้ปริวาสประมวลอาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตามที
ปิดบังไว้แก่เธอ ฯ

[๕๔๑] คูกริกษุทั้งหลาย อนึ่ง กิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังอยู่ปริวาสต้องอาบัติสังฆา
ทิสหลายตัวในระหว่าง อาบัติบางอย่างเธอระลึกได้ บางอย่างระลึกไม่ได้ ปิดบังอาบัติที่ระลึกได้
ไม่ปิดบังอาบัติที่ระลึกไม่ได้ เธอสึกแล้ว อุปสมบทใหม่ อาบัติเหล่าใดระลึกได้แล้วได้ปิดบังไว้เมื่อ
ก่อน ระลึกอาบัติเหล่านั้น ได้แล้ว ไม่ปิดบังในภายหลัง อาบัติเหล่าใดระลึกไม่ได้ ไม่ได้ปิดบังไว้
เมื่อก่อน ระลึกอาบัติเหล่านั้น ได้ ไม่ปิดบังในภายหลัง พึงชักกิกษุนั้นเข้าหาอาบัติเดิม และ พึง
ให้ปริวาสประมวลอาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตามทีปิดบังไว้แก่เธอ ฯ

ไม่ปิดบังอาบัติที่สงสัย เธอสึกแล้ว อุปสมบทใหม่ อาบัติเหล่าใดไม่สงสัยได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน
ไม่สงสัย ไม่ปิดบัง อาบัติเหล่านั้นในภายหลัง อาบัติเหล่าใดสงสัยไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัย
ปิดบังอาบัติเหล่านั้นในภายหลัง พึงชักภิกษุอื่นเข้าหาอาบัติเดิม และพึงให้ปริวาส ประมวลอาบัติ
ตัวก่อนเข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตามที่ปิดบังไว้แก่เธอ ฯ

[๕๔๗] คูกริกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังอยู่ปริวาสต้องอาบัติสังฆาทิเสส
หลายตัวในระหว่าง ไม่สงสัยในอาบัติบางอย่าง สงสัยในอาบัติบางอย่าง ปิดบังอาบัติที่ไม่สงสัย
ไม่ปิดบังอาบัติที่สงสัย เธอสึกแล้วอุปสมบทใหม่ อาบัติเหล่าใดไม่สงสัยได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน
ไม่สงสัยปิดบังอาบัติเหล่านั้นในภายหลัง อาบัติเหล่าใดสงสัยไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัย
ไม่ ปิดบังอาบัติเหล่านั้นในภายหลัง พึงชักภิกษุอื่นเข้าหาอาบัติเดิม และพึงให้ปริวาสประมวลอาบัติ
ตัวก่อนเข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตามที่ปิดบังไว้แก่เธอ ฯ

[๕๔๘] คูกริกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังอยู่ปริวาสต้องอาบัติสังฆาทิเสส
หลายตัวในระหว่าง ไม่สงสัยในอาบัติบางอย่าง สงสัยในอาบัติบางอย่าง ปิดบังอาบัติที่ไม่สงสัย
ไม่ปิดบังอาบัติที่สงสัย เธอสึกแล้ว อุปสมบทใหม่ อาบัติเหล่าใดไม่สงสัยได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน
ไม่สงสัยปิดบังอาบัติ เหล่าเหล่านั้นในภายหลัง อาบัติเหล่าใดสงสัยไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัย
ปิดบัง อาบัติเหล่านั้นในภายหลัง พึงชักภิกษุอื่นเข้าหาอาบัติเดิม และพึงให้ปริวาสประมวลอาบัติ
ตัวก่อนเข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตามที่ปิดบังไว้แก่เธอ ฯ

สีกบวชเป็นสามเณร

[๕๔๙] คูกริกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังอยู่ปริวาสต้องอาบัติสังฆาทิเสส
หลายตัวในระหว่าง ไม่ได้ปิดบังไว้แล้วสีกบวชเป็นสามเณร ...

เกิดวิกลจริต

คูกริกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว
ในระหว่าง ไม่ได้ปิดบังไว้ เกิดวิกลจริต ...

มีจิตฟุ้งซ่าน

คูกริกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสส
หลายตัวในระหว่าง ไม่ได้ปิดบังไว้ เป็นผู้มีจิตฟุ้งซ่าน ...

กระสับกระส่ายเพราะเวทนา

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสส
หลายตัวในระหว่าง ไม่ปิดบังไว้ กระสับกระส่ายเพราะเวทนา ...

... อาบัติเธอปิดบังไว้บ้าง ไม่ได้ปิดบังไว้บ้าง พึงให้พิสดารเหมือนปริวาส

... อาบัติบางอย่างรู้ บางอย่างไม่รู้ ...

... อาบัติบางอย่างระลึกได้ บางอย่างระลึกไม่ได้ ...

... ไม่สงสัยในอาบัติบางอย่าง สงสัยในอาบัติบางอย่าง ปิดบังอาบัติที่ ไม่สงสัย ไม่ปิดบัง
อาบัติที่สงสัย เธอกระสับกระส่ายเพราะเวทนา ครั้นหายแล้วอาบัติเหล่าใดเธอไม่สงสัยได้ปิดบัง
ไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัยไม่ปิดบังอาบัติเหล่านั้นในภายหลัง อาบัติเหล่าใดเธอสงสัยไม่ได้ปิดบังไว้
เมื่อก่อน ไม่สงสัยไม่ปิดบัง อาบัติเหล่านั้นในภายหลัง ...

... อาบัติเหล่าใดไม่สงสัยได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัยไม่ปิดบังอาบัติ เหล่านั้นในภายหลัง
อาบัติเหล่าใดสงสัยได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัยไม่ได้ ปิดบังอาบัติเหล่านั้นในภายหลัง ...

... อาบัติเหล่าใดไม่สงสัยได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัยปิดบังอาบัติ เหล่านั้นในภายหลัง
อาบัติเหล่าใดสงสัยไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัยไม่ ปิดบังอาบัติเหล่านั้นในภายหลัง ...

... อาบัติเหล่าใดไม่สงสัยได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัยไม่ปิดบังอาบัติ เหล่านั้นในภายหลัง
อาบัติเหล่าใดสงสัยไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัยปิดบัง อาบัติเหล่านั้นในภายหลัง พึงชักภิกษุ
นั้นเข้าหาอาบัติเดิม และพึงให้ปริวาส ประมวลอาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตามที่ปิดบังไว้
แก้ภิกษุนั้น ๆ

ควรมานัตเป็นต้น

[๕๕๐] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ควรมานัต ...

[๕๕๑] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ กำลังประพฤติ มานัต ...

[๕๕๒] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ควรอภกาน ต้องอาบัติ
สังฆาทิเสสหลายตัวในระหว่าง ไม่ได้ปิดบังไว้แล้วสัก ...

ภิกษุผู้ควรมานัต ภิกษุผู้ประพฤติมานัต และภิกษุควรอภกาน พึงให้ พิศดารเหมือนภิกษุ
อยู่ปริวาส ฉะนั้น ๆ

ควรรักษาสิกขาเป็นสามเณร

[๕๕๓] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ควรรักษา ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัวในระหว่าง ไม่ได้ปิดบังไว้แล้วสิกขาเป็นสามเณร ...

ควรรักษาเกิดวิกลจริต

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ควรรักษา ต้องอาบัติ สังฆาทิเสสหลายตัวในระหว่าง ไม่ได้ปิดบังไว้ เกิดวิกลจริต ...

ควรรักษา มีจิตฟุ้งซ่าน

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ควรรักษา ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัวในระหว่าง ไม่ได้ปิดบังไว้ มีจิตฟุ้งซ่าน ...

ควรรักษา กระสับกระส่ายเพราะเวทนา

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ควรรักษา ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัวในระหว่าง ไม่ได้ปิดบังไว้ กระสับกระส่ายเพราะเวทนา ...

... อาบัติของภิกษุนั้นปิดบังไว้บ้าง ไม่ได้ปิดบังไว้บ้าง ... อาบัติบางอย่าง รู้ บางอย่างไม่รู้ ... อาบัติบางอย่างระลึกได้ บางอย่างระลึกไม่ได้ ... ไม่สงสัย ในอาบัติบางอย่าง สงสัยในอาบัติบางอย่าง ปิดบังอาบัติที่ไม่สงสัย ไม่ปิดบัง อาบัติที่สงสัย เธอกระสับกระส่ายเพราะเวทนา ครั้นหายแล้ว อาบัติเหล่าใด เธอไม่สงสัยได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัยไม่ปิดบังอาบัติเหล่านั้นในภายหลัง อาบัติเหล่าใดสงสัยไม่ได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัยไม่ปิดบังอาบัติเหล่านั้นใน ภายหลัง ... อาบัติเหล่าใด ไม่สงสัยได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัยปิดบัง อาบัติเหล่านั้นในภายหลัง ... อาบัติเหล่าใดไม่สงสัยได้ ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่ สงสัยปิดบังอาบัติเหล่านั้นในภายหลัง อาบัติเหล่าใดสงสัยไม่ได้ปิดบังไว้ เมื่อก่อน ไม่สงสัยไม่ปิดบังอาบัติเหล่านั้นในภายหลัง ... อาบัติเหล่าใดไม่สงสัยได้ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัยปิดบังอาบัติเหล่านั้นในภายหลัง อาบัติเหล่าใดสงสัยไม่ได้ ปิดบังไว้เมื่อก่อน ไม่สงสัยปิดบังอาบัติเหล่านั้นในภายหลัง ฟังชกภิกษุนั้นเข้าหา อาบัติเดิม และพึงให้ปริวาสประมวล อาบัติตัวก่อนเข้าด้วยกัน เพื่ออาบัติตามที่ ปิดบังไว้แก่ภิกษุนั้น ๆ

[๕๕๔] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติ สังฆาทิเสสหลายตัว มีประมาณ ไม่ได้ปิดบังไว้แล้วสัก ... ไม่มีประมาณ ไม่ได้ ปิดบังไว้แล้วสัก ... อาบัติมีชื่ออย่าง

เดียวกัน ไม่ได้ปิดบังไว้แล้วสัก ... อาบัติมีชื่อ ต่างๆ กัน ไม่ได้ปิดบังไว้แล้วสัก ... อาบัติเป็น
สภาพกัน ไม่ได้ปิดบังไว้แล้ว สัก ... อาบัติไม่เป็นสภาพกัน ไม่ได้ปิดบังไว้แล้วสัก ... อาบัติกำหนด
ได้ ไม่ ได้ปิดบังไว้แล้วสัก ... อาบัติเจือกัน ไม่ได้ปิดบังไว้แล้วสัก ... ฯ

ให้มานัดแก้ภิกษุ ๒ รูป

[๕๕๕] ภิกษุ ๒ รูปต้องอาบัติสังฆาติเสส พวกเธอมีความเห็นว่าเป็นอาบัติสังฆาติเสส
รูปหนึ่งปิดบังไว้ รูปหนึ่งไม่ปิดบังไว้ รูปใดปิดบังไว้ พึงให้ รูปนั้นแสดงอาบัติทุกกฏ และให้
ปริวาสในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้แก่รูปที่ปิดบัง นั้น แล้วให้มานัดแก้ภิกษุทั้ง ๒ รูป ฯ

[๕๕๖] ภิกษุ ๒ รูป ต้องอาบัติสังฆาติเสส พวกเธอสงสัยในอาบัติ สังฆาติเสส รูปหนึ่ง
ปิดบังไว้ รูปหนึ่งไม่ได้ปิดบังไว้ รูปใดปิดบังไว้ พึงให้รูป นั้นแสดงอาบัติทุกกฏ และพึงให้ปริวาส
ในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้แก่รูปที่ปิดบัง นั้น แล้วให้มานัดแก้ภิกษุทั้งสองรูป ฯ

[๕๕๗] ภิกษุ ๒ รูป ต้องอาบัติสังฆาติเสส พวกเธอมีความเห็นใน อาบัติสังฆาติเสสว่า
เป็นอาบัติเจือกัน รูปหนึ่งปิดบังไว้ รูปหนึ่งไม่ได้ปิดบังไว้ รูปใดปิดบังไว้ พึงให้รูปนั้นแสดง
อาบัติทุกกฏ และพึงให้ปริวาสในกองอาบัติตาม ที่ปิดบังไว้แก่รูปที่ปิดบังนั้น แล้วให้มานัดแก้ภิกษุ
ทั้งสองรูป ฯ

[๕๕๘] ภิกษุ ๒ รูป ต้องอาบัติเจือกัน พวกเธอมีความเห็นในอาบัติเจือกันว่าเป็นอาบัติ
สังฆาติเสส รูปหนึ่งปิดบังไว้ รูปหนึ่งไม่ได้ปิดบังไว้ รูปใด ปิดบังไว้ พึงให้รูปนั้นแสดงอาบัติ
ทุกกฏ และพึงให้ปริวาสในกองอาบัติตามที่ ปิดบังไว้แก่รูปที่ปิดบังนั้น แล้วให้มานัดแก้ภิกษุทั้ง ๒ รูป ฯ

[๕๕๙] ภิกษุ ๒ รูป ต้องอาบัติเจือกัน พวกเธอมีความเห็นในอาบัติเจือ กันว่า เป็นอาบัติ
เจือกัน รูปหนึ่งปิดบังไว้ รูปหนึ่งไม่ได้ปิดบังไว้ รูปใดปิดบังไว้ พึงให้รูปนั้นแสดงอาบัติทุกกฏ
และพึงให้ปริวาสในกองอาบัติ ตามที่ปิดบังไว้แก่ รูปที่ปิดบังนั้น แล้วให้มานัดแก้ภิกษุทั้งสองรูป ฯ

[๕๖๐] ภิกษุ ๒ รูป ต้องลหุกาบัติล้วน พวกเธอมีความเห็นในลหุกาบัติ ล้วนว่า เป็น
อาบัติสังฆาติเสส รูปหนึ่งปิดบังไว้ รูปหนึ่งไม่ได้ปิดบังไว้ รูปใด ปิดบังไว้ พึงให้รูปนั้นแสดง
อาบัติทุกกฏ พึงปรับทั้งสองรูปตามธรรม ฯ

[๕๖๑] ภิกษุ ๒ รูป ต้องลหุกาบัติล้วน พวกเธอมีความเห็นในลหุกาบัติ ล้วนว่า เป็น
ลหุกาบัติล้วน รูปหนึ่งปิดบังไว้ รูปหนึ่งไม่ได้ปิดบังไว้ รูปใดปิดบัง ไว้ พึงให้รูปนั้นแสดงอาบัติ
ทุกกฏ พึงปรับทั้งสองรูปตามธรรม ฯ

[๕๖๒] ภิกษุ ๒ รูป ต้องอาบัติสังฆาทิเสส พวกเธอมีความเห็นใน อาบัติสังฆาทิเสสว่า เป็นอาบัติสังฆาทิเสส รูปหนึ่งคิดว่า จักบอก รูปหนึ่งคิดว่า จักไม่บอก เธอปิดบังไว้ถึงยามหนึ่ง บ้าง ปิดบังไว้ถึงสองยามบ้าง ปิดบังไว้ถึง สามยามบ้าง เมื่ออรุณขึ้นแล้วเป็นอันปิดบังอาบัติ รูปใด ปิดบังไว้ พึงให้รูปนั้น แสดงอาบัติทุกกฏ และให้ปริวาสในกองอาบัติตามที่ปิดบังไว้แก่รูปที่ปิดบัง นั้น แล้วให้มานัตแก่ภิกษุทั้งสองรูป ฯ

[๕๖๓] ภิกษุ ๒ รูป ต้องอาบัติสังฆาทิเสส พวกเธอมีความเห็นในอาบัติสังฆาทิเสสว่า เป็นอาบัติสังฆาทิเสส จึงไปด้วยคิดว่าจักบอก รูปหนึ่งเกิดความ ลบหลู่ขึ้นในระหว่างทางว่า จักไม่บอก เธอปิดบังไว้ถึงยามหนึ่งบ้าง ปิดบังไว้ถึง สองยามบ้าง ปิดบังไว้ถึงสามยามบ้าง เมื่ออรุณขึ้น แล้ว เป็นอันปิดบังอาบัติ รูปใดปิดบังไว้ พึงให้รูปนั้นแสดงอาบัติทุกกฏ และให้ปริวาสในกอง อาบัติตามที่ ปิดบังไว้แก่รูปที่ปิดบังนั้น แล้วให้มานัตแก่ภิกษุทั้งสองรูป ฯ

[๕๖๔] ภิกษุ ๒ รูป ต้องอาบัติสังฆาทิเสส พวกเธอมีความเห็นในอาบัติสังฆาทิเสสว่า เป็นอาบัติสังฆาทิเสส แล้วเกิดวิกลจริต ภายหลังหายวิกลจริต แล้ว รูปหนึ่งปิดบังไว้ รูปหนึ่ง ไม่ได้ปิดบังไว้ รูปใดปิดบังไว้ พึงให้รูปนั้นแสดง อาบัติทุกกฏ และพึงให้ปริวาสในกองอาบัติตาม ที่ปิดบังไว้แก่รูปที่ปิดบังนั้น แล้ว ให้มานัตแก่ภิกษุทั้งสองรูป ฯ

[๕๖๕] ภิกษุ ๒ รูป ต้องอาบัติสังฆาทิเสส พวกเธอเมื่อปาติโมกข์กำลัง แสดงอยู่ กล่าว อย่างนี้ว่า พวกข้าพเจ้าทราบเดี๋ยวนี้เองแล้ว ได้ยินว่า ธรรมแม่นี่ มาในสูตร นับเนื่องในสูตร มาสู่อุเทศทุกกึ่งเดือน พวกเธอมีความเห็นในอาบัติ สังฆาทิเสสว่า เป็นอาบัติสังฆาทิเสส รูปหนึ่ง ปิดบังไว้ รูปหนึ่งไม่ได้ปิดบังไว้ รูปใดปิดบังไว้ พึงให้รูปนั้นแสดงอาบัติทุกกฏ และพึงให้ ปริวาสในกองอาบัติตาม ที่ปิดบังไว้แก่รูปที่ปิดบังนั้น แล้วให้มานัตแก่ภิกษุทั้งสองรูป ฯ

ภิกษุไม่หมดจดจากอาบัติเดิม ๕ หมวด

หมวดที่ ๑

[๕๖๖] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส หลายตัว มี ประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อต่างกัน บ้าง เป็นสภาคกันบ้าง ไม่เป็น สภาคกันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกันบ้าง เธอ ขอสโมธานปริวาสเพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์ สงฆ์ ให้สโมธานปริวาสเพื่ออาบัติ เหล่านั้นแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว

ในระหว่าง มีประมาณ ไม่ได้ปิดบังไว้ จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิมเพื่ออาบัติในระหว่างกะ สงฆ์
สงฆ์ชักเธอเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่าง ด้วยกรรมอันเป็นกรรม ไม่กำเริบ ควรแก่ฐานะ
ให้สโมธานปริวาสโดยกรรม ให้मानต์โดยไม่เป็นกรรม อphanโดยไม่เป็นกรรม ดูกรภิกษุทั้งหลาย
ภิกษุนั้นยังไม่หมดจดจากอาบัติ เหล่านั้น ฯ

หมวดที่ ๒

[๕๖๓] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติ สังฆาทิเสสหลายตัว
มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อต่างกันบ้าง เป็นสภาคันบ้าง
ไม่เป็นสภาคันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกัน บ้าง เธอขอสโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้น
กะสงฆ์ สงฆ์ให้สโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาสต้องอาบัติสังฆาทิเสส
หลายตัวใน ระหว่าง มีประมาณ ปิดบังไว้ จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่าง กะสงฆ์
สงฆ์ชักเธอเข้าหาอาบัติเดิมเพื่ออาบัติในระหว่าง ด้วยกรรมอันเป็นกรรม ไม่กำเริบ ควรแก่ฐานะ
ให้สโมธานปริวาสโดยกรรม ให้मानต์โดยไม่เป็นกรรม อphanโดยไม่เป็นกรรม ดูกรภิกษุทั้งหลาย
ภิกษุนั้นยังไม่หมดจดจากอาบัติ เหล่านั้น ฯ

หมวดที่ ๓

[๕๖๔] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติ สังฆาทิเสสหลายตัว
มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อต่างกันบ้าง เป็นสภาคันบ้าง
ไม่เป็นสภาคันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกัน บ้าง เธอขอสโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้น
กะสงฆ์ สงฆ์ให้สโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาสต้องอาบัติสังฆาทิเสส
หลายตัวใน ระหว่าง มีประมาณ ปิดบังไว้บ้าง ไม่ได้ปิดบังไว้บ้าง จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม
เพื่ออาบัติในระหว่างกะสงฆ์ สงฆ์ชักเธอเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่าง ด้วยกรรมอันเป็น
กรรม ไม่กำเริบ ควรแก่ฐานะ ให้สโมธานปริวาสโดยกรรม ให้मानต์โดยไม่เป็นกรรม อphanโดย
ไม่เป็นกรรม ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้น ยังไม่หมดจดจากอาบัติเหล่านั้น ฯ

หมวดที่ ๔

[๕๖๕] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติ สังฆาทิเสสหลายตัว
มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อต่างกันบ้าง เป็นสภาคันบ้าง
ไม่เป็นสภาคันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกัน บ้าง เธอขอสโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์

สงฆ์ให้สโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาสต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัวใน ระหว่าง ไม่มีประมาณ ไม่ได้ปิดบังไว้ จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่างกะสงฆ์ สงฆ์ชักเธอเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่าง ด้วยกรรม อันเป็นกรรมไม่กำเริบ ควรแก่ฐานะ ให้สโมธานปริวาสโดยธรรม ให้มานัต โดยไม่เป็นกรรม อphan โดยไม่เป็นกรรม ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นยังไม่หมด จดจากอาบัติเหล่านั้น ฯ

หมวดที่ ๕

[๕๗๐] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติ สังฆาทิเสสหลายตัว มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อต่างกันบ้าง เป็นสภาคันบ้าง ไม่เป็นสภาคันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกัน บ้าง เธอขอสโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์สงฆ์ให้สโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาสต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัวใน ระหว่าง ไม่มีประมาณ ปิดบังไว้ จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่างกะสงฆ์สงฆ์ชักเธอเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่าง ด้วยกรรม อันเป็นกรรม ไม่กำเริบ ควรแก่ฐานะ ให้สโมธานปริวาสโดยธรรม ให้มานัต โดยไม่เป็นกรรม อphan โดยไม่เป็นกรรม ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นยังไม่หมด จดจากอาบัติเหล่านั้น ฯ

หมวดที่ ๖

[๕๗๑] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติ สังฆาทิเสสหลายตัว มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อต่างกันบ้าง เป็นสภาคันบ้าง ไม่เป็นสภาคันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกัน บ้าง เธอขอสโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์สงฆ์ให้สโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาสต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัวใน ระหว่าง ไม่มีประมาณ ปิดบังไว้บ้าง ไม่ได้ปิดบังไว้บ้าง จึงขอการชักเข้าหา อาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่างกะสงฆ์ สงฆ์ชักเธอเข้าหาอาบัติเดิมเพื่ออาบัติใน ระหว่าง ด้วยกรรมอันเป็นกรรม ไม่กำเริบ ควรแก่ฐานะ ให้สโมธานปริวาส โดยธรรม ให้มานัต โดยไม่เป็นกรรม อphan โดยไม่เป็นกรรม ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นยังไม่หมดจดจากอาบัติเหล่านั้น ฯ

หมวดที่ ๗

[๕๗๒] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติ สังฆาทิเสสหลายตัว มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อ ต่างกันบ้าง เป็นสภาคันบ้าง

ไม่เป็นสภาคันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกันบ้าง เธอขอสโมธานปริวาสเพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์
สงฆ์ให้สโมธานปริวาสเพื่ออาบัติ เหล่านั้นแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาสต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว
ในระหว่าง มี ประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง ไม่ได้ปิดบังไว้ จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิมเพื่อ
อาบัติในระหว่างกะสงฆ์ สงฆ์ชักเธอเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่าง ด้วย กรรมอันเป็นกรรม
ไม่กำเริบ ควรแก่ฐานะ ให้สโมธานปริวาสโดยกรรม ให้ มานัตโดยไม่เป็นกรรม อphan โดยไม่
เป็นกรรม ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นยัง ไม่หมดจดจากอาบัติเหล่านั้น ฯ

หมวดที่ ๘

[๕๗๑] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติ สังฆาทิเสสหลายตัว
มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อต่างกันบ้าง เป็นสภาคันบ้าง
ไม่เป็นสภาคันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกัน บ้าง เธอขอสโมธานปริวาสเพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์
สงฆ์ให้สโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาสต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว
ใน ระหว่าง มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง ปิดบังไว้ จึงขอการชักเข้าหาอาบัติ เดิมเพื่ออาบัติใน
ระหว่างกะสงฆ์ สงฆ์ชักเธอเข้าหาอาบัติเดิมเพื่ออาบัติในระหว่าง ด้วยกรรมอันเป็นกรรม ไม่กำเริบ
ควรแก่ฐานะ ให้สโมธานปริวาสโดยกรรม ให้มานัตโดยไม่เป็นกรรม อphan โดยไม่เป็นกรรม
ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้น ยังไม่หมดจดจากอาบัติเหล่านั้น ฯ

หมวดที่ ๙

[๕๗๔] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติ สังฆาทิเสสหลายตัว
มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อต่างกันบ้าง เป็นสภาคันบ้าง
ไม่เป็นสภาคันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกัน บ้าง เธอขอสโมธานปริวาสเพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์
สงฆ์ให้สโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาสต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว
ใน ระหว่าง มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง ปิดบังไว้บ้าง ไม่ได้ปิดบังไว้บ้าง จึงขอการชักเข้าหา
อาบัติเดิมเพื่ออาบัติในระหว่างกะสงฆ์ สงฆ์ชักเธอเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่าง ด้วยกรรม
อันเป็นกรรม ไม่กำเริบ ควรแก่ฐานะ ให้สโมธาน ปริวาสโดยกรรม ให้มานัตโดยไม่เป็นกรรม
อphan โดยไม่เป็นกรรม ดูกรภิกษุ ทั้งหลาย ภิกษุนั้นยังไม่หมดจดจากอาบัติเหล่านั้น ฯ

ภิกษุไม่หมดจดจากอาบัติเดิม ๕ หมวด จบ

ภิกษุหมุดจจากอาบัติเดิม ๕ หมวด

หมวดที่ ๑

[๕๗๕] คูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส หลายตัว มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อต่างกัน บ้าง เป็นสภาคกันบ้าง ไม่เป็นสภาคกันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกันบ้าง เธอ ขอสมุทธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์ สงฆ์ให้สมุทธานปริวาสเพื่ออาบัติ เหล่านั้นแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสส หลายตัวในระหว่าง มี ประมาณ ไม่ได้ปิดบังไว้ จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่าง กะ สงฆ์ สงฆ์ชักเธอเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่าง ด้วยกรรมอันเป็นกรรม ไม่กำริบ ควรแก่ฐานะ ให้สมุทธานปริวาสโดยกรรม ให้มานัตโดยกรรม อphan โดยกรรม คูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นหมุดจแล้วจากอาบัติเหล่านั้น

หมวดที่ ๒

คูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว มีประมาณ บ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกัน มีชื่อต่างกันบ้าง เป็นสภาคกันบ้าง ไม่เป็นสภาคกัน บ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกันบ้าง เธอขอ สโมธานปริวาสเพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์ สงฆ์ให้สมุทธาน ปริวาสเพื่ออาบัติเหล่า นั้นแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัวในระหว่าง มี ประมาณ ปิดบังไว้ จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่างกะสงฆ์ สงฆ์ชักเธอเข้าหา อาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่าง ด้วยกรรมอันเป็นกรรม ไม่ กำริบ ควรแก่ฐานะ ให้สมุทธาน ปริวาสโดยกรรม ให้มานัตโดยกรรม อphan โดยกรรม คูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นหมุดจแล้ว จากอาบัติเหล่านั้น

หมวดที่ ๓

คูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส หลายตัว มีประมาณ บ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อต่างกัน บ้าง เป็นสภาคกันบ้าง ไม่เป็นสภาค กันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกันบ้าง เธอ ขอสมุทธานปริวาสเพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์ สงฆ์ให้ สโมธานปริวาส เพื่ออาบัติ เหล่านั้นแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัวใน ระหว่าง มีประมาณ ปิดบังไว้บ้าง ไม่ได้ปิดบังไว้บ้าง จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติใน ระหว่างกะสงฆ์ สงฆ์ชักเธอเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่าง ด้วยกรรมอันเป็นกรรม ไม่

กำเริบ ควรแก่ฐานะ ให้สโมธานปริวาสโดยธรรม ให้ มานัตโดยธรรม อัพทานโดยธรรม ดูกร
ภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นหมดจดแล้วจาก อาบัติเหล่านั้น ๆ

หมวดที่ ๔

[๕๗๖] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติ สังฆาทิเสสหลายตัว มี
ประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อต่างกันบ้าง เป็นสภาคันบ้าง ไม่
เป็นสภาคันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกัน บ้าง เธอขอสโมธานปริวาสเพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์
สงฆ์ให้สโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลาย
ตัวใน ระหว่าง ไม่มีประมาณ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติ ในระหว่าง
กะสงฆ์ สงฆ์ชักเธอเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่าง ด้วยกรรม อันเป็นธรรม ไม่กำเริบ
ควรแก่ฐานะ ให้สโมธานปริวาสโดยธรรม ให้มานัต โดยธรรม อัพทานโดยธรรม ดูกรภิกษุทั้งหลาย
ภิกษุนั้นหมดจดแล้วจากอาบัติ เหล่านั้น

หมวดที่ ๕

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว มีประมาณ
บ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อต่างกันบ้าง เป็นสภาคันบ้าง ไม่เป็นสภาค
กันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกันบ้าง เธอขอ สโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์ สงฆ์ให้
สโมธานปริวาสเพื่ออาบัติ เหล่านั้นแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัวใน
ระหว่าง ไม่มีประมาณ ปิดบังไว้ เธอขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่าง กะสงฆ์ สงฆ์
ชักเธอเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่าง ด้วยกรรมอันเป็น ธรรม ไม่กำเริบ ควรแก่ฐานะ
ให้สโมธานปริวาสโดยธรรม ให้มานัตโดยธรรม อัพทานโดยธรรม ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้น
หมดจดแล้วจากอาบัติเหล่านั้น

หมวดที่ ๖

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส หลายตัว มีประมาณ
บ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกัน มีชื่อต่าง กันบ้าง เป็นสภาคันบ้าง ไม่เป็นสภาค
กันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกันบ้าง เธอขอสโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์ สงฆ์ให้
สโมธานปริวาสเพื่อ อาบัติเหล่านั้นแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัวใน
ระหว่าง ไม่มีประมาณ ปิดบังไว้บ้าง ไม่ได้ปิดบังไว้บ้าง จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติใน

ระหว่างกะสงฆ์ สงฆ์ชักเธอเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่าง ด้วยกรรมอันเป็นกรรม ไม่
กำเริบ ควรแก่ฐานะ ให้สโมธานปริวาสโดยกรรม ให้มานัตโดยกรรม อphanโดยกรรม ดูกรภิกษุ
ทั้งหลาย ภิกษุนั้นหมดจดแล้ว จากอาบัติเหล่านั้น ๆ

หมวดที่ ๗

[๕๗๗] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว มี
ประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อ ต่างกันบ้าง เป็นสภาคกันบ้าง ไม่
เป็นสภาคกันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกันบ้าง เธอขอสโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์
สงฆ์ให้สโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลาย
ตัว ในระหว่าง มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง ไม่ได้ปิดบังไว้ จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่อ
อาบัติในระหว่างกะสงฆ์ สงฆ์ชักเธอเข้าหาอาบัติเดิม เพื่อ อาบัติในระหว่าง ด้วยกรรมอันเป็นกรรม
ไม่กำเริบ ควรแก่ฐานะ ให้สโมธาน ปริวาสโดยกรรม ให้มานัตโดยกรรม อphanโดยกรรม ดูกร
ภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นหมดจดแล้วจากอาบัติเหล่านั้น

หมวดที่ ๘

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว มีประมาณ
บ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อต่าง กันบ้าง เป็นสภาคกันบ้าง ไม่เป็นสภาค
กันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกันบ้าง เธอ ขอสโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์ สงฆ์ให้
สโมธานปริวาส เพื่อ อาบัติเหล่านั้นแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัวใน
ระหว่าง มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง ปิดบังไว้ จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติใน
ระหว่างกะสงฆ์ สงฆ์ชักเธอเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่าง ด้วยกรรมอันเป็นกรรม ไม่กำเริบ
ควรแก่ฐานะ ให้สโมธานปริวาสโดยกรรม ให้มานัตโดยกรรม อphanโดยกรรม ดูกรภิกษุทั้งหลาย
ภิกษุนั้นหมดจดแล้ว จากอาบัติเหล่านั้น

หมวดที่ ๙

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสส หลายตัว มีประมาณ
บ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อต่าง กันบ้าง เป็นสภาคกันบ้าง ไม่เป็นสภาค
กันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกันบ้าง เธอขอสโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์ สงฆ์ให้
สโมธานปริวาส เพื่อ อาบัติเหล่านั้นแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัวใน

ระหว่าง มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง ปิดบังไว้บ้าง ไม่ได้ปิดบังไว้บ้าง จึงขอการชักเข้าหา
อาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่างกะสงฆ์ สงฆ์ชักเธอเข้าหา อาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่าง ด้วย
กรรมอันเป็นกรรม ไม่กำเริบ ควรแก่ฐานะ ให้สโมธานปริวาสโดยกรรม ให้मानัดโดยกรรม
อัพทานโดยกรรม ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นหมดจดแล้วจากอาบัติเหล่านั้น ๆ

ภิกษุหมดจดจากอาบัติเดิม ๕ หมวด จบ

ภิกษุหมดจดจากอาบัติ

[๕๗๘] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว มี
ประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อต่างกัน บ้าง เป็นสภาคกันบ้าง ไม่
เป็นสภาคกันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกันบ้าง เธอ ขอสโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์
สงฆ์ให้สโมธานปริวาส เพื่อ อาบัติเหล่านั้นแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลาย
ตัวใน ระหว่าง มีประมาณ ไม่ได้ปิดบังไว้ จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติใน ระหว่างกะสงฆ์
สงฆ์ชักเธอเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่าง ด้วยกรรมอัน ไม่เป็นกรรม กำเริบ ไม่ควรแก่
ฐานะ ให้สโมธานปริวาสโดยไม่เป็นกรรม เธอสำคัญว่าเรากำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสส
หลายตัวในระหว่าง มี ประมาณ ไม่ได้ปิดบังไว้ เธอตั้งอยู่ในภูมินั้น ระลึกอาบัติในระหว่างบรรดา
อาบัติ ตัวก่อนได้ ระลึกอาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวหลังได้ เธอคิดอย่างนี้ว่า เราเลต้องอาบัติ
สังฆาทิเสสหลายตัว มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อต่างกันบ้าง
เป็นสภาคกันบ้าง ไม่เป็นสภาคกันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกันบ้าง เรานั้นขอสโมธานปริวาส
เพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้ สโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นแก่เรานั้น เรานั้นกำลัง
อยู่ปริวาส ต้องอาบัติ สังฆาทิเสสหลายตัวในระหว่าง มีประมาณ ไม่ได้ปิดบังไว้ จึงขอชักเข้าหา
อาบัติ เดิม เพื่ออาบัติในระหว่างกะสงฆ์ สงฆ์ชักเรานั้นเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติใน ระหว่าง ด้วย
กรรมอันไม่เป็นกรรม กำเริบ ไม่ควรแก่ฐานะ ได้ให้สโมธาน ปริวาสโดยไม่เป็นกรรม เรานั้นสำคัญ
ว่าเราอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสส หลายตัวในระหว่าง มีประมาณ ไม่ได้ปิดบังไว้ เรานั้น
ตั้งอยู่ในภูมินั้น ระลึก อาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวก่อนได้ ระลึกอาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติ
ตัวหลัง ได้ โฉนหนอ เราพึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่างบรรดา อาบัติตัวก่อน
และเพื่ออาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวหลัง ด้วยกรรมอันเป็นกรรม ไม่กำเริบ ควรแก่ฐานะ
พึงขอปริวาสโดยกรรม พึงขอमानัดโดยกรรม พึงขอ อัพทานโดยกรรมกะสงฆ์ ดังนี้ เธอจึงขอการ

ชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติใน ระหว่างบรรดาอาบัติตัวก่อน และเพื่ออาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวหลัง ด้วย กรรมอันเป็นกรรม ไม่กำเริบ ควรแก่ฐานะ ขอสโมธานปริวาสโดยกรรม ขอมานัตโดยกรรม ขออัพทานโดยกรรมกะสงฆ์ สงฆ์ชักเธอเข้าหาอาบัติเดิม เพื่อ อาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวก่อน และเพื่ออาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวหลัง ด้วยกรรมอันเป็นกรรม ไม่กำเริบ ควรแก่ฐานะ ให้สโมธานปริวาสโดยกรรม ให้ มานัตโดยกรรม อัพทานโดยกรรม ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นหมดจดแล้วจาก อาบัติเหล่านั้น ฯ

[๕๗๕] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อต่างกันบ้าง เป็นสภาคันบ้าง ไม่เป็นสภาคันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกันบ้าง เธอขอสโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์ สงฆ์ให้สโมธานปริวาสเพื่อ อาบัติเหล่านั้นแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัวใน ระหว่าง มีประมาณ ปิดบังไว้... มีประมาณ ปิดบังไว้บ้าง ไม่ได้ปิดบังไว้บ้าง เธอขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่างกะสงฆ์ สงฆ์ชักเธอเข้าหา อาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่าง ด้วยกรรมอันไม่เป็นกรรม กำเริบ ไม่ควรแก่ ฐานะ ให้สโมธานปริวาสโดยไม่เป็นกรรม เธอสำคัญว่าเรากำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัวในระหว่าง มีประมาณ ปิดบังไว้บ้าง ไม่ได้ปิดบังไว้บ้าง เธอตั้งอยู่ในภุมินัน ระลึกอาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวก่อนได้ ระลึกอาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวหลังได้ เธอคิดอย่างนี้ว่า เราแล ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อ ต่างกันบ้าง เป็นสภาคันบ้าง ไม่เป็นสภาคันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกันบ้าง เรานั้น ได้ขอสโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้สโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นแก่เรานั้น เรานั้นกำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลาย ตัวในระหว่าง มีประมาณ ปิดบังไว้บ้าง ไม่ได้ปิดบังไว้บ้าง จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่างกะสงฆ์ สงฆ์ชักเรานั้นเข้าหาอาบัติเดิม เพื่อ อาบัติในระหว่าง ด้วยกรรมอันไม่เป็นกรรม กำเริบ ไม่ควรแก่ฐานะ ได้ให้ สโมธานปริวาสโดยไม่เป็นกรรม เรานั้น สำคัญว่าเรากำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติ สังฆาทิเสสหลายตัวในระหว่าง มีประมาณ ปิดบังไว้บ้าง ไม่ได้ปิดบังไว้บ้าง เรานั้นตั้งอยู่ในภุมินัน ระลึกอาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวก่อนได้ ระลึกอาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวหลังได้ โฉนหนอ เราพึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวก่อน และเพื่ออาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติ ตัวหลัง ด้วยกรรมอันเป็นกรรม ไม่กำเริบ ควรแก่ฐานะ พึงขอสโมธานปริวาส โดยกรรม พึงขอมานัตโดยกรรม พึงขออัพทานโดย

ธรรมกะสงฆ์ ดังนี้ เธอขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวก่อน และเพื่ออาบัติ ในระหว่างบรรดาอาบัติตัวหลัง ด้วยกรรมอันเป็นธรรม ไม่กำเริบ ควรแก่ฐานะ ขอสโมธานปริวาสโดยธรรม ขอมานัตโดยธรรม ขออัphan โดยธรรมกะสงฆ์ สงฆ์ชักเธอเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวก่อน และเพื่อ อาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวหลัง ด้วยกรรมอันเป็นธรรม ไม่กำเริบ ควรแก่ ฐานะ ให้สโมธานปริวาสโดยธรรม ให้มานัตโดยธรรม อัphan โดยธรรม ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นหมดจดแล้วจากอาบัติเหล่านั้น ฯ

[๕๘๐] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาติเสสหลายตัว มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อ ต่างกันบ้าง เป็นสภาคันบ้าง ไม่เป็นสภาคันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกันบ้าง เธอขอสโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้น กะสงฆ์ สงฆ์ให้สโมธานปริวาส เพื่อ อาบัติเหล่านั้นแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาติเสสหลายตัวใน ระหว่าง ไม่มีประมาณ ไม่ได้ปิดบังไว้ ... ไม่มีประมาณ ปิดบังไว้ ... ไม่มีประมาณ ปิดบังไว้บ้าง ไม่ได้ปิดบังไว้บ้าง จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่อ อาบัติในระหว่าง กะสงฆ์ สงฆ์ชักเธอเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่าง ด้วย กรรมอันไม่เป็นธรรม กำเริบ ไม่ควรแก่ฐานะ ให้สโมธานปริวาสโดยไม่เป็น ธรรม เธอสำคัญว่าเรากำลังอยู่ปริวาส ... ให้สโมธาน ปริวาสโดยธรรม ให้มานัต โดยธรรม อัphan โดยธรรม ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นหมดจดแล้ว จากอาบัติเหล่านั้น ฯ

[๕๘๑] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ต้องอาบัติสังฆาติเสส หลายตัว มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อต่าง กันบ้าง เป็นสภาคันบ้าง ไม่เป็นสภาคันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกันบ้าง เธอขอสโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์ สงฆ์ให้สโมธานปริวาส เพื่อ อาบัติเหล่านั้นแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาติเสส หลายตัว ใน ระหว่าง มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง ไม่ได้ปิดบังไว้ จึงขอการชักเข้าหาอาบัติ เดิม เพื่ออาบัติในระหว่างกะสงฆ์ สงฆ์ชักเธอเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติ ในระหว่าง ด้วยกรรม อันไม่เป็นธรรม กำเริบ ไม่ควรแก่ฐานะ ให้สโมธาน ปริวาสโดยไม่เป็นธรรม เธอสำคัญว่า เรากำลังอยู่ปริวาส ... ให้สโมธาน ปริวาสโดยธรรม ให้มานัตโดยธรรม อัphan โดยธรรม ดูกรภิกษุ ทั้งหลาย ภิกษุ นั้นหมดจดแล้วจากอาบัติเหล่านั้น ฯ

[๕๘๒] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาติเสสหลายตัว มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อ ต่างกันบ้าง เป็นสภาคันบ้าง

ไม่เป็นสภาคกันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกันบ้าง เธอขอสโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์
สงฆ์ให้สโมธานปริวาส เพื่อ อาบัติเหล่านั้นแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสส
หลายตัวใน ระหว่าง มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง ปิดบังไว้ จึงขอการชักเข้าหาอาบัติ เดิม
เพื่ออาบัติในระหว่างกะสงฆ์ สงฆ์ชักเธอเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติใน ระหว่าง ด้วยกรรมอัน
ไม่เป็นธรรม กำริบ ไม่ควรแก่ฐานะ ให้สโมธานปริวาส โดยไม่เป็นธรรม เธอสำคัญว่า เรากำลัง
อยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลาย ตัวในระหว่าง มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง ปิดบังไว้
เธอดังอยู่ในภุมินั้น ระลึกอาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวก่อนได้ ระลึกอาบัติในระหว่างบรรดา
อาบัติ ตัวหลังได้ เธอคิดอย่างนี้ว่า เราแลต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว มีประมาณบ้าง ไม่มี
ประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อต่างกันบ้าง เป็นสภาคกันบ้าง ไม่เป็นสภาคกันบ้าง
กำหนดได้บ้าง เจือกันบ้าง เรานั้นได้ขอสโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้
สโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นแก่เรานั้น เรานั้นกำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว
ในระหว่าง มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง ปิดบังไว้ จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติ
ในระหว่าง กะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักเรานั้นเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่าง ด้วยกรรมอันไม่
เป็นธรรม กำริบ ไม่ควรแก่ฐานะ ได้ให้สโมธานปริวาสโดยไม่เป็นธรรม เรานั้นสำคัญว่า เรา
กำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัวในระหว่าง มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง
ปิดบังไว้ เรานั้นตั้งอยู่ในภุมินั้น ระลึกอาบัติ ในระหว่างบรรดาอาบัติตัวก่อนได้ ระลึกอาบัติใน
ระหว่างบรรดาอาบัติตัวหลังได้ โฉนหนอ เราพึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่าง
บรรดาอาบัติตัว ก่อน และเพื่ออาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวหลัง ด้วยกรรมอันเป็นธรรม ไม่
กำริบ ควรแก่ฐานะ พึงขอสโมธานปริวาสโดยธรรม พึงขอมานต์โดยธรรม พึงขออัphanโดย
ธรรมกะสงฆ์ ดังนี้ เธอจึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติ ในระหว่างบรรดาอาบัติตัวก่อน
และเพื่ออาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวหลัง ด้วย กรรมอันเป็นธรรม ไม่กำริบ ควรแก่ฐานะ
ขอสโมธานปริวาสโดยธรรม ขอ มานต์โดยธรรม ขออัphanโดยธรรมกะสงฆ์ สงฆ์ชักเธอเข้าหา
อาบัติเดิม เพื่อ อาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวก่อน และเพื่ออาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวหลัง
ด้วยกรรมอันเป็นธรรม ไม่กำริบ ควรแก่ฐานะ ให้สโมธานปริวาสโดยธรรม ให้มานต์โดยธรรม
อัphanโดยธรรม ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นหมดจดแล้ว จากอาบัติเหล่านั้น ฯ

[๕๘๓] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว
มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อต่างกันบ้าง เป็นสภาคกันบ้าง

ไม่เป็นสภาคันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกันบ้าง เธอขอสโมธานปริวาสเพื่ออาบัติเหล่านั้นกะสงฆ์
สงฆ์ให้สโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นแก่เธอ เธอกำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสส
หลายตัวใน ระหว่าง มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง ปิดบังไว้บ้าง ไม่ได้ปิดบังไว้บ้าง จึงขอ
การชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่างกะสงฆ์ สงฆ์ชักเธอเข้าหา อาบัติเดิม เพื่ออาบัติใน
ระหว่าง ด้วยกรรมอันไม่เป็นธรรม กำริบ ไม่ควรแก่ ฐานะ ให้สโมธานปริวาสโดยไม่เป็นธรรม
เธอสำคัญว่า เรากำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัวในระหว่าง มีประมาณบ้าง ไม่มี
ประมาณบ้าง ปิดบังไว้บ้าง ไม่ได้ปิดบังไว้บ้าง เธอตั้งอยู่ในภุมินัน ระลึกอาบัติในระหว่าง บรรดา
อาบัติตัวก่อนได้ ระลึกอาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวหลังได้ เธอกิจ อย่างนี้ว่า เราเลต้องอาบัติ
สังฆาทิเสสหลายตัว มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง มีชื่ออย่างเดียวกันบ้าง มีชื่อต่างกันบ้าง
เป็นสภาคันบ้าง ไม่เป็นสภาคันบ้าง กำหนดได้บ้าง เจือกันบ้าง เรานั้นได้ขอสโมธานปริวาส
เพื่ออาบัติเหล่านั้น กะสงฆ์ สงฆ์ได้ให้สโมธานปริวาส เพื่ออาบัติเหล่านั้นแก่เรานั้น เรานั้นกำลัง
อยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัวในระหว่าง มีประมาณบ้าง ไม่มี ประมาณบ้าง ปิดบังไว้
บ้าง ไม่ได้ปิดบังไว้บ้าง จึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิมเพื่อ อาบัติในระหว่างกะสงฆ์ สงฆ์ได้ชักเรานั้น
เข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่าง ด้วยกรรมอันไม่เป็นธรรม กำริบ ไม่ควรแก่ฐานะ ได้ให้
สโมธานปริวาสโดย ไม่เป็นธรรม เรานั้นสำคัญว่า เรากำลังอยู่ปริวาส ต้องอาบัติสังฆาทิเสสหลายตัว
ในระหว่าง มีประมาณบ้าง ไม่มีประมาณบ้าง ปิดบังไว้บ้าง ไม่ได้ปิดบังไว้บ้าง เรานั้นตั้งอยู่ในภุมินัน
ระลึกอาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวก่อนได้ ระลึกอาบัติ ในระหว่างบรรดาอาบัติตัวหลังได้ โฉนหนอ
เราพึงขอการชักเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวก่อน และเพื่ออาบัติในระหว่าง
บรรดาอาบัติ ตัวหลัง ด้วยกรรมอันเป็นธรรม ไม่กำริบ ควรแก่ฐานะ พึงขอสโมธานปริวาส โดย
ธรรม พึงขอมานต์โดยธรรม พึงขออัphan โดยธรรมกะสงฆ์ ดังนี้ เธอจึง ขอการชักเข้าหาอาบัติ
เดิม เพื่ออาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวก่อน และเพื่อ อาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวหลัง ด้วย
กรรมอันเป็นธรรม ไม่กำริบ ควรแก่ ฐานะ ขอสโมธานปริวาสโดยธรรม ขอมานต์โดยธรรม
ขออัphan โดยธรรม กะสงฆ์ สงฆ์ชักเธอเข้าหาอาบัติเดิม เพื่ออาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวก่อน
และเพื่ออาบัติในระหว่างบรรดาอาบัติตัวหลัง ด้วยกรรมอันเป็นธรรม ไม่กำริบ ควรแก่ฐานะ ให้
สโมธานปริวาสโดยธรรม ให้มานต์โดยธรรม อัphan โดยธรรม ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นหมดจดแล้ว
จากอาบัติเหล่านั้น ฯ

สมุจจยขันธกะ จบ

หัวข้อประจำชั้นระกะ

[๕๘๔] อาบัติไม่ได้ปิดบังไว้ ปิดบังไว้วันหนึ่ง ปิดบังไว้ ๒ วัน ๓ วัน ๔ วัน ๕ วัน
ปักข์หนึ่ง สิบวันเป็นต้น หลายเดือน มหาสุทนต์ปริวาส เพื่อ อาบัติทั้งหลาย ภิกษุสี่ก อาบัติ
มีประมาณ ภิกษุ ๒ รูป มีความสำคัญในอาบัตินั้น ๒ รูป มีความสงสัย มีความเห็นว่าเจือกัน
มีความเห็นว่าเจือและไม่เจือกัน มีความเห็นในกองอาบัติไม่ล้วนเทียว และมีความเห็นว่าล้วนเช่นนั้น
เหมือนกัน รูปหนึ่งปิดบัง รูปหนึ่งไม่ปิดบัง หลีกไป วิกลจริต กำลังแสดงปาติโมกข์ ความ
หมดจด และไม่หมดจด ในการชักเข้าหาอาบัติเดิม ๑๘ อย่าง นี้เป็นนิพนธ์ ของพวกอาจารย์ผู้อยู่ใน
มหาวิหาร ผู้จำแนกบท ผู้ยังชาวเกาะตามพินฉินให้เลื่อมใส แต่งไว้เพื่อความตั้งมั่นแห่งพระสังฆกรรม ฯ

หัวข้อประจำชั้นระกะ จบ

สมถขันธกะ

เรื่องพระฉัพพัคคีย์

[๕๘๕] โดยสมัยนั้น พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้าประทับอยู่ ณ พระเชตวัน อารามของ
อนาถบิณฑิกคหบดี เขตพระนครสาวัตถี ครั้งนั้นแล พระฉัพพัคคีย์ กระทำกรรม คือ ตัซชนีย
กรรมบ้าง นิยสกรรมบ้าง ปัพพาทนียกรรมบ้าง ปฏิสารณียกรรมบ้าง อุกเขปนียกรรมบ้าง แก่ภิกษุ
ทั้งหลายผู้อยู่ลับหลัง บรรดาภิกษุที่เป็น ผู้มีกน็อย ... ต่างก็เฟงโทษ ตีเตียน โพนทะนาว่า โฉนพระ
ฉัพพัคคีย์จึง ได้กระทำความ คือ ตัซชนียกรรมบ้าง นิยสกรรมบ้าง ปัพพาทนียกรรมบ้าง ปฏิสารณีย
กรรมบ้าง อุกเขปนียกรรมบ้าง แก่ภิกษุทั้งหลายผู้อยู่ลับหลังแล้ว กราบทูลเรื่องนั้นแก่ พระผู้มี
พระภาค

ทรงสอบถาม

ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาคทรงสอบถามภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ข่าว่า ภิกษุ
ฉัพพัคคีย์กระทำความ คือ ตัซชนียกรรมบ้าง นิยสกรรมบ้าง ปัพพาทนียกรรมบ้าง ปฏิสารณีย
กรรมบ้าง อุกเขปนียกรรมบ้าง แก่ภิกษุทั้งหลาย ผู้อยู่ลับหลัง จริงหรือ

ภิกษุทั้งหลายกราบทูลว่า จริง พระพุทธเจ้าข้า

ทรงตีเตียน

พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้าทรงตีเตียนว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย การกระทำของโมฆบุรุษเหล่านั้น
ไม่เหมาะ ไม่สม ไม่ควร มิใช่กิจของสมณะ ใช้ไม่ได้ ไม่ควรทำ โฉนโมฆบุรุษเหล่านั้นจึงได้
กระทำความ คือ ตัซชนียกรรมบ้าง นิยสกรรมบ้าง ปัพพาทนียกรรมบ้าง ปฏิสารณียกรรมบ้าง
อุกเขปนียกรรมบ้าง แก่ภิกษุทั้งหลายผู้อยู่ลับหลังแล้ว ดูกรภิกษุทั้งหลาย การกระทำของโมฆบุรุษ
เหล่านั้น นั้นไม่เป็นไป เพื่อความเลื่อมใสของชุมชนผู้ยังไม่เลื่อมใส ... ครั้นแล้วทรงทำธรรมีกถารับสั่ง
กะภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย กรรม คือ ตัซชนียกรรมก็ดี นิยสกรรมก็ดี ปัพพาทนียกรรม
ก็ดี ปฏิสารณียกรรมก็ดี อุกเขปนียกรรมก็ดี อันภิกษุไม่พึงทำ แก่ภิกษุทั้งหลายผู้อยู่ลับหลัง ภิกษุ
ใดทำ ต้องอาบัติทุกกฏ ฯ

ธรรมวาทีและอธรรมวาทีบุคคล

[๕๘๖] อธรรมวาทีบุคคล ๑ ภิกษุอธรรมวาทีมากรูป ๑ สงฆ์อธรรมวาที ๑ ธรรมวาทีบุคคล ๑
ภิกษุธรรมวาทีมากรูป ๑ สงฆ์ธรรมวาที ๑ ฯ

๘. สงฆ์ธรรมวาที ยังภิกษุธรรมวาทีมากรูปให้ยินยอม ให้พินิจ ให้เพ่ง ให้ใคร่ครวญ ให้เห็น ให้เห็นตามว่า นี้ธรรม นี้วินัย นี้สัตตสุศาสน์ พวกท่าน จงถืออย่างนี้ จงชอบอย่างนี้ ถ้าอริกณีนั้นระงับอย่างนี้ ชื่อว่าระงับโดยธรรม เป็นสัมมุขาวินัย

๙. สงฆ์ธรรมวาที ยังสงฆ์ธรรมวาทีให้ยินยอม ให้พินิจ ให้เพ่ง ให้ใคร่ครวญ ให้เห็น ให้เห็นตามว่า นี้ธรรม นี้วินัย นี้สัตตสุศาสน์ ท่านจงถืออย่างนี้ จงชอบอย่างนี้ ถ้าอริกณีนั้นระงับอย่างนี้ ชื่อว่าระงับโดยธรรม เป็นสัมมุขาวินัย ฯ

ธรรมฝ่ายขาว ๙ อย่าง จบ

เรื่องพระทัฬหฬลบุตร

[๕๘๔] โดยสมัยนั้น พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้าประทับอยู่ ณ พระเวฬุวันวิหาร อันเป็นสถานที่พระราชทานเหยื่อแก่กระแต เขตพระนครราชคฤห์ ครั้งนั้นแล ท่านพระทัฬหฬลบุตร มีอายุ ๗ ปีนับแต่เกิด ได้ทำให้แจ้งซึ่งพระอรหัต คุณสมบัติ อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งสาวกจะพึงบรรลु ท่านได้บรรลุแล้วโดยลำดับทั้งหมด อนึ่ง ท่านไม่มีกรณียกิจอะไรที่ยิ่งขึ้นไป หรือกรณียกิจที่ทำเสร็จแล้ว ก็ไม่ต้องกลับ สั่งสมอีก ฯ

[๕๘๕] ครั้งนั้น ท่านพระทัฬหฬลบุตรหลีกเร้นอยู่ในที่สงัด ได้เกิดความ ปรวิตกแห่งใจ อย่างนี้ว่า เราแลมีอายุ ๗ ปีนับแต่เกิด ได้ทำให้แจ้งซึ่งพระอรหัต คุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งสาวก จะพึงบรรลุ เราได้บรรลุแล้วโดยลำดับทุกอย่าง อนึ่งเล่า เราไม่มีกรณียกิจอะไรที่ยิ่งขึ้นไป หรือกรณียกิจที่เราทำเสร็จแล้ว ก็ไม่ ต้องกลับมาสั่งสมอีก เราควรทำความช่วยเหลือแก่สงฆ์อย่างไหน ลำดับนั้น ท่านพระทัฬหฬลบุตร ได้คิดว่า มิฉะนั้น เราควรแต่งตั้งเสนาสนะ และแจกอาหารแก่สงฆ์ ฯ

[๕๘๖] ครั้นท่านพระทัฬหฬลบุตรออกจากที่เร้นในเวลาเย็น แล้วเข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคถึงพุทธสำนัก ถวายบังคมนั่ง ณ ที่ควรส่วนข้างหนึ่ง แล้วได้ กราบทูลว่า พระพุทธเจ้าข้า ข้าพระพุทธเจ้า หลีกเร้นอยู่ในที่สงัด ณ ตำบลนี้ ได้เกิดความวิตกแห่งใจอย่างนี้ว่า ข้าพระพุทธเจ้าแล มีอายุ ๗ ปีนับแต่เกิด ได้ ทำให้แจ้งซึ่งพระอรหัต คุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งสาวกจะบรรลุ ข้าพระพุทธเจ้า ก็ได้บรรลุแล้วโดยลำดับทุกอย่าง อนึ่งเล่า ข้าพระพุทธเจ้าไม่มีกรณียกิจอะไรที่ยิ่ง ขึ้นไป หรือกรณียกิจที่ข้าพระพุทธเจ้าทำเสร็จแล้ว ก็ไม่ต้องกลับสั่งสมอีก ข้าพระพุทธเจ้าควร

ทำความช่วยเหลือสงฆ์อย่างไรหนอ พระพุทธเจ้าข้า ข้าพระพุทธเจ้านั้นคิดตกลงใจว่า ถ้ากระไร
ข้าพระพุทธเจ้าควรแต่งตั้งเสนาสนะ และแจกอาหาร แก่สงฆ์ ข้าพระพุทธเจ้าปรารถนาจะแต่งตั้ง
เสนาสนะ และแจกอาหารแก่สงฆ์ พระพุทธเจ้าข้า

พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ดิละ ดิละ ทัพพะ ถ้าเช่นนั้น เธอจงแต่งตั้งเสนาสนะ และ
แจกอาหารแก่สงฆ์เถิด ท่านพระทัฬหาลลบุตรทูลรับสนอง พระพุทธานุญาตแล้ว ๆ

สมมติภิกษุแต่งตั้งเสนาสนะเป็นต้น

[๕๕๒] ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาคทรงทำธรรมิกถาใน เพราะเหตุเป็นเค้ามูลนั้น ใน
เพราะเหตุแรกเกิดนั้น แล้วรับสั่งภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าเช่นนั้น สงฆ์จงสมมติ
ทัฬหาลลบุตรให้เป็นผู้แต่งตั้งเสนาสนะ และแจกอาหาร

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงสมมติอย่างนี้ เบื้องต้นพึงขอให้ทัฬหะรับ ครั้นแล้ว
ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติทุติยกรรมวาจา ว่าดังนี้-

กรรมวาจาสมมติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ถ้าความพร้อมพรั่ง ของสงฆ์ ถึงที่แล้ว สงฆ์พึง
สมมติท่านพระทัฬหาลลบุตร ให้เป็นผู้แต่งตั้ง เสนาสนะและแจกอาหาร นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า สงฆ์สมมติท่านพระทัฬหาลลบุตรให้เป็นผู้แต่งตั้ง
เสนาสนะและแจกอาหาร การสมมติท่าน พระทัฬหาลลบุตร ให้เป็นผู้แต่งตั้งเสนาสนะและ
แจกอาหาร ชอบแก่ ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ท่านพระทัฬหาลลบุตร อันสงฆ์สมมติให้เป็นผู้แต่งตั้ง เสนาสนะและแจกอาหารแล้ว
ชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้จึงมี ข้าพเจ้าทรง ความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ๆ

[๕๕๓] ก็แล ท่านพระทัฬหาลลบุตรอันสงฆ์สมมติแล้ว ย่อมแต่งตั้งเสนาสนะสำหรับ
หมู่ภิกษุผู้เสมอกันรวมไว้เป็นพวกๆ คือ ภิกษุเหล่าใดทรงพระสูตร ท่านก็แต่งตั้งเสนาสนะรวม
ภิกษุเหล่านั้น ไว้แห่งเดียวกันด้วยประสงค์ว่า พวกเธอ จักชักซ้อมพระสูตรกัน ภิกษุเหล่าใดทรง
พระวินัย ท่านก็แต่งตั้งเสนาสนะรวมภิกษุ เหล่านั้นไว้แห่งเดียวกัน ด้วยประสงค์ว่า พวกเธอจัก
วินิจฉัยพระวินัยกัน ภิกษุเหล่าใดเป็นพระธรรมกถึก ท่านก็แต่งตั้งเสนาสนะรวมภิกษุเหล่านั้นไว้
แห่งเดียวกัน ด้วยประสงค์ว่า พวกเธอจักสนทนาธรรมกัน ภิกษุเหล่าใดได้ฌาน ท่านก็แต่งตั้ง

เสนาสนะรวมภิกษุเหล่านั้นไว้แห่งเดียวกัน ด้วยประสงค์ว่า พวกเธอจักไม่รบกวนกัน ภิกษุเหล่าใด ชอบกล่าววิจารณ์กถา มีการบำรุงร่างกายอยู่มาก ท่านก็แต่งตั้งเสนาสนะรวมภิกษุเหล่านั้นไว้แห่งเดียวกัน ด้วยประสงค์ว่า ท่านเหล่านี้ จักอยู่ด้วยความยินดีแม้ภิกษุเหล่าใดมาในเวลาค่ำคืน ท่านก็เข้าจตุตถฆานมีเตโชกสิณเป็นอารมณ์ แล้วแต่งตั้งเสนาสนะสำหรับภิกษุเหล่านั้น ด้วยแสงสว่าง นั้นแล ภิกษุทั้งหลาย ย่อมแกล้งมาแม้เวลาค่ำ ด้วยประสงค์ว่า พวกเราจักได้ดู อิทธิปาฏิหาริย์ของท่านพระทัฬหฬลบุตร ดังนี้ก็มี

ภิกษุเหล่านั้นเข้าไปหาท่านพระทัฬหฬลบุตร แล้วพูดอย่างนี้ว่า พระคุณเจ้าทัฬหฬ ขอท่านจงแต่งตั้งเสนาสนะให้พวกผม

ท่านพระทัฬหฬลบุตรถามภิกษุเหล่านั้นอย่างนี้ว่า ท่านปรารถนาที่ไหน ผมจะแต่งตั้งที่นั่น ภิกษุเหล่านั้นแกล้งกล่าวอ้างที่ไกลๆ ว่า พระคุณเจ้าทัฬหฬ ขอท่านจงแต่งตั้งเสนาสนะให้พวกผม ที่ภูเขาคิชฌกูฏ ขอท่านจงแต่งตั้งเสนาสนะ ให้พวกผมที่เหวสำหรับทิ้งโจร ขอท่านจงแต่งตั้งเสนาสนะให้พวกผมที่กำแพงศิลา ข้างภูเขาสีลิลิ ขอท่านจงแต่งตั้งเสนาสนะให้พวกผมที่ถ้ำสัตว์บรรณคูหาข้างภูเขาวะระ ขอท่านจงแต่งตั้งเสนาสนะให้พวกผมที่เงื่อมเขาสัปโปไสณทิกะใกล้ สีตวัน ขอท่านจงแต่งตั้งเสนาสนะให้พวกผมที่ซอกเขาโคมภู ขอท่านจงแต่งตั้ง เสนาสนะให้พวกผมที่ซอกเขา ดินชุกะ ขอท่านจงแต่งตั้งเสนาสนะให้พวกผมที่ ซอกเขากโปตะ ขอท่านจงแต่งตั้งเสนาสนะให้พวกผมที่ตโปธาราม ขอท่านจง แต่งตั้งเสนาสนะให้พวกผม ที่ชีวกัมพวัน ขอท่านจงแต่งตั้งเสนาสนะให้พวกผม ที่ มัททกัจฉิมฤคทายวัน

ท่านพระทัฬหฬลบุตร จึงเข้าจตุตถฆานมีเตโชกสิณเป็นอารมณ์ มีองคฺลีส่องสว่างเดินนำหน้าภิกษุเหล่านั้นไป แม้ภิกษุเหล่านั้นก็เดินตามหลังท่าน พระทัฬหฬลบุตรไป ด้วยแสงสว่างนั้นแล ท่านพระทัฬหฬลบุตรแต่งตั้ง เสนาสนะสำหรับภิกษุเหล่านั้น โดยชี้แจงอย่างนี้ว่า นี่เตียง นี่ตั้ง นี่ฟูก นี่หมอน นี่ที่ถ่ายอุจจาระ นี่ที่ถ่ายปัสสาวะ นี่น้ำฉัน นี่น้ำใช้ นี่ไม้เท้า นี่ระเบียบกติกาสงฆ์ ควรเข้าเวลานี้ ควรออกเวลานี้ ครั้นแต่งตั้งเสนาสนะเพื่อภิกษุเหล่านั้น เสร็จแล้ว กลับมาสู่พระเวฬุวันวิหารตามเดิม ฯ

เรื่องพระเมตติยะและพระกุ่มมชกะ

[๕๕๔] ก็โดยสมัยนั้นแล พระเมตติยะและพระกุ่มมชกะ เป็นพระบวชใหม่และมีบุญน้อย เสนาสนะของสงฆ์ชนิดเลว และอาหารอย่างเลว ย่อม ตกถึงแก่เธอทั้งสอง ครั้งนั้น ชาวบ้านใน

พระนครราชคฤห์ชอบถวายเนยใสบ้างน้ำมันบ้าง แกงที่มีรสดีๆ บ้าง ซึ่งจัดปรุงเฉพาะพระเถระ ส่วนพระเมตตियะและ พระกุ่มมชกะ เขาถวายอาหารอย่างธรรมดาตามแต่จะหาได้ มีชนิดปลายข้าว มี น้ำส้มเป็นกับ เวลาหลังอาหารเธอต้งสองกลับจากบิณฑบาตแล้ว เทียวถามพวก พระเถระว่า ใน โรงฉันของพวกท่านมีอาหารอะไรบ้าง ขอรับ ใน โรงฉันของพวก ท่านไม่มีอะไรบ้าง ขอรับ พระเถระ บางพวกบอกอย่างนี้ว่า พวกเรามีเนยใส น้ำมัน แกงที่มีรสอร่อยๆ ส่วนพระเมตตियะและพระ กุ่มมชกะพูดอย่างนี้ว่า พวก ผมไม่มีอะไรเลย ขอรับ มีแต่อาหารอย่างธรรมดาตามที่หาได้ เป็น ชนิด ปลายข้าวมีน้ำส้มเป็นกับ ฯ

[๕๕๕] สมัยต่อมา คหบดีผู้ชอบถวายอาหารที่ดี ถวายภัตตาหารวันละ ๔ ที่แก่สงฆ์เป็น นิตยภัต เขาพร้อมด้วยบุตรภรรยา อังคาสอยู่ใกล้ๆ ใน โรงฉัน คนอื่นๆ ย่อมถามด้วยข้าวสุก กับ ข้าว น้ำมัน แกงที่มีรสอร่อยๆ

[๕๕๖] คราวนั้น ภัตตเทศก์ได้แสดงภัตตาหารของคหบดี ผู้ชอบถวาย อาหารที่ดี แก่ พระเมตตियะและพระกุ่มมชกะ เพื่อฉันในวันรุ่งขึ้น ขณะนั้น ท่าน คหบดีไปสู่อารามด้วยกรณียะบาง อย่าง เข้าไปหาท่านพระทัฬหฬลบุตร นมัสการ แล้วนั่ง ณ ที่ควรส่วนข้างหนึ่ง ท่านพระทัฬหฬ ลบุตรแสดงธรรมภิกขาให้ท่าน คหบดีผู้นั่งแล้ว ใ้เห็นแจ้ง สมทาน อาจหาญ ร่าเริง ครั้นแล้ว คหบดีเรียน ถามว่า พระคุณเจ้าแสดงภัตตาหารเพื่อฉันในวันพรุ่งนี้ที่เรือนของกระผมแก่ใครขอรับ ท่านพระทัฬหฬลบุตรตอบว่า อาตมาแสดงให้แก่พระเมตตियะกับพระ กุ่มมชกะแล้ว ขณะนั้น คหบดีมีความเสียใจว่า โฉนภิกษุลามกจักฉันภัตตาหาร ในเรือนเราเล่า แล้วไปเรือนสังฆญิกคนรับใช้ ใ้ว่า แม่สาวใช้ เจ้าจงจัดอาสนะ ใ้ที่ชุ่มประดู แล้วอังคาสภิกษุผู้จะมาฉันภัตตาหารในวันพรุ่งนี้ด้วย ปลายข้าว มี น้ำฝักคองเป็นกับ ญิกคนใ้รับคำของคหบดีแล้ว ครั้งนั้นพระเมตตियะและพระ กุ่มมชกะกล่าวแก่กันว่า คุณ เมื่อวานนี้ท่านภัตตเทศก์แสดงภัตตาหารของคหบดี ใ้พวกเรา พรุ่งนี้ คหบดีพร้อมด้วยบุตรภรรยาจักอังคาสพวกเรายู่ใกล้ๆ คน อื่นๆ จักถามด้วย ข้าวสุก กับข้าว น้ำมัน แกงที่มีรสอร่อยๆ เพราะความ ดีใจนั้นแล ตกกลางคืนภิกษุ ๒ รูปนั้นนอนหลับไม่เต็มตื่น ครั้น เวลาเช้า พระ เมตตियะและพระกุ่มมชกะครองอันตราวาสกแล้ว ถือบาตร จีวรเดินเข้าไปยังนิเวศน์ ของท่านคหบดี ญิกคนรับใช้นั้น ได้แลเห็นพระเมตตियะและพระกุ่มมชกะกำลัง เดินมาแต่ไกล ครั้นแล้วจึงปูอาสนะถวายที่ชุ่มประดู แล้วกล่าวว่า นิมนต์นั่ง เจ้าคะ จึงพระเมตตियะและพระกุ่มมชกะ

นี้ว่า ภัตตาหารคงจะยังไม่เสร็จเป็นแน่ เขาจึงให้เรานั่งพักที่ซุ้มประตูก่อน ขณะนั้น หญิงคนรับใช้ ได้นำอาหารปลายข้าว ซึ่งมีน้ำผักคองเป็นกับข้าว ไปถวาย พนางกล่าวว่า นิมนต์ฉันเถิดเจ้าค่ะ
ภ. นื่องหญิง พวกฉันเป็นพระรับนิตยภัต จะ

ญ. ดิฉันทราบว่าคุณเจ้าเป็นพระรับนิตยภัต เจ้าค่ะ แต่เมื่อวานนี้เอง ท่านคบคิดได้ตั้งดิฉันไว้ว่า แม่สาวใช้ เจ้าจงจัดอาสนะไว้ที่ซุ้มประตู แล้วอ้างศาส ภิกษุผู้จะมาฉันภัตตาหารในวันพรุ่งนี้ด้วยปลายข้าวมีน้ำผักคองเป็นกับข้าว นิมนต์ฉัน เถิด เจ้าค่ะ

พระเมตตियะและพระภุมมชกะพูดกันว่า คุณ เมื่อวานนี้เอง ท่านคบคิด ไปสู่อารามที่สำนักพระทัฬหฬลบุตร พวกเราคงถูกพระทัฬหฬลบุตรขุ่นใน สำนักคบคิดเป็นแน่ เพราะความเสียใจนั้นแล ภิกษุทั้งสองรูปนั้นฉันไม่อิ่ม ครั้น เวลาหลังอาหารกลับจากบิณฑบาตไปสู่อาราม เก็บบาตรจิวรแล้ว นั่งรัดเข่าด้วย ผ้าสังฆาฏิอยู่ภายนอกซุ้มประตูอาราม นิ่งอั้น เกือบเงิน คอดก ก้มหน้าซบเซา ไม่พูดจา ฯ

ภิกษุณีเมตติยาไปเยี่ยม

คราวนั้น ภิกษุณีเมตติยาเข้าไปหาพระเมตตियะและพระภุมมชกะ แล้ว ได้กล่าวว่า ดิฉันไหว้ เจ้าค่ะ เมื่อนางกล่าวอย่างนั้นแล้ว ภิกษุทั้งสองรูปก็มีได้ ทักทายปราศรัย แม้ครั้งที่สอง ... แม้ครั้งที่สาม นางก็ได้กล่าวว่าดิฉันไหว้ เจ้าค่ะ แม้ครั้งที่สาม ภิกษุทั้งสองรูป ก็มีได้ทักทายปราศรัย

ภิกษุณีเมตติยาถามว่า ดิฉันผิดต่อพระคุณเจ้าอย่างไร ทำไมพระคุณเจ้า จึงไม่ทักทายปราศรัยกับดิฉัน

ภิกษุทั้งสองตอบว่า ก็จริงอย่างนั้นแหละ นื่องหญิง พวกเราถูกพระ ทัฬหฬลบุตรเบียดเบียนอยู่ เรายังเพิกเฉยได้

เม. ดิฉันจะช่วยเหลืออย่างไร เจ้าค่ะ

ภ. นื่องหญิง ถ้าเธอเต็มใจช่วย วันนี้พระผู้มีพระภาคต้องให้พระทัฬหฬลบุตรสึก

เม. ดิฉันจะอย่างไร ดิฉันสามารถจะช่วยเหลือได้ด้วยวิธีไหน

ภ. มาเถิดนื่องหญิง เธอจงเข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาค กราบทูลอย่างนี้ว่า กรรมนี้ไม่แนบเนียน ไม่สมควร ทิศที่ไม่มีภัย ไม่มีจัญไร ไม่มีอันตราย บัดนี้ กลับมามีภัย มีจัญไร มีอันตราย ณ สถานที่ไม่มีลม บัดนี้กลับมามีลมแรงขึ้น หม่อมฉันถูกพระคุณเจ้าทัฬหฬลบุตรประทุษร้าย คล้ายนำถูกไฟเผา พระพุทธเจ้าข้า

นางรับคำของภิกษุทั้งสอง แล้วเข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาค ถวายบังคมแล้ว ได้ยืนอยู่ ณ ที่ควรส่วนข้างหนึ่ง กราบทูลว่า พระพุทธเจ้าข้า กรรมนี้ไม่ แนบเนียน ไม่สมควร ทิศที่ไม่มีภัย ไม่มีจัญไร ไม่มีอันตราย บัดนี้กลับมามีภัย มีจัญไร มีอันตราย ณ สถานที่ไม่มีลม บัดนี้ กลับมา มีลมแรงขึ้น หม่อมฉัน ถูกพระคุณเจ้าทัฬหฬลบุตรประทุษร้าย คล้ายน้ำถูกไฟเผา พระพุทธเจ้าข้า ฯ

ประชุมสงฆ์ทรงสอบถาม

[๕๕๗] ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาครับสั่งให้ประชุมภิกษุสงฆ์ในเพราะ เหตุเป็นเค้ามูลนั้น ในเพราะเหตุแรกเกิดนั้น แล้วทรงสอบถามท่านพระทัฬหฬลบุตรว่า ดูกร ทัฬหฬ เธอยังระลึกได้ หรือว่าเป็นผู้ทำกรรมตามที่ภิกษุณีนี้กล่าวหา ท่านพระทัฬหฬลบุตรกราบทูลว่า พระองค์ยอมทรง ทราบว่า ข้าพระพุทธเจ้าเป็น อย่างไร พระพุทธเจ้าข้า

แม้ครั้งที่สอง พระผู้มีพระภาค ...

แม้ครั้งที่สาม พระผู้มีพระภาคตรัสถามท่านพระทัฬหฬลบุตรว่า ดูกร ทัฬหฬ เธอยังระลึก ได้หรือว่าเป็นผู้ทำกรรมตามที่ภิกษุณีนี้กล่าวหา ท่านพระ ทัฬหฬลบุตรกราบทูลว่า พระองค์ยอม ทรงทราบว่า ข้าพระพุทธเจ้าเป็นอย่างไร พระพุทธเจ้าข้า

ภ. ดูกร ทัฬหฬ บัณฑิตยอมไม่กล่าวแก้คำกล่าวหาเช่นนี้ ถ้าเธอทำก็จง บอกว่าทำ ถ้าไม่ได้ ทำ ก็จงบอกว่าไม่ได้ทำ

ท. พระพุทธเจ้าข้า ตั้งแต่ข้าพระพุทธเจ้าเกิดมาแล้ว แม้โดยความฝันก็ ยังไม่รู้จักเสพ เมถุนธรรม จะกล่าวไยถึงเมื่อตื่นอยู่เล่า

พระผู้มีพระภาครับสั่งกะภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุ นั้นแล พวกเธอจง ให้ภิกษุณีเมตติยาสิกเสียด และจงสอบสวนภิกษุเหล่านี้ ครั้น แล้วทรงลุกจากที่ประทับเสด็จเข้าพระ วิหาร ลำดับนั้น ภิกษุทั้งหลายให้ภิกษุณี เมตติยาสิกแล้ว จึงพระเมตติยะและพระภุมมชกะได้แถลง เรื่องนี้กะภิกษุทั้งหลาย ว่า ท่านทั้งหลาย ขอพวกท่านอย่าให้ภิกษุณีเมตติยาสิกเสียดเลย นางไม่ผิด อะไร พวกผมแค้นเคือง ไม่พอใจ มีความประสงค์จะให้ท่านพระทัฬหฬลบุตรเคลื่อนจากพรหมจรรย์ จึงได้ให้นางใส่ไคล้

ภิกษุทั้งหลายถามว่า ก็พวกคุณ โจทท่านพระทัฬหฬลบุตร ด้วยศีลวิบัติ อันหามูลมิได้หรือ ภิกษุทั้งสองนั้นรับว่า อย่างนั้น ขอรับ

บรรดาภิกษุที่เป็นผู้มักน้อย ... ต่างก็เพ่งโทษ ตีเตียน โพนทะนาว่า ไฉน พระเมตตियะและ
พระภุมมชกะ จึงได้โจทท่านพระทัฬหฬลบุตรด้วยศีลวิบัติอันหา มูลมิได้เล่า แล้วกราบทูลเรื่องนั้น
แต่พระผู้มีพระภาค

ทรงสอบถาม

พระผู้มีพระภาคทรงสอบถามภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ข้าว่า ภิกษุเมตตियะและ
ภิกษุภุมมชกะ โจททัฬหฬลบุตร ด้วยศีลวิบัติอันไม่มีมูล จริงหรือ

ภิกษุทั้งหลายกราบทูลว่า จริง พระพุทธเจ้าข้า

ทรงตีเตียน

พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้าทรงตีเตียน ... ครั้นแล้วทรงทำธรรมีกถารับสั่ง กะภิกษุทั้งหลายว่า
ดูกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุที่นั่นแล สงฆ์จงให้สติวินัยแก่ ทัฬหฬลบุตรผู้ถึงความไพบูลย์แห่ง
สติแล้ว

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงให้อย่างนี้ ทัฬหฬลบุตรนั้น พึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้า
อุตราสงค์เฉวียงบ่า ไหว้เท้าภิกษุผู้แก่กว่า นั่งกระหย่งประคอง อัญชลี แล้วกล่าวคำขอ ว่าดังนี้:-

คำขอสติวินัย

ท่านเจ้าข้า ภิกษุเมตตियะและภิกษุภุมมชกะนี้ โจทข้าพเจ้าด้วยศีลวิบัติ อันไม่มีมูล ข้าพเจ้านั้น
ถึงความไพบูลย์แห่งสติแล้ว ขอสติวินัยกะสงฆ์

พึงขอแม่ครั้งที่สอง ...

พึงขอแม่ครั้งที่สาม ท่านเจ้าข้า ภิกษุเมตตियะและภิกษุภุมมชกะนี้ โจท ข้าพเจ้าด้วยศีลวิบัติ
อันไม่มีมูล ข้าพเจ้านั้นถึงความไพบูลย์แห่งสติแล้ว ขอสติ วินัยกะสงฆ์ แม่ครั้งที่สาม ฯ

[๕๕๘] ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบ ด้วยญัตติ จตุตถกรรมวาจา ว่า
ดังนี้:-

กรรมวาจาให้สติวินัย

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุเมตตियะและภิกษุ ภุมมชกะนี้ โจทท่านพระ
ทัฬหฬลบุตรด้วยศีลวิบัติอันไม่มีมูล ท่าน พระทัฬหฬลบุตรเป็นผู้ถึงความไพบูลย์แห่งสติแล้ว
ขอสติวินัยกะสงฆ์ ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงให้สติวินัย แก่ท่านพระทัฬหฬ
ลบุตรผู้ถึงความไพบูลย์แห่งสติแล้ว นี่เป็นญัตติ

ท่านเจ้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุเมตตियะและภิกษุภุมมชกะ นี้ โจทท่านพระ
ทัฬหะมัลลบุตรด้วยศีลวิบัติอันไม่มีมูล ท่านพระทัฬหะมัลลบุตรเป็นผู้ถึงความไพบูลย์แห่งสติแล้ว
ขอสติวินัยกะสงฆ์ สงฆ์ให้ สติวินัยแก่ท่านพระทัฬหะมัลลบุตร ผู้ถึงความไพบูลย์แห่งสติแล้ว
การ ให้สติวินัยแก่ท่านพระทัฬหะมัลลบุตร ผู้ถึงความไพบูลย์แห่งสติแล้ว ชอบแก่ท่านผู้ใด
ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้ นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สาม ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จง ฟังข้าพเจ้า ภิกษุเมตตियะ
และภิกษุภุมมชกะนี้ โจทท่านพระทัฬหะมัลลบุตรด้วยศีลวิบัติอันไม่มีมูล ท่านพระทัฬหะมัลลบุตร
เป็นผู้ถึงความ ไพบูลย์แห่งสติแล้ว ขอสติวินัยกะสงฆ์ สงฆ์ให้สติวินัยแก่ท่านพระ ทัฬหะมัลลบุตร
ผู้ถึงความไพบูลย์แห่งสติแล้ว การให้สติวินัยแก่ท่าน พระทัฬหะมัลลบุตร ผู้ถึงความไพบูลย์แห่ง
สติแล้ว ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

สติวินัย อันสงฆ์ให้แล้วแก่ท่านพระทัฬหะมัลลบุตร ผู้ถึงความ ไพบูลย์แห่งสติแล้ว
ชอบแก่สงฆ์ เหตุอันจึงนี้ ข้าพเจ้าทรงความนี้ ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

การให้สติวินัยที่เป็นธรรมมี ๕ อย่าง

[๕๕๕] คูกรภิกษุทั้งหลาย การให้สติวินัยที่เป็นธรรมมี ๕ อย่างนี้ คือ ภิกษุเป็นผู้หมดจด
ไม่ต้องอาบัติ ๑ ผู้อื่น โจทเธอ ๑ เธอขอ ๑ สงฆ์ให้สติวินัย แก่เธอ ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันโดยธรรม
ให้ ๑ คูกรภิกษุทั้งหลาย การให้สติวินัย ที่เป็นธรรมมี ๕ อย่างนี้แล ฯ

เรื่องพระคัคคะ

[๖๐๐] โดยสมัยนั้นแล พระคัคคะวิกลจริต มีจิตแปรปรวน ประพฤติ ละเมิดกิจอันไม่ควร
แก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจาและพยายามทำด้วย กาย ภิกษุทั้งหลาย โจทพระคัคคะด้วย
อาบัติที่เธอวิกลจริต มีจิตแปรปรวน ประพฤติละเมิดต้องแล้วว่า ท่านต้องอาบัติแล้ว จงระลึก
อาบัติเห็นปานนี้ เธอ กล่าวอย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย ผมวิกลจริต มีจิตแปรปรวนเสียแล้ว ผมนั้น
วิกลจริต มีจิตแปรปรวนได้ประพฤติกิจอันไม่ควรแก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจา
และพยายามทำด้วยกาย ผมระลึกอาบัตินั้นไม่ได้ ผมหลง ได้ทำสิ่งนี้แล้ว ภิกษุทั้งหลายผู้นั้น
กล่าวอยู่เมื่อนั้น ก็ยังโจทเธออยู่ตามเดิมว่า ท่านต้อง อาบัติแล้ว จงระลึกอาบัติเห็นปานนี้
บรรดาภิกษุที่เป็นผู้มักน้อย ... ต่างก็เพ่งโทษ ดิเตียน โพนทะนาว่า โฉนภิกษุทั้งหลาย จึงได้โจท

พระคัคคะ ด้วยอาบัติที่เธอ วิกลจริต มีจิตแปรปรวน ประพฤติละเมิดต้องแล้วว่า ท่านต้องอาบัติแล้ว จง ระลึกอาบัติเห็นปานนี้ เธอกล่าวอย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย ผมวิกลจริต มีจิตแปรปรวน เสียแล้ว ผมนั้นวิกลจริต มีจิตแปรปรวน ได้ประพฤติละเมิดกิจอันไม่ควรแก่สมณะ เป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจาและพยายามทำด้วยกาย ผมระลึกอาบัตินั้นไม่ได้ ผมหลง ได้ทำสิ่งนี้แล้ว ภิกษุทั้งหลาย ผู้อันเธอกล่าวอยู่เมื่ออย่างนั้น ก็ยัง โจอท เธออยู่ตามเดิมว่า ท่านต้องอาบัติแล้วจงระลึกอาบัติเห็นปานนี้ แล้วกราบทูลเรื่อง นั้นแด่พระผู้มีพระภาค

พระผู้มีพระภาคทรงสอบถามภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ข้าว่า ภิกษุทั้งหลาย โจอท ภิกษุคัคคะ ... จริงหรือ

ภิกษุทั้งหลายกราบทูลว่า จริง พระพุทธเจ้าข้า

พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้า ทรงติเตียน ... ครั้นแล้วทรงทำธรรมิกถารับสั่งกะภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนี้แล สงฆ์จึงให้อุมพหวินัยแก่ ภิกษุคัคคะผู้หายวิกลจริตแล้ว

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงให้อย่างนี้ คัคคะภิกษุนั้นพึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์ เฉวียงบ่า ไหว้ทำภิกษุผู้แก่กว่า นั่งกระหังประคองอัญชลีแล้ว กล่าวกำขอ ว่าดังนี้:-

คำขอมุพหวินัย

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าวิกลจริต มีจิตแปรปรวนเสียแล้ว ข้าพเจ้านั้นวิกลจริต มีจิตแปรปรวน ได้ประพฤติละเมิดกิจอันไม่ควรแก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วย วาจาและพยายามทำด้วยกาย ภิกษุทั้งหลาย โจอทข้าพเจ้า ด้วยอาบัติที่ข้าพเจ้าวิกลจริต มีจิตแปรปรวน ประพฤติละเมิดต้องแล้วว่า ท่านต้องอาบัติแล้ว จงระลึกอาบัติเห็น ปานนี้ข้าพเจ้ากล่าวกะภิกษุเหล่านั้นอย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย ผมวิกลจริต มีจิตแปรปรวนเสียแล้ว ผมนั้นวิกลจริต มีจิตแปรปรวน ได้ประพฤติละเมิดกิจอันไม่ควรแก่ สมณะเป็นอันมากทั้งที่กล่าวด้วยวาจาและพยายามทำด้วยกาย ผมระลึกอาบัตินั้น ไม่ได้ ผมหลง ได้ทำสิ่งนี้แล้ว ภิกษุทั้งหลายผู้อันข้าพเจ้ากล่าวอยู่เมื่ออย่างนั้นก็ยัง โจอท ข้าพเจ้าอยู่ตามเดิมว่า ท่านต้องอาบัติแล้ว จงระลึกอาบัติเห็นปานนี้ ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้านั้น หายวิกลจริตแล้ว ขอมุพหวินัยกะสงฆ์

พึงขอแม่ครั้งที่สอง ...

พึงขอแม่ครั้งที่สาม ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าวิกลจริต มีจิตแปรปรวนเสียแล้ว ข้าพเจ้านั้น วิกลจริต มีจิตแปรปรวน ได้ประพฤติละเมิดกิจอันไม่ควรแก่สมณะเป็น อันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจา

และพยายามทำด้วยกาย ภิกษุทั้งหลาย โจทข้าพเจ้าด้วย อาบัติที่ข้าพเจ้าวิกลจริต มีจิตแปรปรวน ประพฤติละเมิดต้องแล้วว่า ท่านต้องอาบัติ แล้ว จงระลึกอาบัติเห็นปานนี้ ข้าพเจ้ากล่าวกะภิกษุเหล่านั้นอย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย ผมวิกลจริต มีจิตแปรปรวนเสียแล้ว ผมนั้นวิกลจริต มีจิตแปรปรวน ได้ประพฤติ ละเมิดกิจอันไม่ควรแก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจาและพยายามทำด้วยกาย ผมระลึกอาบัตินั้นไม่ได้ ผมหลงได้ทำสิ่งนี้แล้ว ภิกษุทั้งหลายผู้อันข้าพเจ้ากล่าว อยู่เมื่ออย่างนั้น ก็ยัง โจทข้าพเจ้าอยู่ตามเดิมว่า ท่านต้องอาบัติแล้ว จงระลึกอาบัติเห็น ปานนี้ ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้านั้นหาย วิกลจริตแล้ว ขออุพหวินัยกะสงฆ์ แม้ครั้งที่สาม ฯ

[๖๐๑] ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยอุตติจตุตถกรรมวาจา ว่า ดังนี้:-

กรรมวาจาให้อุพหวินัย

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า คัคคะภิกษุนี้วิกลจริตมีจิตแปรปรวน เธอวิกลจริต มีจิตแปรปรวน ได้ประพฤติละเมิดกิจอันไม่ควรแก่ สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจา และพยายามทำด้วยกาย ภิกษุ ทั้งหลาย โจทคัคคะภิกษุด้วยอาบัติที่เธอวิกลจริต มีจิตแปรปรวน ประพฤติละเมิดต้องแล้วว่า ท่านต้องอาบัติแล้ว จงระลึกอาบัติเห็นปานนี้ เธอกล่าวอย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย ผมวิกลจริต มีจิตแปรปรวนเสียแล้ว ผมนั้นวิกลจริต มีจิตแปรปรวน ได้ ประพฤติละเมิดกิจอันไม่ควรแก่ สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจาและพยายามทำด้วยกาย ผมระลึก อาบัตินั้นไม่ได้ ผมหลง ได้ทำสิ่งนี้แล้ว ภิกษุทั้งหลายผู้อันเธอกล่าวอยู่ เมื่ออย่างนั้น ก็ยังโจทเธออยู่ตามเดิมว่า ท่านต้องอาบัติแล้ว จงระลึก อาบัติเห็นปานนี้ เธอหายวิกลจริตแล้ว ขออุพหวินัยกะสงฆ์ ถ้าความ พร้อมพร้อมของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงให้อุพหวินัยแก่คัคคะภิกษุ ผู้หาย วิกลจริตแล้ว นี่เป็นอุตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า คัคคะภิกษุนี้วิกลจริตมีจิต แปรปรวน เธอวิกลจริต มีจิตแปรปรวน ได้ประพฤติละเมิดกิจอันไม่ ควรแก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจา และพยายามทำด้วยกาย ภิกษุทั้งหลาย โจทคัคคะภิกษุด้วยอาบัติที่เธอวิกลจริต มีจิตแปรปรวน ประพฤติละเมิดต้องแล้วว่า ท่านต้องอาบัติแล้ว จงระลึกอาบัติเห็นปาน นี้ เธอกล่าวอย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย ผมวิกลจริต มีจิตแปรปรวนเสียแล้ว ผมนั้นวิกลจริต มีจิตแปรปรวน ได้ประพฤติ ละเมิดกิจอันไม่ควรแก่ สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจาและพยายามทำด้วยกาย ผม

ระลึกอาบัตินั้นไม่ได้ ผมหลง ได้ทำสิ่งนี้แล้ว ภิกษุทั้งหลายผู้อันเธอกล่าว อยู่เมื่อนั้น ก็ยัง
โจทเธออยู่ตามเดิมว่า ท่านต้องอาบัติแล้ว จงระลึก อาบัติเห็นปานนี้ เธอหายวิกลจริตแล้ว
ขอมุพหวินัยกะสงฆ์ สงฆ์ให้ อมุพหวินัยแก้คคกะภิกษุผู้หายวิกลจริตแล้ว การให้อมุพหวินัย
แก้คคกะ ภิกษุผู้หายวิกลจริตแล้ว ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบ แก่ท่านผู้ใด
ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สาม ...

อมุพหวินัย อันสงฆ์ให้แล้วแก้คคกะภิกษุ ผู้หายวิกลจริตแล้ว ชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้
จึงนึ่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

ให้อมุพหวินัยไม่เป็นธรรม ๓ หมวด

[๖๐๒] คูกรภิกษุทั้งหลาย การให้อมุพหวินัย ไม่เป็นธรรม ๓ หมวด เป็นธรรม ๓ หมวด
นี้ การให้อมุพหวินัย ไม่เป็นธรรม ๓ หมวด เป็นไฉน

หมวดที่ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องอาบัติ สงฆ์หรือภิกษุ ๒-๓ รูป หรือภิกษุ
รูปเดียว โจทเธอว่า ท่านต้องอาบัติแล้ว จงระลึกอาบัติเห็นปานนี้ เธอกำลัง ระลึก กล่าวอย่างนี้
ว่า คุณ ผมต้องอาบัติแล้ว แต่ระลึกอาบัติเห็นปานนี้ไม่ได้ สงฆ์ให้ อมุพหวินัยแก่เธอ การให้
อมุพหวินัยไม่เป็นธรรม ฯ

หมวดที่ ๒

[๖๐๓] คูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ต้องอาบัติ สงฆ์หรือ ภิกษุ ๒-๓ รูป
หรือภิกษุรูปเดียว โจทเธอว่า ท่านต้องอาบัติแล้ว จงระลึกอาบัติเห็น ปานนี้ เธอระลึกได้จึงกล่าวอย่าง
นี้ว่า คุณ ผมระลึกได้เหมือนความฝัน สงฆ์ให้ อมุพหวินัยแก่เธอ การให้อมุพหวินัยไม่เป็นธรรม ฯ

หมวดที่ ๓

[๖๐๔] คูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยต้องอาบัติ สงฆ์หรือภิกษุ ๒-๓ รูป
หรือภิกษุรูปเดียว โจทเธอว่า ท่านต้องอาบัติแล้ว จงระลึกอาบัติเห็นปานนี้ เธอหายวิกลจริตแล้ว

แต่ยังทำเป็นวิกลจริตว่า ผมก็ทำอย่างนี้ ท่านทั้งหลายก็ทำอย่างนี้ สิ่งนี้ควรแก่ผม สิ่งนี้ควรแม่แก่
ท่านทั้งหลาย สงฆ์ให้อุมพหวินัยแก่เธอ การให้อุมพหวินัยไม่เป็นธรรม ฯ

การให้อุมพหวินัยไม่เป็นธรรม ๓ หมวด เหล่านี้

ให้อุมพหวินัยไม่เป็นธรรม ๓ หมวด จบ

ให้อุมพหวินัยเป็นธรรม ๓ หมวด

หมวดที่ ๑

[๖๐๕] การให้อุมพหวินัยเป็นธรรม ๓ หมวด เป็นโจน ดูกรภิกษุทั้งหลาย กิภิกษุใน
ธรรมวินัยนี้ วิกลจริต มีจิตแปรปรวน ได้ประพฤติกิจอันไม่ควรแก่ สมณะเป็นอันมาก ทั้ง
ที่กล่าวด้วยวาจาและพยายามทำด้วยกาย สงฆ์ หรือภิกษุ ๒-๓ รูป หรือภิกษุรูปเดียว โจทเธอว่า
ท่านต้องอาบัติแล้ว จงระลึกอาบัติเห็นปานนี้ เธอ ระลึกไม่ได้จึงกล่าวอย่างนี้ว่า คุณ ผมต้องอาบัติ
แล้วแต่ระลึกอาบัติเห็นปานนี้ไม่ได้ สงฆ์ให้อุมพหวินัยแก่เธอ การให้อุมพหวินัยเป็นธรรม ฯ

หมวดที่ ๒

[๖๐๖] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ วิกลจริตมีจิตแปรปรวน ได้ประพฤติก
ิจอันไม่ควรแก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจาและ พยายามทำด้วยกาย สงฆ์หรือ
ภิกษุ ๒-๓ รูปหรือภิกษุรูปเดียว โจทเธอว่า ท่านต้อง อาบัติแล้วจงระลึกอาบัติเห็นปานนี้ เธอ
ระลึกไม่ได้จึงกล่าวอย่างนี้ว่า คุณ ผมระลึก ได้คล้ายความฝัน สงฆ์ให้อุมพหวินัยแก่เธอ การให้
อุมพหวินัยเป็นธรรม ฯ

หมวดที่ ๓

[๖๐๗] ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุในธรรมวินัยนี้ วิกลจริต มีจิตแปร ปรวน ได้ประพฤติก
ิจอันไม่ควรแก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจาและ พยายามทำด้วยกาย สงฆ์หรือภิกษุ
๒-๓ รูป หรือภิกษุรูปเดียว โจทเธอว่า ท่าน ต้องอาบัติแล้ว จงระลึกอาบัติเห็นปานนี้ เธอ
วิกลจริต ทำอาการวิกลจริตว่า ผมก็ทำ อย่างนี้ แม้ท่านทั้งหลายก็ทำอย่างนี้ สิ่งนี้ควรแม่แก่ผม
สิ่งนี้ควรแม่แก่ท่านทั้งหลาย สงฆ์ให้อุมพหวินัยแก่เธอ การให้อุมพหวินัยเป็นธรรม ฯ

การให้อุมพหวินัยเป็นธรรม ๓ หมวด เหล่านี้

ให้อุมพหวินัยเป็นธรรม ๓ หมวด จบ

ทำกรรมไม่ตามปฎิญาณ

[๖๐๘] สมัยนั้นแล พระฉัพพัคคีย์ทำกรรม คือ ตัชชนิยกรรมบ้าง นิยสกรรมบ้าง ปฏิสารณียกรรมบ้าง อุกเขปนียกรรมบ้าง แก่ภิกษุทั้งหลาย ไม่ตามปฎิญาณ บรรดาภิกษุที่เป็นผู้มกน้อย ... ต่างก็เพ่งโทษ ตีเตียน โพนทะนาว่า ไฉนพระฉัพพัคคีย์จึงได้ทำกรรมคือ ตัชชนิยกรรมบ้าง นิยสกรรมบ้าง ปัพพาทนิยกรรมบ้าง ปฏิสารณียกรรมบ้าง อุกเขปนียกรรมบ้าง แก่ภิกษุทั้งหลาย ไม่ตามปฎิญาณเล่า แล้วกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาค

พระผู้มีพระภาคทรงสอบถามภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ข้าว่า พระฉัพพัคคีย์ทำกรรม คือ ตัชชนิยกรรมบ้าง นิยสกรรมบ้าง ปัพพาทนิยกรรมบ้าง ปฏิสารณียกรรมบ้าง อุกเขปนียกรรมบ้าง แก่ภิกษุทั้งหลาย ไม่ตามปฎิญาณ จริงหรือ

ภิกษุทั้งหลายกราบทูลว่า จริง พระพุทธเจ้าข้า

พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้าทรงตีเตียน ... ครั้นแล้วทรงทำธรรมิกถา รับสั่ง กะภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย กรรมคือ ตัชชนิยกรรมก็ดี นิยสกรรมก็ดี ปัพพาทนิยกรรมก็ดี ปฏิสารณียกรรมก็ดี อุกเขปนียกรรมก็ดี อันภิกษุไม่พึงทำ แก่ภิกษุทั้งหลาย ไม่ตามปฎิญาณ รูปใดทำ ต้องอาบัติทุกกฏ ฯ

ทำตามปฎิญาณไม่เป็นธรรม

[๖๐๙] ดูกรภิกษุทั้งหลาย การทำตามปฎิญาณที่ไม่เป็นธรรมอย่างนี้แลที่เป็นธรรมอย่างนี้ การทำตามปฎิญาณไม่เป็นธรรมอย่างไร

ภิกษุต้องอาบัติปาราชิก สงฆ์หรือภิกษุ ๒-๓ รูป หรือภิกษุรูปเดียว โจทเชื่อว่า ท่านต้องอาบัติปาราชิก เธอกล่าวอย่างนี้ว่า คุณ ผมมิได้ต้องอาบัติปาราชิก ผมต้องอาบัติสังฆาทิเสส สงฆ์ปรับเธอด้วยอาบัติสังฆาทิเสส การปรับอย่างนี้ ชื่อว่า ทำตามปฎิญาณไม่เป็นธรรม

ภิกษุต้องอาบัติปาราชิก สงฆ์หรือภิกษุ ๒-๓ รูป หรือภิกษุรูปเดียว โจทเชื่อว่า ท่านต้องอาบัติปาราชิก เธอกล่าวอย่างนี้ว่า คุณ ผมมิได้ต้องอาบัติปาราชิก ผมต้องอาบัติตุลลัจฉัย สงฆ์ปรับเธอด้วยอาบัติตุลลัจฉัย การปรับอย่างนี้ ชื่อว่า ทำตามปฎิญาณไม่เป็นธรรม

ภิกษุต้องอาบัติปาราชิก สงฆ์หรือภิกษุ ๒-๓ รูป หรือภิกษุรูปเดียว โจทเชื่อว่า ท่านต้องอาบัติปาราชิก เธอกล่าวอย่างนี้ว่า คุณ ผมมิได้ต้องอาบัติปาราชิก ผมต้องอาบัติปาจิตติย สงฆ์ปรับเธอด้วยอาบัติปาจิตติย การปรับอย่างนี้ ชื่อว่า ทำตามปฎิญาณไม่เป็นธรรม

ภิกษุต้องอาบัติปาราชิก สงฆ์หรือภิกษุ ๒-๓ รูป หรือภิกษุรูปเดียว โจทเชื่อว่า ท่านต้อง
อาบัติปาราชิก เชกกล่าวอย่างนี้ว่า คุณ ผมมิได้ต้องอาบัติปาราชิก ผมต้องอาบัติปาฏิเทสนียะ
สงฆ์ปรับเธอด้วยอาบัติปาฏิเทสนียะ การปรับอย่างนี้ ชื่อว่าทำตามปฏิญาณไม่เป็นธรรม

ภิกษุต้องอาบัติปาราชิก สงฆ์หรือภิกษุ ๒-๓ รูป หรือภิกษุรูปเดียว โจทเชื่อว่า ท่านต้อง
อาบัติปาราชิก เชกกล่าวอย่างนี้ว่า คุณ ผมมิได้ต้องอาบัติปาราชิก ผมต้องอาบัติทุกกฏ สงฆ์ปรับ
เธอด้วยอาบัติทุกกฏ การปรับอย่างนี้ ชื่อว่าทำตาม ปฏิญาณไม่เป็นธรรม

ภิกษุต้องอาบัติปาราชิก สงฆ์หรือภิกษุ ๒-๓ รูป หรือภิกษุรูปเดียว โจทเชื่อว่า ท่านต้อง
อาบัติปาราชิก เชกกล่าวอย่างนี้ว่า คุณ ผมมิได้ต้องอาบัติปาราชิก ผมต้องอาบัติทุพภาสิต สงฆ์
ปรับเธอด้วยอาบัติทุพภาสิต การปรับอย่างนี้ ชื่อว่าทำตาม ปฏิญาณไม่เป็นธรรม

ภิกษุต้องอาบัติสังฆาทิเสส ...

ภิกษุต้องอาบัติถุลลัจจัย ...

ภิกษุต้องอาบัติปาจิตตีย์ ...

ภิกษุต้องอาบัติปาฏิเทสนียะ ...

ภิกษุต้องอาบัติทุกกฏ ...

ภิกษุต้องอาบัติทุพภาสิต สงฆ์หรือภิกษุ ๒-๓ รูป หรือภิกษุรูปเดียว โจทเชื่อว่า ท่านต้อง
อาบัติทุพภาสิต เชกกล่าวอย่างนี้ว่าคุณผมมิได้ต้องอาบัติทุพภาสิต ผมต้องอาบัติปาราชิก สงฆ์
ปรับเธอด้วยอาบัติปาราชิก การปรับอย่างนี้ ชื่อว่าทำตามปฏิญาณไม่เป็นธรรม

ภิกษุต้องอาบัติทุพภาสิต สงฆ์หรือภิกษุ ๒-๓ รูป หรือภิกษุรูปเดียว โจทเชื่อว่า ท่านต้อง
อาบัติทุพภาสิต เชกกล่าวอย่างนี้ว่า คุณ ผมมิได้ต้องอาบัติทุพภาสิต ผมต้องอาบัติสังฆาทิเสส
สงฆ์ปรับเธอด้วยอาบัติสังฆาทิเสส การปรับอย่างนี้ ชื่อว่า ทำตามปฏิญาณไม่เป็นธรรม

ภิกษุต้องอาบัติทุพภาสิต สงฆ์หรือภิกษุ ๒-๓ รูป หรือภิกษุรูปเดียว โจทเชื่อว่า ท่านต้อง
อาบัติทุพภาสิต เชกกล่าวอย่างนี้ว่า คุณ ผมมิได้ต้องอาบัติทุพภาสิต ผมต้องอาบัติถุลลัจจัย
สงฆ์ปรับเธอด้วยอาบัติถุลลัจจัย การปรับอย่างนี้ ชื่อว่าทำตาม ปฏิญาณไม่เป็นธรรม

ภิกษุต้องอาบัติทุพภาสิต สงฆ์หรือภิกษุ ๒-๓ รูป หรือภิกษุรูปเดียว โจทเชื่อว่า ท่านต้อง
อาบัติทุพภาสิต เชกกล่าวอย่างนี้ว่า คุณ ผมมิได้ต้องอาบัติทุพภาสิต ผมต้องอาบัติปาจิตตีย์ สงฆ์
ปรับเธอด้วยอาบัติปาจิตตีย์ การปรับอย่างนี้ ชื่อว่าทำตาม ปฏิญาณไม่เป็นธรรม

ภิกษุต้องอาบัติทุพภาสิต สงฆ์หรือภิกษุ ๒-๓ รูป หรือภิกษุรูปเดียว โจทเธว่า ท่านต้อง
อาบัติทุพภาสิต เธอกล่าวอย่างนี้ว่า คุณ ผมมิได้ต้องอาบัติทุพภาสิต ผมต้องอาบัติปาฏิเทสนียะ สงฆ์
ปรับเธอด้วยอาบัติปาฏิเทสนียะ การปรับอย่างนี้ ชื่อว่าทำตามปฏิญาณไม่เป็นธรรม

ภิกษุต้องอาบัติทุพภาสิต สงฆ์ หรือภิกษุ ๒-๓ รูป หรือภิกษุรูปเดียว โจทเธว่า
ท่านต้องอาบัติทุพภาสิต เธอกล่าวอย่างนี้ว่า คุณ ผมมิได้ต้องอาบัติ ทุพภาสิต ผมต้องอาบัติทุกกฏ
สงฆ์ปรับเธอด้วยอาบัติทุกกฏ การปรับอย่างนี้ ชื่อว่าทำตามปฏิญาณไม่เป็นธรรม

คูรภิกษุทั้งหลาย อย่างนี้แล ทำตามปฏิญาณไม่เป็นธรรม ฯ

ทำตามปฏิญาณเป็นธรรม

[๖๑๐] คูรภิกษุทั้งหลาย การทำตามปฏิญาณเป็นธรรมอย่างไร

ภิกษุต้องอาบัติปาราชิก สงฆ์ หรือภิกษุ ๒-๓ รูป หรือภิกษุรูปเดียว โจทเธว่า ท่านต้อง
อาบัติปาราชิก เธอกล่าวอย่างนี้ว่า ถูกละ คุณ ผมต้องอาบัติปาราชิก สงฆ์ปรับเธอด้วยอาบัติ
ปาราชิก การปรับอย่างนี้ ชื่อว่าทำตามปฏิญาณ เป็นธรรม

ภิกษุต้องอาบัติสังฆาทิเสส ...

ภิกษุต้องอาบัติถุลลัจจัย ...

ภิกษุต้องอาบัติปาจิตตีย์ ...

ภิกษุต้องอาบัติปาฏิเทสนียะ ...

ภิกษุต้องอาบัติทุกกฏ ...

ภิกษุต้องอาบัติทุพภาสิต สงฆ์ หรือภิกษุ ๒-๓ รูป หรือภิกษุรูปเดียว โจทเธว่า
ท่านต้องอาบัติทุพภาสิต เธอกล่าวอย่างนี้ว่า ถูกละคุณ ผมต้องอาบัติ ทุพภาสิต สงฆ์ปรับเธอด้วย
อาบัติทุพภาสิต การปรับ อย่างนี้ ชื่อว่าทำตาม ปฏิญาณเป็นธรรม

คูรภิกษุทั้งหลาย อย่างนี้แล ทำตามปฏิญาณเป็นธรรม ฯ

ระงับอธิกรณ์ด้วยเขภุขยลิกา

[๖๑๑] สมัยนั้นแล ภิกษุทั้งหลายก่อความบาดหมาง ก่อความทะเลาะ ถึงความวิวาทกัน
ในท่ามกลางสงฆ์ กล่าวทิ่มแทงกันและกันด้วยหอกคือปากอยู่ ไม่อาจเพื่อระงับอธิกรณ์นั้นได้ จึง
กราบทูลเรื่องนั้นแก่พระผู้มีพระภาคฯ ตรัสว่า คูรภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาตให้ระงับอธิกรณ์เห็น
ปานนี้ด้วยเขภุขยลิกา ฟังสมมติ ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์ ๕ ให้เป็นผู้ให้จับฉลาก คือ:-

๑. ไม่ถึงความลำเอียงเพราะความชอบพอ
๒. ไม่ถึงความลำเอียงเพราะความเกลียดชัง
๓. ไม่ถึงความลำเอียงเพราะความมมงาย
๔. ไม่ถึงความลำเอียงเพราะความกลัว และ
๕. รู้จักฉลาดที่จับแล้วและยังไม่จับ

ก็แล สงฆ์พึงสมมติอย่างนี้ พึงขอร้องภิกษุก่อน ครั้นแล้วภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ
พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติทุติยกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาสมมติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงสมมติ
ภิกษุมีชื่อนี้ให้เป็นผู้ให้จับฉลาด นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า สงฆ์สมมติภิกษุมีชื่อนี้ให้ เป็นผู้ให้จับฉลาด การ
สมมติภิกษุมีชื่อนี้ให้เป็นผู้ให้จับฉลาด ชอบ แก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้นั่ง ไม่ชอบแก่
ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้น พึงพูด

ภิกษุมีชื่อนี้อันสงฆ์สมมติแล้วให้เป็นผู้ให้จับฉลาด ชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้จึงนั่ง ข้าพเจ้า
ทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

การจับฉลาดไม่เป็นธรรม ๑๐ อย่าง

[๖๑๒] คูกรภิกษุทั้งหลาย การจับฉลาดไม่เป็นธรรม ๑๐ อย่าง เป็น ธรรม ๑๐ อย่าง เหล่านี้
การจับฉลาดไม่เป็นธรรม ๑๐ อย่าง เป็น โฉน คือ:-

๑. อธิกรณ์เป็นเรื่องเล็กน้อย
๒. ไม่ลุกลามไปไกล
๓. ภิกษุพวกนั้นระลึกไม่ได้เอง และพวกอื่นก็ให้ระลึกไม่ได้
๔. รู้ว่า อธรรมวาทีมากกว่า
๕. รู้ว่า โฉน อธรรมวาทีพึงมีมากกว่า
๖. รู้ว่า สงฆ์จักแตกกัน
๗. รู้ว่า โฉน สงฆ์พึงแตกกัน
๘. อธรรมวาทีภิกษุจับโดยไม่เป็นธรรม

๕. อธรรมวาทีภิกษุจับเป็นพวกๆ

๑๐. ไม่จับตามความเห็น

การจับฉลากไม่เป็นธรรม ๑๐ อย่าง เหล่านี้ ฯ

การจับฉลากเป็นธรรม ๑๐ อย่าง

[๖๑๓] การจับฉลากเป็นธรรม ๑๐ อย่าง เป็นไฉน คือ:-

๑. อธิกรณ์ไม่ใช่เรื่องเล็ก

๒. ลุกตามไปไกล

๓. ภิกษุพวกนั้นระลึกได้ และพวกอื่นก็ให้ระลึกได้

๔. รู้ว่า ธรรมวาทีมากกว่า

๕. รู้ว่า ไฉนธรรมวาทีพึงมีมากกว่า

๖. รู้ว่า สงฆ์จักไม่แตกกัน

๗. รู้ว่า ไฉนสงฆ์ไม่พึงแตกกัน

๘. ธรรมวาทีภิกษุจับโดยธรรม

๙. ธรรมวาทีภิกษุพร้อมเพรียงกันจับ

๑๐. จับตามความเห็น

การจับฉลากเป็นธรรม ๑๐ อย่าง เหล่านี้ ฯ

สงฆ์ทำตัสสปายสิกากรรม

[๖๑๔] สมัยนั้นแล พระอุปัฏฐากถามถึงอาบัติในท่ามกลางสงฆ์ ปฏิเสขแล้วปฎิญาณ ปฏิญาณแล้วปฏิเสข ให้การกลับไปกลับมา กล่าวเท็จทั้งรู้ อยู่ บรรดาภิกษุที่เป็นผู้มกน้อย ... ต่างก็เพ่งโทษ ดิเตียน โพนทะนาว่า ไฉน พระอุปัฏฐากถามถึงอาบัติในท่ามกลางสงฆ์ จึงได้ปฏิเสขแล้วปฎิญาณ ปฏิญาณ แล้วปฏิเสข ให้การกลับไปกลับมา กล่าวเท็จทั้งรู้อยู่เล่า แล้วกราบทูลเรื่องนั้น แต่พระผู้มีพระภาคฯ ทรงสอบถามภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ข่าว่า ภิกษุอุปัฏฐากถามถึงอาบัติในท่ามกลางสงฆ์ ปฏิเสขแล้วปฎิญาณ ปฏิญาณ แล้วปฏิเสข ให้การกลับไปกลับมา กล่าวเท็จทั้งรู้จริงหรือ

ภิกษุทั้งหลายกราบทูลว่า จริง พระพุทธเจ้าข้า

พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้าทรงติเตียน ... ครั้นแล้วทรงทำธรรมีกถารับสั่งกะ ภิกษุทั้งหลายว่า
คุณภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนี้แล สงฆ์จึงทำตัสสปาปียสิกากรรม ๑- แก่ภิกษุอุปัฏฐาก
ก็แล สงฆ์พึงทำอย่างนี้ พึงใจภิกษุอุปัฏฐากก่อน ครั้นแล้วพึงให้เชอ ให้การ แล้วพึง
ปรับอาบัติ ครั้นแล้วภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถพึงประกาศให้สงฆ์ ทราบ ด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา
ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาทำตัสสปาปียสิกากรรม

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุปัฏฐากนี้ถูกซักถาม ถึงอาบัติในท่ามกลางสงฆ์
ปฏิเสธแล้วปฏิเสธ ปฏิญาณแล้วปฏิเสธ ให้การกลับไปกลับมา กล่าวเท็จทั้งรู้อยู่ ถ้าความ
พร้อมพร้อมของสงฆ์ ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงทำตัสสปาปียสิกากรรมแก่ภิกษุอุปัฏฐาก นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุอุปัฏฐากนี้ถูกซักถามถึง อาบัติในท่ามกลางสงฆ์
ปฏิเสธแล้วปฏิเสธ ปฏิญาณแล้วปฏิเสธ ให้การกลับไปกลับมา กล่าวเท็จทั้งรู้อยู่ สงฆ์ทำ
ตัสสปาปียสิกากรรมแก่ภิกษุอุปัฏฐาก การทำตัสสปาปียสิกากรรมแก่ภิกษุอุปัฏฐาก ชอบแก่ท่าน
ผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สาม ...

ตัสสปาปียสิกากรรมอันสงฆ์ทำแล้วแก่ภิกษุอุปัฏฐาก ชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้จึงนิง ข้าพเจ้า
ทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

ตัสสปาปียสิกากรรมเป็นกรรม ๕ อย่าง

[๖๑๕] คุณภิกษุทั้งหลาย การทำตัสสปาปียสิกากรรมเป็นกรรม ๕ อย่างนี้ คือ:-

๑. ภิกษุเป็นผู้ไม่สะอาด

๒. เป็นอรัชชี

๓. เป็นผู้ถูกใจท

๔. สงฆ์ทำตัสสปาปียสิกากรรมแก่เธอ

๕. สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำโดยกรรม

คุณภิกษุทั้งหลาย การทำตัสสปาปียสิกากรรมเป็นกรรม ๕ อย่างนี้แล ฯ

ลักษณะกรรมไม่เป็นกรรม ๑๒ หมวด

หมวดที่ ๑

[๖๑๖] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสมปาปยติกากรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ เป็นกรรมไม่เป็นกรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำกลับหลัง ๑ ไม่ สอบถามก่อนแล้วทำ ๑ ทำไม่ตามปฎิญาณ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสมปาปยติกากรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็น กรรมไม่เป็นกรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี

หมวดที่ ๒

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสมปาปยติกากรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นกรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำเพราะไม่ต้อง อาบัติ ๑ ทำเพราะอาบัติมิใช่เป็นเทศนาคามินี ๑ ทำเพราะอาบัติที่แสดงแล้ว ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสมปาปยติกากรรม ...

หมวดที่ ๓

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสมปาปยติกากรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นกรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่โจทก่อนแล้ว ทำ ๑ ไม่ให้จำเลยให้การก่อนแล้ว ทำ ๑ ไม่ปรับอาบัติแล้วทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสมปาปยติกากรรม ...

หมวดที่ ๔

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสมปาปยติกากรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็นกรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำกลับหลัง ๑ ทำ โดยไม่เป็นกรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสมปาปยติกากรรม ...

หมวดที่ ๕

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสมปาปิยสิกขากรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็น
กรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่สอบถามก่อน แล้วทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นกรรม ๑
สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสมปาปิยสิกขากรรม ...

หมวดที่ ๖

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสมปาปิยสิกขากรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็น
กรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำไม่ตามปฎิญาณ ๑ ทำโดยไม่เป็นกรรม ๑ สงฆ์เป็น
วรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสมปาปิยสิกขากรรม ...

หมวดที่ ๗

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสมปาปิยสิกขากรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็น
กรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำเพราะไม่ต้อง อาบัติ ๑ ทำโดยไม่เป็นกรรม ๑
สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสมปาปิยสิกขากรรม ...

หมวดที่ ๘

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสมปาปิยสิกขากรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็น
กรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำเพราะอาบัติมิ ไซ้เป็นเทศนาคามินี ๑ ทำโดยไม่
เป็นกรรม ๑ สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสมปาปิยสิกขากรรม ...

หมวดที่ ๙

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสมปาปิยสิกขากรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมไม่เป็น
กรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ทำเพราะอาบัติที่ แสดงแล้ว ๑ ทำโดยไม่เป็นกรรม ๑
สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสมปาปิยสิกขากรรม ...

หมวดที่ ๑๐

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกการมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรรมไม่เป็น
ชรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่โจทก่อนแล้ว ทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นชรรม ๑ สงฆ์
เป็นวรรคทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกการม ...

หมวดที่ ๑๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกการมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรรมไม่เป็น
ชรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่ให้จำเลยให้การ ก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นชรรม ๑
สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกการม ...

หมวดที่ ๑๒

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกการมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรรมไม่เป็น
ชรรม ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี คือ ไม่ปรับอาบัติก่อน แล้วทำ ๑ ทำโดยไม่เป็นชรรม ๑
สงฆ์เป็นวรรคทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกการมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็นกรรรมไม่เป็นชรรม
ไม่เป็นวินัย และระงับแล้วไม่ดี ฯ

ลักษณะกรรรมไม่เป็นชรรม ๑๒ หมวด จบ

ลักษณะกรรรมเป็นชรรม ๑๒ หมวด

หมวดที่ ๑

[๖๑๑] คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกการมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ เป็นกรรรมเป็นชรรม
เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำต่อหน้า ๑ สอบถามก่อน แล้วทำ ๑ ทำตามปฏิญาณ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกการมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็น กรรรมเป็นชรรม
เป็นวินัย และระงับดีแล้ว

หมวดที่ ๒

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกขากรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็น
กรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะต้องอาบัติ ๑ ทำ เพราะอาบัติเป็นเทศนาคามินี ๑
ทำเพราะอาบัตินมิได้แสดง ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกขากรรม ...

หมวดที่ ๓

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกขากรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็น
กรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ โจทก่อนแล้วทำ ๑ ให้จำเลย ให้การก่อนแล้วทำ ๑ ปรับ
อาบัติแล้วทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกขากรรม ...

หมวดที่ ๔

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกขากรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็น
กรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำต่อหน้า ๑ ทำโดยกรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกขากรรม ...

หมวดที่ ๕

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกขากรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็น
กรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ สอบถามก่อนแล้วทำ ๑ ทำ โดยกรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียง
กันทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกขากรรม ...

หมวดที่ ๖

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกขากรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็น
กรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำตามปฎิญาณ ๑ ทำโดย กรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกัน
ทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกขากรรม ...

หมวดที่ ๗

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกขากรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็น
กรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะต้องอาบัติ ๑ ทำ โดยกรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียง
กันทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกขากรรม ...

หมวดที่ ๘

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกขากรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็น
กรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะอาบัติเป็นเทศนาคามินี ๑ ทำโดยกรรม ๑ สงฆ์
พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกขากรรม ...

หมวดที่ ๙

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกขากรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็น
กรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ทำเพราะอาบัตียังมิได้แสดง ๑ ทำโดยกรรม ๑ สงฆ์
พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกขากรรม ...

หมวดที่ ๑๐

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกขากรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็น
กรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ โจทก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดย กรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียงกัน
ทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกขากรรม ...

หมวดที่ ๑๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกขากรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรม
เป็นกรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ให้จำเลยให้การก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยกรรม ๑ สงฆ์
พร้อมเพรียงกันทำ ๑

คูกรภิกษุทั้งหลาย ตัสนปาปิยสิกขากรรม ...

หมวดที่ ๑๒

คูกริกษุทั้งหลาย ตัสสปาปิยสิกขากรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เป็นกรรมเป็น
กรรม เป็นวินัย และระงับดีแล้ว คือ ปรับอาบัติก่อนแล้วทำ ๑ ทำโดยกรรม ๑ สงฆ์พร้อมเพรียง
กันทำ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ตัสสปาปิยสิกขากรรมที่ประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เป็น กรรมเป็นกรรม
เป็นวินัย และระงับดีแล้ว ฯ

ลักษณะกรรมเป็นกรรม ๑๒ หมวด จบ

ข้อที่สงฆ์จำนง ๖ หมวด

หมวดที่ ๑

[๖๑๘] คูกริกษุทั้งหลาย ิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ เมื่อสงฆ์จำนงพึงทำตัสสปาปิย
สิกขากรรม คือ เป็นผู้ก่อความบาดหมาง ก่อการทะเลาะ ก่อการ วิวาท ทำความอื้อฉาว ก่ออธิกรณ์
ในสงฆ์ ๑ เป็นพาล ไม่ฉลาด มีอาบัติมาก มีมรรยาทไม่สมควร ๑ เป็นผู้คลุกคลีกับคฤหัสถ์
ด้วยการคลุกคลีอัน ไม่สมควร ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์จำนงพึงทำ ตัสสปาปิยสิกขากรรม ฯ

หมวดที่ ๒

[๖๑๙] คูกริกษุทั้งหลาย ิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เมื่อสงฆ์ จำนงพึงทำ
ตัสสปาปิยสิกขากรรม คือ เป็นผู้มึสติวิบัติในอธิศีล ๑ เป็นผู้มึอาจารย์วิบัติในอชยาจาร ๑ เป็นผู้มึ
ทิววิบัติในอดิทธิ ๑

คูกริกษุทั้งหลาย ิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์จำนงพึงทำ ตัสสปาปิยสิกขากรรม ฯ

หมวดที่ ๓

[๖๒๐] คูกริกษุทั้งหลาย ิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ แม้อื่นอีก เมื่อ สงฆ์จำนงพึงทำ
ตัสสปาปิยสิกขากรรม คือ กล่าวติเตียนพระพุทธเจ้า ๑ กล่าวติเตียน พระธรรม ๑ กล่าวติเตียนพระสงฆ์ ๑
คูกริกษุทั้งหลาย ิกษุประกอบด้วยองค์ ๓ นี้แล เมื่อสงฆ์จำนงพึงทำ ตัสสปาปิยสิกขากรรม ฯ

หมวดที่ ๔

[๖๒๑] คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จ้งนงพ้งทำตัสสปาปยสิกการรรม แก่ภิกษุ ๓ รูป คือ รูปหนึ่งเป็นผู้ก่อความบาดหมาง ก่อการทะเลาะ ก่อการวิวาท ทำความอื้อฉาว ก่ออิริกรรมในสงฆ์ รูปหนึ่งเป็นพาล ไม่ฉลาด มีอาบัติมาก มี มรรยาทไม่สมควร รูปหนึ่งคลุกคลีกับคฤหัสถ์ด้วยการ คลุกคลีอันไม่สมควร

คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จ้งนงพ้งทำตัสสปาปยสิกการรรม แก่ภิกษุ ๓ รูปนี้แล ฯ

หมวดที่ ๕

[๖๒๒] คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จ้งนงพ้งทำตัสสปาปยสิกการรรม แก่ภิกษุ ๓ รูป แม้อื่นอีก คือ รูปหนึ่งเป็นผู้มีศีลวิบัติในอริศัล รูปหนึ่งเป็นผู้มี อาจารย์วิบัติในอธษาจาร รูปหนึ่งเป็นผู้มี ทิฐิวิบัติในอดิทธิ

คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จ้งนงพ้งทำตัสสปาปยสิกการรรม แก่ภิกษุ ๓ รูปนี้แล ฯ

หมวดที่ ๖

[๖๒๓] คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จ้งนงพ้งทำตัสสปาปยสิกการรรมแก่ ภิกษุ ๓ รูป แม้อื่นอีก คือ รูปหนึ่งกล่าวติเตียนพระพุทธรเจ้า รูปหนึ่งกล่าวติเตียน พระธรรม รูปหนึ่งกล่าวติเตียน พระสงฆ์

คูกริกษุทั้งหลาย เมื่อสงฆ์จ้งนงพ้งทำตัสสปาปยสิกการรรมแก่ภิกษุ ๓ รูป นี้แล ฯ

ข้อที่สงฆ์จ้งนง ๖ หมวด จบ

วัตร ๑๘ ข้อ

[๖๒๔] คูกริกษุทั้งหลาย ภิกษุที่ถูกสงฆ์ทำตัสสปาปยสิกการรรมแล้วนั้น ต้องประพฤติชอบ วิธีประพฤติชอบในตัสสปาปยสิกการรรมนั้น ดังต่อไปนี้:-

๑. ไม่พ้งให้อุปสมบท
๒. ไม่พ้งให้นิสัย
๓. ไม่พ้งให้สามเณรอุปฐาก
๔. ไม่พ้งรับสมมติเป็นผู้สั่งสอนภิกษุณี

๕. แม้ได้รับสมมติไว้แล้ว ก็ไม่พึงสั่งสอนภิกษุณี
 ๖. สงฆ์ทำตัสสปาปิยสิกขากรรมเพราะอาบัติใด ไม่พึงต้องอาบัตินั้น
 ๗. ไม่พึงต้องอาบัตินั้นอันเช่นกัน
 ๘. ไม่พึงต้องอาบัตินั้นเลวทรามกว่านั้น
 ๙. ไม่พึงติกรรม
 ๑๐. ไม่พึงติภิกษุทั้งหลายผู้ทำกรรม
 ๑๑. ไม่พึงห้ามอุโบสถแก่ปกติตตะภิกษุ
 ๑๒. ไม่พึงห้ามปวารณาแก่ปกติตตะภิกษุ
 ๑๓. ไม่พึงทำการไต่สวน
 ๑๔. ไม่พึงเริ่มอนุวาทาธิกรรม
 ๑๕. ไม่พึงให้ภิกษุอื่นทำโอกาส
 ๑๖. ไม่พึงโจทภิกษุอื่น
 ๑๗. ไม่พึงให้ภิกษุอื่นให้การ
 ๑๘. ไม่พึงช่วยภิกษุกับภิกษุให้สู้กันในอธิกรรม
- กรานั้น สงฆ์ได้ทำตัสสปาปิยสิกขากรรมแก่พระอุปัชฌายแล้ว ฯ

ภิกษุก่อการวุ่นวาย

[๖๒๕] สมัยนั้นแล ภิกษุทั้งหลายเกิดความบาดหมาง เกิดความทะเลาะ ถึงความวิวาทอยู่ ได้ประพฤติดะเมตติจอันไม่สมควรแก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าว ด้วยวาจา และพยายามทำด้วยกาย ครั้งนั้น พวกเขาคิดว่า พวกเราเกิดความบาดหมาง เกิดความทะเลาะ ถึงความวิวาทอยู่ ได้ประพฤติดะเมตติจอันไม่ควรแก่สมณะ เป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจาและพยายามทำด้วยกาย ถ้าพวกเราจักปรับกัน ด้วยอาบัติเหล่านี้ บางทีอธิกรรมนั้น จะพึงเป็นไปเพื่อความรุนแรง เพื่อความร้ายกาจ เพื่อความแตกกันได้ พวกเราจะพึงปฏิบัติอย่างไรหนอ แล้วกราบทูล เรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาค

พุทธาอนุญาตให้ระงับอธิกรรมด้วยติณวัตถารกะ

พระผู้มีพระภาครับสั่งกะภิกษุทั้งหลาย ว่าดังนี้:-

[๖๒๖] คูกรภิกษุทั้งหลาย ก็พวกภิกษุในธรรมวินัยนี้ เกิดความบาดหมาง เกิดความทะเลาะ ถึงความวิวาทอยู่ ได้ประพฤติดะเมตติจอันไม่ควรแก่สมณะเป็น อันมาก ทั้งที่กล่าวด้วย

วาจาและพยายามทำด้วยกาย ถ้าพวกเธอในหมู่นั้นคิดอย่างนี้ ว่า พวกเราเกิด ความบาดหมาง เกิด ความทะเลาะ ถึงความวิวาทอยู่ ได้ประพฤติ ละเมิดกิจอันไม่ควร แก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจาและพยายามทำด้วย กาย ถ้าพวกเราจักปรับกันด้วยอาบัติเหล่านี้ บางทีอริกรรมนั้นจะพึง เป็นไปเพื่อความ รุนแรง เพื่อความร้ายกาจ เพื่อความแตกกันได้ คูกรภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาต ให้ระงับอริกรรมเห็นปานนั้น ด้วยติณวัตถารกะ ฯ

วิธีระงับ

[๖๒๗] คูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงระงับอย่างนี้:-

ภิกษุทุกๆ รูปพึงประชุมในที่แห่งเดียวกัน ครั้นแล้วภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้ สงฆ์ทราบด้วยญัตติกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

ญัตติกรรมวาจา ระงับอริกรรมด้วยติณวัตถารกะ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า พวกเราเกิดความบาดหมาง เกิดความทะเลาะ ถึงความวิวาทอยู่ ได้ประพฤติละเมิดกิจอันไม่ควร แก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจา และพยายามทำด้วยกาย ถ้า พวกเราจักให้ปรับกันด้วยอาบัติเหล่านี้ บางทีอริกรรมนั้นจะพึง เป็นไป เพื่อความรุนแรง เพื่อความร้ายกาจ เพื่อความแตกกันได้ ถ้าความ พร้อมพรุ่งของ สงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงระงับอริกรรมนี้ด้วยติณวัตถารกะ เว้นอาบัติที่มีโทษหนัก เว้นอาบัติเนื่อง ด้วยคฤหัสถ์

บรรดาภิกษุฝ่ายเดียวกัน ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้ฝ่ายของ ตนทราบด้วยคณะ ญัตติกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

คณะญัตติกรรมวาจา

ขอท่านทั้งหลายจงฟังข้าพเจ้า พวกเราเกิดความบาดหมาง เกิดความทะเลาะ ถึง ความวิวาทอยู่ ได้ประพฤติละเมิดกิจอันไม่ควร แก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจาและ พยายามทำด้วยกาย ถ้า พวกเราจักปรับกันด้วยอาบัติเหล่านี้ บางทีอริกรรมนั้นจะพึงเป็นไป เพื่อ ความรุนแรง เพื่อความร้ายกาจ เพื่อความแตกกันได้ ถ้าความ พร้อมพรุ่งของท่าน ทั้งหลายถึงที่แล้ว ข้าพเจ้าพึงแสดงอาบัติของท่าน ทั้งหลาย และอาบัติของตนในท่ามกลาง

สงฆ์ด้วยฉินวัตถารกะ เว้น อาบัติที่มีโทษหนัก เว้นอาบัติเนื่องด้วยคฤหัสถ์ เพื่อประโยชน์แก่ท่านทั้งหลาย และเพื่อประโยชน์แก่ตน ฯ

[๖๒๘] ลำดับนั้น บรรดาภิกษุฝ่ายเดียวกันอีกพวกหนึ่ง ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้ฝ่ายของตนทราบด้วยคณะผู้ตติกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

คณะผู้ตติกรรมวาจา

ขอท่านทั้งหลายจงฟังข้าพเจ้า พวกเราเกิดความบาดหมาง เกิดความทะเลาะ ถึงความวิวาทอยู่ ได้ประพฤติดะเมคคิจอันไม่ควร แก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจาและพยายามทำด้วยกาย ถ้า พวกเราจักปรับกันด้วยอาบัติเหล่านี้ บางทีอิทธิกรรมนั้นจะพึงเป็นไปเพื่อความรุนแรง เพื่อความร้ายกาจ เพื่อความแตกกันก็ได้ ถ้าความ พร้อมพร้งของท่านทั้งหลายถึงที่แล้ว ข้าพเจ้าพึงแสดงอาบัติของท่านทั้งหลาย และอาบัติของตน ในท่ามกลางสงฆ์ด้วยฉินวัตถารกะ เว้น อาบัติที่มีโทษหนัก เว้นอาบัติเนื่องด้วยคฤหัสถ์ เพื่อประโยชน์แก่ท่านทั้งหลาย และเพื่อประโยชน์แก่ตน ฯ

[๖๒๙] บรรดาภิกษุฝ่ายเดียวกัน ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศ ให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติทุติยกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

ญัตติทุติยกรรมวาจา

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า พวกเราเกิดความบาดหมาง เกิดความทะเลาะ ถึงความวิวาทอยู่ ได้ประพฤติดะเมคคิจอันไม่ควร แก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจาและพยายามทำด้วยกาย ถ้า พวกเราจักปรับกันด้วยอาบัติเหล่านี้ บางทีอิทธิกรรมนั้นจะพึงเป็นไปเพื่อความรุนแรง เพื่อความร้ายกาจ เพื่อความแตกกันก็ได้ ถ้าความ พร้อมพร้งของสงฆ์ถึงที่แล้ว ข้าพเจ้าพึงแสดงอาบัติของท่านเหล่านี้ และอาบัติของตน ในท่ามกลางสงฆ์ด้วยฉินวัตถารกะ เว้นอาบัติที่มี โทษหนัก เว้นอาบัติเนื่องด้วยคฤหัสถ์ เพื่อประโยชน์แก่ท่านเหล่านี้ และเพื่อประโยชน์แก่ตน นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า พวกเราเกิดความบาดหมาง เกิดความทะเลาะ ถึงความวิวาทอยู่ ได้ประพฤติดะเมคคิจอันไม่ควร แก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจา และ

พยายามทำด้วยกาย ถ้าพวกเราจักปรับกันด้วยอาบัติเหล่านี้ บางทีอิทธิคุณนั้นจะพึงเป็นไป เพื่อความรุนแรง เพื่อความร้ายกาจ เพื่อความแตกกันก็ได้ ข้าพเจ้า แสดงอาบัติของท่าน เหล่านี้ และอาบัติของตน ในท่ามกลางสงฆ์ด้วย ติณวัตถารกะ เว้นอาบัติที่มีโทษหนัก เว้นอาบัติเนื่องด้วยคฤหัสถ์ เพื่อประโยชน์แก่ท่านเหล่านี้ และเพื่อประโยชน์แก่ตน การแสดงอาบัติเหล่านี้ของพวกเรา ในท่ามกลางสงฆ์ด้วยติณวัตถารกะ เว้น อาบัติที่มีโทษหนัก เว้นอาบัติเนื่องด้วยคฤหัสถ์ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

อาบัติเหล่านี้ของพวกเราเว้นอาบัติที่มีโทษหนัก เว้นอาบัติ เนื่องด้วยคฤหัสถ์ ข้าพเจ้า แสดงแล้วในท่ามกลางสงฆ์ด้วยติณวัตถารกะ ชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้จึงนั่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

[๖๓๐] ถ้าดับนั้น บรรดาภิกษุฝ่ายเดียวกันอีกพวกหนึ่ง ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติทุติยกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

ญัตติทุติยกรรมวาจา

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า พวกเราเกิดความบาดหมาง เกิดความทะเลาะ ถึงความวิวาทอยู่ ได้ประพฤติดะเมียดกัจอันไม่ควร แก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจาและพยายามทำด้วยกาย ถ้า พวกเราจักปรับกันด้วยอาบัติเหล่านี้ บางทีอิทธิคุณนั้นจะพึงเป็นไป เพื่อความรุนแรง เพื่อความร้ายกาจ เพื่อความแตกกันก็ได้ ถ้าความ พร้อมพรุ่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว ข้าพเจ้าพึงแสดงอาบัติของท่านเหล่านี้ และอาบัติของตนในท่ามกลางสงฆ์ด้วยติณวัตถารกะ เว้นอาบัติที่มี โทษหนัก เว้นอาบัติเนื่องด้วยคฤหัสถ์ เพื่อประโยชน์แก่ท่านเหล่านี้ และเพื่อประโยชน์แก่ตน นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า พวกเราเกิดความบาดหมาง เกิดความทะเลาะ ถึงความวิวาทอยู่ ได้ประพฤติดะเมียดกัจอันไม่ควร แก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจาและพยายามทำด้วยกาย ถ้า พวกเราจักปรับกันด้วยอาบัติเหล่านี้ บางทีอิทธิคุณนั้นจะพึงเป็นไป เพื่อ ความรุนแรง เพื่อความร้ายกาจ เพื่อความแตกกันก็ได้ ข้าพเจ้า แสดงอาบัติของท่าน เหล่านี้ และอาบัติของตนในท่ามกลางสงฆ์ ด้วย ติณวัตถารกะ เว้นอาบัติที่มีโทษหนัก เว้นอาบัติเนื่องด้วยคฤหัสถ์ เพื่อประโยชน์แก่ท่านเหล่านี้ และเพื่อประโยชน์แก่ตน การแสดง

อาบัติเหล่านี้ของพวกเราในท่ามกลางสงฆ์ด้วยติณวัตถารกะ เว้นอาบัติ ที่มีโทษหนัก เว้นอาบัติ
เนื่องด้วยคฤหัสถ์ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้ นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้
นั้น

อาบัติเหล่านี้ของพวกเรา เว้นอาบัติที่มีโทษหนัก เว้นอาบัติ เนื่องด้วยคฤหัสถ์ ข้าพเจ้า
แสดงแล้วในท่ามกลางสงฆ์ด้วยติณวัตถารกะ ชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้จึงนิ่ง ข้าพเจ้าทรงความ
นี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

[๖๓๑] คูกริกษุทั้งหลาย ก็แล ด้วยอาการอย่างนี้ ริกษุเหล่านั้นเป็นผู้ไปแล้วจาก
อาบัติเหล่านั้น เว้นอาบัติที่มีโทษหนัก เว้นอาบัติเนื่องด้วยคฤหัสถ์ เว้นผู้แสดงความเห็นแย้ง
เว้นผู้ไม่ได้อยู่ในที่นั้น ฯ

อธิกรณ์

[๖๓๒] โดยสมัยนั้นแล พวกภิกษุวิวาทกับพวกภิกษุณีบ้าง พวกภิกษุณี วิวาทกับพวกภิกษุ
บ้าง ฝ่ายพระฉนนะเข้าแทรกแซงพวกภิกษุณี แล้ววิวาทกับ พวกภิกษุ ให้ถือฝ่ายภิกษุณี บรรดาภิกษุที่
เป็นผู้มักน้อย ... ต่างก็เพ่งโทษ ดิเตยน์ โปนทนาว่า ไฉนพระฉนนะจึงได้เข้าแทรกแซงพวกภิกษุณี
แล้ววิวาทกับพวกภิกษุ ให้ถือฝ่ายภิกษุณีเล่า แล้วกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาค พระผู้มีพระภาค
ทรงสอบถาม ภิกษุทั้งหลายว่า ข่าว่า ภิกษุฉนนะเข้าแทรกแซงพวกภิกษุณี แล้ววิวาทกับพวกภิกษุ
ให้ถือฝ่ายภิกษุณี จริงหรือ

ภิกษุทั้งหลายกราบทูลว่า จริง พระพุทธเจ้าข้า

พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้า ทรงดิเตยน์ ... ครั้นแล้วทรงทำธรรมีกถารับสั่ง กะภิกษุทั้งหลายว่า
คูกริกษุทั้งหลาย อธิกรณ์ ๔ นี้ คือ วิวาทาธิกรณ์ อนุวาทาธิกรณ์ อาปัตตาธิกรณ์ กิจจาธิกรณ์ ฯ

อธิกรณ์ ๔ อย่าง

๑. วิวาทาธิกรณ์

[๖๓๓] ในอธิกรณ์ ๔ อย่างนั้น วิวาทาธิกรณ์ เป็นไฉน คูกริกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุ
ทั้งหลายในธรรมวินัยนี้ ย่อมวิวาทกันว่า

๑. นี้เป็นธรรม นี้ไม่เป็นธรรม

๒. นี้เป็นวินัย นี้ไม่เป็นวินัย

๓. นี้พระตถาคตเจ้าตรัสภายิตไว้ นี้พระตถาคตเจ้าไม่ได้ตรัสภายิตไว้
๔. นี้พระตถาคตเจ้าทรงประพฤติมา นี้พระตถาคตเจ้าไม่ได้ทรงประพฤติมา
๕. นี้พระตถาคตเจ้าทรงบัญญัติไว้ นี้พระตถาคตเจ้าไม่ได้ทรงบัญญัติไว้
๖. นี้เป็นอาบัติ นี้ไม่เป็นอาบัติ
๗. นี้เป็นอาบัติเบา นี้เป็นอาบัติหนัก
๘. นี้เป็นอาบัติมีส่วนเหลือ นี้เป็นอาบัติหาส่วนเหลือมิได้
๙. นี้เป็นอาบัติชั่วหยาบ นี้เป็นอาบัติไม่ชั่วหยาบ

ความขาดหมาย ความทะเลาะ ความแก่งแย่ง ความทู่เมียง ความ กล่าวต่างกัน ความ กล่าวประการอื่น การพูดเพื่อความกลัดกลุ้มใจ ความหมายมั่น ในเรื่องนั้นอันใด นี้เรียกว่า วิวาทาธิกรณ์ ฯ

๒. อนุวาทาธิกรณ์

[๖๓๔] ในอธิกรณ์ ๔ อย่างนั้น อนุวาทาธิกรณ์ เป็นไฉน ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนึ่ง ภิกษุทั้งหลายในธรรมวินัยนี้ ย่อมโจทภิกษุด้วยศีลวิบัติ อาจารย์วิบัติ ทิฐิวินิติ หรืออาชีวิวิบัติ การโจท การกล่าวหา การฟ้องร้อง การประท้วง ความเป็นผู้คล้อยตาม การทำความอุตสาหะโจทก์ การตามเพิ่มกำลังให้ ในเรื่อง นั้นอันใด นี้เรียกว่าอนุวาทาธิกรณ์ ฯ

๓. อาปิตตาธิกรณ์

[๖๓๕] ในอธิกรณ์ ๔ อย่างนั้น อาปิตตาธิกรณ์ เป็นไฉน อาบัติทั้ง ๕ กอง ชื่ออาปิตตาธิกรณ์ อาบัติทั้ง ๗ กอง ชื่ออาปิตตาธิกรณ์ นี้เรียกว่า อาปิตตาธิกรณ์ ฯ

๔. กิจจาธิกรณ์

[๖๓๖] ในอธิกรณ์ ๔ อย่างนั้น กิจจาธิกรณ์ เป็นไฉน ความเป็น หน้าที ความเป็น ธรรมเนียมแห่งสงฆ์อันใด คือ อปโลกนกรรม ญัตติกรรม ญัตติทุตยกรรม ญัตติจตุตถกรรม นี้เรียกว่า กิจจาธิกรณ์ ฯ

อธิกรณ์ ๔ อย่าง จบ

มูลแห่งวิวาทาธิกรณ์

[๖๓๗] อะไรเป็นมูลแห่งวิวาทาธิกรณ์ รากแห่งการเถียงกัน ๖ อย่าง เป็นมูลแห่งวิวาทาธิกรณ์ รากแห่งอกุศลทั้ง ๓ เป็นมูลแห่งวิวาทาธิกรณ์ รากแห่ง กุศลทั้ง ๓ เป็นมูลแห่งวิวาทาธิกรณ์ รากแห่งการเถียงกัน ๖ อย่าง เป็นมูลแห่งวิวาทาธิกรณ์ เป็นไฉน

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ เป็นผู้มักโกรธ เป็นผู้ถือโกรธ ภิกษุที่มักโกรธ ถือโกรธนั้น ย่อมไม่มีความเคารพยำเกรงในพระศาสดา ใน พระธรรม ในพระสงฆ์อยู่ ย่อมไม่ทำให้บริบูรณ์ แม้ในสิกขา ภิกษุที่ไม่มีความ เคารพ ยำเกรง ในพระศาสดา ในพระธรรม ในพระสงฆ์ แม้ในสิกขา ก็ไม่ทำให้บริบูรณ์นั้น ย่อมยังวิวาทให้เกิดในสงฆ์ การวิวาทย่อมเป็นไปเพื่อความไม่เกื้อ กุลแก่ชนมาก เพื่อไม่เป็นสุขแก่ชนมาก เพื่อความพินาศแก่ชนมาก เพื่อความ ไม่เกื้อกุล เพื่อทุกข์แก่เทพยดาและมนุษย์ ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าพวกเขาได้เห็น รากแห่งการเถียงกันเห็นปานนี้ ทั้งภายในและภายนอกได้ พวกเขาในบริษัทนั้น พึงพยายามละรากแห่งการเถียงกันอันลามกนั้น แหละเสีย ถ้าพวกเขาไม่สังเกตเห็น รากแห่งการเถียงกันเห็นปานนี้ ทั้งภายในและภายนอก พวกเขาในบริษัทนั้นพึง ปฏิบัติเพื่อความยืดยาวไป แห่งรากแห่งการเถียงกันอันลามกนั้น แหละ ความละรากแห่งการเถียงกันอันลามกนั้น ย่อมมีด้วยอย่างนี้ ความยึดเชื้อแห่งรากแห่งการ เเถียงกันอันลามกนั้น ย่อมมีต่อไปด้วยอย่างนี้ ฯ

[๖๓๘] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ข้ออื่นยังมีอีก ภิกษุเป็นผู้ลบหลู่ตีเสมอ ท่าน ...

ภิกษุเป็นผู้มีปรกตอิสสา ตระหนี่ ...

ภิกษุเป็นผู้อวดดี เจ้ามาया ...

ภิกษุเป็นผู้มีความปรารถนาลามก มีความเห็นผิด ...

ภิกษุเป็นผู้ถือแต่ความเห็นของตน ถืออย่างแน่นแฟ้น ปลอดภัยยาก ภิกษุผู้ถือแต่ความเห็นของตน ถืออย่างแน่นแฟ้น ปลอดภัยยากนั้น ย่อม ไม่มีความเคารพ ยำเกรง ในพระศาสดา ในพระธรรม ในพระสงฆ์อยู่ ย่อมไม่ทำให้บริบูรณ์แม้ในสิกขา ภิกษุผู้ไม่มีความเคารพ ยำเกรง ในพระศาสดา ในพระธรรม ในพระสงฆ์อยู่ แม้ในสิกขา ก็ไม่ทำให้บริบูรณ์นั้น ย่อมยังวิวาทให้เกิดในสงฆ์ การวิวาทย่อมเป็นไปเพื่อความไม่เกื้อกุลแก่ชนมาก เพื่อไม่เป็นสุข แก่ชนมาก เพื่อความพินาศแก่ชนมาก เพื่อความไม่เกื้อกุล เพื่อทุกข์แก่เทพยดา และมนุษย์ ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าพวกเขาได้เห็นรากแห่งการเถียงกันเห็นปานนี้ ทั้งภายในและภายนอกได้ พวกเขาในบริษัทนั้น พึงพยายามละรากแห่งการเถียงกัน อันลามกนั้น แหละเสีย ถ้าพวกเขาไม่สังเกตเห็นรากแห่งการเถียงกัน

เห็นปานนี้ ทั้ง ภายในและภายนอก พวกเธอในบริษัทนั้น พึงปฏิบัติเพื่อความยึดเชื้อแห่งรากแห่งการเถียงกันอันลามกนั้น ข่อมมีด้วยอย่างนี้ ความยึดเชื้อแห่งรากแห่งการเถียงกันอันลามกนั้น ข่อมมีต่อไปด้วยอย่างนี้ รากแห่งการวิวาท ๖ อย่างนี้ เป็นมูลแห่งวิวาทาธิกรณ์ ฯ

อกุศลมูล ๓

[๖๓๕] รากแห่งอกุศล ๓ เป็นมูลแห่งวิวาทาธิกรณ์ เป็น โฉนดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุทั้งหลายใน
ธรรม

วินัยนี้ มีจิตโลภวิวาทกัน มีจิตโกรธวิวาทกัน มีจิตหลงวิวาทกันว่า

๑. นี้เป็นธรรม นี้ไม่เป็นธรรม
 ๒. นี้เป็นวินัย นี้ไม่เป็นวินัย
 ๓. นี้พระตถาคตเจ้าตรัสภายิตไว้ นี้พระตถาคตเจ้าไม่ได้ตรัสภายิตไว้
 ๔. นี้พระตถาคตเจ้าทรงประพฤติมา นี้พระตถาคตเจ้าไม่ได้ทรงประพฤติมา
 ๕. นี้พระตถาคตเจ้าทรงบัญญัติไว้ นี้พระตถาคตเจ้าไม่ได้ทรงบัญญัติไว้
 ๖. นี้เป็นอาบัติ นี้ไม่เป็นอาบัติ
 ๗. นี้เป็นอาบัติเบา นี้เป็นอาบัติหนัก
 ๘. นี้เป็นอาบัติมีส่วนเหลือ นี้เป็นอาบัติหาส่วนเหลือมิได้
 ๙. นี้เป็นอาบัติชั่วหยาบ นี้เป็นอาบัติไม่ชั่วหยาบ
- รากแห่งอกุศล ๓ อย่างนี้ เป็นมูลแห่งวิวาทาธิกรณ์ ฯ

กุศลมูล ๓

[๖๔๐] รากแห่งกุศล ๓ เป็นมูลแห่งวิวาทาธิกรณ์ เป็น โฉนดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุ
ทั้งหลายในธรรมวินัยนี้ มีจิตไม่โลภวิวาทกัน มีจิตไม่โกรธวิวาทกัน มีจิตไม่หลงวิวาทกันว่า

๑. นี้เป็นธรรม นี้ไม่เป็นธรรม ...
 ๕. นี้เป็นอาบัติชั่วหยาบ นี้เป็นอาบัติไม่ชั่วหยาบ
- รากแห่งกุศล ๓ อย่างนี้ เป็นมูลแห่งวิวาทาธิกรณ์ ฯ

มูลแห่งอนุวาทาธิกรณ์

[๖๔๑] อะไรเป็นมูลแห่งอนุวาทาธิกรณ์ รากแห่งการ โจอท ๖ อย่าง เป็นมูลแห่งอนุวาทา
ธิกรณ์ รากแห่งอกุศลทั้ง ๓ เป็นมูลแห่งอนุวาทาธิกรณ์ รากแห่งกุศลทั้ง ๓ เป็นมูลแห่งอนุวาทา
ธิกรณ์ แม้กายก็เป็นมูลแห่งอนุวาทาธิกรณ์ แม่วาจาก็เป็นมูลแห่งอนุวาทาธิกรณ์ ฯ

[๖๔๒] รากแห่งการโจท ๖ อย่าง เป็นมูลแห่งอนุวาทาธิกรณ์ เป็นไฉน ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ เป็นผู้มักโกรธ ถือโกรธ ภิกษุที่มัก โกรธ ถือโกรธนั้น ย่อมไม่มีความเคารพ ยำเกรงในพระศาสดา ในพระธรรม ในพระสงฆ์อยู่ ย่อมไม่ทำให้บริบูรณ์แม้ในสิกขา ภิกษุที่ไม่เคารพยำเกรงใน พระศาสดา ในพระธรรม ในพระสงฆ์อยู่ แม้ในสิกขาก็ไม่ทำให้บริบูรณ์นั้น ย่อมยังการโจทกันให้เกิดในสงฆ์ การโจทย่อมเป็นไปเพื่อความไม่เกื้อกูลแก่ชน มาก เพื่อไม่เป็นสุขแก่ชนมาก เพื่อความพินาศแก่ชนมาก เพื่อความไม่เกื้อกูล เพื่อทุกข์แก่เทพยดาและมนุษย์ ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าพวกเธอเล็งเห็นรากแห่งการ โจทกันเห็นปานนี้ ทั้งภายในและภายนอกได้ พวกเธอในบริษัทนั้น พึงพยายาม ละรากแห่งการโจทกันอันลามกนั้นแหละเสีย ถ้าพวกเธอไม่เล็งเห็นรากแห่งการโจทกันเห็นปานนี้ ทั้งภายในและภายนอก พวกเธอในบริษัทนั้นพึงปฏิบัติเพื่อความยึดเชื้อแห่งราก แห่งการ โจทกันอันลามกนั้นแหละ ความละรากแห่งการ โจทกันอันลามกนั้น ย่อมมีด้วยอย่างนี้ การยึดเชื้อแห่งรากแห่งการ โจทกันอันลามกนั้น ย่อมมีต่อไปด้วยอย่างนี้ ฯ

[๖๔๓] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ข้ออื่นยังมีอีก ภิกษุเป็นผู้ลบหลู่ตีเสมอท่าน ...

ภิกษุเป็นผู้มีปรกตอิสสา ตระหนี่ ...

ภิกษุเป็นผู้อวดดี เจ้ามายา ...

ภิกษุเป็นผู้มีความปรารถนาลามก มีความเห็นผิด ...

ภิกษุเป็นผู้ถือแต่ความเห็นของตน ถืออย่างแน่นแฟ้น ปลอดภัยาก ภิกษุที่ถือแต่ความเห็นของตน ถืออย่างแน่นแฟ้น ปลอดภัยากนั้น ย่อมไม่มีความ เคารพยำเกรงในพระศาสดา ในพระธรรม ในพระสงฆ์อยู่ ย่อมไม่ทำให้บริบูรณ์ แม้ในสิกขา ภิกษุที่ไม่มีความเคารพยำเกรงในพระศาสดา ในพระธรรม ในพระสงฆ์ อยู่ แม้ในสิกขา ก็ไม่ทำให้บริบูรณ์นั้น ย่อมยังการโจทกันให้เกิดในสงฆ์ การ โจทกันย่อมเป็นไปเพื่อความไม่เกื้อกูลแก่ชนมาก เพื่อไม่เป็นสุขแก่ชนมากเพื่อความพินาศแก่ชนมาก เพื่อความไม่เกื้อกูล เพื่อทุกข์แก่เทพยดาและมนุษย์ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าพวกเธอเล็งเห็นรากแห่งการ โจทกันเห็นปานนี้ ทั้งภายใน และภายนอกได้ พวกเธอในบริษัทนั้น พึงพยายามและรากแห่งการโจทกันอันลามกนั้นแหละเสีย ถ้าพวกเธอไม่เล็งเห็นรากแห่งการโจทกันเห็นปานนี้ ทั้งภายใน และภายนอก พวกเธอในบริษัทนั้น พึงปฏิบัติเพื่อความยึดเชื้อแห่งรากแห่งการ โจทกันอันลามกนั้นแหละ ความละรากแห่งการ โจทกันอันลามกนั้นย่อมมีด้วยอย่างนี้ ความยึดเชื้อแห่งรากแห่งการ โจทกันอันลามกนั้น ย่อมมีต่อไปด้วยอย่างนี้

รากแห่งการ โจทกัน ๖ อย่างนี้ เป็นมูลแห่งอนุวาทาธิกรณ์ ฯ

อกุศลมูล ๓

[๖๔๔] อกุศลมูล ๓ อย่าง เป็นมูลแห่งอนุวาทาธิกรณ์เป็นไฉนคฤกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุทั้งหลายในธรรมวินัยนี้ ย่อมมีจิตโลภ โทษ โกรธ โทษย่อมมีจิตหลง โทษภิกษุ ด้วยศีลวิบัติ อาจารย์วิบัติ ทิฐิวินัย หรืออาชีวิวิบัติ อกุศลมูล ๓ อย่างนี้ เป็นมูลแห่งอนุวาทาธิกรณ์ ฯ

กุศลมูล ๓

[๖๔๕] กุศลมูล ๓ อย่าง เป็นมูลแห่งอนุวาทาธิกรณ์ เป็นไฉน คฤกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุทั้งหลายในธรรมวินัยนี้ ย่อมมีจิตไม่โลภ โทษ โกรธ โทษไม่หลง โทษภิกษุ ด้วยศีลวิบัติ อาจารย์วิบัติ ทิฐิวินัย หรือ อาชีวิวิบัติ กุศลมูล ๓ อย่างนี้ เป็นมูลแห่งอนุวาทาธิกรณ์ ฯ

กาย

[๖๔๖] หนึ่ง กาย เป็นมูลแห่งอนุวาทาธิกรณ์ เป็นไฉน ภิกษุบางรูปในธรรมวินัยนี้ เป็นผู้ที่มีผิวพรรณนารังเกียจ ไม่น่าดู มีรูปร่างเล็ก มีอาพาธมากเป็นคนบอด ง่อย กระจอก หรือ อัมพาต ภิกษุทั้งหลายย่อม โทษภิกษุนั้น ด้วย กายใด กายนี้ เป็นมูลแห่งอนุวาทาธิกรณ์ ฯ

วาจา

[๖๔๗] หนึ่ง วาจา เป็นมูลแห่งอนุวาทาธิกรณ์ เป็นไฉน ภิกษุบางรูปในธรรมวินัยนี้ เป็นคนพูดไม่ดี พูดไม่ชัด พูดระราน ภิกษุทั้งหลายย่อม โทษภิกษุนั้น ด้วยวาจาใด วาจา นี้ เป็นมูลแห่งอนุวาทาธิกรณ์ ฯ

มูลแห่งอาปิตตาธิกรณ์

[๖๔๘] อะไรเป็นมูลแห่งอาปิตตาธิกรณ์

สมุฏฐานแห่งอาบัติ ๖ อย่าง เป็นมูลแห่งอาปิตตาธิกรณ์ คือ:-

๑. อาบัติเกิดทางกาย ไม่ใช่ทางวาจา ไม่ใช่ทางจิต ก็มี
๒. อาบัติเกิดทางวาจา ไม่ใช่ทางกาย ไม่ใช่ทางจิต ก็มี
๓. อาบัติเกิดทางกายกับวาจา ไม่ใช่ทางจิต ก็มี
๔. อาบัติเกิดทางกายกับจิต ไม่ใช่ทางวาจา ก็มี
๕. อาบัติเกิดทางวาจากับจิต ไม่ใช่ทางกาย ก็มี
๖. อาบัติเกิดทางกาย วาจา และจิต ก็มี

สมุฏฐานแห่งอาบัติ ๖ อย่างนี้ เป็นมูลแห่งอาปิตตาธิกรณ์ ฯ

มูลแห่งกิจจาธิกรณ์

[๖๔๙] อะไรเป็นมูลแห่งกิจจาธิกรณ์

สงฆ์เป็นมูลอันหนึ่งแห่งกิจจาธิกรณ์ ฯ

อธิกรณ์เป็นกุศล อกุศล และอัพยากถุ

[๖๕๐] วิวาทาธิกรณ์เป็นกุศล อกุศล อัพยากถุ วิวาทาธิกรณ์เป็นกุศลก็มี เป็นอกุศล
ก็มี เป็นอัพยากถุก็มี ฯ

[๖๕๑] บรรดาวิวาทาธิกรณ์นั้น วิวาทาธิกรณ์ เป็นอกุศล เป็นไฉน

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุทั้งหลายในธรรมวินัยนี้ มีจิตเป็นอกุศลวิวาทกันว่า

๑. นี่เป็นธรรม นี่ไม่เป็นธรรม ...

๕. นี่เป็นอาบัติชั่วหยาบ นี่เป็นอาบัติไม่ชั่วหยาบ

ความบาดหมาง ความทะเลาะ ความแก่งแย่ง ความทู่เถียง การกล่าวต่างกัน การกล่าว
โดยประการอื่น การพูดเพื่อความกลัดกลุ้มใจ ความหมายมั่นในเรื่องนั้น อันใด นี้เรียกว่า วิวาทา
ธิกรณ์เป็นอกุศล ฯ

[๖๕๒] บรรดาวิวาทาธิกรณ์นั้น วิวาทาธิกรณ์เป็นกุศล เป็นไฉน

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุทั้งหลายในธรรมวินัยนี้ มีจิตเป็นกุศล วิวาทกันว่า

๑. นี่เป็นธรรม นี่ไม่เป็นธรรม ...

๕. นี่เป็นอาบัติชั่วหยาบ นี่เป็นอาบัติไม่ชั่วหยาบ

ความบาดหมาง ความทะเลาะ ความแก่งแย่ง ความทู่เถียง การกล่าวต่างกัน การกล่าว
โดยประการอื่น การพูดเพื่อความกลัดกลุ้มใจ ความหมายมั่นในเรื่องนั้นอันใด นี้เรียกว่า วิวาทา
ธิกรณ์เป็นกุศล ฯ

[๖๕๓] บรรดาวิวาทาธิกรณ์นั้น วิวาทาธิกรณ์เป็นอัพยากถุเป็นไฉน

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุทั้งหลายในธรรมวินัยนี้ มีจิตเป็นอัพยากถุ วิวาทกันว่า

๑. นี่เป็นธรรม นี่ไม่เป็นธรรม ...

๕. นี่เป็นอาบัติชั่วหยาบ นี่เป็นอาบัติไม่ชั่วหยาบ

ความบาดหมาง ความทะเลาะ ความแก่งแย่ง ความทู่เถียง การกล่าวต่างกัน การกล่าวโดยประการอื่น การพูดเพื่อความกลัดกลุ้มใจ ความหมายมั่นในเรื่องนั้น อันใด นี้เรียกว่า วิวาทาธิกรณ์เป็นอัพยากถุต ฯ

[๖๕๔] อนุวาทาธิกรณ์ เป็นกุศล อกุศล อัพยากถุต อนุวาทาธิกรณ์ เป็นกุศลก็มี อกุศลก็มี อัพยากถุตก็มี ฯ

[๖๕๕] บรรดาอนุวาทาธิกรณ์นั้น อนุวาทาธิกรณ์ที่เป็นอกุศล เป็นไฉน
คฤกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุทั้งหลายในธรรมวินัยนี้ เป็นผู้มิจิตเป็นอกุศลย่อมโจทภิกษุด้วยศีลวิบัติ อาจารย์วิบัติ ทิฐิวินัย หรืออาชีวิวิบัติ การโจท การกล่าวหา การฟ้องร้อง การประท้วงความเป็นผู้คล้อยตาม การทำความอุตสาหะโจท การตามเพิ่มกำลังให้ ในเรื่องนั้น อันใด นี้เรียกว่า อนุวาทาธิกรณ์เป็นอกุศล ฯ

[๖๕๖] บรรดาอนุวาทาธิกรณ์นั้น อนุวาทาธิกรณ์ที่เป็นกุศล เป็นไฉน
คฤกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุทั้งหลายในธรรมวินัยนี้ เป็นผู้มิจิตเป็นกุศล ย่อมโจทภิกษุด้วยศีลวิบัติ อาจารย์วิบัติ ทิฐิวินัย หรืออาชีวิวิบัติ การโจท การกล่าวหา การฟ้องร้อง การประท้วงความเป็นผู้คล้อยตาม การทำความอุตสาหะโจท การตามเพิ่มกำลังให้ ในเรื่องนั้น อันใด นี้เรียกว่า อนุวาทาธิกรณ์เป็นกุศล ฯ

[๖๕๗] บรรดาอนุวาทาธิกรณ์นั้น อนุวาทาธิกรณ์ที่เป็นอัพยากถุต เป็นไฉน
คฤกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุทั้งหลายในธรรมวินัยนี้ เป็นผู้มิจิตเป็นอัพยากถุตย่อมโจทภิกษุด้วยศีลวิบัติ อาจารย์วิบัติ ทิฐิวินัย หรืออาชีวิวิบัติ การโจท การกล่าวหา การฟ้องร้อง การประท้วงความเป็นผู้คล้อยตาม การทำความอุตสาหะโจท การตามเพิ่มกำลังให้ ในเรื่องนั้น อันใด นี้เรียกว่า อนุวาทาธิกรณ์เป็นอัพยากถุต ฯ

[๖๕๘] อาปิตตาธิกรณ์เป็นอกุศล อัพยากถุต อาปิตตาธิกรณ์เป็นอกุศลก็มี อัพยากถุตก็มี อาปิตตาธิกรณ์เป็นกุศลไม่มี ฯ

[๖๕๙] บรรดาอาปิตตาธิกรณ์นั้น อาปิตตาธิกรณ์ที่เป็นอกุศล เป็นไฉน
ภิกษุรู้อยู่ เข้าใจอยู่ จงใจ ฝ่าฝืน ละเมิดอาบัติ ใด นี้เรียกว่า อาปิตตาธิกรณ์เป็นอกุศล
บรรดาอาปิตตาธิกรณ์นั้น อาปิตตาธิกรณ์ที่เป็นอัพยากถุต เป็นไฉน
ภิกษุไม่รู้ ไม่เข้าใจ ไม่จงใจ ไม่ฝ่าฝืน ละเมิดอาบัติ ใด นี้เรียกว่า อาปิตตาธิกรณ์เป็นอัพยากถุต ฯ

[๖๖๐] กิจจาธิกรณ์เป็นกุศล อกุศล อภัยกฤต กิจจาธิกรณ์เป็นกุศลก็มี อกุศลก็มี
อภัยกฤตก็มี ฯ

[๖๖๑] บรรดา กิจจาธิกรณ์นั้น กิจจาธิกรณ์ที่เป็นอกุศล เป็น โฉน
สงฆ์มีจิตเป็นอกุศล ทำกรรมอันใด คือ อปโลภกรรม ญัตติกรรม ญัตติทุติยกรรม
ญัตติจตุตถกรรม นี้เรียกว่า กิจจาธิกรณ์เป็นอกุศล ฯ

[๖๖๒] บรรดา กิจจาธิกรณ์นั้น กิจจาธิกรณ์ที่เป็นกุศล เป็น โฉน
สงฆ์มี จิตเป็นกุศล ทำกรรมอันใด คือ อปโลภกรรม ญัตติกรรม ญัตติทุติยกรรม ญัตติจตุ
ตถกรรม นี้เรียกว่า กิจจาธิกรณ์เป็นกุศล ฯ

[๖๖๓] บรรดา กิจจาธิกรณ์นั้น กิจจาธิกรณ์ที่เป็นอภัยกฤต เป็น โฉน
สงฆ์มีจิตเป็นอภัยกฤต ทำกรรมอันใด คือ อปโลภกรรม ญัตติกรรม ญัตติทุติยกรรม
ญัตติจตุตถกรรม นี้เรียกว่า กิจจาธิกรณ์เป็นอภัยกฤต ฯ

วิวาทาธิกรณ์

[๖๖๔] วิวาท เป็นวิวาทาธิกรณ์ วิวาทไม่เป็นอธิกรณ์ อธิกรณ์ไม่เป็นวิวาท เป็นอธิกรณ์
ด้วยเป็นวิวาทด้วย วิวาทเป็นวิวาทาธิกรณ์ก็มี วิวาทไม่เป็นอธิกรณ์ก็มี อธิกรณ์ไม่เป็นวิวาทก็มี
เป็นอธิกรณ์ด้วยเป็นวิวาทด้วยก็มี ฯ

[๖๖๕] บรรดาวิวาทนั้น วิวาทที่เป็นวิวาทาธิกรณ์ เป็น โฉน
คุณภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุทั้งหลายในธรรมวินัยนี้ ย่อมวิวาทกันว่า
๑. นี้เป็นธรรม นี้ไม่เป็นธรรม ...

๕. นี้เป็นอาบัติชั่วหยาบ นี้เป็นอาบัติไม่ชั่วหยาบ

ความบาดหมาง ความทะเลาะ ความแก่งแย่ง ความทู่เถียง ความกล่าวต่างกัน ความ
กล่าวโดยประการอื่น การพูดเพื่อความกลัดกลุ้มใจ ความหมายมั่น ในเรื่องนั้น อันใด นี้ชื่อว่า
วิวาทเป็นวิวาทาธิกรณ์

บรรดาวิวาทนั้น วิวาทไม่เป็นอธิกรณ์ เป็น โฉน

มารดาวิวาทกับบุตรบ้าง บุตรวิวาทกับมารดาบ้าง บิดาวิวาทกับบุตรบ้าง บุตรวิวาทกับบิดาบ้าง
พี่ชายวิวาท กับน้องชายบ้าง พี่ชายวิวาทกับน้องหญิงบ้าง น้องหญิงวิวาทกับพี่ชายบ้าง สหายวิวาท
กับสหายบ้าง นี้ชื่อว่า วิวาทไม่เป็นอธิกรณ์

บรรดาวิวาทนัน อธิกรณ์ไม่เป็นวิวาท เป็นไฉน

อนุวาทาธิกรณ์ อาปัตตาธิกรณ์ กิจจาธิกรณ์ นี้ชื่อว่า อธิกรณ์ไม่เป็นวิวาท

บรรดาวิวาทนัน อธิกรณ์ เป็นอธิกรณ์ด้วยวิวาทด้วย เป็นไฉน

วิวาทาธิกรณ์ เป็นอธิกรณ์ด้วย เป็นวิวาทด้วย ฯ

อนุวาทาธิกรณ์

[๖๖๖] การโจทเป็นอนุวาทาธิกรณ์ การโจทไม่เป็นอธิกรณ์ อธิกรณ์ไม่เป็นการโจท เป็นอธิกรณ์ด้วยเป็นการโจทด้วย การโจทเป็นอนุวาทาธิกรณ์ก็มีการโจทไม่เป็นอธิกรณ์ก็มี อธิกรณ์ไม่เป็นการโจทก็มี เป็นอธิกรณ์ด้วยเป็นการโจทด้วยก็มี ฯ

[๖๖๗] บรรดาการโจทนั้น การโจทที่เป็นอนุวาทาธิกรณ์ เป็นไฉน

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุทั้งหลายในธรรมวินัยนี้ ย่อมโจทภิกษุด้วยศีลวิบัติ อาจารย์วิบัติ ติฐิวินัย หรืออาชีวะวิบัติ การโจท การกล่าวหา การฟ้องร้อง การประท้วง ความเป็นผู้คล้อยตาม การทำความอุตสาหะโจท การตามเพิ่มกำลังให้ ในเรื่องนั้น อันใด นี้ชื่อว่า การโจทเป็นอนุวาทาธิกรณ์ บรรดาการโจทนั้น การโจทที่ไม่เป็นอธิกรณ์ เป็นไฉน

มารดา กล่าวหาบุตรบ้าง บุตร กล่าวหา มารดาบ้าง บิดา กล่าวหาบุตรบ้าง บุตร กล่าวหาบิดาบ้าง พี่ชาย กล่าวหาน้องชายบ้าง พี่ชาย กล่าวหาน้องหญิงบ้าง น้องหญิง กล่าวหาพี่ชายบ้าง สหาย กล่าวหา สหายบ้าง นี้ชื่อว่า การโจทไม่เป็นอธิกรณ์

บรรดาอธิกรณ์นั้น อธิกรณ์ที่ไม่เป็นการโจท เป็นไฉน

อาปัตตาธิกรณ์ กิจจาธิกรณ์ วิวาทาธิกรณ์ นี้ชื่อว่า อธิกรณ์ไม่เป็นการโจท

บรรดาอธิกรณ์นั้น อธิกรณ์ที่เป็นอธิกรณ์ด้วย เป็นการโจทด้วย เป็นไฉน

อนุวาทาธิกรณ์ เป็นอธิกรณ์ด้วย เป็นการโจทด้วย ฯ

อาปัตตาธิกรณ์

[๖๖๘] อาบัติเป็นอาปัตตาธิกรณ์ อาบัติไม่เป็นอธิกรณ์ อธิกรณ์ไม่เป็นการอาบัติ เป็นอธิกรณ์ด้วยเป็นการอาบัติด้วย อาบัติเป็นอาปัตตาธิกรณ์ก็มี อาบัติไม่เป็นอธิกรณ์ก็มี อธิกรณ์ไม่เป็นการอาบัติก็มี เป็นอธิกรณ์ด้วยเป็นการอาบัติด้วยก็มี ฯ

[๖๖๕] บรรดาอธิกรณ์นั้น อาบัติเป็นอาปตตาทิกรณ์ เป็นไฉน
อาบัติ ๕ กองเป็นอาปตตาทิกรณ์บ้าง อาบัติ ๗ กองเป็นอาปตตาทิกรณ์บ้างนี้ชื่อว่า อาบัติ
เป็นอาปตตาทิกรณ์

บรรดาอธิกรณ์นั้น อาบัติที่ไม่เป็นอธิกรณ์ เป็นไฉน
โสคาบัติ สมาบัติ นี้ชื่อว่า อาบัติไม่เป็นอธิกรณ์
บรรดาอธิกรณ์นั้น อธิกรณ์ที่ไม่เป็นอาบัติ เป็นไฉน
กิจจาริกรณ์ วิวาหาธิกรณ์ อนุวาหาธิกรณ์ นี้ชื่อว่าอธิกรณ์ไม่เป็นอาบัติ
บรรดาอธิกรณ์นั้น อธิกรณ์ที่เป็นอธิกรณ์ด้วย เป็นอาบัติด้วย เป็นไฉน
อาปตตาทิกรณ์ เป็นอธิกรณ์ด้วย เป็นอาบัติด้วย ฯ

กิจจาริกรณ์

[๖๗๐] กิจเป็นกิจจาริกรณ์ กิจไม่เป็นอธิกรณ์ อธิกรณ์ไม่เป็นกิจ เป็นอธิกรณ์ด้วยเป็น
กิจด้วย กิจเป็นกิจจาริกรณ์ก็มี กิจไม่เป็นอธิกรณ์ก็มี อธิกรณ์ไม่เป็นกิจก็มี เป็นอธิกรณ์ด้วยเป็น
กิจด้วยก็มี ฯ

[๖๗๑] บรรดาอธิกรณ์นั้น กิจเป็นกิจจาริกรณ์ เป็นไฉน
ความเป็นหน้าที่ ความเป็นกรณียะแห่งสงฆ์อันใด คือ อปโลกนกรรม ญัตติกรรม ญัตติ
ทุติยกรรม ญัตติจตุตถกรรม นี้ชื่อว่า กิจเป็นกิจจาริกรณ์
บรรดาอธิกรณ์นั้น กิจไม่เป็นอธิกรณ์ เป็นไฉน
กิจที่จะต้องทำแก่พระอาจารย์ กิจที่จะต้องทำแก่พระอุปัชฌายะ กิจที่จะต้องทำแก่ภิกษุผู้
เสมออุปัชฌายะ กิจที่จะต้องทำแก่ภิกษุผู้เสมอพระอาจารย์ นี้ชื่อว่า กิจ ไม่เป็นอธิกรณ์
บรรดาอธิกรณ์นั้น อธิกรณ์ไม่เป็นกิจ เป็นไฉน
วิวาหาธิกรณ์ อนุวาหาธิกรณ์ อาปตตาทิกรณ์ นี้ชื่อว่า อธิกรณ์ไม่เป็นกิจ
บรรดาอธิกรณ์นั้น อธิกรณ์ที่เป็นอธิกรณ์ด้วยเป็นกิจด้วย เป็นไฉน
กิจจาริกรณ์ เป็นอธิกรณ์ด้วย เป็นกิจด้วย ฯ

วิวาหาธิกรณ์ระงับด้วยสมณะ ๒ อย่าง

[๖๗๒] วิวาหาธิกรณ์ระงับด้วยสมณะเท่าไร

วิวาทาธิกรณ์ ย่อมระงับด้วยสมณะ ๒ คือ สัมมุขาวินัย ๑ เขกฺขยสิกขา ๑ บางทีวิวาทาธิกรณ์ไม่อาศัยสมณะอย่างหนึ่ง คือ เขกฺขยสิกขา พึงระงับด้วยสมณะอย่างเดียว คือ สัมมุขาวินัย บางทีพึงตกลงกันได้ สมจริงดังที่ตรัสไว้ว่า

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุทั้งหลายในธรรมวินัยนี้ ย่อมวิวาทกันว่า

๑. นี่เป็นธรรม นี่ไม่เป็นธรรม

๒. นี่เป็นวินัย นี่ไม่เป็นวินัย

๓. นี่พระตถาคตเจ้าตรัสภายิตไว้ นี่พระตถาคตเจ้าไม่ได้ตรัสภายิตไว้

๔. นี่พระตถาคตเจ้าทรงประพฤติมา นี่พระตถาคตเจ้าไม่ได้ทรง ประพฤติมา

๕. นี่พระตถาคตเจ้าทรงบัญญัติไว้ นี่พระตถาคตเจ้าไม่ได้ทรงบัญญัติไว้

๖. นี่เป็นอาบัติ นี่ไม่เป็นอาบัติ

๗. นี่เป็นอาบัติเบา นี่เป็นอาบัติหนัก

๘. นี่เป็นอาบัติมีส่วนเหลือ นี่เป็นอาบัติไม่มีส่วนเหลือ

๙. นี่เป็นอาบัติชั่วหยาบ นี่เป็นอาบัติไม่ชั่วหยาบ

ดูกรภิกษุทั้งหลาย หากภิกษุพวกนั้นสามารถระงับอธิกรณ์นั้นได้ นี้เรียกว่า อธิกรณ์ระงับแล้ว ระงับด้วยอะไร ด้วยสัมมุขาวินัย ในสัมมุขาวินัยนั้น มีอะไรบ้าง มีความพร้อมหน้าสงฆ์ ความพร้อมหน้าธรรม ความพร้อมหน้าวินัย ความพร้อมหน้าบุคคล

ก็ความพร้อมหน้าสงฆ์ ในสัมมุขาวินัยนั้นอย่างไร คือ ภิกษุผู้เข้ากรรมมีจำนวนเท่าไร ภิกษุเหล่านั้นมาประชุมกัน นำฉันทะของผู้ควรฉันทะมา ผู้อยู่พร้อมหน้ากันไม่คัดค้าน นี้ชื่อว่า ความพร้อมหน้าสงฆ์ในสัมมุขาวินัยนั้น

ก็ความพร้อมหน้าธรรม ความพร้อมหน้าวินัย ในสัมมุขาวินัยนั้นอย่างไร คือ อธิกรณ์นั้นระงับโดยธรรม โดยวินัย และโดยสัตตฤศาสน์ใด นี้ชื่อว่า ความพร้อมหน้าธรรม ความพร้อมหน้าวินัย ในสัมมุขาวินัยนั้น

ก็ความพร้อมหน้าบุคคลในสัมมุขาวินัยนั้นอย่างไร คือ โจทก์และจำเลย ทั้งสอง เป็นคู่ต่อสู้ ในคดีอยู่พร้อมหน้ากัน นี้ชื่อว่า ความพร้อมหน้าบุคคลในสัมมุขาวินัยนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย หากอธิกรณ์ระงับอย่างนี้ ผู้ทำรื้อฟื้นเป็นปาจิตติย ที่รื้อฟื้น ผู้ให้ฉันทะ ตีเตียน เป็นปาจิตติยที่ตีเตียน

[๖๗๓] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าภิกษุเหล่านั้นไม่สามารถระงับอธิกรณ์นั้น ในอาวาสนั้นได้ พวกเธอพึงไปสู่อาวาสที่มีภิกษุมากกว่า หากพวกเธอกำลังไปสู่ อาวาสนั้น สามารถระงับอธิกรณ์ได้ ในระหว่างทาง นี้เรียกว่า อธิกรณ์ระงับแล้ว ระงับด้วยอะไร ด้วยสัมมุขาวินัย ในสัมมุขาวินัยนั้น มีอะไรบ้าง มีความพร้อม หน้าสงฆ์ ความพร้อมหน้าธรรม ความพร้อมหน้าวินัย ความพร้อมหน้าบุคคล

ก็ความพร้อมหน้าสงฆ์ ในสัมมุขาวินัยนั้นอย่างไร คือ ภิกษุผู้เข้ากรรมมีจำนวนเท่าไร ภิกษุเหล่านั้นมาประชุมกัน นำฉันทะของผู้ควรฉันทะมา ผู้อยู่ พร้อมหน้ากัน ไม่คัดค้าน นี้ชื่อว่า ความพร้อมหน้าสงฆ์ ในสัมมุขาวินัยนั้น

ก็ความพร้อมหน้าธรรม ความพร้อมหน้าวินัย ในสัมมุขาวินัยนั้นอย่างไร คือ อธิกรณ์นั้น ระงับโดยธรรม โดยวินัย และโดยสัตตสุศาสน์ใด นี้ชื่อว่า ความพร้อมหน้าธรรม ความพร้อมหน้าวินัย ในสัมมุขาวินัยนั้น

ก็ความพร้อมหน้าบุคคล ในสัมมุขาวินัยนั้นอย่างไร คือ โจทก์และจำเลย ทั้งสอง เป็นคู่ต่อสู้ในคดีอยู่พร้อมหน้ากัน นี้ชื่อว่า ความพร้อมหน้าบุคคล ใน สัมมุขาวินัยนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าอธิกรณ์ระงับอย่างนี้ ผู้ทำหรือพิน เป็นปาจิตตีย์ ที่หรือพิน ผู้ให้ฉันทะ ตีเตียน เป็นปาจิตตีย์ที่ตีเตียน ฯ

[๖๗๔] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าภิกษุเหล่านั้นกำลังไปสู่อาวาสนั้น ไม่สามารถระงับอธิกรณ์นั้น ในระหว่างทางได้ พวกเธอไปถึงอาวาสนั้นแล้ว พึงกล่าวกะภิกษุ เจ้าถิ่น ว่า ท่านทั้งหลาย อธิกรณ์นี้เกิดแล้วอย่างนี้ บังเกิดแล้วอย่างนี้ ขอโอกาส ท่านทั้งหลายจงระงับอธิกรณ์นี้ โดยธรรม โดยวินัย และโดยสัตตสุศาสน์ ตามวิถี ทางที่อธิกรณ์นี้จะพึงระงับด้วยดี

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าพวกภิกษุเจ้าถิ่นเป็นผู้แก่กว่า พวกภิกษุอาคันตุกะอ่อนกว่า พวกเธอพึงกล่าวกะภิกษุอาคันตุกะว่า ท่านทั้งหลาย ขอนิมนต์ท่าน ทั้งหลายจงรวมอยู่ ณ ที่ควรส่วนข้างหนึ่ง สักครู่หนึ่ง ตลอดเวลาที่พวกผมจะ ประึกษา กัน แต่ถ้าพวกภิกษุเจ้าถิ่นเป็นผู้อ่อนกว่า พวกภิกษุอาคันตุกะแก่กว่า พวกเธอพึงกล่าวกะภิกษุอาคันตุกะว่า ท่านทั้งหลาย ถ้าเช่นนั้นขอท่านทั้งหลาย จงอยู่ ณ ที่นี้สักครู่หนึ่งจนกว่าพวกผมจะประึกษา กัน

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าพวกภิกษุเจ้าถิ่นกำลังประึกษา คิดกันอย่างนี้ว่า พวกเราไม่สามารถระงับ อธิกรณ์นี้โดยธรรม โดยวินัย และโดยสัตตสุศาสน์ พวกเธอไม่พึงรับอธิกรณ์นั้น ไว้ แต่ถ้ากำลัง

ปริกษา คิดกันอย่างนี้ว่า พวกเรา สามารถระงับอธิกรณ์นี้ได้โดยธรรม โดยวินัย และโดยสัตตศาสน์ พวกเธอฟังกล่าวกะ พวกภิกษุอาคันตุกะว่า ท่านทั้งหลาย ถ้าพวกท่านจักแจ้งอธิกรณ์นี้ตามที่เกิดแล้ว ตามที่อุบัติแล้วแก่พวกเรา เหมือนอย่างพวกเราจักระงับอธิกรณ์นี้โดยธรรม โดยวินัย และโดยสัตตศาสน์ฉันใด อธิกรณ์นี้จักระงับด้วยดีฉันนั้น อย่างนี้พวกเรา จึงจักรับอธิกรณ์นี้ หากพวกท่านจักไม่แจ้งอธิกรณ์นี้ตามที่เกิดแล้ว ตามที่อุบัติแล้วแก่พวกเรา เหมือนอย่างพวกเราจักระงับอธิกรณ์นี้โดยธรรม โดยวินัย และโดย สัตตศาสน์ ฉันใด อธิกรณ์นี้จักไม่ระงับด้วยดี ฉันนั้น พวกเราจักไม่รับอธิกรณ์นี้

ดูกรภิกษุทั้งหลาย พวกภิกษุเจ้าถิ่นพึงรอบคอบอย่างนี้แล้วรับอธิกรณ์นั้นไว้ พวกภิกษุอาคันตุกะนั้น ฟังกล่าวกะพวกภิกษุเจ้าถิ่นว่า พวกผมจักแจ้งอธิกรณ์นี้ ตามที่เกิดแล้ว ตามที่อุบัติแล้ว แก่ท่านทั้งหลาย ถ้าท่านสามารถระงับอธิกรณ์นี้ โดยธรรม โดยวินัย และโดยสัตตศาสน์ ระหว่างเวลาเท่านี้ได้ อธิกรณ์นี้จักระงับ ด้วยดีเช่นว่านั้น อย่างนี้ พวกผมจักมอบอธิกรณ์แก่ท่านทั้งหลาย หากท่านทั้งหลาย ไม่สามารถระงับอธิกรณ์นี้โดยธรรม โดยวินัย และโดยสัตตศาสน์ ระหว่างเวลา เท่านี้ได้ อธิกรณ์นี้จักไม่ระงับด้วยดีเช่นว่านั้น พวกผมจักไม่มอบอธิกรณ์นี้แก่ท่านทั้งหลาย พวกผมนี้แหละจักเป็นเจ้าของอธิกรณ์นี้

ดูกรภิกษุทั้งหลาย พวกภิกษุอาคันตุกะพึงรอบคอบอย่างนี้ แล้วจึงมอบอธิกรณ์นั้นแก่พวกภิกษุเจ้าถิ่น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าภิกษุเหล่านั้นสามารถระงับอธิกรณ์นั้นได้ นี้เรียกว่าอธิกรณ์ระงับดีแล้ว ระงับด้วยอะไร ด้วยสัมมุขาวินัย ในสัมมุขาวินัยนั้น มีอะไรบ้าง มีความพร้อมหน้าสงฆ์ ความพร้อมหน้าธรรม ความพร้อมหน้าวินัย ความพร้อมหน้าบุคคล ...

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าอธิกรณ์ระงับแล้วอย่างนี้ ผู้ทำรื้อฟื้น เป็นปาจิตตีย์ ที่รื้อฟื้น ผู้ให้ฉันทะติเตียน เป็นปาจิตตีย์ที่ติเตียน ฯ

อุพพาหิกวิธี

[๖๗๕] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าเมื่อภิกษุเหล่านั้นวินิจฉัยอธิกรณ์นั้นอยู่มีเสียงแข็งแซ่เกิดขึ้นและไม่ทราบความแห่งถ้อยคำที่กล่าวแล้วนั้น เราอนุญาตให้ ระงับอธิกรณ์เห็นปานนี้ด้วยอุพพาหิกวิธี ภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์คุณ ๑๐ ประการ สงฆ์พึงสมมติด้วยอุพพาหิกวิธี

องค์คุณ ๑๐ ประการ

๑. เป็นผู้มึนศีล สำรวมในปาติโมกข์สังวร ถึงพร้อมด้วยอาจารย์และโคจร มีปรกติเห็นภัยในโทษมีประมาณเล็กน้อย สมาทานศึกษาอยู่ในสิกขาบททั้งหลาย

๒. เป็นพหูสูตร ทรงสุตะ สั่งสมสุตะ ธรรมเหล่านั้นใดไพเราะ ในเบื้องต้น ท่ามกลาง และที่สุด ย่อมสรรเสริญพรหมจรรย์อันบริสุทธิ์บริบูรณ์สิ้นเชิง พร้อมทั้งอรรถพร้อมทั้งพยัญชนะ ธรรมทั้งหลายเห็นปานนี้ ย่อมเป็นอันเรอสดับมาก ทรงไว้ สั่งสมด้วยวาจา เข้าไปเพ่งด้วยใจ แหวงตลอดคดีแล้วด้วยทิวติ

๓. จำปาติโมกข์ทั้งสองได้ดีโดยพิสดาร จำแนกดี สวดดี วินิจฉัยถูกต้องโดยสูตร โดยอนุพยัญชนะ

๔. เป็นผู้ตั้งมั่นในพระวินัย ไม่คลอนแคลน

๕. เป็นผู้อาจชี้แจงให้คู่ต่อสู้ในอธิกรณ์ยินยอม เข้าใจ เพ่งเห็น เลื่อมใส

๖. เป็นผู้ฉลาดเพื่อยังอธิกรณ์อันเกิดขึ้นให้ระงับ

๗. รู้อธิกรณ์

๘. รู้เหตุเกิดอธิกรณ์

๙. รู้ความระงับแห่งอธิกรณ์

๑๐. รู้ทางระงับอธิกรณ์

คุณภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาตให้สมมติภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์คุณ ๑๐ นี้ ด้วยอุพพาหิกวิธี ๑

[๖๗๖] คุณภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงสมมติอย่างนี้ พึงขอร้องภิกษุก่อน ครั้นแล้ว

ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติทุติยกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาสมมติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า เมื่อพวกเราวินิจฉัยอธิกรณ์นี้ อยู่ มีเสียงแข็งแข็งเกิดขึ้นและไม่ทราบอรรถแห่งถ้อยคำที่กล่าวแล้วนั้น ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงสมมติภิกษุมิชื่อนี้ด้วย มิชื่อนี้ด้วย เพื่อบรรณอธิกรณ์นี้ ด้วยอุพพาหิกวิธี นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า เมื่อพวกเราวินิจฉัยอธิกรณ์ นี้ อยู่ มีเสียงแข็งแข็งเกิดขึ้น และไม่ทราบความแห่งถ้อยคำที่กล่าว แล้วนั้น สงฆ์สมมติภิกษุมิชื่อนี้ด้วย มิชื่อนี้ด้วย เพื่อบรรณ

ระงับอธิกรณ์นี้ ด้วยอุพพาหิภิกขี การสมมติภิกขุมีชื่อนี้ด้วย มีชื่อนี้ด้วย เพื่อระงับอธิกรณ์นี้ ด้วยอุพพาหิภิกขี ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้น พึงพูด

ภิกขุมีชื่อนี้ด้วย มีชื่อนี้ด้วย อันสงฆ์สมมติแล้ว เพื่อระงับอธิกรณ์นี้ ด้วยอุพพาหิภิกขี ชอบแก่สงฆ์ เหตุนั้นจึงนี้ ข้ำพเจ้าทรง ความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้ ฯ

[๖๗๗] คูกรภิกขุทั้งหลาย ถ้าภิกขุเหล่านั้นสามารถระงับอธิกรณ์นั้นด้วยอุพพาหิภิกขี นี้เรียกว่า อธิกรณ์ระงับแล้ว ระงับด้วยอะไร ด้วยสัมมุขาวินัย ในสัมมุขาวินัยนั้นมิอะไรบ้าง มีความพร้อมหน้าธรรม ความพร้อมหน้าวินัย ความพร้อมหน้าบุคคล ...

คูกรภิกขุทั้งหลาย ถ้าอธิกรณ์ระงับแล้วอย่างนี้ ผู้ทำรื้อฟื้น เป็นปาจิตตีย์ที่รื้อฟื้น ฯ

[๖๗๘] คูกรภิกขุทั้งหลาย ถ้าเมื่อภิกขุเหล่านั้นวินิจฉัยอธิกรณ์นั้นอยู่ในบริษัทนั้นพึงมี ภิกษุธรรมกถิก เธอจำสูตรไม่ได้เลย จำวิภังค์แห่งสูตรก็ไม่ได้ เธอไม่ได้สังเกตใจความ ย่อมค้ำใจความตามเค้าพยัญชนะ ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถพึงประกาศให้ภิกษุเหล่านั้นทราบด้วยคณะผู้คดี ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาคณะผู้คดี

ขอท่านทั้งหลายจงฟังข้าพเจ้า ภิกษุมีชื่อนี้รูปนี้เป็นธรรมกถิกเธอจำสูตรไม่ได้เลย จำวิภังค์แห่งสูตรก็ไม่ได้ เธอไม่ได้สังเกต ใจความ ย่อมค้ำใจความตามเค้าพยัญชนะ ถ้า ความพร้อมพรั่งของ ท่านทั้งหลายถึงที่แล้ว พวกเราพึงขับภิกษุมีชื่อนี้ให้ออกไป แล้วที่เหลือ พึงระงับอธิกรณ์นี้

คูกรภิกขุทั้งหลาย ถ้าภิกษุเหล่านั้นขับภิกษุนั้นออกไปแล้วสามารถระงับอธิกรณ์นั้น ได้ นี้ เรียกว่า อธิกรณ์ระงับแล้ว ระงับด้วยอะไร ด้วยสัมมุขาวินัย ในสัมมุขาวินัยนั้นมิอะไรบ้าง มีความพร้อมหน้าธรรม ความพร้อมหน้าวินัย ความพร้อมหน้าบุคคล ...

คูกรภิกขุทั้งหลาย หากอธิกรณ์ระงับแล้วอย่างนี้ ผู้ทำรื้อฟื้น เป็นปาจิตตีย์ที่รื้อฟื้น ฯ

[๖๗๙] คูกรภิกขุทั้งหลาย ถ้าเมื่อภิกษุเหล่านั้นวินิจฉัยอธิกรณ์นั้นอยู่ในบริษัทนั้นพึงมี ภิกษุธรรมกถิก เธอจำสูตรได้ แต่จำวิภังค์แห่งสูตรไม่ได้เลย เธอไม่ได้สังเกตใจความ ย่อมค้ำใจ ความตามเค้าพยัญชนะ ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้ภิกษุเหล่านั้นทราบด้วยคณะผู้คดี ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาคณะผู้ตัด

ขอท่านทั้งหลายจงฟังข้าพเจ้า ภิกษุผู้มีชื่อนี้รูปนี้เป็นธรรมกถิกเธอจำสูตรได้ แต่จำวิภังค์แห่งสูตรไม่ได้เลย เธอไม่สังเกตใจความ ย่อมค้ำใจความตามเค้าพยานะ ถ้าความพร้อมพรั่งของท่านทั้ง หลายถึงที่แล้ว พวกเราพึงขับภิกษุผู้มีชื่อนี้ให้ออกไป แล้วที่เหลือ พึง ระวังบอชริกรรมนี้

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าภิกษุเหล่านั้นขับภิกษุนั้นออกไปแล้ว สามารถระวังบอชริกรรมนั้นได้ นี้เรียกว่า อชริกรรมระวังแล้ว ระวังด้วยอะไร ด้วยสัมมุขวินัย ในสัมมุขวินัยนั้นมีอะไรบ้าง มีความพร้อมหน้าธรรม ความพร้อมหน้าวินัย ความพร้อมหน้าบุคคล ...

ดูกรภิกษุทั้งหลาย หากอชริกรรมระวังแล้วอย่างนี้ ผู้ทำหรือพื้นเป็นปาจิตตีย์ ที่หรือพื้น ๆ

[๖๘๐] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าภิกษุเหล่านั้นไม่สามารถระวังบอชริกรรมนั้นด้วยอุพพาหิกวิธี พวกเธอพึงมอบอชริกรรมนั้นแก่สงฆ์ว่า ท่านเจ้าข้า พวกข้าพเจ้า ไม่สามารถระวังบอชริกรรมนี้ด้วยอุพพาหิกวิธี ขอสงฆ์นั้นแหละจงระวังบอชริกรรมนี้

ดูกรภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาต ให้ระวังบอชริกรรมเห็นปานนี้ด้วยเขภุยยสิกาพึงสมมติภิกษุผู้ประกอบด้วยองค์คุณ ๕ ให้เป็นผู้ให้จับสลาก คือ

๑. ไม่ถึงความลำเอียงเพราะความชอบพอ
๒. ไม่ถึงความลำเอียงเพราะความเกลียดชัง
๓. ไม่ถึงความลำเอียงเพราะความงมงาย
๔. ไม่ถึงความลำเอียงเพราะความกลัว และ
๕. พึงรู้จักสลากที่จับแล้วและยังไม่จับ

ก็แล สงฆ์พึงสมมติอย่างนี้ พึงขอร้องภิกษุก่อน ครั้นแล้วภิกษุผู้ฉลาดผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติทุติยกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาสมมติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงสมมติภิกษุผู้มีชื่อนี้ ให้เป็นผู้ให้จับสลาก นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า สงฆ์สมมติภิกษุผู้มีชื่อนี้ ให้ เป็นผู้ให้จับสลาก การสมมติภิกษุผู้มีชื่อนี้ ให้เป็นผู้ให้จับสลาก ชอบแก่ ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ภิกษุมีชื่ออันสงฆ์สมมติแล้ว ให้เป็นผู้ให้จับสลาก ชอบแก่ สงฆ์ เหตุนี้จึงนั่ง
ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้

ภิกษุผู้ให้จับสลากนั้น พึงให้ภิกษุทั้งหลายจับสลาก ภิกษุพวกธรรมวาทีมากกว่า ย่อมกล่าว
ฉันใด พึงระงับอธิกรณ์นั้น ฉะนั้น นี้เรียกว่า อธิกรณ์ระงับ แล้ว ระงับด้วยอะไร ด้วยสัมมุขา
วินัย และเขภุชยสิกขา ในสัมมุขาวินัยนั้นมี อะไรบ้าง มีความพร้อมหน้าสงฆ์ ความพร้อมหน้าธรรม
ความพร้อมหน้าวินัย ความพร้อมหน้าบุคคล

ก็ความพร้อมหน้าสงฆ์ ในสัมมุขาวินัยนั้นอย่างไร คือ ภิกษุผู้เข้ากรรมมีจำนวนเท่าไร
ภิกษุเหล่านั้นมาประชุมกัน นำฉันทะของผู้ควรฉันทะมา ผู้อยู่พร้อมหน้ากัน ไม่คัดค้าน นี้ชื่อว่าการ
พร้อมหน้าสงฆ์ ในสัมมุขาวินัยนั้น

ก็ความพร้อมหน้าธรรม ความพร้อมหน้าวินัย ในสัมมุขาวินัยนั้นอย่างไร คือ อธิกรณ์นั้น
ระงับโดยธรรม โดยวินัย และโดยสัตตสุสานใด นี้ชื่อว่า ความพร้อมหน้าธรรม ความพร้อมหน้า
วินัย ในสัมมุขาวินัยนั้น

ก็ความพร้อมหน้าบุคคล ในสัมมุขาวินัยนั้นอย่างไร คือ โจทก์และจำเลย ทั้งสอง เป็นคู่
ต่อสู้ในคดีอยู่พร้อมหน้ากัน นี้ชื่อว่าการพร้อมหน้าบุคคล ในสัมมุขาวินัยนั้น

ก็ในเขภุชยสิกขานั้นมีอะไรบ้าง มีกิริยา ความกระทำ ความเข้าไป ความเข้าไปเฉพาะ ความ
รับรอง ความไม่คัดค้านกรรมในเขภุชยสิกขาอันใด นี้มีในเขภุชยสิกขานั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย หากอธิกรณ์ระงับอย่างนี้ ผู้ทำหรือพินเป็นปาจิตติยที่หรือพิน ผู้ให้ฉันทะ
ติเตียน เป็นปาจิตติยที่ติเตียน ฯ

วิธีจับสลาก ๓ วิธี

[๖๘๑] โดยสมัยนั้นแล อธิกรณ์เกิดแล้วอย่างนี้ อุบัติแล้วอย่างนี้ ในพระนครสาวัตถิ
จึงภิกษุเหล่านั้นไม่พอใจด้วยการระงับอธิกรณ์ของสงฆ์ ในพระนครสาวัตถิ ได้ทราบข่าวว่า ใน
อาวาสโน้น มีพระเถระอยู่หลายรูป เป็นผู้คงแก่เรียน ชำนาญในคัมภีร์ ทรงธรรม ทรงวินัย
ทรงมาติกา ฉลาด เฉียบแหลม มีปัญญา เป็นลัทธิ มีความรังเกียจ ใครต่อสิขา หากพระเถระ
เหล่านั้นพึงระงับ อธิกรณ์นี้โดยธรรม โดยวินัย และโดยสัตตสุสาน อย่างนี้ อธิกรณ์นี้พึงระงับด้วย
ดี จึงไปสู่อาวาสโน้น แล้วเรียนกะพระเถระพวกนั้นว่า ท่านเจ้าข้า อธิกรณ์นี้ เกิดแล้วอย่างนี้
อุบัติเหตุแล้วอย่างนี้ ขอโอกาส ขอรับ ขอพระเถระทั้งหลายจงระงับอธิกรณ์นี้ โดยธรรม โดยวินัย
และโดยสัตตสุสาน ตามวิถีทางที่อธิกรณ์นี้พึงระงับด้วยดี

จึงพระเถระพวกนั้นช่วยระงับอธิกรณ์นั้นแล้ว เหมือนอย่างที่ตั้งฆ้องในพระนครสาวัดตีระงับแล้ว ตามวิธีที่ระงับด้วยดีแล้วละนั้น ครั้งนั้น ภิกษุผู้ไม่ยินดี ไม่พอใจด้วยการระงับอธิกรณ์ของสงฆ์ในพระนครสาวัดตีนั้น ไม่พอใจด้วยการ ระงับอธิกรณ์ของพระเถระมากรูป ได้ทราบข่าวว่า ในอาวาสโน้น มีพระเถระอยู่ ๓ รูป ... มีพระเถระอยู่ ๒ รูป ... มีพระเถระอยู่รูปเดียว เป็นผู้คงแก่เรียน ชำนาญ ในคัมภีร์ ทรงธรรม ทรงวินัย ทรงมาติกา ฉลาด เฉียบแหลม มีปัญญา เป็นลัทธิ มีความรังกะยง ไคร่ต่อศึกษา หากพระเถระนั้นพึงระงับอธิกรณ์นี้โดยธรรมโดยวินัย และโดย สัตตสุสานน์ อย่างนี้ อธิกรณ์นี้พึงระงับด้วยดี จึงไปสู่อาวาสโน้น แล้วเรียนกะพระเถระนั้นว่า ท่านขอรับ อธิกรณ์นี้เกิดแล้วอย่างนี้ อุบัติแล้วอย่างนี้ ขอโอกาส ขอรับ ขอพระเถระจงระงับ อธิกรณ์นี้ โดยธรรม โดยวินัย และโดยสัตตสุสานน์ ตามวิถีทางที่อธิกรณ์นี้จะพึงระงับด้วยดี

จึงพระเถระนั้นช่วยระงับอธิกรณ์นั้นแล้ว เหมือนอย่างที่ตั้งฆ้องในพระนครสาวัดตีระงับแล้ว เหมือนอย่างที่ตั้งพระเถระมากรูประงับแล้ว เหมือนอย่างที่ตั้งพระเถระ ๓ รูประงับแล้ว และเหมือนอย่างที่ตั้งพระเถระ ๒ รูประงับแล้ว ตามวิธีที่ระงับด้วย ดีแล้ว ละนั้น

ครั้งนั้น ภิกษุผู้ที่ไม่พอใจด้วยการระงับอธิกรณ์ของสงฆ์ในพระนครสาวัดตี ไม่พอใจด้วยการ ระงับอธิกรณ์ของพระเถระมากรูป ไม่พอใจด้วยการระงับอธิกรณ์ ของพระเถระ ๓ รูป ไม่พอใจ ด้วยการระงับอธิกรณ์ของพระเถระ ๒ รูป ไม่พอใจ ด้วยการระงับอธิกรณ์ของพระเถระรูปเดียว จึงเข้าไป เฝ้าพระผู้มีพระภาค แล้ว กราบทูลเรื่องนั้นแต่พระผู้มีพระภาคฯ ตรัสว่า

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อธิกรณ์ที่พิจารณาแล้วนั้นเป็นอันสงบระงับดีแล้ว ดูกรภิกษุทั้งหลาย เรานุญาตวิธีจับสลาก ๓ อย่าง คือ ปกปิด ๑ กระชิบบอก ๑ เปิดเผย ๑ ตามความยินยอมของ ภิกษุพวกนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็วิธีจับสลากปกปิด เป็นไฉน

ภิกษุผู้ให้จับสลากนั้น พึงทำสลากให้มีสี และไม่มีสี แล้วเข้าไปหา ภิกษุทีละรูปๆ แล้ว แนะนำอย่างนี้ว่า นี่สลากของผู้กล่าวอย่างนี้ นี่สลากของผู้ กล่าวอย่างนี้ ท่านจงจับสลากที่ชอบใจ เมื่อภิกษุนั้นจับแล้ว พึงแนะนำว่า ท่านอย่าแสดงแก่ใครๆ ถ้ารู้ว่าธรรมวาทีมากกว่า พึงบอกว่า สลากจับ ไม่ดี แล้วให้จับใหม่ ถ้ารู้ว่าธรรมวาทีมากกว่า พึงประกาศว่า สลากจับดีแล้ว ดูกรภิกษุทั้งหลาย วิธีจับสลากปกปิดเป็นอย่างไรแหละ

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็วิธีจับสลากกระชิบบอก เป็นไฉน

ภิกษุผู้ให้จับสลากนั้น พึงกระซิบบอกที่ใกล้หูของภิกษุแต่ละรูปๆ ว่า นี่สลากของผู้กล่าวอย่างนี้ นี่สลากของผู้กล่าวอย่างนี้ ท่านจงจับสลากที่ชอบใจเมื่อภิกษุนั้นจับแล้ว พึงแนะนำว่า ท่านอย่าบอกแก่ใครๆ ถ้ารู้ว่า อรรถรรวาทิ มากกว่า พึงบอกว่า สลากจับไม่ดี แล้วให้จับใหม่ ถ้ารู้ว่า อรรถรรวาทิ มากกว่า พึงประกาศว่า สลากจับดีแล้ว ดูกรภิกษุทั้งหลาย วิธีจับสลากกระซิบบอกเป็นอย่างนี้แหละ

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็วิธีจับสลากเปิดเผย เป็นไฉน

ถ้ารู้ว่า อรรถรรวาทิ มากกว่า พึงให้จับสลากเปิดเผย อย่างแจ่มแจ้ง วิธีจับสลากเปิดเผยเป็นอย่างนี้แหละ

ดูกรภิกษุทั้งหลาย วิธีจับสลาก ๓ อย่างนี้แล ฯ

อนุวาทาธิกรณ์ระงับด้วยสมณะ ๔ อย่าง

[๖๘๒] อนุวาทาธิกรณ์ระงับด้วยสมณะเท่าไร

อนุวาทาธิกรณ์ระงับด้วยสมณะ ๔ คือ สัมมุขาวินัย ๑ สติวินัย ๑ อมุพหวินัย ๑

ตัสสปาปิยสิกา ๑ ฯ

[๖๘๓] บางทีอนุวาทาธิกรณ์ ไม่อาศัยสมณะ ๒ อย่าง คือ อมุพหวินัย ๑ ตัสสปาปิยสิกา ๑ ระงับด้วยสมณะ ๒ อย่าง คือ สัมมุขาวินัย ๑ สติ วินัย ๑ บางทีพึงตกลงกันได้ สมจริงดังที่ตรัสไว้ว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุ ทั้งหลายในธรรมวินัยนี้ โจทภิกษุด้วยศีลวิบัติอันไม่มีมูล สงฆ์พึงให้สติวินัยแก่ ภิกษุนั้น ผู้ถึงความไพบูรณ์แห่งสติอยู่แล้ว ก็แล สงฆ์พึงให้สติวินัยอย่างนี้

วิธีให้สติวินัย

ภิกษุนั้นพึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า ไหว้เท้าภิกษุผู้แก่กว่า นั่งกระหย่ง ประคองอัญชติ แล้วกล่าวคำขอว่าดังนี้:-

คำขอสติวินัย

ท่านเจ้าข้า ภิกษุทั้งหลายย่อมโจทข้าพเจ้าด้วยศีลวิบัติ อันไม่มีมูล ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้านั้น ถึงความไพบูรณ์แห่งสติแล้ว ขอสติวินัยกะสงฆ์

พึงขอแม่ครั้งที่สอง พึงขอแม่ครั้งที่สาม ฯ

[๖๘๔] ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติ จตุตถกรรมวาจา ว่า ดังนี้:-

กรรมวาจาให้สติวินัย

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุทั้งหลายย่อมโจทภิกษุ มีชื่อนี้ ด้วยศีลวิบัติอันไม่มีมูล เธอถึงความไพบูลย์แห่งสติแล้ว ขอสติวินัยกะสงฆ์ ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงให้สติวินัย แก่ภิกษุมีชื่อนี้ ผู้ถึงความไพบูลย์แห่งสติแล้ว นี่เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุทั้งหลายย่อมโจทภิกษุ มีชื่อนี้ ด้วยศีลวิบัติอันไม่มีมูล เธอถึงความไพบูลย์แห่งสติแล้ว ขอสติวินัยกะสงฆ์ สงฆ์ให้สติวินัยแก่ภิกษุมีชื่อนี้ ผู้ถึงความไพบูลย์แห่ง สติแล้ว การให้สติวินัยแก่ภิกษุมีชื่อนี้ ผู้ถึงความไพบูลย์แห่งสติแล้ว ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้ นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สาม ...

สติวินัยอันสงฆ์ ให้แล้วแก่ภิกษุมีชื่อนี้ ผู้ถึงความไพบูลย์แห่งสติแล้ว ชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้จึงมี ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วย อย่างนี้

ดูกรภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่า อธิกรณ์ระงับแล้ว ระงับด้วยอะไรด้วยสัมมุขาวินัยกับสติวินัย ในสัมมุขาวินัยนั้นมีอะไรบ้าง มีความพร้อมหน้าสงฆ์ ความพร้อมหน้าธรรม ความพร้อมหน้าวินัย ความพร้อมหน้าบุคคล ...

ก็ความพร้อมหน้าบุคคลในสัมมุขาวินัยนั้นอย่างไร คือ โจทก์และจำเลยทั้งสองเป็นคู่ต่อสู้ในคดีอยู่พร้อมหน้ากัน นี้ชื่อว่า ความพร้อมหน้าบุคคล ในสัมมุขาวินัยนั้น

ในสติวินัยนั้นมีอะไรบ้าง มีกิริยา ความกระทำ ความเข้าไป ความเข้าไปเฉพาะ ความรับรอง ความไม่คัดค้านกรรม คือสติวินัยอันใด นี้มีในสติวินัยนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย หากอธิกรณ์ระงับแล้วอย่างนี้ ผู้ทำเรื่องผิด เป็นปาจิตตีย์ที่เรื่องผิด ผู้ให้ฉันทะติเตียน เป็นปาจิตตีย์ที่ติเตียน ฯ

[๖๘๕] บางทีอนุวาทาธิกรณ์ไม่อาศัยสมณะ ๒ อย่าง คือ สติวินัย ๑ ตัสมปาปิยสิกขา ๑ พึงระงับด้วยสมณะ ๒ อย่าง คือ สัมมุขาวินัย ๑ อมุพหวินัย ๑ บางทีพึงตกลงกันได้ สมจริงดังที่ตรัสไว้ว่า

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ วิกลจริต มีจิตแปรปรวน ได้ ประพฤติละเมิดกิจอันไม่ควรแก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจาและพยายาม ทำด้วยกาย ภิกษุทั้งหลายย่อมโจท

เธอด้วยอาบัติที่เธอวิกลจริต มีจิตแปรปรวน ประพฤติละเมิดต้องแล้วว่า ท่านต้องอาบัติแล้ว จงระลึกอาบัติเห็นปานนี้ เธอก้าวอย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย ผมวิกลจริต มีจิตแปรปรวน ได้ประพฤติกะเมิด กิจอันไม่ควรแก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจาและพยายามทำด้วยกาย ผมระลึกอาบัตินั้นไม่ได้ ผมหลงได้ทำสิ่งนี้แล้ว ภิกษุทั้งหลายผู้อื่นเธอก้าวอยู่แม้ อย่างนั้น ก็ยังโจทเธออยู่ตามเดิมว่า ท่านต้องอาบัติแล้ว จงระลึกอาบัติเห็นปานนี้

ดูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์พึงให้อุมพหวินัยแก่ภิกษุนั้น ผู้หายหลงแล้ว ก็แล สงฆ์พึงให้อุมพหวินัยอย่างนี้ ภิกษุนั้นพึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์เฉวียงบ่า ไหว้เท้าภิกษุผู้แก่กว่า นั่งกระหย่งประคองอัญชลี แล้วกล่าวคำขอ ว่าดังนี้:-

คำขอมุพหวินัย

ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าวิกลจริต มีจิตแปรปรวน ได้ประพฤติกะเมิดกิจอันไม่ควรแก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจาและพยายามทำด้วยกาย ภิกษุทั้งหลาย โจทข้าพเจ้า ด้วยอาบัติที่ข้าพเจ้าวิกลจริต มีจิตแปรปรวน ประพฤติละเมิดต้องแล้วว่า ท่านต้องอาบัติแล้ว จงระลึกอาบัติเห็นปานนี้ ข้าพเจ้ากล่าวกะ ภิกษุพวกนั้นอย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย ข้าพเจ้าวิกลจริต มีจิตแปรปรวน ได้ประพฤติกะเมิดกิจอันไม่ควรแก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจาและพยายามทำด้วยกาย ข้าพเจ้าระลึกอาบัตินั้นไม่ได้ ข้าพเจ้าหลงได้ทำสิ่งนี้แล้ว ภิกษุทั้งหลายผู้อื่นข้าพเจ้ากล่าวอยู่เมื่ออย่างนั้น ก็ยังโจทข้าพเจ้าอยู่ตามเดิมว่า ท่านต้องอาบัติแล้ว จงระลึกอาบัติเห็นปานนี้ ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้านั้นหายหลงแล้ว ขอมุพหวินัยกะสงฆ์

พึงขอแม่ครั้งที่สอง พึงขอแม่ครั้งที่สาม ฯ

[๖๘๖] ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาให้อุมพหวินัย

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุมีชื่อนี้รูปนี้ วิกลจริต มีจิตแปรปรวน ได้ประพฤติกะเมิดกิจอันไม่ควรแก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจาและพยายามทำด้วยกาย ภิกษุทั้งหลาย โจทเธอ ด้วยอาบัติที่เธอวิกลจริต มีจิตแปรปรวน ได้ประพฤติกะเมิดต้องแล้วว่า ท่านต้องอาบัติแล้ว จงระลึกอาบัติเห็นปานนี้ เธอก้าวอย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย ผมวิกลจริต มีจิตแปรปรวน ได้ประพฤติกะเมิดกิจอันไม่ควรแก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจาและ

พยายามทำด้วย กาย ฆมระลิกอวัตินันไม่ได้ ผมหลงได้ทำสิ่งนี้แล้ว ภิกษุทั้งหลายผู้อันเธอ กล่าวอยู่เมื่อนั้น ก็ยังโจทเธออยู่ตามเดิมว่า ท่านต้องอาบัติแล้ว จงระลิกอวัตินันเห็นปานนี้ เธอหายหลงแล้ว ขออมุพหวินัยกะสงฆ์ ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงให้ออมุพหวินัยแก่ ภิกษุมีชื่อนี้ ผู้หายหลงแล้ว นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุมีชื่อนี้รูปนี้ วิกลจริตมีจิตแปรปรวน ได้ประพฤติละเมิดกิจอันไม่ควรแก่สมณะเป็นอันมากทั้งที่กล่าวด้วยวาจาและพยายามทำด้วยกาย ภิกษุทั้งหลายโจทเธอด้วย อาบัติที่เธอวิกลจริต มีจิตแปรปรวนประพฤติละเมิดต้องแล้ว ว่า ท่านต้องอาบัติแล้ว จงระลิกอวัตินันเห็นปานนี้ เธอกล่าวอย่างนี้ว่า ท่านทั้งหลาย ผมวิกลจริต มีจิตแปรปรวน ได้ประพฤติละเมิดกิจอันไม่ควรแก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจาและพยายามทำด้วยกาย ฆมระลิกอวัตินันไม่ได้ ผมหลงได้ทำสิ่งนี้แล้ว ภิกษุทั้งหลายผู้อันเธอ กล่าวอยู่เมื่อนั้น ก็ยังโจทเธออยู่ตามเดิมว่า ท่านต้องอาบัติแล้ว จงระลิกอวัตินันเห็นปานนี้ เธอหายหลงแล้ว ขออมุพหวินัยกะสงฆ์ สงฆ์ให้ออมุพหวินัยแก่ภิกษุมีชื่อนี้ ผู้หายหลงแล้ว ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สาม ...

อมุพหวินัยอันสงฆ์ให้แล้ว แก่ภิกษุมีชื่อนี้ ผู้หายหลงแล้วชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้จึงนึ่ง ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้

ดูกรภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่าอธิกรณ์ระงับแล้ว ระงับด้วยอะไร ด้วยสัมมุขาวินัยกับอมุพหวินัย ในสัมมุขาวินัยนั้นมีอะไรบ้าง มีความพร้อมหน้าสงฆ์ ความพร้อม หน้าธรรม ความพร้อมหน้าวินัย ความพร้อมหน้าบุคคล ...

ในอมุพหวินัยนั้น มีอะไรบ้าง มีกิริยา ความกระทำ ความเข้าไป ความเข้าไปเฉพาะ ความรับรอง ความไม่คัดค้านกรรม คืออมุพหวินัยอันใด นี้มีในอมุพหวินัยนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย หากอธิกรณ์ระงับแล้วอย่างนี้ ผู้ทำเรื่องผิด เป็นจิตตีย์ที่เรื่องผิด ผู้ให้ฉันทะติเตียน เป็นปาจิตตีย์ที่ติเตียน ฯ

[๖๘๗] บางที อนุวาทาธิกรณ์ไม่อาศัยสมณะ ๒ อย่าง คือ สติวินัย ๑ อมูพหวินัย ๑ ฟัง
ระงับด้วยขอสมณะ ๒ อย่าง คือ สัมมุขาวินัย ๑ ตัสสปาปิยสิกา ๑ บางทีฟังตกลงกันได้ สมจริงดัง
ที่ตรัสไว้ว่า

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ โจทภิกษุด้วยครุกาบัติน่ามกลางสงฆ์ว่า ท่าน
ต้องครุกาบัตินี้ คือ อาบัติปาราชิก หรืออาบัติที่ใกล้ปาราชิกแล้ว จงระลึกอาบัติเห็นปานนี้

ภิกษุจำเลยนั้นกล่าวอย่างนี้ว่า คุณ ผมระลึกไม่ได้เลยว่า ต้องครุกาบัตินี้ เห็น ปานนี้ คือ อาบัติ
ปาราชิก หรืออาบัติใกล้ปาราชิก

ภิกษุผู้โจทก์นั้น ข่อมาคัดค้านภิกษุจำเลยนั้นนั้นผู้เปลื้องตนอยู่ว่า เขาเถิด ท่านจงรู้ด้วยดี ถ้า
ท่านระลึกได้ว่าต้องครุกาบัตินี้คือ อาบัติปาราชิก หรืออาบัติ ที่ใกล้ปาราชิก

ภิกษุจำเลยนั้นกล่าวอย่างนี้ว่า คุณ ผมระลึกไม่ได้ว่า ต้องครุกาบัตินี้ เห็นปานนี้ คืออาบัติ
ปาราชิก หรืออาบัติใกล้ปาราชิก แต่ระลึกได้ว่า ต้องอาบัติแม่เล็กน้อยเห็นปานนี้

ภิกษุผู้โจทก์นั้น ข่อมาคัดค้านภิกษุจำเลยนั้นนั้นผู้เปลื้องตนอยู่ว่า เขาเถิดท่านจงรู้ด้วยดี
ถ้าท่านระลึกได้ว่า ต้องครุกาบัตินี้ คืออาบัติปาราชิก หรือ อาบัติที่ใกล้ปาราชิก

ภิกษุจำเลยนั้นกล่าวอย่างนี้ว่า คุณ ผมต้องอาบัติเล็กน้อยชื่อนี้ ผมไม่ถูกถาม ก็ปฎิญาณ ผม
ต้องครุกาบัตินี้ เห็นปานนี้ คือ อาบัติปาราชิกหรืออาบัติที่ใกล้ปาราชิก ผมถูกถามแล้วจักไม่ปฎิญาณหรือ

ภิกษุผู้โจทก์นั้นกล่าวอย่างนี้ว่า คุณ ก็ท่านต้องอาบัติแม่เล็กน้อยชื่อนี้ ท่านไม่ถูกถามแล้ว
จักไม่ปฎิญาณ ก็ท่านต้องครุกาบัตินี้ เห็นปานนี้ คือ อาบัติปาราชิก หรืออาบัติที่ใกล้ปาราชิก ท่านไม่
ถูกถามแล้วจักปฎิญาณหรือ เขาเถิด ท่านจงรู้ด้วยดี ถ้าท่านระลึกได้ว่าต้องครุกาบัตินี้ คือ
อาบัติปาราชิก หรืออาบัติที่ใกล้ปาราชิก

ภิกษุจำเลยนั้นกล่าวอย่างนี้ว่า คุณ ผมระลึกได้ว่า ต้องครุกาบัตินี้ เห็นปานนี้ คือ อาบัติปาราชิก
หรืออาบัติที่ใกล้ปาราชิก คำนั้นผมพูดเล่น คำนั้นผมพูดพล่อยไปผมระลึกไม่ได้ว่า ต้องครุกาบัตินี้
เห็นปานนี้ คือ อาบัติปาราชิก หรืออาบัติที่ใกล้ปาราชิก

ดูกรภิกษุทั้งหลาย สงฆ์ฟังทำตัสสปาปิยสิกากรรมนั้นแก่ภิกษุนั้นแล ฯ

วิธีทำตัสสปาปิยสิกากรรม

[๖๘๘] ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์ฟังทำตัสสปาปิยสิกากรรมอย่างนี้ ภิกษุผู้ฉลาด
ผู้สามารถ ฟังประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

กรรมวาจาทำตัสสปาปิยสิกา

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุมีชื่อนี้รูปนี้ ถูกซักถามถึงครุกาบัติในท่ามกลาง
สงฆ์ ปฏิเสธแล้วปฎิญาณ ปฏิญาณแล้วปฏิเสธ ให้การกลับไปกลับมา กล่าวเท็จทั้งที่รู้ ถ้า
ความพร้อมพรุ่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว สงฆ์พึงทำตัสสปาปิยสิกากรรมแก่ภิกษุมีชื่อนี้ นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า ภิกษุมีชื่อนี้รูปนี้ ถูกซักถามถึงครุกาบัติในท่า
กลางสงฆ์ ปฏิเสธแล้วปฎิญาณ ปฏิญาณแล้วปฏิเสธ ให้การกลับไปกลับมา กล่าวเท็จทั้งที่รู้
สงฆ์ทำตัสสปาปิยสิกากรรมแก่ ภิกษุมีชื่อนี้ การทำตัสสปาปิยสิกากรรมแก่ภิกษุมีชื่อนี้ ชอบแก่
ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สอง ...

ข้าพเจ้ากล่าวความนี้ แม้ครั้งที่สาม ...

ตัสสปาปิยสิกากรรม อันสงฆ์ทำแล้วแก่ภิกษุมีชื่อนี้ ชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้จึงนึ่ง ข้าพเจ้า
ทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้

ดูกรภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่าอธิกรณ์ระงับแล้ว ระงับด้วยอะไร ด้วยสัมมุขาวินัยกับตัสส
ปาปิยสิกา ในสัมมุขาวินัยนั้นมีอะไรบ้าง มีความพร้อมหน้าสงฆ์ ความพร้อมหน้าธรรม ความ
พร้อมวินัย ความพร้อมหน้าบุคคล ...

ในตัสสปาปิยสิกาอันมีอะไรบ้าง มีกิริยา ความกระทำ ความเข้าไป ความเข้าไปเฉพาะ
ความรับรอง ความไม่คัดค้านกรรม คือ ตัสสปาปิยสิกา อันใด นี้มีในตัสสปาปิยสิกาอัน

ดูกรภิกษุทั้งหลาย หากอธิกรณ์ระงับแล้วอย่างนี้ ผู้ทำหรือพินเป็นปาจิตตีย์ที่หรือพิน ผู้ให้
ฉันทะติเตียน เป็นปาจิตตีย์ที่ติเตียน ฯ

อาปัตตาทิกรณ์ระงับด้วยสมณะ ๓ อย่าง

[๖๘๕] อาปัตตาทิกรณ์ ระงับด้วยสมณะเท่าไร อาปัตตาทิกรณ์ระงับด้วยสมณะ ๓ อย่าง
คือ สัมมุขาวินัย ๑ ปฏิญาณตถกณะ ๑ ติณวัตถการกะ ๑ ฯ

[๖๘๖] บางที อาปัตตาทิกรณ์ ไม่อาศัยสมณะอย่างหนึ่ง คือติณวัตถการกะ พึงระงับด้วย
สมณะ ๒ อย่าง คือ สัมมุขาวินัย ๑ ปฏิญาณตถกณะ ๑ บางทีพึงตกลงกันได้ สมจริงดังที่ตรัสไว้ว่า

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ต้องลหุกาบัติแล้วเธอพึงเข้าไปหาภิกษุรูปหนึ่ง
ห่มผ้าอุตราสงค์เฉียงบ่า นั่งกระหย่งประคองอัญชลี แล้วกล่าวอย่างนี้ว่า คุณ ผมต้องอาบัติชื่อนี้
ผมแสดงคืนอาบัตินั้น

ภิกษุผู้รับนั้นฟังกล่าวว่า คุณเห็นหรือ

ภิกษุผู้แสดงนั้นฟังกล่าวว่า ขอรับ ผมเห็น

ภิกษุผู้รับนั้นฟังกล่าวว่า คุณพึงสำรวจต่อไป

ดูรูปภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่าอธิกรณ์ระงับแล้ว ระงับด้วยอะไร ด้วยสัมมุขาวินัยกับ

ปฎิญาตกรณะ ในสัมมุขาวินัยมีอะไรบ้าง มีความพร้อมหน้าธรรม ความพร้อมหน้าวินัย ความพร้อมหน้าบุคคล ...

ก็ความพร้อมหน้าบุคคล ในสัมมุขาวินัยนั้นอย่างไร คือผู้แสดงกับผู้รับแสดง ทั้งสองอยู่พร้อมหน้ากัน นี้ชื่อว่า ความพร้อมหน้าบุคคลในสัมมุขาวินัยนั้น

ในปฎิญาตกรณะนั้น มีอะไรบ้าง มีกิริยา ความกระทำ ความเข้าไป ความเข้าไปเฉพาะ ความรับรอง ความไม่คัดค้านกรรม คือ ปฎิญาตกรณะอันใด นี้มีในปฎิญาตกรณะนั้น

ดูรูปภิกษุทั้งหลาย หากอธิกรณ์ระงับแล้วอย่างนี้ ผู้รับรื้อฟื้นเป็นปาจิตตีย์ที่รื้อฟื้น หากได้การแสดงนั้นอย่างนี้ นั่นเป็นความดี หากไม่ได้ ภิกษุนั้นพึงเข้าไปหาภิกษุมารูปด้วยกัน ห่มผ้า อุตราสงค์เฉียงบ่า ไหว้เท้าภิกษุผู้แก่กว่า นั่งกระหย่งประคองอัญชลี แล้วกล่าวอย่างนี้ว่า ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าต้องอาบัติชื่อนี้ ข้าพเจ้าแสดงคืนอาบัตินั้น

ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้ภิกษุพวกนั้นทราบด้วยคณะยุติว่า ขอท่านทั้งหลายจงฟังข้าพเจ้า ภิกษุมีชื่อนี้รูปนี้ระลึก เปิดเผย ทำให้ตื่น แสดงอาบัติ ถ้าความพร้อมพรั่งของท่านทั้งหลายถึงที่แล้ว ข้าพเจ้าขอรับอาบัติของภิกษุมีชื่อนี้ แล้วกล่าวว่า เธอเห็นหรือ

ภิกษุผู้แสดงฟังกล่าวว่า ขอรับ ผมเห็น

ภิกษุผู้รับฟังกล่าวว่า คุณพึงสำรวจต่อไป

ดูรูปภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่าอธิกรณ์ระงับแล้ว ระงับด้วยอะไร ด้วยสัมมุขาวินัยกับ

ปฎิญาตกรณะ ในสัมมุขาวินัยนั้น มีอะไรบ้าง มีความพร้อมหน้าธรรม ความพร้อมหน้าวินัย ความพร้อมหน้าบุคคล ...

ก็ความพร้อมหน้าบุคคล ในสัมมุขาวินัยนั้นอย่างไร คือ ผู้แสดงกับผู้รับแสดง ทั้งสองอยู่พร้อมหน้ากัน นี้ชื่อว่า ความพร้อมหน้าบุคคลในสัมมุขาวินัยนั้น ในปฎิญาตกรณะนั้น มีอะไรบ้าง มีกิริยา ความกระทำ ความเข้าไป ความเข้าไป เฉพาะ ความรับรอง ความไม่คัดค้านกรรม คือ ปฎิญาตกรณะอันใด นี้มีในปฎิญาตกรณะนั้น

ดูกรภิกษุทั้งหลาย หากอธิกรณ์ระงับแล้วอย่างนี้ ผู้รับรื้อฟื้น เป็นปาจิตตีย์ที่รื้อฟื้น หาก
ได้การแสดงนั้นอย่างนี้ นั่นเป็นความดี หากไม่ได้ ภิกษุนั้นพึงเข้าไปหาสงฆ์ ห่มผ้าอุตราสงค์
เฉวียงบ่า ไหว้เท้าภิกษุผู้แก่กว่า นั่งกระหังประคองอัญชลี แล้วกล่าวอย่างนี้ว่า ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้า
ต้องอาบัติชื่อนี้ ข้าพเจ้าแสดงคืนอาบัตินั้น

ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบด้วยอุตติกรรมว่า ท่านเจ้าข้าขอสงฆ์จงฟัง
ข้าพเจ้า ภิกษุมีชื่อนี้รูปนี้ ระลึก เปิดเผย ทำให้ตื่น แสดงอาบัติ ถ้าความพร้อมพรังของสงฆ์ถึงที่แล้ว
ข้าพเจ้าพึงรับอาบัติของภิกษุมีชื่อนี้ แล้วพึงกล่าวว่า เธอเห็นหรือ

ภิกษุผู้แสดงพึงกล่าวว่า ขอรับ ผมเห็น

ภิกษุผู้รับพึงกล่าวว่า คุณพึงสำรวมต่อไป

ดูกรภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่าอธิกรณ์ระงับแล้ว ระงับด้วยอะไร ด้วยสัมมุขาวินัยกับ
ปฎิญาตรณะ ในสัมมุขาวินัยนั้น มีอะไรบ้าง มีความพร้อมหน้าสงฆ์ ความพร้อมหน้าธรรม
ความพร้อมหน้าวินัย ความพร้อมหน้าบุคคล ...

ดูกรภิกษุทั้งหลาย หากอธิกรณ์ระงับแล้วอย่างนี้ ผู้รับรื้อฟื้น เป็นปาจิตตีย์ ที่รื้อฟื้น
ผู้ให้ฉันทะติเตียน เป็นปาจิตตีย์ที่ติเตียน ฯ

[๖๕๑] บางทีอาปตตาทิกรณ์ไม่อาศัยสมณะอย่างหนึ่ง คือ ปฎิญาตรณะพึงระงับด้วย
สมณะ ๒ อย่าง คือ สัมมุขาวินัย ๑ ตินวัตตารกะ ๑ บางทีพึงตกลงกันได้ สมจริงดังที่ตรัสไว้ว่า

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็พวกภิกษุในธรรมวินัยนี้ เกิดความบาดหมาง เกิดความทะเลาะ ถึง
ความวิวาทอยู่ ได้ประพฤดิละเมิดกิจอันไม่ควรแก่สมณะเป็นอันมากทั้งที่กล่าวด้วยวาจา และ
พยายามทำด้วยกาย ถ้าพวกภิกษุในหมู่นั้นคิดอย่างนี้ว่าพวกเราเกิดความบาดหมาง เกิดความ
ทะเลาะ ถึงความวิวาทอยู่ ได้ประพฤดิละเมิด กิจอันไม่ควรแก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจา
และพยายามทำด้วยกาย ถ้าพวกเราจักปรับกันด้วยอาบัติเหล่านี้ บางทีอธิกรณ์นั้นจะพึงเป็นไปเพื่อ
ความรุนแรง เพื่อความร้ายกาจ เพื่อความแตกกันก็ได้ ดูกรภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาตให้ระงับอธิกรณ์
เห็นปานนี้ ด้วยตินวัตตารกะ

วิธีระงับ

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็แล สงฆ์พึงระงับอธิกรณ์อย่างนี้

ภิกษุทุกๆ รูป พึงประชุมในที่แห่งเดียวกัน ครั้นแล้วภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศ
ให้สงฆ์ทราบด้วยอุตติกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

ญัตติกรรมวาจา

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า พวกเราเกิดความบาดหมาง เกิดความทะเลาะ ถึงความวิวาทอยู่ ได้ประพฤติดะเมิดกิจอันไม่ควร แก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจา และพยายามทำด้วยกาย ถ้าพวกเราจักปรับกันด้วยอาบัติเหล่านี้ บางทีอริกรรมนั้นจะพึงเป็นไป เพื่อความรุนแรง เพื่อความร้ายกาจ เพื่อความแตกกันก็ได้ ถ้าความ พร้อมพรุ่งของสงฆ์ถึงที่ แล้ว สงฆ์พึงระงับอริกรรมนี้ ด้วยติณวัตถารกะ เว้นอาบัติที่มีโทษหนัก เว้นอาบัติที่เนื่องด้วย คฤหัสถ์

บรรดาภิกษุฝ่ายเดียวกัน ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้ฝ่ายของตนทราบ ด้วย คณะญัตติกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

คณะญัตติกรรมวาจา

ขอท่านทั้งหลายจงฟังข้าพเจ้า พวกเราเกิดความบาดหมาง เกิดความทะเลาะ ถึงความ วิวาทอยู่ ได้ประพฤติดะเมิดกิจอันไม่ควร แก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจา และ พยายามทำด้วยกาย ถ้าพวกเราจักปรับกันด้วยอาบัติเหล่านี้ บางทีอริกรรมนั้นจะพึงเป็นไป เพื่อความรุนแรง เพื่อความร้ายกาจ เพื่อความแตกกันก็ได้ ถ้าความ พร้อมพรุ่งของท่าน ทั้งหลายถึงที่แล้ว ข้าพเจ้าพึงแสดงอาบัติของท่าน ทั้งหลายและอาบัติของตนในท่ามกลางสงฆ์ ด้วยติณวัตถารกะ เว้นอาบัติ ที่มีโทษหนัก เว้นอาบัติที่เนื่องด้วยคฤหัสถ์ เพื่อประโยชน์แก่ ท่านทั้งหลาย และเพื่อประโยชน์แก่ตน ฯ

[๖๕๒] ถ้าดับนั้น บรรดาภิกษุฝ่ายเดียวกันอีกพวกหนึ่ง ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึง ประกาศให้ฝ่ายของตนทราบ ด้วยคณะญัตติกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

คณะญัตติกรรมวาจา

ขอท่านทั้งหลายจงฟังข้าพเจ้า พวกเราเกิดความบาดหมาง เกิดความทะเลาะ ถึงความ วิวาทอยู่ ได้ประพฤติดะเมิดกิจอันไม่ควร แก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจา และ พยายามทำด้วยกาย ถ้าพวกเราจักปรับกันด้วยอาบัติเหล่านี้ บางทีอริกรรมนั้นจะพึงเป็นไป เพื่อความรุนแรง เพื่อความร้ายกาจ เพื่อความแตกกันก็ได้ ถ้าความ พร้อมพรุ่งของท่าน ทั้งหลายถึงที่แล้ว ข้าพเจ้าพึงแสดงอาบัติของท่าน ทั้งหลาย และอาบัติของตนในท่ามกลางสงฆ์

ด้วยติณวัตถารกะเว็นอาบัติที่มีโทษหนัก เว็นอาบัติที่เนื่องด้วยคฤหัสถ์ เพื่อประโยชน์แก่ท่าน ทั้ง หลาย และเพื่อประโยชน์แก่ตน ฯ

[๖๕๓] บรรดาภิกษุฝ่ายเดียวกัน ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้สงฆ์ทราบ ด้วย ญัตติทุติยกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

ญัตติทุติยกรรมวาจา

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า พวกเราเกิดความบาดหมาง เกิดความวิวาทอยู่ ได้ประพฤดิละเมิดกิจอันไม่ควร แก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจา และพยายามทำด้วย กาย ถ้าพวกเราจักปรับกันด้วยอาบัติเหล่านี้ บางทีอิทธิกรรมนั้นจะพึงเป็นไป เพื่อความรุนแรง เพื่อความร้ายกาจ เพื่อความแตกกันก็ได้ ถ้าความพร้อมพรั่งของสงฆ์ถึงที่แล้ว ข้าพเจ้า พึงแสดงอาบัติของท่านเหล่านี้ และอาบัติของตนในท่ามกลางสงฆ์ ด้วยติณวัตถารกะ เว็นอาบัติ ที่มี โทษหนัก เว็นอาบัติที่เนื่องด้วยคฤหัสถ์ เพื่อประโยชน์แก่ท่านเหล่านี้ แลเพื่อประโยชน์ แก่ตน นี้เป็นญัตติ

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า พวกเราเกิดความบาดหมาง เกิดความทะเลาะ ถึง ความวิวาทอยู่ ได้ประพฤดิละเมิดกิจอันไม่ควร แก่สมณะเป็นอันมาก ทั้งที่กล่าวด้วยวาจา และ พยายามทำด้วยกาย ถ้าพวกเราจักปรับกันด้วยอาบัติเหล่านี้ บางทีอิทธิกรรมนั้นจะพึงเป็นไปเพื่อ ความรุนแรง เพื่อความร้ายกาจ เพื่อความแตกกันก็ได้ ข้าพเจ้าแสดง อาบัติของท่านเหล่านี้ และอาบัติของตนในท่ามกลางสงฆ์ ด้วยติณวัตถารกะ เว็นอาบัติที่มีโทษหนัก เว็นอาบัติที่ เนื่องด้วยคฤหัสถ์ เพื่อประโยชน์แก่ท่านเหล่านี้ และเพื่อประโยชน์แก่ตน การแสดงอาบัติ เหล่านี้ ของพวกเราในท่ามกลางสงฆ์ ด้วยติณวัตถารกะ เว็นอาบัติที่มีโทษหนักเว็นอาบัติ ที่เนื่องด้วยคฤหัสถ์ ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงเป็นผู้หนึ่ง ไม่ชอบแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นพึงพูด

อาบัติเหล่านี้ของพวกเรา เว็นอาบัติที่มีโทษหนัก เว็นอาบัติที่เนื่องด้วยคฤหัสถ์ ข้าพเจ้า แสดงแล้วในท่ามกลางสงฆ์ ด้วยติณวัตถารกะ ชอบแก่สงฆ์ เหตุนี้จึงนึ่ง ข้าพเจ้าทรงความ นี้ไว้ด้วยอย่างนี้

ลำดับนั้น บรรดาภิกษุฝ่ายเดียวกัน ภิกษุผู้ฉลาด ผู้สามารถ พึงประกาศให้ สงฆ์ทราบ ด้วยญัตติทุติยกรรมวาจา ว่าดังนี้:-

ญัตติทุติยกรรมวาจา

ท่านเจ้าข้า ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า พวกเราเกิดความบาดหมาง ... ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ ด้วยอย่างนี้

คุณภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่าอธิกรณ์ระงับแล้ว ระงับด้วยอะไร ด้วยสัมมุขาวินัยกับคิดวัตถารกะ ในสัมมุขาวินัยนั้นมีอะไรบ้าง มีความพร้อมหน้าสงฆ์ ความพร้อมหน้าธรรม ความพร้อมหน้าวินัย ความพร้อมหน้าบุคคล

ก็ความพร้อมหน้าสงฆ์ในสัมมุขาวินัยนั้นอย่างไร ภิกษุผู้เข้ากรรมมีจำนวนเท่าไร พวกเธอมาประชุมกัน นำฉันทะของผู้ควรฉันทะมา ผู้อยู่พร้อมหน้ากัน ไม่คัดค้าน นี้ชื่อว่าความพร้อมหน้าสงฆ์ในสัมมุขาวินัยนั้น

ก็ความพร้อมหน้าธรรม ความพร้อมหน้าวินัย ในสัมมุขาวินัยนั้นอย่างไร อธิกรณ์นั้นระงับโดยธรรม โดยวินัย และโดยสัตตฤศาสน์ใด นี้ชื่อว่าความพร้อมหน้าธรรม ความพร้อมหน้าวินัย ในสัมมุขาวินัยนั้น

ก็ความพร้อมหน้าบุคคลในสัมมุขาวินัยนั้นอย่างไร ผู้แสดงและผู้รับแสดง ทั้งสองอยู่พร้อมหน้ากัน นี้ชื่อว่าความพร้อมหน้าบุคคล

ในคิดวัตถารกะนั้น มีอะไรบ้าง มีกิริยา ความกระทำ ความเข้าไป ความเข้าไปเฉพาะ ความรับรอง ความไม่คัดค้านกรรม คือ คิดวัตถารกะอันใด นี้มีในคิดวัตถารกะนั้น

คุณภิกษุทั้งหลาย ถ้าอธิกรณ์ระงับแล้วอย่างนี้ ผู้รับรื้อฟื้น เป็นปาจิตติยที่รื้อฟื้น ผู้ให้ฉันทะติเตียน เป็นปาจิตติยที่ติเตียน ฯ

กิจจาริกรณ์ระงับด้วยสมณะอย่างเดียว

[๖๕๔] กิจจาริกรณ์ระงับด้วยสมณะเท่าไร กิจจาริกรณ์ระงับด้วยสมณะอย่างเดียว คือสัมมุขาวินัย ฯ

สมณชั้นธกะ ที่ ๔ จบ